

Philip Morris Operations a.d. Niš

**Godišnji izveštaj javnog društva
za godinu završenu 31. decembra 2020. godine**

Sadržaj**Strana**

Bilans uspeha	1
Bilans stanja - aktiva	4
Bilans stanja - pasiva	6
Izveštaj o ostalom rezultatu	10
Izveštaj o tokovima gotovine.....	12
Izveštaj o promenama na kapitalu	14
Napomene uz Finansijske Izveštaje	15
Izveštaj revizora	54
Godišnji izveštaj o poslovanju Društva	56
Odluka nadležnog organa o usvajanju godišnjih finansijskih izveštaja	63
Odluka o raspodeli dobiti	63
Izjava lica odgovornih za sastavljanje godišnjeg izveštaja	63

Bilans uspeha za period od 01.01. do 31.12.2020. godine

-u hiljadama dinara-

Grupa računa, račun	POZICIJA	AOP	Napomena broj	I z n o s	
				Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5	6
	PRIHODI IZ REDOVNOG POSLOVANJA				
60 do 65, osim 62 i 63	A. POSLOVNI PRIHODI (1002 + 1009 + 1016 + 1017)	1001	5	23.788.112	22.597.937
60	I. PRIHODI OD PRODAJE ROBE (1003 + 1004 + 1005 + 1006 + 1007 + 1008)	1002	5	16.289.362	15.794.215
600	1. Prihodi od prodaje robe matičnim i zavisnim pravnim licima na domaćem tržištu	1003		-	-
601	2. Prihodi od prodaje robe matičnim i zavisnim pravnim licima na inostranom tržištu	1004		-	-
602	3. Prihodi od prodaje robe ostalim povezanim pravnim licima na domaćem tržištu	1005		-	-
603	4. Prihodi od prodaje robe ostalim povezanim pravnim licima na inostranom tržištu	1006	5,38	5.028	14.399
604	5. Prihodi od prodaje robe na domaćem tržištu	1007	5	15.822.731	15.143.362
605	6. Prihodi od prodaje robe na inostranom tržištu	1008	5	461.603	636.454
61	II. PRIHODI OD PRODAJE PROIZVODA I USLUGA (1010 + 1011 + 1012 + 1013 + 1014 + 1015)	1009	5	7.493.923	6.801.023
610	1. Prihodi od prodaje proizvoda i usluga matičnim i zavisnim pravnim licima na domaćem tržištu	1010		-	-
611	2. Prihodi od prodaje proizvoda i usluga matičnim i zavisnim pravnim licima na inostranom tržištu	1011		-	-
612	3. Prihodi od prodaje proizvoda i usluga ostalim povezanim pravnim licima na domaćem tržištu	1012		-	-
613	4. Prihodi od prodaje proizvoda i usluga ostalim povezanim pravnim licima na inostranom tržištu	1013	5,38	7.493.923	6.801.023
614	5. Prihodi od prodaje proizvoda i usluga na domaćem tržištu	1014		-	-
615	6. Prihodi od prodaje gotovih proizvoda i usluga na inostranom tržištu	1015		-	-
64	III. PRIHODI OD PREMIJA, SUBVENCIJA, DOTACIJA, DONACIJA I SL.	1016		-	-
65	IV. DRUGI POSLOVNI PRIHODI	1017	5	2.827	2.699
	RASHODI IZ REDOVNOG POSLOVANJA				
50 do 55, 62 i 63	B. POSLOVNI RASHODI (1019 - 1020 - 1021 + 1022 + 1023 + 1024 + 1025 + 1026 + 1027 + 1028 + 1029) ≥ 0	1018	6	18.048.679	17.146.959
50	I. NABAVNA VREDNOST PRODATE ROBE	1019	6	6.646.645	6.092.458
62	II. PRIHODI OD AKTIVIRANJA UČINAKA I ROBE	1020		-	-
630	III. POVEĆANJE VREDNOSTI ZALIHA NEDOVRŠENIH I GOTOVIH PROIZVODA I NEDOVRŠENIH USLUGA	1021		-	-
631	IV. SMANJENJE VREDNOSTI ZALIHA NEDOVRŠENIH I GOTOVIH PROIZVODA I NEDOVRŠENIH USLUGA	1022		-	-
51 osim 513	V. TROŠKOVI MATERIJALA	1023	6	889.210	890.637
513	VI. TROŠKOVI GORIVA I ENERGIJE	1024	6	268.007	277.741
52	VII. TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALI LIČNI RASHODI	1025	6,7	1.710.055	1.527.685
53	VIII. TROŠKOVI PROIZVODNIH USLUGA	1026	6,8	3.673.120	3.623.713
540	IX. TROŠKOVI AMORTIZACIJE	1027	6	1.390.324	1.332.645
541 do 549	X. TROŠKOVI DUGOROČNIH REZERVISANJA	1028	6,31	18.893	18.893
55	XI. NEMATERIJALNI TROŠKOVI	1029	6,8	3.452.425	3.383.187

Philip Morris Operations a.d. Nis

Godišnji izveštaji za period od 01. januara do 31. decembra 2020. godine
(svi iznosi su u 000 RSD, osim ako nije drugačije naznačeno)

Grupa računa, račun	POZICIJA	AOP	Napomena broj	Iznos	
				Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5	6
	V. POSLOVNI DOBITAK (1001 - 1018) ≥ 0	1030		5.737.433	5.450.978
	G. POSLOVNI GUBITAK (1018 - 1001) ≥ 0	1031		-	-
66	D. FINANSIJSKI PRIHODI (1033 + 1038 + 1039)	1032	9	127.357	126.467
66, osim 662, 663 i 664	I. FINANSIJSKI PRIHODI OD POVEZANIH LICA I OSTALI FINANSIJSKI PRIHODI (1034 + 1035 + 1036 + 1037)	1033		-	-
660	1. Finansijski prihodi od matičnih i zavisnih pravnih lica	1034		-	-
661	2. Finansijski prihodi od ostalih povezanih pravnih lica	1035		-	-
665	3. Prihodi od učešća u dobitku pridruženih pravnih lica i zajedničkih poduhvata	1036		-	-
669	4. Ostali finansijski prihodi	1037		-	-
662	II. PRIHODI OD KAMATA (OD TREĆIH LICA)	1038	9	23.145	58.681
663 i 664	III. POZITIVNE KURSNE RAZLIKE I POZITIVNI EFEKTI VALUTNE KLAUZULE (PREMA TREĆIM LICIMA)	1039	9	104.212	67.786
56	Đ. FINANSIJSKI RASHODI (1041 + 1046 + 1047)	1040	10	77.543	66.146
56, osim 562, 563 i 564	I. FINANSIJSKI RASHODI IZ ODNOSA SA POVEZANIM PRAVNIM LICIMA I OSTALI FINANSIJSKI RASHODI (1042 + 1043 + 1044 + 1045)	1041		-	-
560	1. Finansijski rashodi iz odnosa sa matičnim i zavisnim pravnim licima	1042		-	-
561	2. Finansijski rashodi iz odnosa sa ostalim povezanim pravnim licima	1043		-	-
565	3. Rashodi od učešća u gubitku pridruženih pravnih lica i zajedničkih poduhvata	1044		-	-
566 i 569	4. Ostali finansijski rashodi	1045		-	-
562	II. RASHODI KAMATA (PREMA TREĆIM LICIMA)	1046	10	13.473	15.175
563 i 564	III. NEGATIVNE KURSNE RAZLIKE I NEGATIVNI EFEKTI VALUTNE KLAUZULE (PREMA TREĆIM LICIMA)	1047	10	64.070	50.971
	E. DOBITAK IZ FINANSIRANJA (1032 - 1040)	1048		49.814	60.321
	Ž. GUBITAK IZ FINANSIRANJA (1040 - 1032)	1049		-	-
683 i 685	Z. PRIHODI OD USKLAĐIVANJA VREDNOSTI OSTALE IMOVINE KOJA SE ISKAZUJE PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA	1050		5.462	-
583 i 585	I. RASHODI OD USKLAĐIVANJA VREDNOSTI OSTALE IMOVINE KOJA SE ISKAZUJE PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA	1051		2.036	601
67 i 68, osim 683 i 685	J. OSTALI PRIHODI	1052	11	117.297	172.905
57 i 58, osim 583 i 585	K. OSTALI RASHODI	1053	12	156.560	196.935
	L. DOBITAK IZ REDOVNOG POSLOVANJA PRE OPOREZIVANJA (1030 - 1031 + 1048 - 1049 + 1050 - 1051 + 1052 - 1053)	1054	13	5.751.430	5.486.668
	LJ. GUBITAK IZ REDOVNOG POSLOVANJA PRE OPOREZIVANJA (1031 - 1030 + 1049 - 1048 + 1051 - 1050 + 1053 - 1052)	1055		-	-
69-59	M. NETO DOBITAK POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA, EFEKTI PROMENE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE I ISPRAVKA GREŠAKA IZ RANIJIH PERIODA	1056		-	-

Philip Morris Operations a.d. Niš

Godišnji izveštaji za period od 01. januara do 31. decembra 2020. godine
(svi iznosi su u 000 RSD, osim ako nije drugačije naznačeno)

Grupa računa, račun	POZICIJA	AOP	Napomena broj	Iznos	
				Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5	6
59-69	N. NETO GUBITAK POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA, RASHODI PROMENE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE I ISPRAVKA GREŠAKA IZ RANIJIH PERIODA	1057		-	-
	NJ. DOBITAK PRE OPOREZIVANJA (1054 - 1055 + 1056 - 1057)	1058	13	5.751.430	5.486.668
	O. GUBITAK PRE OPOREZIVANJA (1055 - 1054 + 1057 - 1056)	1059		-	-
	P. POREZ NA DOBITAK			-	-
721	I. PORESKI RASHOD PERIODA	1060	13	939.434	881.526
deo 722	II. ODLOŽENI PORESKI RASHODI PERIODA	1061		-	-
deo 722	III. ODLOŽENI PORESKI PRIHODI PERIODA	1062	13,14	49.427	53.550
723	R. ISPLAĆENA LIČNA PRIMANJA POSLODAVCA	1063		-	-
	S. NETO DOBITAK (1058 - 1059 - 1060 - 1061 + 1062)	1064		4.861.423	4.658.692
	T. NETO GUBITAK (1059 - 1058 + 1060 + 1061 - 1062)	1065		-	-
	I. NETO DOBITAK KOJI PRIPADA MANJINSKIM ULAGAČIMA	1066		-	-
	II. NETO DOBITAK KOJI PRIPADA VEĆINSKOM VLASNIKU	1067		-	-
	I. NETO GUBITAK KOJI PRIPADA MANJINSKIM ULAGAČIMA	1068		-	-
	II. NETO GUBITAK KOJI PRIPADA VEĆINSKOM VLASNIKU	1069		-	-
	III. ZARADA PO AKCIJI			-	-
	1. Osnovna zarada po akciji	1070	15	417,59	396,33
	2. Umanjena (razvodnjena) zarada po akciji	1071		-	-

Niš, 22. april 2021. godine

Milena Popović

Lice odgovorno za sastavljanje polugodišnjeg
finansijskog izveštaja

Aleksandar Jakovljević

Zakonski zastupnik

Philip Morris Operations a.d. Niš

Godišnji izveštaji za period od 01. januara do 31. decembra 2020. godine
(svi iznosi su u 000 RSD, osim ako nije drugačije naznačeno)

Bilans stanja na dan 31.12.2020. godine

-u hiljadama dinara-

Grupa računa, račun	POZICIJA	AOP	Napomena broj	Iznos		
				Prethodna godina		
				Tekuća godina	Krajnje stanje 31.12. 2019.	Početno stanje 01.01.2019.
1	2	3	4	5	6	7
	AKTIVA					
0	A. UPISANI A NEUPLAĆENI KAPITAL	1		-	-	
	B. STALNA IMOVINA (0003 + 0010 + 0019 + 0024 + 0034)	2		7.157.929	6.759.904	
1	I. NEMATERIJALNA IMOVINA (0004 + 0005 + 0006 + 0007 + 0008 + 0009)	3	17	477.827	491.197	
010 i deo 019	1. Ulaganja u razvoj	4		-	-	
011, 012 i deo 019	2. Koncesije, patenti, licence, robne i uslužne marke, softver i ostala prava	5	17	10.083	23.036	
013 i deo 019	3. Gudvil	6		-	-	
014 i deo 019	4. Ostala nematerijalna imovina	7	17	467.744	467.744	
015 i deo 019	5. Nematerijalna imovina u pripremi	8	17	-	417	
016 i deo 019	6. Avansi za nematerijalnu imovinu	9		-	-	
2	II. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA (0011 + 0012 + 0013 + 0014 + 0015 + 0016 + 0017 + 0018)	10		6.643.319	6.232.873	
020, 021 i deo 029	1. Zemljište	11	18	78.764	82.932	
022 i deo 029	2. Građevinski objekti	12	18	1.325.825	1.416.612	
023 i deo 029	3. Postrojenja i oprema	13	18	4.498.684	3.866.088	
024 i deo 029	4. Investicione nekretnine	14	19	-	-	
025 i deo 029	5. Ostale nekretnine, postrojenja i oprema	15	18	7.201	7.201	
026 i deo 029	6. Nekretnine, postrojenja i oprema u pripremi	16	18	728.577	856.863	
027 i deo 029	7. Ulaganja na tuđim nekretninama, postrojenjima i opremi	17	18	686	1.200	
028 i deo 029	8. Avansi za nekretnine, postrojenja i opremu	18	18	3.582	1.977	
3	III. BIOLOŠKA SREDSTVA (0020 + 0021 + 0022 + 0023)	19		-	-	
030, 031 i deo 039	1. Šume i višegodišnji zasadi	20		-	-	
032 i deo 039	2. Osnovno stado	21		-	-	
037 i deo 039	3. Biološka sredstva u pripremi	22		-	-	
038 i deo 039	4. Avansi za biološka sredstva	23		-	-	
04. osim 047	IV. DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI (0025 + 0026 + 0027 + 0028 + 0029 + 0030 + 0031 + 0032 + 0033)	24		13.349	11.696	
040 i deo 049	1. Učešća u kapitalu zavisnih pravnih lica	25		-	-	
041 i deo 049	2. Učešća u kapitalu pridruženih pravnih lica i zajedničkim poduhvatima	26		-	-	

Philip Morris Operations a.d. Niš

Godišnji izveštaji za period od 01. januara do 31. decembra 2020. godine
(svi iznosi su u 000 RSD, osim ako nije drugačije naznačeno)

Grupa računa, račun	POZICIJA	AOP	Napomena broj	Iznos		
				Prethodna godina		
				Tekuća godina	Krajnje stanje 31.12. 2019.	Početno stanje 01.01.2019.
1	2	3	4	5	6	7
042 i deo 049	3. Učešća u kapitalu ostalih pravnih lica i druge hartije od vrednosti raspoložive za prodaju	27	20,22	2.379	2.470	
deo 043, deo 044 i deo 049	4. Dugoročni plasmani matičnim i zavisnim pravnim licima	28		-	-	
deo 043, deo 044 i deo 049	5. Dugoročni plasmani ostalim povezanim pravnim licima	29		-	-	
deo 045 i deo 049	6. Dugoročni plasmani u zemlji	30		-	-	
deo 045 i deo 049	7. Dugoročni plasmani u inostranstvu	31		-	-	
046 i deo 049	8. Hartije od vrednosti koje se drže do dospeća	32		-	-	
048 i deo 049	9. Ostali dugoročni finansijski plasmani	33	21	10.970	9.226	
5	V. DUGOROČNA POTRAŽIVANJA (0035 + 0036 + 0037 + 0038 + 0039 + 0040 + 0041)	34		23.434	24.138	
050 i deo 059	1. Potraživanja od matičnog i zavisnih pravnih lica	35		-	-	
051 i deo 059	2. Potraživanja od ostalih povezanih lica	36		-	-	
052 i deo 059	3. Potraživanja po osnovu prodaje na robni kredit	37		-	-	
053 i deo 059	4. Potraživanje za prodaju po ugovorima o finansijskom lizingu	38		-	-	
054 i deo 059	5. Potraživanja po osnovu jemstva	39		-	-	
055 i deo 059	6. Spoma i sumnjiva potraživanja	40		-	-	
056 i deo 059	7. Ostala dugoročna potraživanja	41		23.434	24.138	
288	V. ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA	42	14	222.202	172.644	
	G. OBRTNA IMOVINA (0044 + 0051 + 0059 + 0060 + 0061 + 0062 + 0068 + 0069 + 0070)	43		20.125.923	17.475.866	
Klasa 1	I. ZALIHE (0045 + 0046 + 0047 + 0048 + 0049 + 0050)	44	23	1.863.629	1.368.833	
10	1. Materijal, rezervni delovi, alat i sitan inventar	45	23	172.843	170.038	
11	2. Nedovršena proizvodnja i nedovršene usluge	46		-	-	
12	3. Gotovi proizvodi	47		-	-	
13	4. Roba	48	23	1.688.793	1.171.804	
14	5. Stalna sredstva namenjena prodaji	49	24	-	-	
15	6. Plaćeni avansi za zalihe i usluge	50	23	1.993	26.991	

Grupa računa, račun	POZICIJA	AOP	Napomena broj	Iznos		
				Prethodna godina		
				Tekuća godina	Krajnje stanje 31.12. 2019.	Početno stanje 01.01.2019.
1	2	3	4	5	6	7
20	II. POTRAŽIVANJA PO OSNOVU PRODAJE (0052 + 0053 + 0054 + 0055 + 0056 + 0057 + 0058)	51	22,25	6.018.096	4.967.887	
200 i deo 209	1. Kupci u zemlji - matična i zavisna pravna lica	52		-	-	
201 i deo 209	2. Kupci u inostranstvu - matična i zavisna pravna lica	53		-	-	
202 i deo 209	3. Kupci u zemlji - ostala povezana pravna lica	54		-	-	
203 i deo 209	4. Kupci u inostranstvu - ostala povezana pravna lica	55	22,25,38	1.477.954	783.314	
204 i deo 209	5. Kupci u zemlji	56	22,25	4.497.263	4.126.751	
205 i deo 209	6. Kupci u inostranstvu	57	22,25	42.879	57.822	
206 i deo 209	7. Ostala potraživanja po osnovu prodaje	58		-	-	
21	III. POTRAŽIVANJA IZ SPECIFIČNIH POSLOVA	59	22,25	9.672	11.850	
22	IV. DRUGA POTRAŽIVANJA	60	22,25	135.387	121.463	
236	V. FINANSIJSKA SREDSTVA KOJA SE VREDNUJU PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA	61		-	-	
23 osim 236 i 237	VI. KRATKOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI (0063 + 0064 + 0065 + 0066 + 0067)	62		16.654	18.198	
230 i deo 239	1. Kratkoročni krediti i plasmani - matična i zavisna pravna lica	63		-	-	
231 i deo 239	2. Kratkoročni krediti i plasmani - ostala povezana pravna lica	64		-	-	
232 i deo 239	3. Kratkoročni krediti i zajmovi u zemlji	65		-	-	
233 i deo 239	4. Kratkoročni krediti i zajmovi u inostranstvu	66		-	-	
234, 235, 238 i deo 239	5. Ostali kratkoročni finansijski plasmani	67		16.654	18.198	
24	VII. GOTOVINSKI EKIVALENTI I GOTOVINA	68	22,26	5.160.971	5.657.507	
27	VIII. POREZ NA DODATU VREDNOST	69	27	1.424.405	1.438.802	
28 osim 288	IX. AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	70	27	5.497.109	3.891.326	
	D. UKUPNA AKTIVA = POSLOVNA IMOVINA (0001 + 0002 + 0042 + 0043)	71		27.506.054	24.408.414	
88	Đ. VANBILANSNA AKTIVA	72	36	14.343.030	13.906.299	
	PASIVA					

Philip Morris Operations a.d. Niš

Godišnji izveštaji za period od 01. januara do 31. decembra 2020. godine
(svi iznosi su u 000 RSD, osim ako nije drugačije naznačeno)

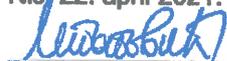
Grupa računa, račun	POZICIJA	AOP	Napomena broj	Iznos		
				Prethodna godina		
				Tekuća godina	Krajnje stanje 31.12. 2019.	Početno stanje 01.01.2019.
1	2	3	4	5	6	7
	A. KAPITAL (0402 + 0411 - 0412 + 0413 + 0414 + 0415 - 0416 + 0417 + 0420 - 0421) ≥ 0 = (0071 - 0424 - 0441 - 0442)	401	28	16.200.538	15.997.457	
30	I. OSNOVNI KAPITAL (0403 + 0404 + 0405 + 0406 + 0407 + 0408 + 0409 + 0410)	402	28	11.461.033	11.461.033	
300	1. Akcijski kapital	403	28	11.461.033	11.461.033	
301	2. Udeli društava s ograničenom odgovornošću	404		-	-	
302	3. Ulozi	405		-	-	
303	4. Državni kapital	406		-	-	
304	5. Društveni kapital	407		-	-	
305	6. Zadržni udeli	408		-	-	
306	7. Emisiona premija	409		-	-	
309	8. Ostali osnovni kapital	410		-	-	
31	II. UPISANI A NEUPLAĆENI KAPITAL	411		-	-	
047 i 237	III. OTKUPLJENE SOPSTVENE AKCIJE	412	28	145.750	145.750	
32	IV. REZERVE	413		-	-	
330	V. REVALORIZACIONE REZERVE PO OSNOVU REVALORIZACIJE NEMATERIJALNE IMOVINE, NEKRETNINA, POSTROJENJA I OPREME	414			-	
33 osim 330	VI. NEREALIZOVANI DOBICI PO OSNOVU HARTIJA OD VREDNOSTI I DRUGIH KOMPONENTI OSTALOG SVEOBUHVAATNOG REZULTATA (potražna salda računa grupe 33 osim 330)	415	28,29	23.832	24.923	
33 osim 330	VII. NEREALIZOVANI GUBICI PO OSNOVU HARTIJA OD VREDNOSTI I DRUGIH KOMPONENTI OSTALOG SVEOBUHVAATNOG REZULTATA (dugovna salda računa grupe 33 osim 330)	416	28,29	-	1.441	
34	VIII. NERASPOREĐENI DOBITAK (0418 + 0419)	417	28,30	4.861.423	4.658.692	
340	1. Neraspoređeni dobitak ranijih godina	418	28,30	-	-	
341	2. Neraspoređeni dobitak tekuće godine	419	28,30	4.861.423	4.658.692	
	IX. UČEŠĆE BEZ PRAVA KONTROLE	420		-	-	
35	X. GUBITAK (0422 + 0423)	421		-	-	
350	1. Gubitak ranijih godina	422		-	-	
351	2. Gubitak tekuće godine	423		-	-	
	B. DUGOROČNA REZERVISANJA I OBAVEZE (0425 + 0432)	424		274.059	308.229	
40	I. DUGOROČNA REZERVISANJA (0426 + 0427 + 0428 + 0429 + 0430 + 0431)	425	31	194.692	209.169	

Philip Morris Operations a.d. Niš Godišnji izveštaji za period od 01. januara do 31. decembra 2020. godine
(svi iznosi su u 000 RSD, osim ako nije drugačije naznačeno)

Grupa računa, račun	POZICIJA	AOP	Napomena broj	Iznos		
				Prethodna godina		
				Tekuća godina	Krajnje stanje 31.12. 2019.	Početno stanje 01.01.2019.
1	2	3	4	5	6	7
400	1. Rezervisanja za troškove u garantnom roku	426		-	-	
401	2. Rezervisanja za troškove obnavljanja prirodnih bogatstava	427		-	-	
403	3. Rezervisanja za troškove restrukturiranja	428		-	-	
404	4. Rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih	429	31	143.839	132.880	
405	5. Rezervisanja za troškove sudskih sporova	430	31	50.853	76.289	
402 i 409	6. Ostala dugoročna rezervisanja	431		-	-	
41	II. DUGOROČNE OBAVEZE (0433 + 0434 + 0435 + 0436 + 0437 + 0438 + 0439 + 0440)	432	32	79.367	99.060	
410	1. Obaveze koje se mogu konvertovati u kapital	433		-	-	
411	2. Obaveze prema matičnim i zavisnim pravnim licima	434		-	-	
412	3. Obaveze prema ostalim povezanim pravnim licima	435		-	-	
413	4. Obaveze po emitovanim hartijama od vrednosti u periodu dužem od godinu dana	436		-	-	
414	5. Dugoročni krediti i zajmovi u zemlji	437		-	-	
415	6. Dugoročni krediti i zajmovi u inostranstvu	438		-	-	
416	7. Obaveze po osnovu finansijskog lizinga	439	32	79.367	99.060	
419	8. Ostale dugoročne obaveze	440		-	-	
498	V. ODLOŽENE PORESKE OBAVEZE	441		-	-	
42 do 49 (osim 498)	G. KRATKOROČNE OBAVEZE (0443 + 0450 + 0451 + 0459 + 0460 + 0461 + 0462)	442		11.031.457	8.102.728	
42	I. KRATKOROČNE FINANSIJSKE OBAVEZE (0444 + 0445 + 0446 + 0447 + 0448 + 0449)	443	32	93.122	114.061	
420	1. Kratkoročni krediti od matičnih i zavisnih pravnih lica	444		-	-	
421	2. Kratkoročni krediti od ostalih povezanih pravnih lica	445		-	-	
422	3. Kratkoročni krediti i zajmovi u zemlji	446		-	-	
423	4. Kratkoročni krediti i zajmovi u inostranstvu	447		-	-	
427	5. Obaveze po osnovu stalnih sredstava i sredstava obustavljenog poslovanja namenjenih prodaji	448		-	-	
424, 425, 426 i 429	6. Ostale kratkoročne finansijske obaveze	449	32	93.122	114.061	
430	II. PRIMLJENI AVANSI, DEPOZITI I KAUCIJE	450		-	-	

Grupa računa, račun	POZICIJA	AOP	Napomena broj	Iznos		
				Prethodna godina		
				Tekuća godina	Krajnje stanje 31.12. 2019.	Početno stanje 01.01.2019.
1	2	3	4	5	6	7
43 osim 430	III. OBAVEZE IZ POSLOVANJA (0452 + 0453 + 0454 + 0455 + 0456 + 0457 + 0458)	451	33	5.683.169	3.798.263	
431	1. Dobavljači - matična i zavisna pravna lica u zemlji	452		-	-	
432	2. Dobavljači - matična i zavisna pravna lica u inostranstvu	453		-	-	
433	3. Dobavljači - ostala povezana pravna lica u zemlji	454	33,38	178.985	153.714	
434	4. Dobavljači - ostala povezana pravna lica u inostranstvu	455	33,38	3.575.304	2.219.179	
435	5. Dobavljači u zemlji	456	33	1.713.163	1.321.557	
436	6. Dobavljači u inostranstvu	457	33	215.717	103.813	
439	7. Ostale obaveze iz poslovanja	458		-	-	
44, 45 i 46	IV. OSTALE KRATKOROČNE OBAVEZE	459	34	240.266	217.034	
47	V. OBAVEZE PO OSNOVU POREZA NA DODATU VREDNOST	460		-	-	
48	VI. OBAVEZE ZA OSTALE POREZE, DOPRINOSE I DRUGE DAŽBINE	461	35	4.124.751	3.238.177	
49 osim 498	VII. PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	462	35	890.149	735.193	
	D. GUBITAK IZNAD VISINE KAPITALA (0412 + 0416 + 0421 - 0420 - 0417 - 0415 - 0414 - 0413 - 0411 - 0402) ≥ 0 = (0441 + 0424 + 0442 - 0071) ≥ 0	463		-	-	
	Đ. UKUPNA PASIVA (0424 + 0442 + 0441 + 0401 - 0463) ≥ 0	464		27.506.054	24.408.414	
89	E. VANBILANSNA PASIVA	465	36	14.343.030	13.906.299	

Niš 22. april 2021. godine

Milena Popović

Lice odgovorno za sastavljanje polugodišnjeg
finansijskog izveštaja

Aleksandar Jakovljević

Zakonski zastupnik

Philip Morris Operations a.d. Niš Godišnji izveštaji za period od 01. januara do 31. decembra 2020. godine
(svi iznosi su u 000 RSD, osim ako nije drugačije naznačeno)**Izveštaj o ostalom rezultatu za period od 01.01. do 31.12.2020. godine**

-u hiljadama dinara-

Grupa računa, račun	POZICIJA	AOP	Napomena broj	Iznos	
				Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5	6
	A. NETO REZULTAT IZ POSLOVANJA				
	I. NETO DOBITAK (AOP 1064)	2001	30	4.861.423	4.658.692
	II. NETO GUBITAK (AOP 1065)	2002		-	-
	B. OSTALI SVEOBUH VATNI DOBITAK ILI GUBITAK				
	a) Stavke koje neće biti reklasifikovane u Bilansu uspeha u budućim periodima				
	1. Promene revalorizacije nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme				
330	a) povećanje revalorizacionih rezervi	2003		-	-
	b) smanjenje revalorizacionih rezervi	2004		-	-
	2. Aktuarski dobitci ili gubici po osnovu planova definisanih primanja				
331	a) dobitci	2005		-	-
	b) gubici	2006	28,29	664	664
	3. Dobitci ili gubici po osnovu ulaganja u vlasničke instrumente kapitala				-
332	a) dobitci	2007	28,29	-	964
	b) gubici	2008	28,29	427	-
	3. Dobitci ili gubici po osnovu udela u ostalom sveobuhvatnom dobitku ili gubitku pridruženih društava				
333	a) dobitci	2009		-	-
	b) gubici	2010		-	-
	b) Stavke koje naknadno mogu biti reklasifikovane u Bilansu uspeha u budućim periodima				
	1. Dobitci ili gubici po osnovu preračuna finansijskih izveštaja inostranog poslovanja				
334	a) dobitci	2011		-	-
	b) gubici	2012		-	-
	2. Dobitci ili gubici od instrumenata zaštite neto ulaganja u inostrano poslovanje				
335	a) dobitci	2013		-	-
	b) gubici	2014		-	-
	3. Dobitci ili gubici po osnovu instrumenata zaštite rizika (hedžinga) novčanog toka				
336	a) dobitci	2015		-	-
	b) gubici	2016		-	-
	4. Dobitci ili gubici po osnovu hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju				
337	a) dobitci	2017	28,29	-	181
	b) gubici	2018		-	-
	I. OSTALI BRUTO SVEOBUH VATNI DOBITAK (2003 + 2005 + 2007 + 2009 + 2011 + 2013 + 2015 + 2017) - (2004 + 2006 + 2008 + 2010 + 2012 + 2014 + 2016 + 2018) ≥ 0	2019		-	481
	II. OSTALI BRUTO SVEOBUH VATNI GUBITAK (2004 + 2006 + 2008 + 2010 + 2012 + 2014 + 2016 + 2018) - (2003 + 2005 + 2007 + 2009 + 2011 + 2013 + 2015 + 2017) ≥ 0	2020		1.091	-
	III. POREZ NA OSTALI SVEOBUH VATNI DOBITAK ILI GUBITAK PERIODA	2021		-	-
	IV. NETO OSTALI SVEOBUH VATNI DOBITAK (2019 - 2020 - 2021) ≥ 0	2022		-	481
	V. NETO OSTALI SVEOBUH VATNI GUBITAK (2020 - 2019 + 2021) ≥ 0	2023		1.091	-
	V. UKUPAN NETO SVEOBUH VATNI REZULTAT PERIODA				
	I. UKUPAN NETO SVEOBUH VATNI DOBITAK (2001 - 2002 + 2022 - 2023) ≥ 0	2024		4.860.332	4.659.173

Philip Morris Operations a.d. Niš

Godišnji Izveštaji za period od 01. januara do 31. decembra 2020. godine
(svi iznosi su u 000 RSD, osim ako nije drugačije naznačeno)

II. UKUPAN NETO SVEOBUH VATNI GUBITAK (2002 - 2001 + 2023 - 2022) ≥ 0	2025			-	-
G. UKUPAN NETO SVEOBUH VATNI DOBITAK ILI GUBITAK (2027 + 2028) = AOP 2024 ≥ 0 III AOP 2025 > 0	2026			-	-
1. Pripisan većinskim vlasnicima kapitala	2027			-	-
2. Pripisan vlasnicima koji nemaju kontrolu	2028			-	-

Niš, 22. april 2021. godine

Milena Popović

Lice odgovorno za sastavljanje polugodišnjeg
finansijskog izveštaja

Aleksandar Jakovljević

Zakonski zastupnik

Izveštaj o novčanim tokovima za period od 01.01. do 31.12.2020. godine

-u hiljadama dinara-

Pozicija	AOP	Iznos	
		Tekuća godina	Predhodna godina
A. Tokovi gotovine iz poslovnih aktivnosti			
I. Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti (1 do 3)	3001	69.399.224	69.476.615
1. Prodaja i primljeni avansi	3002	69.337.370	69.367.018
2. Primljene kamate iz poslovnih aktivnosti	3003	-	-
3. Ostali prilivi iz redovnog poslovanja	3004	61.854	109.597
II. Odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti (1 do 5)	3005	64.267.249	63.590.572
1. Isplate dobavljačima i dati avansi	3006	16.108.647	15.248.523
2. Zarade, naknade zarada i ostali lični rashodi	3007	1.712.962	1.524.905
3. Plaćene kamate	3008	236	858
4. Porez na dobitak	3009	999.470	772.774
5. Odlivi po osnovu ostalih javnih prihoda	3010	45.465.934	46.043.512
III. Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti (I-II)	3011	5.111.975	5.886.043
IV. Neto odliv gotovine iz poslovnih aktivnosti (II-I)	3012	-	-
B. Tokovi gotovine iz aktivnosti investiranja			
I. Prilivi gotovine iz aktivnosti investiranja (1 do 5)	3013	24.208	62.046
1. Prodaja akcija i udela (neto priliv)	3014	-	-
2. Prodaja nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja, opreme i bioloških sredstava	3015	130	855
3. Ostali finansijski plasmani (neto priliv)	3016	-	-
4. Primljene kamate iz aktivnosti investiranja	3017	24.078	61.191
5. Primljene dividende	3018	-	-
II. Odlivi gotovine iz aktivnosti investiranja (1 do 3)	3019	1.001.156	491.832
1. Prodaja akcija i udela (neto odliv)	3020	-	-
2. Kupovina nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja, opreme i bioloških sredstava	3021	1.001.156	491.832
3. Ostali finansijski plasmani (neto odliv)	3022	-	-
III. Neto priliv gotovine iz aktivnosti investiranja (I-II)	3023	-	-
IV. Neto odliv gotovine iz aktivnosti investiranja (II-I)	3024	976.948	429.786
C. Tokovi gotovine iz aktivnosti finansiranja			
I. Prilivi gotovine iz aktivnosti finansiranja (1 do 5)	3025	-	-
1. Uvećanje osnovnog kapitala	3026	-	-
2. Dugoročni krediti (neto priliv)	3027	-	-
3. Kratkoročni krediti (neto priliv)	3028	-	-
4. Ostale dugoročne obaveze	3029	-	-
5. Ostale kratkoročne obaveze	3030	-	-
II. Odlivi gotovine iz aktivnosti finansiranja (1 do 6)	3031	4.656.472	3.701.204
1. Otkup sopstvenih akcija i udela	3032	-	-
2. Dugoročni krediti (neto odliv)	3033	-	-
3. Kratkoročni krediti (neto odliv)	3034	-	-
4. Ostale obaveze (odlivi)	3035	-	-
5. Finansijski lizing	3036	-	-
6. Isplaćene dividende	3037	4.656.472	3.701.204
III. Neto priliv gotovine iz aktivnosti finansiranja (I-II)	3038	-	-
IV. Neto odliv gotovine iz aktivnosti finansiranja (II-I)	3039	4.656.472	3.701.204
Svega priliv gotovine (3001 + 3013 + 3025)	3040	69.423.432	69.538.661
Svega odliv gotovine (3005 + 3019 + 3031)	3041	69.944.877	67.783.608
Neto priliv gotovine (3040 - 3041)	3042	-	1.755.053
Neto odliv gotovine (3041 - 3040)	3043	521.445	-
Gotovina na početku obračunskog perioda	3044	5.657.507	3.865.755

Philip Morris Operations a.d. Niš

Godišnji izveštaji za period od 01. januara do 31. decembra 2020. godine
(svi iznosi su u 000 RSD, osim ako nije drugačije naznačeno)

Pozicija	AOP	Iznos	
		Tekuća godina	Predhodna godina
Pozitivne kursne razlike po osnovu preračuna gotovine	3045	91.478	66.501
Negativne kursne razlike po osnovu preračuna gotovine	3046	66.569	49.802
Gotovina na kraju obračunskog perioda(3042-3043+3044+3045-3046)	3047	5.160.971	5.857.507

Niš, 22. april 2021. godine

Milena Popović

Lice odgovorno za sastavljanje polugodišnjeg
finansijskog izveštaja

Aleksandar Jakovljević

Zakonski zastupnik

Philip Morris Operations a.d. Niš

Godišnji izveštaji za period od 01. januara do 31. decembra 2020. godine
(svi iznosi su u 000 RSD, osim ako nije drugačije naznačeno)

Izveštaj o promenama na kapitalu za period od 01.01. do 31.12.2020. godine

Pozicija	-u hiljadama dinara-				
	Osnovni kapital	Revalorizacione rezerve	Neraspoređena dobit	Otkupljene sopstvene akcije	Ukupno
Stanje na dan 1. januar 2019. godine	11.461.033	23.001	3.702.439	(145.750)	15.040.723
Ukupno povećanje u 2019. godini	-	1.145	4.658.692	-	4.659.837
Ukupno smanjenje u 2019. godini	-	(664)	(3.702.439)	-	(3.703.103)
Stanje na dan 31. decembar 2019. godine	11.461.033	23.482	4.658.692	(145.750)	15.997.457
Ukupno povećanje u 2020. godini	-	1.441	4.861.423	-	4.862.865
Ukupno smanjenje u 2020. godini	-	(1.091)	(4.658.692)	-	(4.659.784)
Stanje na dan 31. decembar 2020. godine	11.461.033	23.832	4.861.423	(145.750)	16.200.538

Niš, 21. april 2021. godine

Milena Popović

Lice odgovorno za sastavljanje polugodišnjeg
finansijskog izveštaja

Aleksandar Jakovljević

Zakonski zastupnik

Napomene uz finansijske izveštaje

1. Opšte informacije

Osnovna delatnost Philip Morris Operations a.d. Niš. ("Društvo") je proizvodnja i prodaja duvanskih proizvoda. Sedište Društva se nalazi u Nišu, Bulevar 12. februar br. 74.

Philip Morris Holland Holdings BV je vlasnik 87,5% ukupnog kapitala Društva na dan 31. decembar 2020. godine. "Matično Društvo" Philip Morris Holland Holdings BV i Društva je Philip Morris International Inc, New York, USA („PMI Inc.“).

Akcijama Društva se javno trguje na Beogradskoj berzi. Ovi finansijski izveštaji su odobreni od strane Odbora Direktora Društva 22. aprila 2021. godine.

Na dan 31. decembar 2020. godine Društvo je zapošljavalo 581 radnika (31. decembar 2019. godine: 570 radnika).

2. Pregled značajnih računovodstvenih politika

Osnovne računovodstvene politike primenjene za sastavljanje ovih finansijskih izveštaja navedene su u daljem tekstu. Ove politike su konzistentno primenjene na sve prikazane godine, osim ako nije drugačije naznačeno.

2.1 Osnov za sastavljanje finansijskih izveštaja

Društvo vodi evidencije i sastavlja finansijske izveštaje u skladu sa Zakonom o računovodstvu Republike Srbije i ostalom primenjivom zakonskom regulativom u Republici Srbiji.

U skladu sa Zakonom o računovodstvu, velika pravna lica, pravna lica koja imaju obavezu sastavljanja konsolidovanih finansijskih izveštaja (matična pravna lica), javna društva, odnosno društva koja se pripremaju da postanu javna u skladu sa Zakonom o tržištu kapitala Republike Srbije, nezavisno od veličine, za priznavanje, vrednovanje, prezentaciju i obelodanjivanje pozicija u finansijskim izveštajima primenjuju Međunarodne standarde finansijskog izveštavanja, čiji je prevod na srpski jezik objavilo ministarstvo nadležno za poslove finansija.

MRS, MSFI i tumačenja objavljeni od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde i Komiteta za tumačenja računovodstvenih standarda su zvanično prevedeni Rešenjem Ministarstva Finansija Republike Srbije o utvrđivanju prevoda Međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja (broj rešenja 401-00-4351/2020-16) i objavljeni u Službenom glasniku Republike Srbije broj 123/2020 dana 13. oktobra 2020. godine i broj 125/2020 dana 22. oktobra 2020. godine.

Pored toga, priloženi finansijski izveštaji su sastavljeni u skladu sa zahtevima Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, zadruge i preduzetnike (Službeni glasnik Republike Srbije broj 95/2014) i Pravilnika o sadržini i formi obrazaca finansijskih izveštaja za privredna društva, zadruge i preduzetnike (Službeni glasnik Republike Srbije broj 95/2014 i 144/2014).

Navedeni pravilnici koji regulišu prezentaciju finansijskih izveštaja imaju prvenstvo primene u odnosu na zahteve koje u tom pogledu definišu MSFI koji su objavljeni od strane Ministarstva finansija.

Zbog gore navedenih odstupanja ovi finansijski izveštaji nisu u skladu sa MSFI.

Sastavljanje finansijskih izveštaja u skladu sa Propisima zahteva primenu izvesnih ključnih računovodstvenih procena. Ono, takođe, zahteva da rukovodstvo koristi svoje prosuđivanje u primeni računovodstvenih politika Društva. Oblasti koje zahtevaju prosuđivanje većeg stepena ili veće složenosti, odnosno oblasti u kojima pretpostavke i procene imaju materijalni značaj za finansijske izveštaje obelodanjeni su u napomeni 3.

2. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

2.1 Osnov za sastavljanje finansijskih izveštaja (nastavak)

Osnove računovodstva

Ovi finansijski izveštaji su pripremljeni na bazi istorijskog troška. Ovi finansijski izveštaji su prikazani u dinarima Republike Srbije („RSD“), a sve vrednosti su zaokružene na najbližu hiljadu (RSD'000), osim ako je drugačije naznačeno.

Osnovne računovodstvene politike primenjene prilikom sastavljanja ovih finansijskih izveštaja su navedene u napomenama u nastavku.

2.1.1 Usvajanje novih i izmenjenih Međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja

Novi i dopunjeni standardi koje je Društvo usvojilo

Usvojene računovodstvene politike su u skladu s onima iz prethodne finansijske godine, osim sledećih izmenjenih MSFI koje je Društvo usvojilo 1. januara 2020. godine:

MSFI 9 Finansijski instrumenti

Konačna verzija MSFI 9 Finansijski instrumenti odražava sve faze projekta finansijskih instrumenata i zamenjuje MRS 39 Finansijski instrumenti: Priznavanje i merenje i sve prethodne verzije MSFI 9. Standard uvodi nove zahteve za klasifikaciju i merenje, umanjeno vrednosti i računovodstvo zaštite. Uprava Društva je napravila analizu uticaja primene navedenog standarda na finansijske izveštaje društva. Kao rezultat primene nije bilo značajnih uticaja na finansijske izveštaje. Društvo nije korigovalo uporedne podatke, jer nije bilo uticaja na početna stanja. Obelodanjivanja uporednih podataka su ista kao i obelodanjivanja prethodne godine.

2.2 Koncept nastavka poslovanja

Ovi finansijski izveštaji su sastavljeni u skladu sa konceptom nastavka poslovanja, koji podrazumeva da će Društvo nastaviti da posluje u neograničenom periodu u predvidljivoj budućnosti.

2.3 Izveštavanje o segmentima

Društvo ima samo jedan poslovni segment, proizvodnju i prodaju duvanskih proizvoda.

2.4 Preračunavanje stranih valuta

a) Funkcionalna i valuta prikazivanja

Stavke uključene u finansijske izveštaje Društva se odmeravaju i prikazuju u dinarima (RSD) bez obzira na to da li RSD predstavlja funkcionalnu valutu Društva.

b) Transakcije i stanja

Transakcije u stranoj valuti se preračunavaju u funkcionalnu valutu primenom srednjeg kursa Narodne banke Srbije na dan transakcije. Pozitivne i negativne kursne razlike nastale iz i) izmirenja takvih transakcija i iz ii) preračuna monetarnih sredstava i obaveza izraženih u stranim valutama na dan bilansa stanja, priznaju se u bilansu uspeha u periodu kada nastanu.

Pozitivne i negativne kursne razlike prikazuju se u bilansu uspeha u okviru pozicije „Finansijski prihodi / rashodi“

2. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

2.5 Nematerijalna ulaganja

Nematerijalna ulaganja se inicijalno priznaju po ceni koštanja. Nematerijalna ulaganja se amortizuju na sistematskoj osnovi tokom korisnog veka trajanja, osim ukoliko imaju neograničen korisni vek trajanja. Obračun amortizacije počinje od momenta kada je sredstvo raspoloživo za upotrebu i prestaje u momentu ranijem od momenta kada je sredstvo klasifikovano kao sredstvo raspoloživo za prodaju i momenta kada je sredstvo povučeno iz upotrebe ili otuđeno. Rezidualna vrednost nematerijalnih ulaganja sa ograničenim korisnim vekom trajanja je nula.

Društvo prepoznaje kao nematerijalna ulaganja sledeća sredstva:

- Pravo na korišćenje zemljišta dobijeno od trećih lica, sa neograničenim korisnim vekom trajanja. Vrednost prava na korišćenje zemljišta se godišnje testira na obezvređenje i vodi se po vrednosti umanjenoj za akumulirane troškove obezvređenja;
- Stečene licence računarskih softvera u iznosu troškova nastalih u sticanju i stavljanju u upotrebu softvera. Ovi troškovi se amortizuju primenom proporcijalne metode u toku njihovog procenjenog korisnog veka upotrebe, koji varira od 3 do 5 godina;
- Troškovi koji su vezani za razvoj ili održavanje računarskog softvera se priznaju u bilansu uspeha u periodu kada nastanu. Direktni troškovi koji se mogu povezati sa razvojem jedinstvenih softverskih proizvoda, a koje kontroliše Društvo i koji će generisati ekonomsku korist veću od nastalih troškova u toku jedne godine, priznaju se kao nematerijalna ulaganja. Direktni troškovi obuhvataju troškove rada tima koji je razvio softver, kao i odgovarajući deo relevantnih režijskih troškova, direktno vezanih za pripremu interno razvijenog sredstva za upotrebu. Troškovi razvoja računarskog softvera priznati kao sredstvo amortizuju se tokom njihovog procenjenog korisnog veka upotrebe (ne duže od pet godina).

Istraživanje i razvoj

Izdaci po osnovu istraživanja priznaju se kao trošak u periodu u kome nastanu. Troškovi nastali na razvoju nekog projekta (koje se odnose na projektovanje i testiranje novih ili unapređenih proizvoda) priznaju se kao nematerijalna ulaganja ukoliko su ispunjeni sledeći kriterijumi:

- tehnički je izvodljivo kompletiranje nematerijalnog ulaganja tako da bude raspoloživo za upotrebu ili prodaju;
- postoji namera rukovodstva da kompletira nematerijalno ulaganje i da isto koristi ili proda;
- postoji mogućnost korišćenja ili prodaje nematerijalnog ulaganja;
- može se demonstrirati kako će nematerijalno ulaganje generisati verovatne ekonomske koristi u budućnosti;
- adekvatni tehnički, finansijski i drugi resursi su raspoloživi za potrebe finalizacije razvoja, upotrebe ili prodaje nematerijalnog ulaganja i
- trošak koji se pripisuje nematerijalnom ulaganju se može pouzdano utvrditi.

Ostali troškovi razvoja koji ne ispunjavaju gore navedene kriterijume priznaju se kao trošak u periodu kada nastanu. Troškovi razvoja koji su prvobitno priznati kao troškovi ne mogu se priznati kao sredstvo u narednom periodu. Kapitalizovani troškovi razvoja se iskazuju kao nematerijalna ulaganja i amortizuju od momenta kada je sredstvo osposobljeno za upotrebu primenom proporcionalne metode tokom njihovog korisnog veka upotrebe, ne duže od pet godina.

Sredstva razvoja se testiraju na umanjenje vrednosti jednom godišnje, prema MRS 36 – „Umanjenje vrednosti imovine“.

Računarski softver

Izdaci vezani za razvoj ili održavanje kompjuterskih softverskih programa priznaju se kao rashod kada nastanu. Troškovi razvoja koji se mogu direktno pripisati razvoju dizajna i testiranju identifikovanih i unikatnih softverskih proizvoda koje kontroliše Društvo i koji će verovatno generisati ekonomsku korist veću od troškova razvoja u toku godinu dana, priznaju se kao nematerijalna ulaganja, kada su kriterijumi navedeni u paragrafu gore ispunjeni.

2. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

2.5 Nematerijalna ulaganja (nastavak)

Direktni troškovi koji se kapitalizuju kao deo ovog softverskog proizvoda uključuju troškove zaposlenih na razvoju softvera kao i odgovarajući deo režijskih troškova.

Ostali troškovi razvoja koji ne ispunjavaju ove kriterijume se priznaju kao rashod kada nastanu. Troškovi razvoja prethodno priznati kao rashod se ne priznaju kao sredstvo u narednom periodu.

Troškovi razvoja računarskog softvera priznati kao sredstvo se amortizuju tokom njihovog procenjenog korisnog veka koji ne prelazi pet godina.

2.6 Nekretnine, postrojenja i oprema (NPO)

Nekretnine, postrojenja i oprema se iskazuju po nabavnoj vrednosti umanjenoj za akumuliranu ispravku vrednosti i gubitaka po osnovu umanjenja vrednosti, u slučaju da umanjenje postoji.

Nabavna vrednost uključuje izdatke direktno pripisive nabavljenom sredstvu. Nabavna vrednost sredstva se uvećava za sve nastale troškove koji su direktno vezani za stavljanje novog sredstva na lokaciju i u stanje neophodno da sredstvo obavlja svoju namenu na način definisan od strane Društva.

Naknadni troškovi se uključuju u nabavnu vrednost sredstva ili se priznaju kao posebno sredstvo, u zavisnosti od toga šta je primenljivo, samo kada je verovatno da će Društvo u budućnosti imati ekonomsku korist od tog sredstva i ako se njegova vrednost može pouzdano utvrditi. Knjigovodstvena vrednost zamenjenog sredstva se isknjižava. Svi drugi troškovi tekućeg održavanja terete bilans uspeha perioda u kome su nastali.

Obračun amortizacije osnovnih sredstava nabavljenih tokom godine počinje u sledećem mesecu nakon nabavke osnovnog sredstva ili u momentu stavljanja sredstva u upotrebu, prema nabavnoj vrednosti sredstva.

Na dan bilansa stanja, rukovodstvo Društva revidira i po potrebi koriguje rezidualnu vrednost i korisni vek upotrebe sredstva.

Troškovi tekućeg održavanja terete bilans uspeha perioda u kome su nastali.

Zemljište se ne amortizuje. Amortizacija drugih sredstava se obračunava primenom proporcionalne metode kako bi se rasporedila njihova nabavna ili revalorizovana vrednost do njihove rezidualne vrednosti tokom njihovog procenjenog veka trajanja.

	Godina
Poboljšanja na zemljištu	30
Građevinska oprema i objekti	15 - 40
Postrojenja i oprema	3 - 15
Računarski softver	3 - 5
Informaciona i kancelarijska oprema	3 - 5
Prevozna sredstva	3 - 8
Poboljšanja zakupljenih objekata	kraće od perioda zakupa ili veka trajanja

Knjigovodstvena vrednost sredstva svodi se odmah na njegovu nadoknadivu vrednost ukoliko je knjigovodstvena vrednost veća od njegove procenjene nadoknadive vrednosti (Napomena 2.7).

Dobici i gubici po osnovu otuđenja sredstva utvrđuju se kao razlika između novčanog priliva i knjigovodstvene vrednosti i iskazuju se u bilansu uspeha u okviru „Ostalih prihoda/(rashoda)” (Napomene 11 i 12).

2. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

2.7 Umanjenje vrednosti nefinansijskih sredstava

Sredstva sa neograničenim korisnim vekom upotrebe ne podležu amortizaciji i testiraju se na umanjenje vrednosti jednom godišnje. Za sredstva koja podležu amortizaciji testiranje na umanjenje njihove vrednosti vrši se kada događaji ili izmenjene okolnosti ukažu da knjigovodstvena vrednost možda neće biti nadoknadiva. Gubitak zbog umanjenja vrednosti se priznaje u visini iznosa za koji je knjigovodstvena vrednost sredstva veća od njegove nadoknadive vrednosti.

Nadoknadiva vrednost je vrednost veća od fer vrednosti sredstva umanjene za troškove prodaje i vrednosti u upotrebi. Za svrhu procene umanjenja vrednosti, sredstva se grupišu na najnižim nivoima na kojima mogu da se utvrde odvojeni prepoznatljivi novčani tokovi (jedinice koje generišu gotovinu). Nefinansijska sredstva, osim goodwill-a, kod kojih je došlo do umanjenja vrednosti se revidiraju na svaki izveštajni period zbog mogućeg ukidanja efekata umanjenja vrednosti.

2.8 Investicione nekretnine

Investicione nekretnine su nekretnine koje se drže radi zarade od zakupnina ili porasta vrednosti kapitala, ili radi i jednog i drugog. Investicione nekretnine drže se radi dugoročnih prinosa od zakupa i ne koriste se od strane Društva.

Investicione nekretnine se iskazuju po nabavnoj vrednosti umanjenoj za akumuliranu ispravku vrednosti i rezervisanje za umanjenje vrednosti, ako je potrebno. Ako postoje bilo kakve indicije, da je došlo do umanjenja vrednosti investicione nekretnine, Društvo procenjuje nadoknadivu vrednost kao veću od upotrebne vrednosti i fer vrednosti umanjene za troškove prodaje. Knjigovodstvena vrednost investicione nekretnine se otpisuje do njene nadoknadive vrednosti kroz bilans uspeha. Gubitak zbog umanjenja vrednosti priznat u prethodnim godinama se stornira ukoliko je bilo naknadne promene u pretpostavkama korišćenim u utvrđivanju nadoknadive vrednosti sredstva. Naknadni izdaci se kapitalizuju samo kada je verovatno da će buduće ekonomske koristi povezane sa tim izdacima pripasti Društvu i da može pouzdano da se izmeri. Svi ostali troškovi tekućeg održavanja terete troškove perioda u kome nastanu. Kada investicionu nekretninu koristi njen vlasnik, ona se reklasifikuje na nekretnine, postrojenja i opremu i njena knjigovodstvena vrednost na dan reklasifikacije postaje njena zatečena vrednost koja će se nadalje amortizovati.

2.9 Finansijska sredstva

Rukovodstvo vrši klasifikaciju svojih finansijskih plasmana u momentu inicijalnog priznavanja i preispituje datu klasifikaciju na dan izveštavanja. Društvo klasifikuje svoja dugoročna finansijska sredstva u sledeće kategorije: zajmovi i potraživanja i finansijska sredstva raspoloživa za prodaju.

a) Zajmovi i potraživanja

Zajmovi i potraživanja predstavljaju nederivatna finansijska sredstva sa fiksnim ili utvrdivim rokovima plaćanja koja se ne kotiraju ni na jednom aktivnom tržištu. Uključuju se u tekuća sredstva, osim ukoliko su im rokovi dospeća duži od 12 meseci nakon datuma bilansa stanja. U tom slučaju se klasifikuju kao dugoročna sredstva. U bilansu stanja Društva zajmovi i potraživanja obuhvataju „ostala dugoročna finansijska sredstva“, „potraživanja“ i „gotovinu i gotovinske ekvivalente“ (Napomene 21, 25 i 26).

b) Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju

Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju su sredstva kod kojih je namera da se zadrže na neodređeni period vremena ili sredstva koja se ne mogu svrstati ni u jednu od navedenih kategorija. Uključuju se u dugoročna sredstva, osim ukoliko rukovodstvo ima izrazitu nameru da sredstva otuđi u roku od 12 meseci od datuma bilansa stanja.

2. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

2.9 Finansijska sredstva (nastavak)

2.9.1. Priznavanje i merenje

Redovna kupovina i prodaja finansijskih sredstava se priznaje na datum trgovanja - datum kada se Društvo obavezalo da će kupiti ili prodati finansijsko sredstvo. Finansijska sredstva se inicijalno priznaju po fer vrednosti uvećanoj za transakcione troškove za sva finansijska sredstva koja se ne iskazuju po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednosti iskazuju u bilansu uspeha. Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju iskazuju se po fer vrednosti. Zajmovi i potraživanja i ulaganja koja se drže do dospeća se iskazuju po amortizovanoj vrednosti korišćenjem metode efektivne kamatne stope. Finansijska sredstva se ukidaju kada prava na gotovinske prilive po osnovu ulaganja isteknu ili se prenesu na Društvo kada Društvo shodno tome preuzme sve rizike i koristi od vlasništva.

Promene u fer vrednosti monetarnih hartija od vrednosti izraženih u stranoj valuti koje su klasifikovane kao raspoložive za prodaju se iskazuju ili kao kursne razlike po osnovu promena u amortizovanim vrednostima hartije od vrednosti ili kao ostale promene u knjigovodstvenoj vrednosti hartije od vrednosti. Kursne razlike na monetarnim hartijama od vrednosti se priznaju u bilansu uspeha, a kursne razlike na nemonetarnim hartijama od vrednosti se iskazuju u okviru kapitala. Promene u fer vrednosti monetarnih i nemonetarnih hartija od vrednosti koje su klasifikovane kao raspoložive za prodaju priznaju se u bilansu uspeha u okviru pozicije Prihodi/Rashodi od usklađivanja vrednosti ostale imovine koja se iskazuje po fer vrednosti kroz bilans uspeha.

Kada su hartije od vrednosti klasifikovane kao hartije od vrednosti raspoložive za prodaju ili kada su obezvređene, kumulirane korekcije fer vrednosti priznate u kapitalu uključuju se u bilans uspeha kao „dobici ili gubici od ulaganja u hartije od vrednosti“.

Kamata na hartije od vrednosti raspoložive za prodaju obračunata metodom efektivne kamatne stope priznaje se u bilansu uspeha kao deo ostalih prihoda. Dividende na hartije od vrednosti raspoložive za prodaju se priznaju u bilansu uspeha kao deo „ostalih prihoda“ kada se utvrdi pravo Društva na naplatu. Fer vrednost hartija od vrednosti koje se kotiraju na berzi zasniva se na tekućim cenama ponude. Ukoliko tržište nekog finansijskog sredstva nije aktivno (i za hartije od vrednosti koje ne kotiraju), Društvo utvrđuje fer vrednost tehnikama procene. To uključuje primenu nedavnih transakcija između nezavisnih stranaka, pozivanje na druge instrumente koji su suštinski isti, analizu diskontovanih novčanih tokova i opciju modela formiranja cena maksimalnim korišćenjem informacija sa tržišta, a uz što je manje moguće oslanjanje na informacije karakteristične za samo Društvo.

2.9.2 “Netiranje” finansijskih instrumenata

Finansijska sredstva i obaveze se netiraju i iskazuju u neto iznosu u bilansu stanja kada postoji zakonski osnov da se netiraju priznati iznosi i namera da se obaveze poravnaju na neto osnovi ili da se istovremeno realizuju sredstva i izmire obaveze.

2.9.3 Umanjenje vrednosti finansijskih sredstava

(a) Sredstva koja se iskazuju po amortizovanoj vrednosti

Na svaki datum bilansa stanja Društvo procenjuje da li postoji objektivni dokaz da je umanjena vrednost nekog finansijskog sredstva ili grupe finansijskih sredstava.

Finansijsko sredstvo ili grupa finansijskih sredstava je obezvređeno i gubici po osnovu obezvređenja nastaju samo ako postoji objektivni dokaz o obezvređenju kao rezultat jednog ili više događaja koji su nastali nakon početnog priznavanja sredstava („nastanak gubitka“) i kada taj nastanak gubitka (odnosno nastanci gubitaka) utiče na procenjene buduće novčane tokove finansijskog sredstva ili grupe finansijskih sredstava koji mogu biti pouzdano procenjeni.

Kriterijumi koje Društvo koristi da odredi da li postoji objektivni dokaz o gubitku usled umanjenja vrednosti uključuju:

2. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

2.9 Finansijska sredstva (nastavak)

2.9.3 Umanjenje vrednosti finansijskih sredstava (nastavak)

- Značajne finansijske teškoće emitenta ili dužnika;
- Kršenje ugovora, kao što je kašnjenje u plaćanju ili neplaćanje kamate ili glavnice;
- Društvo, iz ekonomskih ili pravnih razloga koji se odnose na finansijske teškoće zajmoprimca, odobri zajmoprimcu garancije/povlastice koje inače ne bi odobrilo;
- Verovatnoća stečaja ili druge finansijske reorganizacije dužnika;
- Nestanak aktivnog finansijskog tržišta za to finansijsko sredstvo zbog finansijskih poteškoća; ili dostupni podaci koji ukazuju da postoji merljivo smanjenje u predviđenim budućim tokovima gotovine iz portfelja finansijskih sredstava nakon njihovog inicijalnog priznavanja, iako se pomenuto smanjenje još uvek ne može povezati sa pojedinačnim finansijskim sredstvima iz portfelja, uključujući:
  - (i) Nepovoljna promena kreditne sposobnosti dužnika i
  - (ii) Nacionalne ili lokalne ekonomske prilike koje su uzajamno povezane sa kašnjenjem u naplati potraživanja iz portfelja.

Društvo prvo procenjuje da li postoji objektivan dokaz o obezvređenju.

Iznos gubitka se odmerava kao razlika između knjigovodstvene vrednosti sredstva i sadašnje vrednost procenjenih budućih tokova gotovine (isključujući buduće kreditne gubitke koji nisu nastali) diskontovanih po prvobitnoj efektivnoj kamatnoj stopi za to finansijsko sredstvo. Iznos knjigovodstvene vrednosti sredstva se umanjuje i iznos gubitka se priznaje u bilansu uspeha. Ako kredit ili ulaganje koje se drži do dospeća ima varijabilnu kamatnu stopu, diskontna stopa za odmeravanje svakog gubitka zbog umanjena vrednosti je trenutna kamatna stopa utvrđena ugovorom, Društvo može da odmerava umanjene vrednosti na osnovu fer vrednosti finansijskog instrumenta korišćenjem tržišnih cena koje su dostupne javnosti.

Ako se u narednom periodu iznos gubitka zbog umanjena vrednosti smanji i to smanjenje se može objektivno pripisati nekom događaju nastalom nakon priznavanja obezvređenja (npr. poboljšanju kreditne sposobnosti dužnika), ukidanje prethodno priznatog gubitka po osnovu umanjena vrednosti priznaje se u bilansu uspeha.

(b) Sredstva klasifikovana kao raspoloživa za prodaju

Na kraju svakog izveštajnog perioda Društvo procenjuje da li postoji objektivan dokaz da je umanjena vrednost nekog finansijskog sredstva ili grupe finansijskih sredstava. Za procenu umanjena vrednosti dužničkih hartija od vrednosti Društvo koristi kriterijume navedene u tački (a) gore. U slučaju vlasničkih hartija od vrednosti klasifikovanih kao raspoložive za prodaju, značajan ili prolongiran pad fer vrednosti ispod njihove nabavne vrednosti smatra se indikatorom da je došlo do umanjena njihove vrednosti. Ukoliko postoji bilo koji od tih dokaza za finansijska sredstva raspoloživa za prodaju, kumulirani gubitak – utvrđen kao razlika između troškova sticanja i tekuće fer vrednosti, umanjene za bilo kakav gubitak zbog umanjena vrednosti finansijskog sredstva koji je prethodno priznat u bilansu uspeha – prenosi se sa kapitala i priznaje u bilansu uspeha. Ako se u narednom periodu fer vrednosti dužničkih hartija od vrednosti klasifikovanih kao raspoložive za prodaju poveća i to povećanje se može objektivno pripisati nekom događaju nastalom nakon priznavanja gubitka po osnovu umanjena vrednosti u bilansu uspeha, gubitak po osnovu umanjena vrednosti se ukida u bilansu uspeha.

Test obezvređivanja potraživanja od kupaca je opisan u Napomeni broj 2.12.

2. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

2.10 Zalihe

Zalihe se vrednuju po nižoj od cene koštanja i neto prodajne vrednosti. Troškovi zaliha obuhvataju troškove nabavke, troškove konverzije i ostale troškove nastale sa ciljem dovođenja zaliha do određene lokacije i određenog stanja.

Cena koštanja gotovih proizvoda, robe i repromaterijala utvrđuje se primenom metode „prva ulazna – prva izlazna“ (FIFO). Cena koštanja duvana i rezervnih delova utvrđuje se primenom ponderisanog prosečnog troška. Cena koštanja gotovih proizvoda i proizvodnje u toku obuhvata utrošene sirovine, direktnu radnu snagu, ostale direktne troškove i pripadajuće režijske troškove proizvodnje (zasnovane na normalnom korišćenju proizvodnog kapaciteta). Ona isključuje troškove pozajmljivanja.

Društvo testira vrednost svojih zaliha na kraju svakog perioda na osnovu procene neto prodajne vrednosti svojih zaliha. Neto prodajna vrednost je procenjena prodajna cena u uobičajenom toku poslovanja, umanjena za pripadajuće varijabilne troškove prodaje. U slučaju obezvređenja zaliha, knjigovodstvena vrednost zaliha umanjuje se do neto prodajne vrednosti i razlika se priznaje kao rashod u periodu u kome je obezvređenje zaliha nastalo.

2.11 Stalna sredstva namenjena prodaji

Stalna sredstva (ili grupe za otuđenje) su klasifikovana kao sredstva koja se drže radi prodaje ako se njihova knjigovodstvena vrednost prvenstveno nadoknađuje kroz transakciju prodaje i ako se prodaja smatra izvesnom. Ova sredstva se iskazuju po nižoj od knjigovodstvene i fer vrednosti umanjene za troškove prodaje, ako se njihova knjigovodstvena vrednost prvenstveno nadoknađuje kroz transakciju prodaje, a ne kroz nastavak korišćenja.

2.12 Potraživanja od kupaca

Potraživanja od kupaca su iznosi koje duguju kupci za prodatu robu ili izvršene usluge u okviru redovnog ciklusa poslovanja. Ukoliko se očekuje da potraživanja budu naplaćena u roku od godinu dana ili kraćem (ili u okviru redovnog ciklusa poslovanja ako je duži), potraživanja od kupaca se klasifikuju kao kratkoročna. U suprotnom, potraživanja od kupaca se iskazuju kao dugoročna.

Potraživanja od kupaca se inicijalno priznaju po fer vrednosti, a naknadno se odmeravaju po amortizovanoj vrednosti, primenom metode efektivne kamatne stope, umanjene za rezervisanja po osnovu umanjenja vrednosti. Rezervisanje za umanjenje vrednosti potraživanja se utvrđuje kada postoji objektivni dokaz da Društvo neće biti u mogućnosti da naplati sve iznose koje potražuje u skladu sa prvobitnim uslovima. Značajne finansijske poteškoće kupca, verovatnoća da će kupac biti likvidiran ili finansijski reorganizovan, propust ili kašnjenje u izvršenju plaćanja (*više od 60 dana od datuma dospeća*) se smatraju indikatorima da je vrednost potraživanja umanjena.

Iznos rezervisanja predstavlja razliku između knjigovodstvene vrednosti potraživanja i sadašnje vrednosti očekivanih budućih novčanih tokova diskontovanih prvobitnom efektivnom kamatnom stopom. Knjigovodstvena vrednost potraživanja umanjuje se preko ispravke vrednosti, a iznos umanjenja se priznaje u bilansu uspeha u okviru pozicije Rashodi od usklađivanja vrednosti ostale imovine koja se iskazuje po fer vrednosti kroz bilans uspeha.

Kada je potraživanje nenaplativo, otpisuje se na teret ispravke vrednosti potraživanja. Naknadna naplata iznosa koji je prethodno bio otpisan, iskazuje se u bilansu uspeha u okviru pozicije Prihodi od usklađivanja vrednosti ostale imovine koja se iskazuje po fer vrednosti kroz bilans uspeha.

Društvo je primenilo MSFI 9 Finansijski instrumenti od 01. januara 2020. godine. Primena novog standarda nema materijalno značajne efekte na Finansijske izveštaje društva tako da neraspoređena dobit od 01.01.2020. nije korigovana jer nije bilo materijalno značajnih prilagođavanja knjigovodstvene vrednosti finansijske imovine i obaveza u vreme usvajanja Finansijskih izveštaja niti naknadno. U skladu sa revidiranim zahtevima MSFI 7 – Finansijski instrumenti: Obelodanjivanja, odredbe standarda primenjene su samo na tekući period.

2. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

2.13 Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Gotovina i gotovinski ekvivalenti obuhvataju: novac na računima, depozite po videnju kod banaka, druga kratkoročna visoko likvidna ulaganja sa prvobitnim rokom dospeća do tri meseca ili kraće i prekoračenja po tekućem računu. Prekoračenja po tekućem računu uključena su u obaveze po kreditima u okviru tekućih obaveza, u bilansu stanja.

2.14 Vanbilansna aktiva i pasiva

Vanbilansna sredstva i obaveze uključuju garancije dobijene od banaka, sredstva uplaćena fondu za dodatno penziono osiguranje, kao i zalihe koje se drže u ime trećih lica.

2.15 Osnovni kapital

Osnovni kapital se sastoji iz običnih i preferencijalnih akcija. Troškovi direktno pripisivi emisiji novih akcija prikazuju se u okviru kapitala kao odbitak od priliva po osnovu emitovanih akcija. Svaki priliv sredstava čija je fer vrednost iznad nominalne vrednosti emitovanih akcija priznaje se kao emisiona premija.

Ukoliko Društvo otkupi sopstvene akcije, plaćena naknada, uključujući sve direktno pripisive dodatne troškove (bez poreza na dobit), odbija se od kapitala koji se pripisuje vlasnicima, sve dok se akcije ne ponište, re-emituju ili otuđe. Ako se takve akcije kasnije re-emituju, sve primljene naknade, bez direktno pripisivih dodatnih troškova transakcije i efekata poreza na dobit, uključuju se u kapital koji se pripisuje vlasnicima kapitala.

2.16 Rezerve

Revalorizacione rezerve uključuju aktuarske dobitke ili gubitke proistekle iz penzionih planova a u skladu sa MRS 19 „Naknade zaposlenima” kao i beneficije za plaćanje u akcijama u skladu sa MSFI 2.

Ostale dugoročne obaveze prema zaposlenima

Društvo je odložilo efekat aktuarskih dobitaka/gubitaka kroz poziciju ostalog sveobuhvatnog rezultata a u skladu sa MRS 19 „Naknade zaposlenima” i priznaće ih kao prihod u bilansu uspeha tokom prosečnog perioda u kome će pravo na sticanje beneficija biti ostvareno.

Aktuarski dobitci i gubici koji proističu iz iskustvenih korekcija i promena u aktuarskim pretpostavkama knjiže se na teret ili u korist kapitala u okviru ostalog finansijskog rezultata u periodu u kome su nastali. Troškovi minulog rada priznaju se odmah u okviru bilansa uspeha.

Plaćanje akcijama

U okviru PMI Inc. postoji poseban plan beneficija za rukovodioce koji obuhvata sve PMI afilijale. Ovi planovi se odnose na akcije PMI Inc. Plan podrazumeva naknadu rukovodiocima u akcijama nakon ispunjenja određenih uslova i primljene akcije predstavljaju kompenzaciju u vidu učešća u kapitalu PMI Inc. nakon trogodišnjeg perioda službe (napomena 2.21).

2.17 Obaveze po kreditima

Obaveze po kreditima se inicijalno priznaju po fer vrednosti priliva, bez nastalih transakcionih troškova. U narednim periodima obaveze po kreditima se iskazuju po amortizovanoj vrednosti; sve razlike između ostvarenog priliva (umanjenog za transakcione troškove) i iznosa otplata, priznaju se u bilansu uspeha u periodu korišćenja kredita primenom metode efektivne kamatne stope.

Naknade plaćene pri pribavljanju kredita priznaju se kao transakcioni troškovi do iznosa za koji je verovatno da će deo ili ceo kredit biti povučen. U tom slučaju, naknada se razgraničava do konačnog povlačenja kredita. U slučaju da ne postoji dokaz da je delimično ili ukupno povlačenje kredita verovatno, naknada se kapitalizuje kao avans za likvidnost i amortizuje se u toku perioda na koji se kredit odnosi.

2. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

2.17 Obaveze po kreditima (nastavak)

Obaveze po kreditima se klasifikuju kao tekuće, osim ukoliko Društvo nema bezuslovno pravo da odloži izmirenje obaveza za najmanje 12 meseci nakon datuma bilansa stanja.

2.18 Rezervisanja

Rezervisanja su obaveze sa neizvesnim rokom dospeća ili iznosom i priznaju se jedino kada:

- Društvo ima postojeću (zakonsku ili ugovorenu) obavezu, koja je rezultat prošlih događaja,
- je verovatno da će za namirenje date obaveze biti potreban odliv sredstava i
- može da se napravi pouzdana procena iznosa date obaveze.

Kada postoji određeni broj sličnih obaveza, verovatnoća da će podmirenje obaveza iziskivati odliv sredstava se utvrđuje na nivou tih kategorija kao celine. Rezervisanje se priznaje čak i onda kada je ta verovatnoća, u odnosu na bilo koju od obaveza u istoj kategoriji, niska.

Rezervisanje se odmerava po sadašnjoj vrednosti izdatka potrebnog za izmirenje obaveze, primenom diskontne stope pre poreza koja odražava tekuću tržišnu procenu vrednosti za novac i rizike povezane sa obavezom. Povećanje rezervisanja zbog isteka vremena se iskazuje kao trošak kamata (Napomena 10).

2.19 Tekući i odloženi porez na dobit

Troškovi poreza za period uključuju tekući i odloženi porez. Poreska obaveza se priznaje u bilansu uspeha, izuzev iznosa koji se odnosi na stavke direktno priznate u kapitalu.

Tekući porez na dobit se obračunava na datum bilansa stanja na osnovu važeće zakonske poreske regulative Republike Srbije gde Društvo posluje i ostvaruje oporezivu dobit. Rukovodstvo periodično vrši procenu stavki sadržanih u poreskoj prijavi sa stanovišta okolnosti u kojima primenjiva poreska regulativa podleže tumačenju i vrši rezervisanje, ako je primereno, na osnovu iznosa za koje se očekuje da će biti plaćen poreskim organima.

Odloženi porez na dobit se priznaje korišćenjem metode obaveza, za privremene razlike koje nastanu između poreske osnovice sredstava i obaveza i njihovih knjigovodstvenih iznosa u finansijskim izveštajima. Međutim, ukoliko odloženi porez na dobit, pod uslovom da nije računovodstveno obuhvaćen, proistekne iz inicijalnog priznavanja sredstva ili obaveze u nekoj drugoj transakciji osim poslovne kombinacije koja u trenutku transakcije ne utiče ni na računovodstvenu ni na oporezivu dobit ili gubitak, tada se on računovodstveno ne obuhvata.

Odloženi porez na dobit se odmerava prema poreskim stopama (i zakonu) koje su na snazi do datuma bilansa stanja i za koje se očekuje da će biti primenjene u periodu u kome će se odložena poreska sredstva realizovati ili odložene poreske obaveze izmiriti.

Odloženo poresko sredstvo se priznaje samo do iznosa za koji je verovatno da će buduća dobit za oporezivanje biti raspoloživa i da će se privremene razlike izmiriti na teret te dobiti.

Odloženi porez na dobit se utvrđuje iz privremenih razlika nastalih na ulaganjima u zavisna i pridružena Društva, osim u slučaju kada sinhronizaciju poništenja privremenih razlika kontroliše Društvo i gde je verovatno da se privremene razlike neće poništiti u doglednoj budućnosti.

Odložena poreska sredstva i obaveze se netiraju kada postoji zakonski osnov da se netiraju tekuća poreska sredstva sa tekućim poreskim obavezama i kada se odložena poreska sredstva i obaveze odnose na porez na dobit koji propisuje isti poreski organ jednom ili većem broju poreskih obveznika i kada postoji namera da se računi izmire na neto osnovi.

2. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

2.20 Primanja zaposlenih

a) Obaveze za penzije

Društvo izdvaja doprinose u državni penzioni fond na obaveznoj osnovi. Kada su doprinosi uplaćeni, Društvo nema više obavezu plaćanja po ovom osnovu. Doprinosi se priznaju kao troškovi primanja zaposlenih onda kada dospeju za plaćanje. Više plaćeni doprinosi se priznaju kao sredstvo u iznosu koji je moguće refundirati ili u iznosu za koji se smanjuje buduće plaćanje obaveza.

b) Ostala primanja zaposlenih

Društvo obezbeđuje jubilarne nagrade, primanja naknade prilikom odlaska u penziju i invalidnine. Pravo na ove naknade je obično uslovljeno ostajanjem zaposlenog lica u službi do starosne granice određene za penzionisanje i/ili do ostvarenja minimalnog radnog staža. Očekivani troškovi za pomenute naknade se akumuliraju tokom perioda trajanja zaposlenja.

Definisana obaveza u pogledu primanja zaposlenih prilikom odlaska u penziju procenjuje se svake četvrte godine od strane nezavisnih, kvalifikovanih aktuara, primenom metode projektovane kreditne jedinice. Obzirom na nematerijalni iznos obaveze prema zaposlenima prilikom odlaska u penziju,

Društvo se opredelilo da od 2019. godine nezavisnu procenu aktuara primenjuje svake četvrte godine osim u slučaju značajnih promena faktora koji se određuju na aktuarskoj osnovi. Sadašnja vrednost obaveze po osnovu definisanih primanja utvrđuje se diskontovanjem očekivanih budućih gotovinskih isplata primenom kamatnih stopa visokokvalitetnih obveznica koje su iskazane u RSD u kojima će obaveze prilikom odlaska u penziju biti plaćene i koje imaju rok dospeća koji približno odgovara rokovima dospeća obaveze za penzije (Napomena 31).

Aktuarski dobiti i gubici koji proističu iz iskustvenih korekcija i promena u aktuarskim pretpostavkama knjiže se na teret ili u korist kapitala u okviru izveštaja o ukupnom ostalom finansijskom rezultatu u periodu u kome su nastali. Troškovi minulog rada priznaju se odmah u okviru bilansa uspeha.

c) Otpremnine

Otpremnine se isplaćuju u slučajevima predviđenim zakonom i/ili Kolektivnim ugovorom o radu kod Poslodavca/Društva. Otpremnine koje dospevaju u razdoblju dužem od 12 meseci nakon datuma bilansa stanja svode se na sadašnju vrednost.

2.21 Plaćanja akcijama

Društvo ima plan izmirivanja obaveza iz kapitala ili kompenzacijom na bazi akcija prema kome Društvo prima usluge od zaposlenih u zamenu za njihovo pravo da prime vlasničke instrumente kapitala (akcije Matičnog Društva). Fer vrednost primljenih usluga zaposlenog dobijena u zamenu za pravo da primi vlasničke instrumente kapitala odnosno akcije priznaje se kao trošak (Napomena 8). Ukupan iznos koji će se nadoknaditi na teret troškova u toku radnog veka utvrđuje se u odnosu na fer vrednost prava da primi vlasničke instrumente kapitala odnosno akcije, uključujući i bilo koji tržišni faktor poslovanja, a isključujući uticaj bilo kog netržišnog faktora i uslova sticanja na osnovu rezultata poslovanja (npr. profitabilnost, ciljevi rasta prodaje i zadržavanje zaposlenog u Društvu tokom određenog perioda) i isključujući uticaj bilo kog uslova sticanja (npr. zahtev da zaposleni štede). Netržišni uslovi sticanja su uključeni u pretpostavke o broju opcija za koje se očekuje da se biti iskorišćene. Ukupan iznos koji će se nadoknaditi na teret troškova se priznaje u toku trajanja radnog veka, a koji predstavlja period tokom kojeg bi svi navedeni faktori trebalo da budu ispunjeni. Primljene akcije predstavljaju kompenzaciju menadžmentu u vidu učešća u kapitalu PMI Inc. nakon trogodišnjeg perioda službe.

Na svaki datum bilansa stanja Društvo revidira svoje procene broja opcija za koje se očekuje da će se iskoristiti. Društvo priznaje efekte revidiranih procena u odnosu na prvobitne, ukoliko ih ima, u bilansu uspeha, uz odgovarajuće korekcije kapitala.

Kada predviđene beneficije dospeju, Društvo dostavlja akcije Matičnog Društva zaposlenima.

2. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

2.22 Priznavanje prihoda

Prihod uključuje fer vrednost primljenog iznosa ili potraživanja po osnovu prodaje roba i usluga u toku redovnog poslovanja Društva. Prihod se iskazuje bez PDV-a, akcize, povraćaja robe, rabata i popusta.

Društvo priznaje prihod kada se iznos prihoda može pouzdano izmeriti, kada je verovatno da će u budućnosti Društvo imati ekonomske koristi i kada su ispunjeni posebni kriterijumi za svaku od aktivnosti Društva kao što je u daljem tekstu opisano. Iznos prihoda se ne smatra pouzdano merljivim sve dok se ne reše sve potencijalne obaveze koje mogu nastati u vezi sa prodajom. Svoje procene Društvo zasniva na rezultatima iz prethodnog poslovanja, uzimajući u obzir tip kupca, vrstu transakcije i specifičnosti svakog posla.

Društvo je primenilo MSFI 15 Prihodi od ugovora sa kupcima od 01. januara 2019. godine. Primena novog standarda nema efekata na Finansijske izveštaje društva.

a) Prihod od prodaje robe - veleprodaja

Društvo proizvodi i prodaje proizvode i robu na tržištu veleprodaje. Prihod od prodaje proizvoda i robe priznaju se u momentu kada su svi rizici i koristi vlasništva nad dobrima preneti na kupca.

Smatra se da ne postoje elementi finansiranja pošto se prodaja vrši uz kreditne uslove koji su u skladu sa tržišnom praksom.

b) Prihod od prodaje usluga

Društvo pruža usluge proizvodnje, prodaje, marketinga i administracije povezanim pravnim licima u okviru grupe Philip Morris International. Ove usluge se pružaju na bazi ugovora sa fiksnom cenom.

c) Prihod od kamata

Prihod od kamata se priznaje na vremenski proporcionalnoj osnovi primenom metode efektivne kamatne stope. U slučaju umanjenja vrednosti potraživanja, Društvo umanjuje knjigovodstvenu vrednost potraživanja do nadoknadivog iznosa, koji predstavlja procenjeni budući novčani tok diskontovan po prvobitnoj efektivnoj kamatnoj stopi finansijskog instrumenta i nastavlja da prikazuje promene diskonta kao prihod od kamate. Prihod od kamate na zajmove čija je vrednost umanjena utvrđuje se primenom metode prvobitne efektivne kamatne stope.

d) Prihod od dividendi

Prihod od dividendi se priznaje kada se utvrdi pravo da se dividenda primi.

2.23 Zakupi

a) Računovodstveno obuhvatanje kod zakupca

U skladu sa izmenama Međunarodnog računovodstvenog standarda finansijskog izveštavanja (MSFI 16) koji propisuje principe priznavanja, merenja, prezentacije i obelodanjivanja zakupa, Društvo se opredelilo za ranlju primenu standarda od 01. januara 2019. godine. Svi ugovori o zakupu koji su pre primene standarda bili evidentirani kao operativni lizing, kapitalizovani su u knjigama zakupca (Napomena 18), zajedno sa obavezom za odgovarajuća lizing plaćanja (Napomena 32).

Društvo uzima u zakup pojedine nekretnine, postrojenja i opremu. Zakup nekretnina, postrojenja i opreme, gde Društvo ima pravo korišćenja, klasifikuje se kao lizing i kapitalizuje se na početku zakupa po vrednosti nižoj od fer vrednosti zakupljene nekretnine i sadašnje vrednosti minimalnih plaćanja zakupnine (vrednosti jednakoj obavezi za lizing uvećanoj za sve unapred placene ili obracunate isplate koje se odnose na zakup). Društvo primenjuje modifikovani pristup primene MSFI 16 standarda prilikom obelodanjivanja sredstava sa pravom korišćenja.

2. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

2.23 Zakupi (nastavak)

Svaka zakupnina se raspoređuje na obaveze i finansijske rashode. Odgovarajuće obaveze za zakupnine, umanjene za finansijske rashode, uključuju se u ostale kratkoročne i u ostale dugoročne obaveze. Kamate kao deo finansijskih rashoda iskazuju se u bilansu uspeha u toku perioda trajanja zakupa (Napomena 10). Prosečna ponderisana inkrementalna kamatna stopa zaduživanja Društva primenjena na obaveze po osnovu lizinga na dan 01. januar 2019. godine iznosila je 7,60%, dok je na dan 31. decembar 2020. iznosila 6,46%.

Nekretnine, postrojenja i oprema stečeni na bazi lizinga amortizuju se tokom perioda kraćeg od korisnog veka trajanja sredstva i perioda zakupa.

Prilikom prve primene MSFI 16, Društvo je koristilo sledeće mogućnosti praktične primene i izuzetke dozvoljene standardom, gde primenom novog standarda nisu obuhvaćene sledeće kategorije:

- Priznavanje operativnog lizinga čiji je rok trajanja 12 meseci ili kraći, kao kratkoročni lizing;
- Priznavanje operativnog lizinga za sredstva male vrednosti, u skladu sa definisanom politikom Društva.

Varijabilna lizing plaćanja, koja nisu uključena u iznos obaveze po osnovu lizinga, iskazuju se u bilansu uspeha u toku perioda trajanja zakupa (Napomena 32).

b) Računovodstveno obuhvatanje kod zakupodavca

Lizing je ugovor kojim davalac lizinga prenosi na korisnika lizinga u zamenu za plaćanje ili serije plaćanja, pravo na korišćenje sredstva za dogovoreni vremenski period.

Kada se sredstva daju u zakup po osnovu finansijskog zakupa, sadašnja vrednost zakupnina se priznaje kao potraživanje. Razlika između bruto iznosa potraživanja i sadašnje vrednosti potraživanja se iskazuje kao nezarađeni finansijski prihod.

Prihod od zakupa se priznaje tokom perioda trajanja zakupa primenom metode neto ulaganja, koja odražava konstantnu periodičnu stopu povraćaja.

Kada je sredstvo dato u operativni zakup to sredstvo se iskazuje u bilansu stanja zavisno od vrste sredstva. Prihod od zakupnine priznaje se na proporcionalnoj metodi tokom perioda trajanja zakupa.

c) Pravo na korišćenje zemljišta

Pravo na korišćenje zemljišta stečeno u postupku pripajanja ili/i kao odvojena transakcija kroz isplatu trećoj strani se iskazuje kao nematerijalno ulaganje. Nematerijalno ulaganje ima neograničen korisni vek upotrebe i podleže revidiranju u pogledu umanjenja vrednosti na godišnjem nivou.

2.24 Obaveze prema dobavljačima

Obaveze prema dobavljačima su obaveze plaćanja dobavljaču za preuzetu robu ili primljene usluge u redovnom toku poslovanja. Obaveze prema dobavljačima se klasifikuju kao tekuće ukoliko dospevaju za plaćanje u roku od 1 godine ili kraćem (odnosno u okviru redovnog ciklusa poslovanja ukoliko je duži). U suprotnom, ove obaveze se iskazuju kao dugoročne. Obaveze prema dobavljačima se inicijalno iskazuju po fer vrednosti, a naknadno se odmeravaju prema amortizovanoj vrednosti korišćenjem metoda efektivne kamatne stope.

2.25 Raspodela dividendi

Raspodela dividendi akcionarima Društva se priznaje kao obaveza u periodu u kojem su nadležni organi Društva odobrili dividende.

2. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

2.26 Zarada po akciji

Osnovna zarada po akciji izračunava se deljenjem dobiti koja pripada običnim akcionarima Društva sa ponderisanim prosečnim brojem običnih akcija u opticaju za period, isključujući obične akcije koje je Društvo otkupilo i koje se drže kao otkupljene sopstvene akcije.

3. Ključne računovodstvene procene i prosuđivanja

Procene i prosuđivanja se kontinuirano vrednuju i zasnivaju se na istorijskom iskustvu i drugim faktorima, uključujući očekivanja budućih događaja za koje se veruje da su razumni u datim okolnostima.

3.1 Ključne računovodstvene procene i pretpostavke

Društvo pravi procene i pretpostavke koje se odnose na budućnost. Rezultirajuće računovodstvene procene će, po definiciji, retko biti jednake ostvarenim rezultatima. Procene i pretpostavke koje imaju značajan rizik i dovode do materijalnih usaglasavanja knjigovodstvene vrednosti sredstava i obaveza u narednoj finansijskoj godini se nalaze u nastavku:

a) Odložena poreska sredstva

Potrebne su značajne procene od strane rukovodstva u cilju utvrđivanja iznosa odloženih poreskih sredstava koja se mogu priznati, na osnovu verovatnog vremena nastanka i nivoa budućih oporezivih prihoda i strategije planiranja poreske politike. Na dan 31. decembar 2020. godine odložena poreska sredstva su priznata u iznosu od RSD 222.202. Dodatni detalji se nalaze u Napomeni 14.

b) Tehnološki vek upotrebe postrojenja i opreme

Rukovodstvo Društva utvrđuje procenjeni korisni vek upotrebe i pripadajuće troškove amortizacije svojih postrojenja i opreme. Ova procena se zasniva na projektovanom životnom ciklusu proizvoda. Taj ciklus se može značajno promeniti usled tehničkih inovacija i konkurentskih poteza kao reakcije na značajne industrijske cikluse. Rukovodstvo će povećati troškove amortizacije ukoliko je vek trajanja kraći od prethodno procenjenih rokova ili će otpisati tehnički zastarela ili ne-strateška sredstva koja se ne koriste ili su prodana.

c) Ostala primanja zaposlenih

Sadašnja vrednost obaveza zavisi od brojnih faktora zasnovanih na aktuarskoj osnovi uz primenu brojnih pretpostavki. Pretpostavke koje se koriste pri utvrđivanju neto troškova (prihoda) po osnovu ostalih primanja zaposlenih obuhvataju očekivanu diskontnu stopu. Svaka izmena u ovim pretpostavkama utiče na knjigovodstvenu vrednost obaveza za ostala primanja zaposlenih.

Društvo utvrđuje odgovarajuću diskontnu stopu svake četvrte godine. To je kamatna stopa koja treba da se primeni pri utvrđivanju sadašnje vrednosti procenjenih budućih novčanih tokova za koje se očekuje da će biti potrebni za izmirenje obaveza za ostala primanja zaposlenih. Pri utvrđivanju odgovarajuće diskontne stope, Društvo uzima u obzir kamatne stope visokokvalitetnih obveznica koje su izražene u valuti u kojoj će ostala primanja zaposlenih biti isplaćena i čiji rok dospeća približno odgovara roku plaćanja odnosnih obaveza.

Ostale ključne obaveze za penzije su bazirane na trenutnim tržišnim uslovima. Dodatne informacije su prikazane u Napomeni 31.

d) Umanjenje vrednosti finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju

Umanjenje vrednosti finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju zahteva značajno prosuđivanje. Prilikom prosuđivanja Društvo, među ostalim faktorima, procenjuje: trajanje i obim do kojeg je fer vrednost ulaganja manja od nabavne vrednosti ulaganja, finansijsko stanje primaoca ulaganja i izgleda za okončanje posla u skoroj budućnosti, uključujući faktore kao što su učinak industrije i sektora, promene u tehnologiji i tokove gotovine iz poslovanja i finansiranja.

3. Ključne računovodstvene procene i prosuđivanja (nastavak)

3.1 Ključne računovodstvene procene i pretpostavke (nastavak)

Društvo je primenilo MSFI 9 Finansijski instrumenti od 01. januara 2020. godine. Primena novog standarda nema materijalno značajne efekte na Finansijske izveštaje društva.

Društvo ne bi imalo značajan dodatni gubitak ukoliko bi pad u fer vrednosti ispod nabavne vrednosti bio smatran materijalno značajnim ili produženim, s obzirom da je izvršen prenos kumuliranih korekcija fer vrednosti po osnovu umanjenja vrednosti finansijskih sredstava namenjenih prodaji priznatih u kapitalu u bilansu uspeha.

3.2. Ključna mišljenja u primeni računovodstvenih politika entiteta

Rukovodstvo preduzima sve neophodne mere kako bi podržalo opstanak i razvoj poslovanja Društva u tekućim okolnostima.

Društvo iskazuje prihod po fer vrednosti primljenog iznosa ili potraživanja po osnovu prodaje roba i usluga u toku redovnog poslovanja. Prihod se iskazuje bez PDV-a, akcize, povraćaja robe, rabata i popusta.

Računovodstveno obuhvatanje akcize je oblast koja zahteva značajne računovodstvene procene i prosuđivanja. Rukovodstvo je razmotrilo uslove MRS 18, zahteve Zakona o akcizi i uslove u kojima Društvo posluje, te je na osnovu toga zaključilo da je priznavanje akcize neto od prihoda opcija koja je primenljiva na Društvo.

Društvo nema značajnu koncentraciju kreditnog rizika. Društvo ima utvrđene politike koje obezbeđuju da se prodaja proizvoda i usluga vrši kupcima koji imaju odgovarajuću kreditnu istoriju. Društvo ima utvrđene politike koje obezbeđuju da se prodaja proizvoda i usluga osigura bankarskim garancijama i menicama izdatim od banaka. Društvo nije iskusilo teškoće u naplati potraživanja u rokovima dospelosti nakon datuma bilansa stanja.

Društvo deponuje gotovinu kod tri renomirane banke u Srbiji i trudi se da podjednako distribuira gotovinu kod ovih banaka, kao sredstvo diversifikacije rizika.

Društvo vrednuje nekretnine, postrojenja i opremu po nabavnoj vrednosti. Društvo je izvršilo procenu vrednosti NPO (nekretnina, postrojenja i opreme) i nije identifikovalo sredstva čija je nadoknadiva vrednost niža od knjigovodstvene vrednosti.

Društvo vrednuje svoje investicione nekretnine po nabavnoj vrednosti (Napomena 19).

4. Upravljanje finansijskim rizikom

4.1 Faktori finansijskog rizika

Poslovanje Društva izloženo je različitim finansijskim rizicima. Upravljanje rizicima u Društvu je usmereno na nastojanje da se u situaciji nepredvidivosti finansijskih tržišta potencijalni negativni uticaji na finansijsko poslovanje Društva svedu na minimum.

Rizikom se upravlja u sklopu politika koje je odobrilo Matično Društvo. Politike Matičnog Društva daju pisane principe za opšte upravljanje rizikom kao i pisane politike koje pokrivaju specifične oblasti kao što je rizik od promene kurseva, rizik od promene kamatne stope, kreditni rizik, upotreba derivativnih i nederivatnih finansijskih instrumenata i investiranje većih sredstava.

a) Tržišni rizik

(i) Valutni rizik

Društvo posluje u međunarodnim okvirima i izloženo je riziku od promena kurseva stranih valuta, u prvom redu EUR, USD i CHF.

4. Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)

4.1 Faktori finansijskog rizika (nastavak)

Ukoliko bi na dan 31. decembar 2020. godine dinar oslabio/ojačao za 5%, a sve druge promenljive ostale konstantne, profit bi se smanjio/povećao za RSD 147.938 (2019: RSD 73.018), a kao rezultat negativnih/pozitivnih kursnih razlika koje bi nastale po osnovu preračuna potraživanja i obaveza u stranoj valuti iskazanih u bilansu stanja na dan 31. decembar 2020. godine, odnosno na dan 31. decembar 2019. godine.

(ii) Rizik kamatne stope

Sredstva koja donose prihod od kamate uključuju depozite kod banaka. Budući da Društvo nije zaduženo, rizik od promene kamatne stope ne postoji.

b) Kreditni rizik

Društvo nema značajnu koncentraciju kreditnog rizika. Društvo ima utvrđene politike koje obezbeđuju da se prodaja proizvoda i usluga vrši kupcima koji imaju odgovarajuću kreditnu istoriju. Društvo ima utvrđene politike koje ograničavaju nivo kreditne izloženosti prema svakoj pojedinačnoj finansijskoj instituciji.

Finansijska sredstva, koja potencijalno mogu izložiti Društvo kreditnom riziku sastoje se uglavnom od potraživanja od kupaca. Knjigovodstvena vrednost potraživanja, umanjena za ispravke vrednosti potraživanja, predstavlja maksimalan nivo izloženosti kreditnom riziku. Gotovina se plasira u finansijske institucije, za koje se smatra da u momentu deponovanja sredstava imaju minimalan rizik od nespunjenja obaveza.

Ukupno potraživanje od kupaca u zemlji koji duguju Društvu na dan 31. decembar 2020. godine iznosi RSD 4.515.001 što čini oko 75% (31. decembar 2019: 83%) ukupnog iznosa potraživanja od kupaca. Kao što je obelodanjeno u Napomeni 25, Društvo je pregledalo sva svoja potraživanja i procenilo njihovu naplativost.

Društvo je primenilo MSFI 9 Finansijski instrumenti od 01. januara 2020. godine i konstatovalo da nema materijalno značajne efekte koji bi zahtevali dodatno prilagođavanje.

c) Rizik likvidnosti

Društvo generiše dovoljno likvidnih sredstava kroz ostvarene novčane tokove iz poslovanja. U tabeli niže analizirane su finansijske obaveze Društva i neto izmirene izvedene finansijske obaveze koje su grupisane prema datumu dospeća na osnovu perioda preostalog do ugovornog datuma dospeća, a na datum bilansa stanja.

Uporedni podaci su u skladu sa izmenama i dopunama MSFI 7 koje se odnose na obelodanjivanje rizika likvidnosti.

Iznosi prikazani u tabeli predstavljaju ugovorne nediskontovane novčane tokove. Iznosi koji dospevaju na naplatu u roku od 12 meseci jednaki su njihovim knjigovodstvenim iznosima, budući da efekat diskontovanja nije materijalno značajan.

Na dan 31. decembar 2019. godine	Manje od 1 godine	Između 1 i 2 godine	Između 2 i 5 godina
Obaveze prema dobavljačima i ostale obaveze (Napomena 33)	3.798.263	-	-
Ugovori o garanciji (Napomena 36)	5.400.000	-	-
Na dan 31. decembar 2020. godine			
Obaveze prema dobavljačima i ostale obaveze (Napomena 33)	5.683.169	-	-
Ugovori o garanciji (Napomena 36)	6.690.000	-	-

4. Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)

4.2 Upravljanje rizikom kapitala

Cilj Društva kroz upravljanje kapitalom jeste da zadrži sposobnost Društva da nastavi da posluje u neograničenom periodu u predvidljivoj budućnosti kako bi akcionarima obezbedilo dividende, a ostalim interesnim stranama povoljnosti i da bi očuvalo optimalnu strukturu kapitala sa ciljem da smanji troškove kapitala.

Da bi očuvalo odnosno korigovalo strukturu kapitala, Društvo može da izvrši korekciju isplata dividendi akcionarima, vrati kapital akcionarima, izda nove akcije ili može da proda sredstva kako bi smanjilo dugovanje.

4.3 Procena fer vrednosti

Fer vrednost finansijskih instrumenata kojima se trguje na aktivnom tržištu (kao što su hartije od vrednosti kojima se trguje i hartije od vrednosti raspoložive za prodaju) zasniva se na kotiranim tržišnim cenama na dan bilansa stanja.

Fer vrednost finansijskih instrumenata kojima se ne trguje na aktivnom tržištu (na primer derivati kojima se trguje na nezvaničnoj berzi) utvrđuje se različitim tehnikama procene. Društvo primenjuje različite metode i utvrđuje pretpostavke koje se zasnivaju na tržišnim uslovima koji postoje na datum bilansa stanja.

Pretpostavlja se da nominalna vrednost, umanjena za gubitke zbog umanjenja vrednosti potraživanja i obaveza, približno odražava njihovu fer vrednost.

5. Poslovni prihodi

	2020	2019
Prihodi od prodaje robe na domaćem tržištu	15.822.731	15.143.362
Prihodi od prodaje proizvoda i usluga na inostranom tržištu	7.493.923	6.801.023
Prihodi od prodaje robe na inostranom tržištu	466.631	650.853
Prihodi od zakupa	2.827	2.699
	23.786.112	22.597.937

U gornjoj tabeli je uključena prodaja povezanim licima: naknada za usluge na inostranom tržištu u ukupnom neto iznosu od RSD 7.493.923 | izvoz robe na inostranom tržištu u ukupnom neto iznosu od RSD 5.028 koji je prikazan u okviru Prihoda od prodaje robe na inostranom tržištu u 2020. godini (2019. godine: Naknada za usluge RSD 6.801.023, izvoz robe RSD 14.399) (Napomena 38).

6. Poslovni rashodi

	2020	2019
Troškovi proizvodnih usluga i nematerijalni troškovi (Napomena 8)	7.125.545	7.006.900
Nabavna vrednost prodane robe	6.646.645	6.092.458
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični izdaci (Napomena 7)	1.710.055	1.527.685
Troškovi amortizacije i rezervisanja (Napomene 17,18,19 i 31)	1.409.217	1.351.538
Troškovi materijala	889.210	890.637
Troškovi goriva i energije	268.007	277.741
	18.048.679	17.146.959

	2020	2019
Amortizacija NPO (Napomena 18)	1.259.393	1.197.579
Amortizacija prava na korišćenje osnovnih sredstava (Napomene 18, 32)	115.976	107.325
Amortizacija nematerijalnih ulaganja (Napomena 17)	14.955	27.741
Dodatna rezervisanja (Napomena 31)	18.893	18.893
	1.409.217	1.351.538

7. Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi

	2020	2019
Bruto zarade i naknade	1.486.652	1.353.974
Troškovi otpremnina	89.086	47.900
Dodatni dobrovoljni penzijski doprinosi	37.466	36.782
Neiskorišćeni odmori	36.262	25.804
Ostale naknade zaposlenih	31.552	11.891
Dobrovoljno zdravstveno osiguranje	21.571	18.139
Troškovi poslovnih putovanja	2.566	20.261
Ostalo	4.900	12.934
	1.710.055	1.527.685

Na dan 31. decembar 2020. godine Društvo je zapošljavalo 581 radnika (31. decembar 2019. godine: 570 radnika).

8. Ostali poslovni rashodi

	2020	2019
Usluge marketinga i upravljanja	2.517.133	2.645.174
Licence za autorska prava	1.242.624	1.228.651
Transportni i distributivni troškovi	932.939	939.497
Troškovi usluga marketinga	781.251	792.374
Troškovi trećih lica	687.660	664.095
Troškovi održavanja	215.955	187.430
Troškovi konsultanskih usluga	140.631	147.529
Troškovi zakupa	84.883	61.895
Troškovi obezbeđenja	44.800	45.435
Troškovi premije osiguranja	39.625	37.458
Troškovi poreza (bez troškova poreza na dobit)	38.076	40.539
Troškovi reprezentacije	33.555	30.013
Troškovi istraživačkih aktivnosti	32.173	67.229
Ne-dobrotvorne donacije	31.273	15.062
Ostali rashodi	302.967	104.519
	7.125.545	7.006.900

Troškovi proizvodnih usluga iznose RSD 3.673.120 (2019: RSD 3.623.713), dok nematerijalni troškovi iznose RSD 3.452.425 (2019: RSD 3.383.187).

9. Finansijski prihodi

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
Pozitivne kursne razlike	104.212	67.786
Prihodi od kamata	23.145	58.681
	<u>127.357</u>	<u>126.467</u>

10. Finansijski rashodi

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
Negativne kursne razlike	64.070	50.971
Troškovi kamata - lizing	13.237	14.632
Troškovi kamata	236	543
	<u>77.543</u>	<u>66.146</u>

11. Ostali prihodi

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
Prihodi od ukidanja rezervisanja	51.361	75.863
Prihodi od prodaje otpada i ostalog materijala	44.859	30.973
Naplaćena otpisana potraživanja	3.964	2.868
Prihodi od prodaje sredstava	130	855
Ostali prihodi	16.983	62.346
	<u>117.297</u>	<u>172.905</u>

12. Ostali rashodi

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
Dobrotvorne donacije	48.576	-
Rashodovanje osnovnih sredstava	27.886	55.808
Rezervisanja za rezervne delove i robu (Napomena 23)	22.203	100.594
Manjak na zalihama	-	99
Ostali rashodi	57.895	40.434
	<u>156.560</u>	<u>196.935</u>

Philip Morris Operations a.d. Niš

Godišnji izveštaji za period od 01. januara do 31. decembra 2020. godine
(svi iznosi su u 000 RSD, osim ako nije drugačije naznačeno)

13. Porez na dobit

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
Porez na dobit	939.434	881.526
Odloženi porez na dobit (Napomena 14)	(49.427)	(53.550)
	<u>890.007</u>	<u>827.976</u>

Dobitak pre oporezivanja se usaglašava sa troškovima poreza kao što sledi:

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
Dobitak pre oporezivanja	5.751.430	5.486.668
Teorijski trošak po propisanoj stopi od 15%	862.714	823.000

Poreski efekat stavki koje nisu odbađene ili oporezive:

Neposlovni troškovi	6.218	1.230
Obevređivanje sredstava, materijala, rezervnih delova i odbađeno obevređivanje iz prethodne godine	5.376	(2.264)
Rezervisanje za naknade zaposlenima	1.965	1.509
Neisplaćene/(Plaćene) naknade po prestanku radnog odnosa	1.581	(773)
Otpis potraživanja od kupaca	989	397
Nedokumentovani troškovi	33	35
Razlike u periodu priznavanja i plaćanja javnih prihoda	9	(60)
Poreske kazne i kamate, ugovorne kazne i penali	1	50
Rezervisanja za sudske sporove	(1.678)	(2.260)
Plaćanja po osnovu izgubljenih sudskih sporova	(2.137)	(2.020)
Donacije, kulturni i humanitarni prilozi	-	529
Ostali poreski neodbitni troškovi (kazne, sudske takse i sl.)	-	38

Poreski efekat privremenih razlika

Prilagodjavanje vrednosti osnovnih sredstava	18.025	9.475
Neisplaćene/(Plaćene) naknade po prestanku radnog odnosa	(1.124)	599
Rezervisanja za naknade zaposlenima	(1.965)	(1.509)

Porez na dobit	<u>890.007</u>	<u>827.976</u>
-----------------------	----------------	----------------

Prosečna ponderisana efektivna poreska stopa je bila 15,5% (2019: 15,1%).

14. Odložena poreska sredstva i obaveze

Odložena poreska sredstva i obaveze se netiraju kada postoji zakonski izvršivo pravo da se netiraju tekuća poreska sredstva sa tekućim poreskim obavezama i kada se odložena poreska sredstva i obaveze odnose na poreze na dobit uvedene od strane istog poreskog organa bilo entitetu koji podleže obavezi plaćanja poreza ili različitim entitetima koji podležu obavezi plaćanja poreza onda kada postoji namera da se obaveze poravnaju na neto osnovi. Netirani iznosi su sledeći:

	<u>31-Dec-2020</u>	<u>31-Dec-2019</u>
Odložena poreska sredstva:		
- Nadoknativa u roku dužem od 12 meseci	222.202	172.644
Odložena poreska sredstva	222.202	172.644

Odložena poreska sredstva/obaveze iskazuju se po efektivnoj poreskoj stopi od 15% na dan 31. decembar 2020. godine.

Promene odloženih poreskih sredstava/obaveza su prikazane u tabeli:

	Razlika knjigovodstvene i poreske vrednosti NPO	Obaveze za penzije i jubilarne nagrade	Kratkoročna rezervisanja	Revalorizacione rezerve	Tržišna vrednost akcija	Ukupno
Stanje 01. januar 2019. godine	95.181	23.507	3.097	(3.064)	287	119.008
Na (teret) / u korist bilansa uspeha	52.640	1.509	(599)	-	-	53.550
Direktno na teret kapitala	-	-	-	117	(31)	86
Stanje 31. decembar 2019. godine	147.821	25.016	2.498	(2.947)	256	172.644
Na (teret) / u korist bilansa uspeha	46.338	1.965	1.124	-	-	49.427
Direktno na teret kapitala	-	-	-	117	14	131
Stanje 31. decembar 2020. godine	194.159	26.981	3.622	(2.830)	270	222.202

15. Zarada po akciji

Osnovna zarada po akciji izražava se tako što se dobit koja pripada akcionarima Društva koji poseduju obične akcije podeli ponderisanim prosečnim brojem običnih akcija u opticaju za period, isključujući obične akcije koje je Društvo otkupilo i koje drži kao otkupljene sopstvene akcije.

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
Neto dobit za godinu	4.861.423	4.658.692
Ponderisani prosečan broj običnih akcija (u hiljadama)	6.510	6.510
Osnovna zarada po akciji (RSD po akciji)	417,59	396,33

16. Dividenda po akciji

Dana 29. juna 2020. godine Skupština akcionara je usvojila Odluku o isplati dividende u iznosu od RSD 4.658.692 za finansijsku 2019. godinu. Pomenutom Odlukom, Skupština akcionara je odobrila isplatu i to: vlasnicima I klase preferencijalnih akcija iznos od RSD 429,7318 po akciji, akcionarima vlasnicima II klase preferencijalnih akcija iznos od RSD 416,3318 po akciji, akcionarima vlasnicima III klase preferencijalnih akcija iznos od RSD 411,3318 po akciji, a akcionarima vlasnicima običnih akcija iznos od RSD 396,3318 (iznos dividende po akciji iskazan je u RSD, a ne u '000 RSD). Dana 15. jula 2020. godine, Društvo je izvršilo isplatu dividende svim manjinskim akcionarima koji su imali svojstvo akcionara na dan dividende, odnosno 31. decembar 2019. godine i koji su Društvu dostavili validne podatke o broju svog tekućeg računa.

17. Nematerijalna ulaganja

	Pravo na korišćenje zemljišta	Kompjuterski softver i licence	Interno generisan softver	Nematerijalna ulaganja u pripremi	Ukupno
Na dan 01. januar 2019. godine					
Neotpisana vrednost	462.366	4.407	37.377	3.387	507.537
Povećanja u toku godine	-	-	-	6.023	6.023
Prenos na nem. osn. sred.	-	-	8.993	(8.993)	-
Prenos na osnovna sredstva	6.451	-	-	-	6.451
Otpis – Nabav. vred.	(1.073)	-	-	-	(1.073)
Otpis – Akumu.amort.	-	-	-	-	-
Amortizacija (Napomena 6)	-	(1.656)	(26.085)	-	(27.741)
	467.744	2.751	20.285	417	491.197
Na dan 31. decembar 2019. godine					
Nabavna vrednost	467.744	32.509	542.455	417	1.043.125
Akumulirana amortizacija	-	(29.758)	(522.170)	-	(551.928)
Neotpisana vrednost	467.744	2.751	20.285	417	491.197
Na dan 01. januar 2020. godine					
Neotpisana vrednost	467.744	2.751	20.285	417	491.197
Povećanja u toku godine	-	-	-	-	-
Prenos na nem. osn. sred.	-	-	-	1.585	1.585
Prenos na osnovna sredstva	-	-	2.002	(2.002)	-
Otpis – Nabav. vred.	-	-	-	-	-
Otpis – Akumu.amort.	-	-	-	-	-
Amortizacija (Napomena 6)	-	(1.656)	(13.299)	-	(14.955)
	467.744	1.095	8.988	-	477.827
Na dan 31. decembar 2020. godine					
Nabavna vrednost	467.744	32.509	544.457	-	1.044.710
Akumulirana amortizacija	-	(31.414)	(535.469)	-	(566.883)
Neotpisana vrednost	467.744	1.095	8.988	-	477.827

Amortizacija nematerijalnih ulaganja za 2020. godinu u iznosu od RSD 14.955 (2019: RSD 27.741) je uključena u "Troškove amortizacije i rezervisanja" u bilansu uspeha Društva (Napomena 6).

Interno generisani troškovi uključuju troškove ulaganja u razvoj softvera i ostale interno stvorene troškove koji ispunjavaju kriterijume za priznavanje nematerijalnih ulaganja. Korisni vek ovih sredstava je od 3 do 5 godina.

18. Nekretnine, postrojenja i oprema

	Zemljište i unapredjenja na zemljištu	Zgrade	Postrojenja i oprema	Ulaganje u tuđe nekretnine	Ostalo NPO	NP&O u pripremi	Avansi za NPO	Ukupno
Na dan 01.01.2019.								
Neotpisana vrednost	78.454	1.473.684	4.335.262	1.715	7.201	450.556	4.820	6.351.692
Povećanje NPO u pripremi	-	-	-	-	-	932.779	15.993	948.772
Prenos sa avansa na NPO u pripremi	-	-	-	-	-	18.836	(18.836)	-
Povećanje na NPO sa NPO u pripremi	8.628	3.961	523.726	-	-	(536.315)	-	-
Korišćenje prava na osnovna sredstva	-	80.684	223.120	-	-	-	-	303.804
Godišnja amortizacija (Napomena 6)	(4.150)	(105.502)	(1.087.412)	(515)	-	-	-	(1.197.579)
Godišnja amortizacija –pravo na osnovna sredstva	-	(36.215)	(71.110)	-	-	-	-	(107.325)
Otpis – Trošak	-	-	(408.975)	-	-	-	-	(408.975)
Otpis - Akum.amort.	-	-	351.477	-	-	-	-	351.477
Otpis – Trošak - pravo na korišćenje osn. sredstava	-	(1.059)	(1.598)	-	-	-	-	(2.657)
Otpis - Akum.amort. - pravo na korišćenje osn. sredstava	-	1.059	1.598	-	-	-	-	2.657
Reklasifikacija na nematerijalna ulaganja	-	-	-	-	-	(8.993)	-	(8.993)
Na dan 31.12.2019.	82.932	1.416.612	3.866.088	1.200	7.201	856.863	1.977	6.232.873
Nabavna vrednost	130.735	3.335.011	11.320.036	23.293	7.201	856.863	1.977	15.675.116
Akumulirana amort.	(47.803)	(1.918.399)	(7.453.948)	(22.093)	-	-	-	(9.442.243)
Neotpisana vrednost	82.932	1.416.612	3.866.088	1.200	7.201	856.863	1.977	6.232.873
Na dan 01.01.2020.								
Neotpisana vrednost	82.932	1.416.612	3.866.088	1.200	7.201	856.863	1.977	6.232.873
Povećanje NPO u pripremi	-	-	-	-	-	1.701.961	40.857	1.742.818
Prenos sa avansa na NPO u pripremi	-	-	-	-	-	39.252	(39.252)	-
Povećanje na NPO sa NPO u pripremi	180	24.864	1.842.453	-	-	(1.867.497)	-	-
Korišćenje prava na osnovnih sredstava	-	41.768	45.756	-	-	-	-	87.524
Godišnja amortizacija (Napomena 6)	(4.348)	(106.843)	(1.147.888)	(514)	-	-	-	(1.259.393)
Godišnja amortizacija – pravo na korišćenje osnovnih sredstava	-	(39.585)	(76.391)	-	-	-	-	(115.976)
Otpis – Trošak	-	(5.276)	(367.610)	-	-	-	-	(372.886)
Otpis - Akum.amort.	-	5.276	339.727	-	-	-	-	345.003
Otpis – Trošak - pravo na korišćenje osn. sredstava	-	(46.013)	(13.518)	-	-	-	-	(59.531)
Otpis - Akum.amort. - pravo na korišćenje osn. sredstava	-	35.022	9.867	-	-	-	-	44.889
Reklasifikacija na nematerijalna ulaganja	-	-	-	-	-	(2.002)	-	(2.002)
Na dan 31.12.2020.	78.764	1.325.825	4.498.684	686	7.201	728.577	3.582	6.643.319
Nabavna vrednost	130.915	3.350.354	12.827.117	23.293	7.201	728.577	3.582	17.071.039
Akumulirana amort.	(52.151)	(2.024.529)	(8.328.433)	(22.607)	-	-	-	(10.427.720)
Neotpisana vrednost	78.764	1.325.825	4.498.684	686	7.201	728.577	3.582	6.643.319

Društvo nije davalo založna prava na nekretnine, postrojenja i opremu na dan 31. decembar 2020. godine.

18. Nekretnine, postrojenja i oprema (nastavak)

Amortizacija NPO u iznosu od RSD 1.259.393 (2019: RSD 1.197.579) je uključena u „Troškove amortizacije i rezervisanja“ u bilansu uspeha (Napomena 6).

Povećanje NPO sa NPO u pripremi u iznosu od RSD 1.867.497 se odnosi na povećanje proizvodnih kapaciteta u iznosu od RSD 1.842.453, povećanje vrednosti zgrada od RSD 24.864 i povećanje vrednosti unapređenja zemljišta u iznosu od RSD 180.

Amortizacija Prava na korišćenje osnovnih sredstava u iznosu od RSD 115.976 (2019: RSD 107.325) je uključena u Napomeni 6 u okviru "Troškova amortizacije".

Ukupan iznos od RSD 372.886 otpisa-troška odnosi se na otpis mašina i opreme u iznosu od RSD 367.610 i na ostale otpise u iznosu od RSD 5.276.

19. Investicione nekretnine

	<u>Zgrade date u zakup</u>	<u>Ukupno</u>
Na dan 01. januar 2019. godine		
Neotpisana vrednost	-	-
Povećanje	-	-
Otpis – Nabavna vrednost	-	-
Otpis – Akumulirana amortizacija	-	-
Amortizacija (Napomena 6)	-	-
Neotpisana vrednost	-	-
Na dan 31. decembar 2019. godine		
Nabavna vrednost	15.946	15.946
Akumulirana amortizacija	(15.946)	(15.946)
Neotpisana vrednost	-	-
Na dan 01. januar 2020. godine		
Neotpisana vrednost	-	-
Povećanje	-	-
Otpis – Nabavna vrednost	-	-
Otpis – Akumulirana amortizacija	-	-
Amortizacija (Napomena 6)	-	-
Neotpisana vrednost	-	-
Na dan 31. decembar 2020. godine		
Nabavna vrednost	15.946	15.946
Akumulirana amortizacija	(15.946)	(15.946)
Neotpisana vrednost	-	-

20. Dugoročna finansijska sredstva

	% učešća	31-Dec-2020	% učešća	31-Dec-2019
1. Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju				
Novosadski Sajam	< 5%	2.379	< 5%	2.470
Neto finansijska sredstva raspoloživa za prodaju		2.379		2.470
Ukupno dugoročna finansijska sredstva		2.379		2.470

Ulaganja

Fer vrednost finansijskih sredstava Novosadskog sajma je utvrđena tržišnom cenom na dan 31. decembar 2020. godine.

Promene na finansijskim sredstvima Novosadskog sajma raspoloživim za prodaju su prikazane u tabeli ispod:

	2020	2019
Na dan 1. januar	2.470	1.880
Revalorizacija	(91)	212
Povećanje broja akcija	-	207
Povećanje nominalne vrednosti akcija	-	171
Na dan 31. decembar	2.379	2.470

Revalorizacija finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju u iznosu od RSD 91 uključuje rashode po osnovu obezvređivanja u iznosu od RSD 77 i obaveze za odloženi porez u iznosu od RSD 14 (Napomena 14).

21. Ostala dugoročna finansijska sredstva

	31-Dec-2020	31-Dec-2019
Zajmovi proizvođačima duvana	83.281	84.829
Dugoročni stambeni krediti zaposlenima	31.151	33.693
Rezervisanja za ostala dugoročna finansijska sredstva	(103.462)	(109.296)
	10.970	9.226

Philip Morris Operations a.d. Niš

Godišnji izveštaji za period od 01. januara do 31. decembra 2020. godine
(svi iznosi su u 000 RSD, osim ako nije drugačije naznačeno)

22. Finansijski instrumenti po kategorijama

Finansijska sredstva i obaveze koja se odnose na finansijske instrumente primenjene su na stavke prikazane u tabeli ispod:

(i) Na dan 31. decembar 2019. godine

	<u>Zajmovi i potraživanja</u>	<u>Raspoloživo za prodaju</u>	<u>Ukupno</u>
Sredstva prema bilansu stanja			
Gotovina i gotovinski ekvivalenti (Napomena 26)	5.657.507	-	5.657.507
Potraživanja po osnovu prodaje i druga potraživanja (Napomena 25)	5.101.200	-	5.101.200
Dugoročni krediti zaposlenima (Napomena 21)	33.693	-	33.693
Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju (Napomena 20)	-	2.470	2.470
Ukupno	10.792.400	2.470	10.794.870

	<u>Ostale finansijske obaveze</u>
Obaveze prema bilansu stanja	
Obaveze prema dobavljačima bez avansa (Napomena 33)	3.798.263
Ostale kratkoročne obaveze (Napomena 34)	217.034
	4.015.297

(ii) Na dan 31. decembar 2020. godine

	<u>Zajmovi i potraživanja</u>	<u>Raspoloživo za prodaju</u>	<u>Ukupno</u>
Sredstva prema bilansu stanja			
Gotovina i gotovinski ekvivalenti (Napomena 26)	5.160.971	-	5.160.971
Potraživanja po osnovu prodaje i druga potraživanja (Napomena 25)	6.163.155	-	6.163.155
Dugoročni krediti zaposlenima (Napomena 21)	31.151	-	31.151
Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju (Napomena 20)	-	2.379	2.379
Ukupno	11.355.277	2.379	11.357.656

	<u>Ostale finansijske obaveze</u>
Obaveze prema bilansu stanja	
Obaveze prema dobavljačima bez avansa (Napomena 33)	5.683.169
Ostale kratkoročne obaveze (Napomena 34)	240.266
	5.923.435

23. Zalihe

	<u>31-Dec-2020</u>	<u>31-Dec-2019</u>
Roba	1.688.793	1.171.804
Rezervni delovi	246.383	228.503
Materijal	10.988	4.644
Dati avansi za usluge i materijal	1.993	26.991
Gotovi proizvodi	511	511
Ispravka vrednosti – roba	-	-
Ispravka vrednosti – gotovi proizvodi	(511)	(511)
Ispravka vrednosti – materijal i rezervni delovi	(84.528)	(63.109)
	<u>1.863.629</u>	<u>1.368.833</u>

Promene na ispravci vrednosti robe prikazane su u tabeli ispod:

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
Na početku perioda	-	1.255
Dodatno umanjeње vrednosti (Napomena 12)	784	-
Otpis	(784)	(1.255)
Ostalo	-	-
Na kraju perioda	<u>-</u>	<u>-</u>

Promene na ispravci vrednosti gotovih proizvoda prikazane su u tabeli ispod:

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
Na početku perioda	511	511
Dodatno umanjeње vrednosti (Napomena 12)	-	-
Otpis	-	-
Ostalo	-	-
Na kraju perioda	<u>511</u>	<u>511</u>

Promene na ispravci vrednosti zaliha materijala i rezervnih delova prikazane su u tabeli ispod:

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
Na početku perioda	63.109	70.311
Dodatno umanjeње vrednosti (Napomena 12)	21.419	100.594
Otpis	-	(107.796)
Ostalo	-	-
Na kraju perioda	<u>84.528</u>	<u>63.109</u>

24. Sredstva namenjena prodaji

	2020	2019
Na početku perioda	-	39.702
Prodata sredstva	-	-
Prenos u registar osnovnih sredstava	-	(6.451)
Prenos na potraživanje	-	(33.251)
Na kraju perioda	-	-

25. Potraživanja

	31-Dec-2020	31-Dec-2019
Potraživanja od kupaca – na domaćem tržištu	4.515.001	4.144.489
Potraživanja od kupaca – povezana lica na inostranom tržištu	1.477.954	783.314
Potraživanja od kupaca – na inostranom tržištu	42.879	57.822
Potraživanja – bruto	6.035.834	4.985.625
Ispravka vrednosti potraživanja od kupaca	(17.738)	(17.738)
Potraživanja – neto	6.018.096	4.967.887
Ostala potraživanja	168.024	156.889
Ispravka vrednosti ostalih potraživanja	(22.965)	(23.576)
Ostala potraživanja – neto	145.059	133.313
Ukupno potraživanja	6.163.155	5.101.200

Društvo na mesečnom nivou vrši ispravku vrednosti potraživanja od trećih lica starijih od 60 dana od datuma dospeća. U donjoj tabeli je prikazana starosna analiza potraživanja od kupaca (uključujući i povezana pravna lica):

	31-Dec-2020	31-Dec-2019
Do 30 dana	6.018.090	4.967.520
Od 30 do 180 dana	6	367
Preko 180 dana	17.738	17.738
	6.035.834	4.985.625

Knjigovodstvene vrednosti potraživanja (u RSD protivvrednosti) Društva od kupaca (uključujući potraživanja od povezanih pravnih lica) iskazane su u sledećim valutama:

	31-Dec-2020	31-Dec-2019
Dinar (RSD)	4.515.001	4.144.489
Euro (EUR)	1.519.068	839.201
Američki dolar (USD)	1.765	1.935
	6.035.834	4.985.625

25. Potraživanja (nastavak)

Knjigovodstvena vrednost potraživanja po dospelosti prikazana su u tabeli ispod:

	<u>31-Dec-2020</u>	<u>31-Dec-2019</u>
Nedospela potraživanja	6.018.096	4.967.887
Dospela potraživanja za koje je izvršeno umanjenje vrednosti	17.738	17.738
Ukupno potraživanja bruto	6.035.834	4.985.625

Promene na poziciji ispravke vrednosti potraživanja su prikazane u sledećoj tabeli:

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
Na početku perioda	17.738	17.738
Ukinuta neiskorišćena rezervisanja	-	-
Potraživanja otpisana tokom godine kao nenaplativa	-	-
Na kraju perioda	17.738	17.738

Promene na ispravci vrednosti ostalih potraživanja su prikazane u sledećoj tabeli:

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
Na početku perioda	23.576	26.660
Dodatno rezervisanje (avansi i depoziti za zakup)	1.816	3.498
Kursne razlike	-	(13)
Ukinuta neiskorišćena rezervisanja	(2.427)	(6.569)
Na kraju perioda	22.965	23.576

Povećanje i smanjenje ispravke vrednosti potraživanja iskazuje se u okviru Rashoda/Prihoda od usklađivanja vrednosti ostale imovine koja se prikazuje po fer vrednosti kroz bilans uspeha. Iznosi prethodno ispravljani, otpisuju se ukoliko se ne očekuje da će biti naplaćeni.

26. Gotovina i gotovinski ekvivalenti

	<u>31-Dec-2020</u>	<u>31-Dec-2019</u>
Gotovina u banci	5.160.523	5.656.127
Razgraničeni prihodi od kamata na kratkoročne depozite	448	1.380
Ukupno	5.160.971	5.657.507

27. Porez na dodatu vrednost i aktivna vremenska razgraničenja

	<u>31-Dec-2020</u>	<u>31-Dec-2019</u>
Unapred plaćena akciza	5.422.980	3.802.518
Porez na dodatu vrednost	1.424.405	1.438.802
Ostali unapred plaćeni troškovi	57.709	71.045
Razgraničeni porez na dodatu vrednost (odobrenja)	16.420	17.763
	6.921.514	5.330.128

28. Kapital

Na dan 31. decembar 2020. godine, kapital Društva se sastoji od 11.461.033 akcija, vrednosti od RSD 1.000 po akciji, od čega 6.510.054 običnih akcija sa pravom glasa i pravom na dividende i 4.950.979 preferencijalnih akcija bez prava glasa.

Vlasnici preferencijalnih akcija I klase imaju pravo na prioritetnu dividendu čiji je iznos najmanje jednak prosečnoj kamatnoj stopi na oročene dinarske depozite preko dvanaest meseci koju priznaje banka kod koje Društvo ima najveći dinarski depozit. U toku 2020. godine ova kamata iznosila je 2,12% kod OTP banke kod koje je Društvo imalo najveće dinarske depozite u 2020. godini.

Vlasnici preferencijalnih akcija II klase imaju pravo na prioritetnu dividendu u godišnjem iznosu od 2% nominalne vrednosti akcija.

Vlasnici preferencijalnih akcija III klase imaju pravo na prioritetnu dividendu u godišnjem iznosu od 1,5% nominalne vrednosti akcija.

Dodatno, vlasnici svih preferencijalnih akcija imaju pravo na dividendu koja se raspodeljuje vlasnicima običnih akcija.

Vlasnička struktura običnih akcija na dan 31. decembar 2020. godine, kao i na dan 31. decembar 2019. godine je prikazana u sledećoj tabeli (% vlasništva):

	31-Dec-2020	31-Dec-2019
Philip Morris Holland Holdings B.V	83,6	83,6
Akcionarski fond	16,2	16,2
Manjinski akcionari	0,2	0,2
	100,0	100,0

Promene na kapitalu su prikazane na sledeći način:

	Akcijski kapital	Ostali sveobuhvatni rezultat	Neraspoređena dobit	Otkupljene sopstvene akcije	Ukupno
Na dan 01. januar 2019. godine	11.481.033	23.001	3.702.439	(145.750)	15.040.723
Usklađivanje tržišne vrednosti – povećanje u rev. rezervama	-	181	-	-	181
Smanjenje beneficija zaposlenima i isplate akcija	-	964	-	-	964
Beneficije zaposlenima	-	(664)	-	-	(664)
Dobit za godinu	-	-	4.658.692	-	4.658.692
Isplaćena dividenda za 2018. godinu	-	-	(3.702.439)	-	(3.702.439)
Na dan 31. decembar 2019. godine	11.461.033	23.482	4.658.692	(145.750)	15.997.457
Ukidanje efekata promene tržišne vrednosti finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju	-	1.441	-	-	1.441
Povećanje beneficija zaposlenima i isplate akcija	-	(427)	-	-	(427)
Beneficije zaposlenima	-	(664)	-	-	(664)
Dobit za period	-	-	4.861.423	-	4.861.423
Isplaćena dividenda za 2019. godinu	-	-	(4.658.692)	-	(4.658.692)
Na dan 31. decembar 2020. godine	11.461.033	23.832	4.861.423	(145.750)	16.200.538

Otkupljene sopstvene akcije

U 2011. i 2010. godini Društvo je otkupilo 56.975 preferencijalnih akcija I klase od akcionara nesaglasnih sa odlukama skupštine čime je steklo sopstvene akcije. Ukupna plaćena suma za sticanje ovih akcija iznosi RSD 145.750. Akcije imaju tretman sopstvenih akcija.

29. Revalorizacione rezerve

Revalorizacione rezerve predstavljaju rezerve formirane po osnovu rezervi za penzije i kompenzacije na osnovu plaćanja akcijama.

	2020	2019
Stanje na dan 1. januar	23.482	23.001
Ukidanje efekata promene tržišne vrednosti finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju	1.441	-
Povećanje/(Smanjenje) tržišne vrednosti – Novosadski sajam	-	181
Povećanje/(Smanjenje) beneficija zaposlenima	(427)	964
Beneficije za penzije	(664)	(664)
Na kraju perioda	23.832	23.482

Revalorizacione rezerve uključuju i aktuarske dobitke/gubitke proistekle iz penzionih planova a u skladu sa MRS 19 "Naknade zaposlenima" kao i beneficije za plaćanje u akcijama u skladu sa MSFI 2.

Penzioni planovi

Društvo je odložilo efekat aktuarskih dobitaka/gubitaka kroz poziciju ostalog sveobuhvatnog rezultata a u skladu sa MRS 19 „Naknade zaposlenima“ i priznaće ih kao prihod u bilansu uspeha tokom prosečnog perioda u kome će pravo na sticanje beneficija biti ostvareno.

Aktuarski dobiti i gubici koji proističu iz iskustvenih korekcija i promena u aktuarskim pretpostavkama knjiže se na teret ili u korist kapitala u okviru ostalog finansijskog rezultata u periodu u kome su nastali. Troškovi minulog rada priznaju se odmah u okviru bilansa uspeha.

Plaćanje akcijama

Na nivou Matičnog Društva postoji poseban plan naknada za rukovodioce koji se primenjuje u svim Društvima koja posluju u sastavu Matičnog Društva. Plan podrazumeva naknadu rukovodiocima u akcijama PMI Inc. nakon ispunjenja određenih uslova i primljene akcije predstavljaju dugoročnu kompenzaciju u vidu učešća u kapitalu Matičnog Društva nakon trogodišnjeg perioda službe.

Troškovi kompenzacije u akcijama su ustanovljeni pozivanjem na fer vrednost datih instrumenata kapitala odmerene na datum dodeljivanja. Fer vrednost se poziva na tržišnu cenu običnih akcija Matičnog Društva na datum dodeljivanja prava na naknadu zaposlenom. Troškovi se priznaju ravnomerno tokom celog perioda izvršenja kao trošak beneficija zaposlenih sa odgovarajućim rezervisanjima na kapitalu.

30. Neraspoređena dobit

Promene na računu neraspoređene dobiti su bile kao što sledi:

	2020	2019
Na početku perioda	4.658.692	3.702.439
Dobit za period	4.861.423	4.658.692
Isplaćena dividenda iz prethodne godine (Napomena 16)	(4.658.692)	(3.702.439)
Na kraju perioda	4.861.423	4.658.692

31. Dugoročna rezervisanja

Promene na računu su bile kao što sledi:

	Jubilame nagrade	Naknade po odlasku u penziju	Sudski sporovi i ostala rezervisanja	Ukupno
Na dan 01. januar 2019. godine	61.411	67.854	104.824	234.089
Prenos na kratkoročna rezervisanja i plaćeno	(16.058)	-	(13.468)	(29.526)
Dodatna rezervisanja (Napomena 6)	12.208	6.685	-	18.893
Troškovi minulog rada	-	780	-	780
Ukidanje rezervisanja	-	-	(15.067)	(15.067)
Prenos aktuarskog dobitka na rezerve	-	-	-	-
Revalorizacija	-	-	-	-
Na dan 31. decembar 2019. godine	57.561	75.319	76.289	209.169
Prenos na kratkoročna rezervisanja i plaćeno	(8.714)	-	(14.247)	(22.961)
Dodatna rezervisanja (Napomena 6)	12.208	6.685	-	18.893
Troškovi minulog rada	-	780	-	780
Ukidanje rezervisanja	-	-	(11.189)	(11.189)
Prenos aktuarskog gubitka na rezerve	-	-	-	-
Revalorizacija	-	-	-	-
Na dan 31. decembar 2020. godine	61.055	82.784	50.853	194.692

Rezervisanja izvršena u 2020. godini prikazana su u okviru Troškova amortizacije i rezervisanja u bilansu uspeha Društva (Napomena 6).

Dugoročna rezervisanja za jubilarne nagrade i nadoknade za odlazak u penziju procenjuju se od strane eksternog nezavisnog aktuara svake četvrte godine. Osnovne aktuarske pretpostavke za jubilarne nagrade i nadoknade za odlazak u penziju prikazane su kao što sledi:

	2020	2019
Diskontna stopa	4,80%	4,80%
Buduće povećanje zarada	3,00%	3,00%
Smrtnost	EVK90	EVK90
Godine starosti za odlazak u penziju	Po sticanju jednog od uslova za penziju	

32. Obaveze po osnovu lizinga

Prilikom primene MSFI 16, Društvo je priznalo obaveze po osnovu lizinga koji je prethodno bio klasifikovan kao "Operativni lizing" po principima MRS 17 "Lizing". Ove obaveze su odmerene po osnovu preostalih rata plaćanja za lizing, diskontovanih korišćenjem inkrementalne kamatne stope zaduživanja Društva na dan 01. januar 2019. godine. Prosečna ponderisana inkrementalna kamatna stopa zaduživanja Društva primenjena na obaveze po osnovu lizinga na dan 01. januar 2019. godine iznosila je 7,60%, dok je na dan 31. decembar 2020. godine iznosila 6,46%.

	31-Dec-2020	31-Dec-2019
Kratkoročne obaveze po osnovu lizinga	93.122	114.061
Dugoročne obaveze po osnovu lizinga	79.367	99.060
	172.489	213.121

32. Obaveze po osnovu lizinga (nastavak)

Rashodi po osnovu lizinga priznati u okviru Bilansa uspeha

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
Amortizacija prava na korišćenje osnovnih sredstava (Napomene 6, 18)	115.976	107.325
Troškovi koji se odnose na kratkoročni lizing (Napomene 7 i 8)	62.045	62.389
Troškovi koji se odnose na lizing sredstava male vrednosti koja nisu prikazana kao kratkoročni lizing (Napomena 8)	20.680	5.843
Troškovi kamata po osnovu lizinga (Napomena 10)	13.237	14.632
Troškovi koji se odnose na varijabilna plaćanja lizinga koja nisu uključena u obaveze za lizing (Napomena 8)	9.235	4.850
	<u>221.173</u>	<u>195.039</u>

33. Obaveze iz poslovanja

	<u>31-Dec-2020</u>	<u>31-Dec-2019</u>
Dobavljači – povezana pravna lica na inostranom tržištu	3.575.304	2.219.179
Dobavljači – na domaćem tržištu	1.713.163	1.321.557
Dobavljači – na inostranom tržištu	215.717	103.813
Dobavljači – povezana pravna lica na domaćem tržištu	178.985	153.714
	<u>5.683.169</u>	<u>3.798.263</u>

Rokovi i uslovi koji se odnose na povezana pravna lica su iskazani u Napomeni 38.

34. Ostale kratkoročne obaveze

	<u>31-Dec-2020</u>	<u>31-Dec-2019</u>
Obaveze za zarade i ostale kratkoročne obaveze	185.034	175.274
Obaveze za neiskorišćene godišnje odmore	37.872	26.723
Obaveze za dividendu	17.360	15.037
	<u>240.266</u>	<u>217.034</u>

35. Obaveze po osnovu poreza na dodatu vrednost, ostalih javnih prihoda i pasivna vremenska razgraničenja

	<u>31-Dec-2020</u>	<u>31-Dec-2019</u>
Obaveza za akcizu	3.929.290	2.999.732
Razgraničeni troškovi	890.149	735.193
Obaveza za porez na dobit	131.585	191.620
Ostali porezi i doprinosi	63.876	46.825
	<u>5.014.900</u>	<u>3.973.369</u>

Philip Morris Operations a.d. Niš

Godišnji izveštaji za period od 01. januara do 31. decembra 2020. godine
(svi iznosi su u 000 RSD, osim ako nije drugačije naznačeno)

35. Obaveze po osnovu poreza na dodatu vrednost, ostalih javnih prihoda i pasivna vremenska razgraničenja (nastavak)

Razgraničeni troškovi u iznosu od RSD 890.149 (2019: RSD 735.193) obuhvataju:

	31-Dec-2020	31-Dec-2019
Podsticaji za trgovinu	248.182	257.648
Direktni troškovi marketinga	207.604	114.474
Usluge distribucije	118.547	97.640
Obezbedjenje, čišćenje i pomoćno osoblje	72.875	53.247
Troškovi održavanja	36.524	35.922
Troškovi komunalnih usluga	25.590	24.301
Agencijske, konsultantske, revizorske i pravne usluge	23.527	28.246
Primanja zaposlenih (uključujući poreze)	14.003	17.648
Transport i špedicija	11.111	16.288
Donacije	7.983	14.479
Usluge kafeterije	5.226	5.553
Ostalo	118.977	69.747
	890.149	735.193

36. Vanbilansna sredstva i obaveze

	31-Dec-2020	31-Dec-2019
Materijali, poluproizvodi i roba u tuđem vlasništvu	7.096.795	7.987.454
Garancije za akcizu, carine i PDV	6.690.000	5.400.000
Dodatno penziono osiguranje	556.235	518.845
	14.343.030	13.906.299

37. Usaglašavanje potraživanja i obaveza

Društvo usaglašava potraživanja i obaveze sa svojim poslovnim partnerima u 2020. godini sa stanjima na kontima ili zapisnika o poredjenju. Rezultati usaglašavanja izvršenih u izveštajnom periodu su zadovoljavajući.

38. Transakcije sa povezanim pravnim licima

Za svrhe ovih finansijskih izveštaja, pravna lica se tretiraju kao povezana ukoliko jedno pravno lice ima mogućnost kontrolisanja drugog pravnog lica ili vrši značajan uticaj na finansijske i poslovne odluke drugog lica, što je definisano u MRS 24 "Obelodanjivanja odnosa sa povezanim licima". Prilikom razmatranja svih mogućih vrsta odnosa između povezanih pravnih lica, pažnja se usmerava na suštinu odnosa, a ne samo na pravnu formu.

Društvo je kontrolisano od strane Društva Philip Morris Holland Holdings BV, koje poseduje 87,52% akcija Društva. Akcije Društva se kotiraju na Beogradskoj berzi. Krajnje matično Društvo je Društvo Philip Morris International Inc, New York, SAD.

38. Transakcije sa povezanim pravnim licima (nastavak)

Salda na dan 31. decembar 2020. godine i 31. decembar 2019. godine, kao i transakcije sa povezanim pravnim licima Društva sastoje se iz sledećeg:

<u>a) Salda sa povezanim pravnim licima</u>	<u>Odnos</u>	<u>31-Dec-2020</u>	<u>31-Dec-2019</u>
Potraživanja od kupaca, bruto (Napomena 25)	povezano	1.477.954	783.314
Potraživanja od kupaca, bruto	zavisno	-	-
Potraživanja od kupaca, bruto	matično	-	-
Obaveze prema dobavljačima (Napomena 33)	povezano	(3.754.289)	(2.372.893)
Obaveze prema dobavljačima	zavisno	-	-
Obaveze prema dobavljačima	matično	-	-
Ukupno		(2.276.335)	(1.589.579)

Salda potraživanja sa povezanim pravnim licima prikazana su u tabeli ispod:

<u>i) Povezano pravno lice</u>	<u>31-Dec-2020</u>	<u>31-Dec-2019</u>
Philip Morris Products S.A.	1.297.743	780.901
AO Philip Morris Izhora	177.512	-
Philip Morris Services S.A.	2.335	1.934
Philip Morris Polska S.A.	176	-
UAB Philip Morris Lietuva	133	-
Philip Morris Romania S.R.L. Otopeni	32	-
Tabaqueira - Empresa Industrial de Tabacos, S.A.	23	-
Philip Morris BH d.o.o. Sarajevo	-	451
Philip Morris Manufacturing GMBH	-	20
Philip Morris Tutunski Kombinat Skoplje	-	8
Ukupno	1.477.954	783.314

Salda obaveza prema povezanim pravnim licima prikazana su u tabeli ispod:

<u>ii) Povezano pravno lice</u>	<u>31-Dec-2020</u>	<u>31-Dec-2019</u>
Philip Morris Products S.A.	(2.305.675)	(1.420.336)
Philip Morris International IT	(309.236)	(39.627)
Philip Morris Manufacturing GMBH	(264.547)	-
AO Philip Morris Izhora	(254.173)	(88.900)
Philip Morris Global Brands INC.	(252.236)	(187.369)
Philip Morris Services d.o.o. Beograd	(178.985)	(153.714)
Philip Morris Products S.A. OC Division	(118.055)	(84.547)
PMI Service Center Europe	(29.444)	(34.366)
Philip Morris Services S.A.	(11.065)	(13.509)
Philip Morris Polska S.A.	(10.582)	-
Philip Morris Montenegro d.o.o.	(10.049)	(14.155)
Philip Morris Ukraine	(9.376)	(8.083)
Philip Morris Products S.A. Manufacturing	(539)	-
Philsa Philip Morris Sabanci	(327)	-
UAB Philip Morris Lietuva	-	(311.713)
Philip Morris Korea INC.	-	(16.452)
Philip Morris CR A.S.	-	(122)
Ukupno	(3.754.289)	(2.372.893)

38. Transakcije sa povezanim pravnim licima (nastavak)

<u>b) Transakcije sa povezanim pravnim licima</u>	Odnos	2020	2019
Nabavke	povezano	8.296.880	6.123.528
Prihod od prodaje, neto (Napomena 5)	povezano	7.498.951	6.815.422
Isplaćena dividenda	matično	3.899.194	3.099.934
Ostali troškovi poslovanja	povezano	3.581.819	3.613.222

Nabavke od povezanih pravnih lica prikazane su u tabeli ispod:

<u>ii) Related party</u>	2020	2019
Philip Morris Products S.A.	4.269.853	5.443.204
AO Philip Morris Izhora	2.973.974	185.807
Philip Morris Manufacturing GMBH	591.030	294
UAB Philip Morris Lietuva	383.869	311.789
Philip Morris Ukraine	40.362	9.703
Philip Morris Korea INC.	16.439	171.473
Philip Morris Polska S.A.	11.006	137
Philip Morris Products S.A. Manufacturing	10.021	-
Philsa Philip Morris Sabanci	311	686
f6 Cigarettenfabrik GmbH & Co. KG	15	-
Tabaqueira - Empresa Industrial de Tabacos, S.A.	-	292
Philip Morris CR A.S.	-	122
Philip Morris Investments B.V.	-	21
Ukupno	8.296.880	6.123.528

Prihod od prodaje sa povezanim pravnim licima prikazan je u tabeli ispod:

<u>i) Related party</u>	2020	2019
Philip Morris Products S.A.	7.316.426	6.801.023
AO Philip Morris Izhora	177.497	-
Tabaqueira - Empresa Industrial de Tabacos, S.A.	1.670	-
Philip Morris Polska S.A.	866	-
PMFTC, INC.	765	23
Philip Morris Tutunski Kombinat Skoplje	712	-
Philip Morris Products S.A. Manufacturing	441	-
UAB Philip Morris Lietuva	284	-
Philip Morris CR A.S.	250	-
Philip Morris Romania S.R.L	40	-
Phillip Morris BH d.o.o. Sarajevo	-	10.362
Phillip Morris Albania SH.P.K.	-	3.958
Philsa Philip Morris Sabanci	-	33
Philip Morris Manufacturing GMBH	-	20
Philip Morris Manufacturing Senegal S.A.R.L.	-	3
Ukupno	7.498.951	6.815.422

38. Transakcije sa povezanim pravnim licima (nastavak)

Ostali troškovi poslovanja iz transakcija sa povezanim pravnim licima prikazani su u tabeli ispod:

<u>iii) Povezano pravno lice</u>	<u>2020</u>	<u>2019</u>
Philip Morris Services d.o.o. Beograd	1.310.958	1.618.485
Philip Morris Global Brands INC.	700.657	716.620
Philip Morris International IT	591.796	280.635
Philip Morris Products S.A. OC Division	426.050	462.213
Philip Morris Products S.A.	352.380	310.182
PMI Service Center Europe	92.051	118.037
Philip Morris Montenegro LTD	55.113	37.247
Philip Morris Services S.A.	44.882	57.849
CTPM International SA	7.381	10.730
Philip Morris International INC.	535	1.224
Philsa Philip Morris Sabanci	16	-
Ukupno	3.581.819	3.613.222

Naknade ključnom rukovodstvu

Naknada koja se isplaćuje ključnom rukovodstvu za njihove usluge, bilo da su ostvarili puno radno vreme ili honorarni rad, obuhvata platu po ugovoru. Dodatne naknade i kompenzacije mogu se isplatiti rukovodstvu za usluge u tom svojstvu, a takođe i za prisustvo sednicama Odbora direktora.

Ukupna naknada za ključno rukovodstvo za 2020. godinu uključena u bilans uspeha iznosi RSD 7.939 (2019: RSD 10.565).

39. Potencijalne obaveze**i) Pitanja zaštite životne sredine**

Propisi o životnoj sredini u Republici Srbiji su u procesu razvoja i Društvo nije iskazalo obaveze na dan 31. decembar 2020. godine za bilo koji predviđeni trošak uključujući naknade za pravne i konsultantske usluge, proučavanje lokacije, dizajn i primenu korektivnih planova, koji se odnose na pitanja zaštite životne sredine. Rukovodstvo ne smatra da su troškovi vezani za zaštitu životne sredine značajni.

ii) Sudski sporovi

Na dan 31. decembar 2020. godine protiv Društva se vodi više sudskih sporova čija visina tužbenih zahteva iznosi RSD 214.252. Prema instrukcijama dobijenih od advokata koji zastupaju Društvo u tim sporovima, a na osnovu procene svakog pojedinačnog sudskog spora, Društvo je izvršilo rezervisanje iznosa za sudske sporove od RSD 50.853 (Napomena 31). Rukovodstvo Društva procenjuje da će preostali deo tekućih sporova od RSD 163.399, biti rešen u korist Društva, pa je stoga procenilo da ne treba da vrši rezervisanje za te sporove.

40. Poreski rizici

Poreski zakoni Republike Srbije podležu različitim tumačenjima i čestim izmenama i dopunama. Tumačenje poreskih zakona od strane poreskih vlasti, može da se razlikuje od onih koje je izvršilo rukovodstvo Društva. Kao rezultat, neke transakcije mogu biti dovedene u pitanje od strane poreskih vlasti i Društvo može biti obavezno da plati dodatne poreze, kazne i kamate. Krajnji rok dospeća poreskih obaveza je pet godina. To znači da poreske vlasti imaju prava da odrede plaćanje neplaćene poreske obaveze u roku od pet godina od datuma transakcije. Rukovodstvo je ocenilo da Društvo nema neprihvatljivih poreskih obaveza koje su nastale zaključno sa 31. decembrom 2020. godine.

Philip Morris Operations a.d. Niš

Godišnji izveštaji za period od 01. januara do 31. decembra 2020. godine
(svi iznosi su u 000 RSD, osim ako nije drugačije naznačeno)

41. Događaji posle datuma bilansa stanja

Nije bilo događaja koji su nastali posle datuma bilansa stanja do datuma odobrenja finansijskih izveštaja od strane Odbora Direktora Društva 22. aprila 2021. godine koji bi zahtevali izmene ili obelodanjivanje u napomenama uz priložene finansijske izveštaje.

Nakon pojavljivanja novog virusa COVID-19 krajem 2019. godine u Kini, tokom 2020. godine virus se proširio i na druge zemlje u svetu uz povećanje broja obolelih i proglašenje globalne pandemije COVID-19 virusa od strane Svetske Zdravstvene Organizacije (SZO).

Situacija sa COVID-19 virusom izaziva usporavanje ukupnih privrednih aktivnosti, otežavajući planiranje i održavanje obima poslovanja, kao i logistiku, transport, prodaju i druge važne aktivnosti u poslovanju privrednih subjekata.

Sagledali smo uticaj virusa COVID-19 na Društvo na osnovu dostupnih informacija, i razmotrili: (i) finansijsku poziciju i rezultate poslovanja, (ii) kapital i finansijska sredstva, uključujući likvidnost Društva, (iii) potražnju za proizvodima i uslugama, (iv) lanac snabdevanja i distribuciju proizvoda. Iako se situacija sa pandemijom virusa i dalje razvija, do dana objavljivanja ovih finansijskih izveštaja nije bilo značajnog uticaja na poslovanje Društva, međutim, budući efekti se ne mogu predvideti.

Iz tih razloga, rukovodstvo Društva intezivno prati i procenjuje potencijalne efekte izazvane globalnom pandemijom virusa i preduzima sve neophodne mere kako bi održalo sposobnost Društva da nastavi da posluje u neograničenom periodu u predvidljivoj budućnosti, a kako bi akcionarima obezbedilo dividende i očuvalo optimalnu strukturu kapitala.

Niš, 22. april 2021. godine

Milena Popović

Lice odgovorno za sastavljanje
finansijskog izveštaja

Aleksandar Jakovljević

Zakonski zastupnik

Izveštaj nezavisnog revizora

Akcionarima i Odboru direktora Philip Morris Operations a.d., Niš

Mišljenje

Po našem mišljenju, finansijski izveštaji daju istinit i objektivan prikaz, po svim materijalno značajnim aspektima, finansijske pozicije društva Philip Morris Operations a.d. Niš (u daljem tekstu „Društvo“) na dan 31. decembra 2020. godine, i njegove finansijske uspešnosti i tokova gotovine za godinu završenu na taj dan u skladu sa Zakonom o računovodstvu važećim u Republici Srbiji.

Predmet revizije

Finansijski izveštaji Društva uključuju:

- Bilans stanja društva sa stanjem na dan 31. decembra 2020. godine;
- Bilans uspeha za godinu završenu na taj dan;
- Izveštaj o ostalom rezultatu za godinu završenu na taj dan;
- Izveštaj o promenama na kapitalu za godinu završenu na taj dan;
- Izveštaj o tokovima gotovine za godinu završenu na taj dan; i
- Napomene uz finansijske izveštaje, koje sadrže pregled značajnih računovodstvenih politika i druge napomene uz finansijske izveštaje.

Osnova za mišljenje

Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji i važećom regulativom Republike Srbije. Naše odgovornosti u skladu sa tom regulativom su detaljnije opisane u odeljku izveštaja koji je naslovljen Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izveštaja.

Smatramo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i adekvatni da nam pruže osnovu za naše mišljenje.

Nezavisnost

Mi smo nezavisni u odnosu na Društvo u skladu sa Etičkim kodeksom za profesionalne računovođe izdatim od strane Odbora za međunarodne etičke standarde za računovođe (IESBA Kodeks) i etičkim zahtevima Zakona o reviziji Republike Srbije koji su relevantni za našu reviziju finansijskih izveštaja u Republici Srbiji. Ispunili smo naše druge etičke odgovornosti u skladu sa IESBA Kodeksom i etičkim zahtevima Zakona o reviziji Republike Srbije.

Naš pristup reviziji

Pregled

Materijalnost	<ul style="list-style-type: none"> Materijalnost Društva: RSD 287,500 hiljada, što predstavlja 5% dobiti prije oporezivanja.
Ključna revizijska pitanja	<ul style="list-style-type: none"> Primena MSFI 9 standarda

Pri koncipiranju revizije utvrdili smo nivo materijalnosti i procenili rizike od materijalno značajnih grešaka u finansijskim izveštajima. Posebnu pažnju posvetili smo slučajevima koji predviđaju subjektivnu procenu rukovodstva, kao što su npr. materijalno značajne računovodstvene procene koje uključuju utvrđivanje pretpostavki i uzimanje u obzir neizvesnih budućih događaja od strane rukovodstva. Kao i kod svake revizije, pažnju smo posvetili riziku od zaobilaženja interne kontrole od strane rukovodstva, što između ostalog uključuje, razmatranje da li postoje dokazi o pristrasnosti koji predstavljaju rizik od postojanja materijalno značajnih grešaka nastalih usled pronevere. Prilagodili smo obim revizije sa ciljem da obezbedimo primenu dovoljnih postupaka za potrebe izražavanja mišljenja o finansijskim izveštajima, uzetim u celini, pri čemu smo vodili računa o strukturi Društva, računovodstvenim procesima i sistemima kontrola, kao i sektoru privrede u kome Društvo posluje.

Materijalnost

Na obim naše revizije uticala je primena nivoa materijalnosti. Revizija je koncipirana na način da se stekne razumno uverenje da finansijski izveštaji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze. Pogrešni iskazi mogu nastati usled pronevere ili greške. Pogrešni iskazi se smatraju materijalno značajnim ako je razumno očekivati da će oni, pojedinačno ili zbirno, uticati na ekonomske odluke korisnika donete na osnovu finansijskih izveštaja.

Na osnovu našeg profesionalnog prosuđivanja, definisali smo određene kvantitativne kriterijume materijalnosti, kao i nivo materijalnosti za finansijske izveštaje, uzete u celini, kao što je prikazano u tabeli niže. Pomenuto nam je, uz kvalitativne faktore, pomoglo da definišemo obim revizijskog angažovanja, kao i prirodu, vremenski okvir i opseg revizijskih postupaka, kao i da izvršimo procenu efekata pogrešnih iskaza, ukoliko postoje, pojedinačno ili zbirno, na finansijske izveštaje, uzete u celini.

Nivo Materijalnosti	RSD 287,500 hiljada
Kako smo odredili materijalnost	5% dobiti prije oporezivanja
Objasnenje za primenjenu osnovu za određivanje materijalnosti	Odlučili smo da materijalnost treba da bude određena na osnovu dobiti pre oporezivanja jer po našem mišljenju ono predstavlja najrelevantnije merilo za ocenu poslovanja društva i najviše odgovara poslovnom modelu društva. Za stopu od 5% smo se opredelili jer je unutar prihvatljivih kvantitativnih kriterijuma koji se koriste za profitno orijentisana društva u ovom industrijskom sektoru.

Sa licima ovlašćenim za upravljanje društva postigli smo dogovor o obaveštavanju o svim pogrešnim iskazima većim od RSD 14.000 hiljada identifikovanim u toku revizije, kao i o pogrešnim iskazima manjim od navedenog iznosa koji, prema našem mišljenju, zahtevaju izveštavanje.

Ključna revizijska pitanja

Ključna revizijska pitanja su pitanja koja su, po našem profesionalnom prosuđivanju, bila od najvećeg značaja u našoj reviziji finansijskih izveštaja za tekući period. Ova pitanja su razmatrana u kontekstu revizije finansijskih izveštaja u celini i u formiranju našeg mišljenja o njima, i mi nismo izneli izdvojeno mišljenje o ovim pitanjima.

Ključna revizijska pitanja

Primena MSFI 9 standarda

Kao što je obelodanjeno u napomeni 2.1.1. uz finansijske izveštaje, Društvo je usvojilo primenu novog računovodstvenog standarda MSFI 9 "Finansijski instrumenti" ("MSFI 9"). Primena ovog standarda je složena i zahteva našu pažnju na određeni okvir za klasifikaciju i odmeravanje finansijskih instrumenata.

Kao rezultata primene standarda nije bilo materijalno značajnih ispravki niti uticaja na finansijske izveštaje.

Sledeće oblasti u primeni novog standarda zahtevaju opširnu analizu i uključuju određeni stepen procene:

- Procenu poslovnog modela za klasifikaciju finansijskih sredstava Društva;
- Tumačenje zahteva i pretpostavki korišćenih za utvrđivanje očekivanih kreditnih gubitaka („ECL“);
- Procena očekivanog kreditnog gubitka je deo procesa procene Društva, i zasnovana je između ostalog na proceni makroekonomskih scenarija, finansijskog stanja druge ugovorne strane, očekivanih budućih novčanih tokova ili vrednosti kolaterala;
- Pandemija COVID-19 povećala je neizvesnost u vezi sa ekonomskim izgledima i povećana je složenost procene i praćenja finansijskog stanja kupaca, što zahteva veći nivo prosuđivanja u utvrđivanju očekivanih kreditnih gubitaka;
- Napomene uz finansijske izveštaje u vezi sa primenom novih računovodstvenih politika, računovodstvene procene, pretpostavke i prosuđivanja;
- Kako potraživanja i imovina po osnovu ugovora predstavljaju značajan deo ukupne imovine Društva i s obzirom na neizvesnost procene troškova umanjenja vrednosti, ovo smatramo ključnim revizijskim pitanjem.

Kako smo pristupili ključnim revizijskim pitanjima

Naše revizorske procedure uključivale su početno razumevanje planiranog pristupa usvajanja MSFI 9. Zbog toga smo izvršili upite sa rukovodstvom kako bismo stekli razumevanje procesa procene i primene standarda MSFI 9.

Pored toga, razmotrili smo prikladnost modela obezvređenja i internu metodologiju Društva i usklađenost sa MSFI 9.

Procenili smo i testirali dizajn i operativnu efikasnost kontrola u okviru procesa rezervisanja i u kontekstu specifične primene MSFI 9.

Testirali smo pretpostavke i proračun pojednostavljenog pristupa za merenje ECL-a korišćenjem rezervisanja za očekivani gubitak tokom životnog veka za potraživanja od kupaca i imovinu po osnovu ugovora gde je Društvo koristilo matricu rezervisanja u kojoj su obračunavane naknade za gubitke po osnovu potraživanja koja padaju u različite starosne ili različite periode dospeća.

Izazvali smo korišćenje makroekonomski scenario i testirali osnovni model.

Izvršili smo procenu adekvatnosti pretpostavki i presuđivanja Društva u vezi sa uticajem pandemije COVID-19, procene očekivanih kreditnih gubitaka i svih aspekata procesa njihovog utvrđivanja.

Takođe smo procenili kompletnost i tačnost obelodanjivanja u oblasti ispravke vrednosti i da li su obelodanjivanja u skladu sa MSFI..

Ostale informacije

Rukovodstvo je odgovorno za ostale informacije. Ostale informacije obuhvataju Godišnji izveštaj o poslovanju (ali ne uključuje finansijske izveštaje i izveštaj revizora o njima).

Naše mišljenje o finansijskim izveštajima se ne odnosi na ostale informacije i ne izražavamo bilo koji oblik zaključka kojim se pruža uveravanje o njima.

U vezi sa našom revizijom finansijskih izveštaja, naša odgovornost je da pročitamo ostale informacije, navedene u tekstu gore i pri tome razmotrimo da li postoji materijalna nedoslednost između njih i finansijskih izveštaja ili naših saznanja stečenih tokom revizije, ili na drugi način, predstavljaju materijalno pogrešna iskazivanja. Ako, na osnovu rada koji smo obavili, zaključimo da postoji materijalno pogrešno iskazivanje ostalih informacija, od nas se zahteva da tu činjenicu saopštimo u izveštaju. U tom smislu, ne postoji ništa što bi trebalo da saopštimo u izveštaju.

Odgovornosti rukovodstva i lica ovlašćenih za upravljanje za finansijske izveštaje

Rukovodstvo je odgovorno za pripremu i fer prezentaciju ovih finansijskih izveštaja u skladu sa Zakonom o računovodstvu važećim u Republici Srbiji, i za one interne kontrole za koje odredi da su potrebne za pripremu finansijskih izveštaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, nastale bilo usled pronevere ili greške.

Pri sastavljanju finansijskih izveštaja, rukovodstvo je odgovorno za procenu sposobnosti Društva da nastavi sa poslovanjem u skladu sa načelom stalnosti, obelodanjujući, po potrebi, pitanja koja se odnose na stalnost poslovanja i primenu načela stalnosti poslovanja kao računovodstvene osnove, osim ako rukovodstvo namerava da likvidira Društvo ili da obustavi poslovanje ili nema drugu realnu mogućnost osim da to uradi.

Lica ovlašćena za upravljanje su odgovorna za nadgledanje procesa finansijskog izveštavanja Društva.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izveštaja

Naš cilj je sticanje uveravanja u razumnoj meri o tome da finansijski izveštaji, uzeti u celini, ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze nastale usled pronevere ili greške, i izdavanje revizorskog izveštaja koji sadrži mišljenje revizora. Uveravanje u razumnoj meri označava visok nivo uverenja ali ne predstavlja garanciju da će revizija sprovedena u skladu sa Zakonom o reviziji Republike Srbije uvek otkriti materijalno pogrešne iskaze, ako takvi iskazi postoje. Pogrešni iskazi mogu da nastanu usled pronevere ili greške i smatraju se materijalno značajnim ako je razumno očekivati da će oni, pojedinačno ili zbirno, uticati na ekonomske odluke korisnika donete na osnovu finansijskih izveštaja.

Kao deo revizije koju obavljamo u skladu sa Zakonom o reviziji važećim u Republici Srbiji, mi primenjujemo profesionalno prosuđivanje i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Isto tako, mi:

Vršimo identifikaciju i procenu rizika od materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izveštajima, nastalih usled pronevere ili greške, osmišljavamo i obavljamo revizijske postupke koji su prikladni za te rizike i pribavljamo dovoljno adekvatnih revizijskih dokaza da obezbede osnovu za mišljenje revizora. Rizik da neće biti identifikovani materijalno značajni pogrešni iskazi koji su rezultat pronevere je veći nego za pogrešne iskaze nastale usled greške, zato što pronevera može da uključi udruživanje, falsifikovanje, namerne propuste, lažno predstavljanje ili zaobilaženje interne kontrole.

Stičemo razumevanje o internim kontrolama koje su relevantne za reviziju radi osmišljavanja revizijskih postupaka koji su prikladni u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja mišljenja efikasnosti sistema interne kontrole Društva.

Donosimo zaključak o prikladnosti primene načela stalnosti kao računovodstvene osnove od strane rukovodstva i, na osnovu prikupljenih revizijskih dokaza, donosimo zaključak o tome da li postoji materijalna neizvesnost u vezi sa događajima ili uslovima koji mogu da izazovu značajnu sumnju u pogledu sposobnosti Društva da nastavi sa poslovanjem u skladu sa načelom stalnosti. Ako zaključimo da postoji materijalna neizvesnost, dužni smo da u svom izveštaju skrenemo pažnju na povezana obelodanjivanja u finansijskim izveštajima ili, ako takva obelodanjivanja nisu adekvatna, da modifikujemo svoje mišljenje. Naši zaključci se zasnivaju na revizijskim dokazima prikupljenim do datuma izveštaja revizora. Međutim, budući događaji ili uslovi mogu za posledicu da imaju da Društvo prestane da posluje u skladu sa načelom stalnosti.

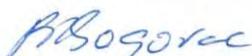
Vršimo procenu ukupne prezentacije, strukture i sadržaja finansijskih izveštaja, uključujući obelodanjivanja, kao i da li su u finansijskim izveštajima prikazane osnovne transakcije i događaji na takav način da se postigne fer prezentacija.

Saopštavamo licima ovlašćenim za upravljanje, između ostalog, planirani obim i vreme revizije i značajne revizijske nalaze, uključujući sve značajne nedostatke interne kontrole koje smo identifikovali tokom revizije.

Takođe, dostavljamo licima ovlašćenim za upravljanje izjavu da smo usklađeni sa relevantnim etičkim zahtevima u pogledu nezavisnosti i da ćemo ih obavestiti o svim odnosima i ostalim pitanjima za koja može razumno da se pretpostavi da utiču na našu nezavisnost, i gde je to moguće, o povezanim merama zaštite.

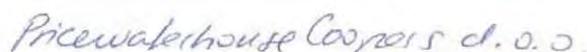
Od pitanja koja su saopštena licima ovlašćenim za upravljanje, mi određujemo koja pitanja su bila od najveće važnosti u reviziji finansijskih izveštaja za tekući period i stoga su ključna revizijska pitanja. Mi opisujemo ova pitanja u izveštaju revizora, osim ako zakon ili regulativa isključuje javno obelodanjivanje o tom pitanju ili kada, u izuzetno retkim okolnostima, utvrdimo da pitanje ne treba da bude uključeno u izveštaj revizora, zato što je razumno očekivati da negativne posledice budu veće nego koristi od takve komunikacije.

Partner na projektu revizije, nakon koje revizor izdaje Izveštaj nezavisnog revizora je Biljana Bogovac. Angažovani smo kao revizori društva za finansijsku 2020. godinu od strane Skupštine akcionara 29. juna 2020. godine. Naše imenovanje se svake godine obnavlja odlukom akcionara, za ukupan period o angažovanju od pet godina.

Biljana Bogovac
Licencirani revizor

PricewaterhouseCoopers d.o.o., Beograd

Beograd, 22. april 2021

Philip Morris Operations a.d. Niš

Godišnji izveštaji za period od 01. januara do 31. decembra 2020. godine
(svi iznosi su u 000 RSD, osim ako nije drugačije naznačeno)

Godišnji izveštaj o poslovanju Društva

U skladu sa članom 50. stav 3. i članom 51. stav 1. Zakona o tržištu kapitala ("Službeni glasnik RS" broj 31/2011, 112/2015, 108/2016, 9/2020 i 153/2020), članom 3. Pravilnika o sadržini, formi i načinu objavljivanja godišnjih, polugodišnjih i kvartalnih izveštaja javnih društava (Pravilnik) ("Sl. glasnik RS" br. 14/2012, 5/2015, 24/2017 i 14/2020) i članom 29. i članom 34. Zakona o računovodstvu ("Službeni glasnik RS" broj 62/2013 i 30/2018), izdavalac Philip Morris Operations a.d. Niš, objavljuje:

GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU AKCIONARSKOG DRUŠTVA ZA 2020. GODINU

I Opšti podaci, podaci o upravi Društva i organizacionoj strukturi

(U ovoj tački dati su podaci predviđeni članom 29. stav 2. tačka 1. Zakona o računovodstvu).

1) Poslovno ime sedište i adresa, matični broj PIB akcionarskog društva	Philip Morris Operations a.d. Niš Niš, Bulevar 12 februar br. 74 07319865 101859529																																	
2) Web site i e-mail adresa	www.dln.co.rs ; office.PMOP@pmi.com																																	
3) Broj i datum rešenja o upisu u registar privrednih subjekata	BD 37879/2005 upisano dana 29.08.2005. godine																																	
4) Delatnost (šifra i opis)	1200 Proizvodnja duvanskih proizvoda																																	
5) Broj zaposlenih	581 na dan 31.12.2020. godine																																	
6) Broj akcionara	1.665 na dan 31.12.2020. godine																																	
7) 10 najvećih akcionara	<table><thead><tr><th>Poslovno ime pravnog lica / Ime i prezime</th><th>Br. akcija</th><th>Učešće u osnovnom kapitalu</th></tr></thead><tbody><tr><td>PHILIP MORRIS H. H. B.V.</td><td>10.031.234</td><td>87,52%</td></tr><tr><td>AKCIONARSKI FOND AD BEOGRAD</td><td>1.051.467</td><td>9,17%</td></tr><tr><td>PHILIP MORRIS OPERATIONS A.D. NIŠ</td><td>56.975</td><td>0,50%</td></tr><tr><td>OSTOJIĆ DRAGOMIR</td><td>12.800</td><td>0,11%</td></tr><tr><td>BRKIĆ MILENKO</td><td>8.018</td><td>0,07%</td></tr><tr><td>ADRIATIC OPPORT.MASTR.F.CAYMAN</td><td>6.865</td><td>0,06%</td></tr><tr><td>KERAMIKA JOVANOVIĆ DOO</td><td>4.032</td><td>0,04%</td></tr><tr><td>SASA SEBIC</td><td>3.857</td><td>0,03%</td></tr><tr><td>BJELICA MINUA</td><td>3.002</td><td>0,03%</td></tr><tr><td>MANČIĆ SRĐAN</td><td>2.900</td><td>0,03%</td></tr></tbody></table>	Poslovno ime pravnog lica / Ime i prezime	Br. akcija	Učešće u osnovnom kapitalu	PHILIP MORRIS H. H. B.V.	10.031.234	87,52%	AKCIONARSKI FOND AD BEOGRAD	1.051.467	9,17%	PHILIP MORRIS OPERATIONS A.D. NIŠ	56.975	0,50%	OSTOJIĆ DRAGOMIR	12.800	0,11%	BRKIĆ MILENKO	8.018	0,07%	ADRIATIC OPPORT.MASTR.F.CAYMAN	6.865	0,06%	KERAMIKA JOVANOVIĆ DOO	4.032	0,04%	SASA SEBIC	3.857	0,03%	BJELICA MINUA	3.002	0,03%	MANČIĆ SRĐAN	2.900	0,03%
Poslovno ime pravnog lica / Ime i prezime	Br. akcija	Učešće u osnovnom kapitalu																																
PHILIP MORRIS H. H. B.V.	10.031.234	87,52%																																
AKCIONARSKI FOND AD BEOGRAD	1.051.467	9,17%																																
PHILIP MORRIS OPERATIONS A.D. NIŠ	56.975	0,50%																																
OSTOJIĆ DRAGOMIR	12.800	0,11%																																
BRKIĆ MILENKO	8.018	0,07%																																
ADRIATIC OPPORT.MASTR.F.CAYMAN	6.865	0,06%																																
KERAMIKA JOVANOVIĆ DOO	4.032	0,04%																																
SASA SEBIC	3.857	0,03%																																
BJELICA MINUA	3.002	0,03%																																
MANČIĆ SRĐAN	2.900	0,03%																																
8) Vrednost osnovnog kapitala	11.461.033.000 dinara																																	
9) Broj izdatih akcija sa ISIN brojem i CFI kodom	<table><thead><tr><th>Klasa</th><th>Broj akcija</th><th>ISIN broj</th><th>CFI kod</th></tr></thead><tbody><tr><td>Obične</td><td>6.510.054</td><td>RSDINNE11951</td><td>ESVUFR</td></tr><tr><td>Preferencijalne</td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td>I klasa</td><td>3.308.768</td><td>RSDINNE78828</td><td>EPNNAR</td></tr><tr><td>II klasa</td><td>1.131.734</td><td>RSDINNE87514</td><td>EPNNPR</td></tr><tr><td>III klasa</td><td>510.477</td><td>RSDINNE53565</td><td>EPNNPR</td></tr></tbody></table>	Klasa	Broj akcija	ISIN broj	CFI kod	Obične	6.510.054	RSDINNE11951	ESVUFR	Preferencijalne				I klasa	3.308.768	RSDINNE78828	EPNNAR	II klasa	1.131.734	RSDINNE87514	EPNNPR	III klasa	510.477	RSDINNE53565	EPNNPR									
Klasa	Broj akcija	ISIN broj	CFI kod																															
Obične	6.510.054	RSDINNE11951	ESVUFR																															
Preferencijalne																																		
I klasa	3.308.768	RSDINNE78828	EPNNAR																															
II klasa	1.131.734	RSDINNE87514	EPNNPR																															
III klasa	510.477	RSDINNE53565	EPNNPR																															
10) Podaci o zavisnim društvima (do pet najznačajnijih subjekata konsolidacije – poslovno ime, sedište i poslovna adresa)	Društvo nema zavisna društva.																																	

Philip Morris Operations a.d. Niš

Godišnji izveštaji za period od 01. januara do 31. decembra 2020. godine
(svi iznosi su u 000 RSD, osim ako nije drugačije naznačeno)

- 11) Podaci o revizorskoj kući koja je revidirala poslednji finansijski izveštaj
Poslovno ime:	Sedište:	Poslovna adresa:
PricewaterhouseCoopers d.o.o.	Beograd	Omladinskih brigada 88a
- 12) Poslovno ime organizovanog tržišta na koje su uključene akcije
Beogradska berza a.d. Beograd

13) Članovi Odbora direktora na dan 31. decembar 2020. godine

Ime i prezime Prebivalište	Obrazovanje	Sadašnje zaposlenje	Članstvo u Upravnim i Nadzornim odborima drugih društava	Isplaćen neto iznos naknade (u dinarima)	Broj i procenat akcija koje posедуje u društvu
Aleksandar Jakovljević, Beograd, Srbija	Diplomirani ekonomista, Ekonomski fakultet Univerziteta u Beogradu	Philip Morris Operations a.d. Niš – Generalni direktor	-	-	-
Mikhail Prokopchuk, Beograd, Srbija	Diplomirani inženjer, Radio-tehnički fakultet državnog elektrotehničkog Univerziteta u Sankt Petersburgu, Ruska Federacija	Philip Morris Operations a.d. Niš – Izvršni direktor Sektora proizvodnje	-	-	-
Ivan Miletić Beograd, Srbija	Doktor iz oblasti prava, pravni fakultet Seton Hall Newark, Nju Džersi, SAD. Osnovne studije Univerzitet Pfeiffer Severna Karolina, SAD, književnosti i komunikacije.	Philip Morris Services d.o.o. Beograd – Direktor korporativnih poslova za jugoistočnu Evropu	Prvi potpredsednik Američke privredne komore u Srbiji	-	-
Tamara Mišvanović, Beograd, Srbija	Master INSEAD, Osnovne studije Medjunarodni odnosi, Univerzitet British Columbia u Vankuveru Kanada.	Philip Morris Services d.o.o. Beograd – Direktor finansija za jugoistočnu Evropu	-	-	-
Uroš Čamilović, Beograd, Srbija	Diplomirani ekonomista, Univerzitet u Redingu i M.Phil – oblast finansija, Univerzitet u Kembridžu, Velika Britanija	BDO Business Advisory d.o.o. Beograd - Partner za usluge poslovnog savetovanja	Član Nadzornog odbora Sava životno osiguranje a.d.o. Beograd	858.253,10	-

14) Nadzornog odbora – Interni revizor:
Lice za unutrašnji nadzor poslovanja:

Slavica Pavlica

15) Navedi da li uprava Društva ima usvojen pisani kodeks ponašanja i
web-site na kome je objavljen

da;
www.din.co.rs

16) Organizaciona struktura Društva:

- Administracija direktora;
- Finansije (Računovodstvo);
- Proizvodnja (Direktna proizvodnja; Tehničke usluge; Treninzi);
- Upravljanje i podrška proizvodnji (Planiranje proizvodnje; Lanac snabdevanja; Nabavka; Obezbeđenje kvaliteta; Unapređenje proizvodnje; Održivost; Inženjering; Obezbeđenje);
- Opšte usluge i
- Pravna služba.

II Verodostojan prikaz razvoja, finansijskog položaja, rezultata poslovanja i važni podaci za procenu stanja imovine Društva, kao i informacije o kadrovskim pitanjima

(U ovoj tački dati su podaci predviđeni članom 29. stav 2. tačka 2. i 8. Zakona o računovodstvu i članom 50. stav 3. tačka 1. Zakona o tržištu kapitala).

1) Prikaz razvoja i poslovanja Društva

U poređenju sa 2019. godinom, ukupna neto dobit Društva za 2020. godinu je povećana sa RSD 4.658.692 na RSD 4.861.423 i rezultat je posvećenosti dugoročno održivom razvoju Društva uz implementaciju poslovnih modela koji doprinose očuvanju profitabilnosti i konkurentnosti uz maksimalno iskorišćenje proizvodnih kapaciteta.

Radi ispunjenja postavljenih ciljeva, poslujući u modelu uslužne proizvodnje, Društvo teži da očuva obim prodaje za domaće i za strana tržišta održavanjem profitabilnosti i konkurentnosti, uključujući i komercijalizaciju „RRP“ proizvoda. U okviru grupacije Philip Morris International pod “RRP” proizvodima podrazumevaju se proizvodi koji predstavljaju, ili će verovatno/potencijalno predstavljati, proizvode smanjenog rizika od štetnosti za pušače koji se opredele za ove proizvode nasuprot daljem pušenju tradicionalnih cigareta.

Društvo nije imalo značajnije probleme prilikom naplate potraživanja. Društvo nema značajnu koncentraciju kreditnog rizika, jer ima utvrđene politike koje obezbeđuju da se prodaja proizvoda i usluga vrši kupcima koji imaju odgovarajuću kreditnu istoriju. Takođe, Društvo ima utvrđene politike koje obezbeđuju da se prodaja proizvoda i usluga osigura bankarskim garancijama i menicama izdatim od banaka. Kao rezultat navedenog, Društvo nije iskusilo teškoće u naplati potraživanja u rokovima dospelosti nakon datuma bilansa stanja.

Na kraju 2020. godine, Društvo je poslovalo profitabilno sa adekvatnom strukturom bilansa stanja.

Pod uslovom da eksterni faktori bitno ne pogoršaju uslove poslovanja, rukovodstvo Društva procenjuje da kontinuirana optimizacija strukture portfolija, zajedno sa ostalim važnim strategijama obezbeđuje očuvanje dostignutih rezultata poslovanja i dalji razvoj Društva.

2) Analiza ostvarenih rezultata poslovanja, sa posebnim osvrtom na solventnost, likvidnost, ekonomičnost, rentabilnost društva i njegovu tržišnu vrednost

Najznačajniji pokazatelji poslovanja Društva:	2020	2019
Prinos na ukupan kapital	22,10%	23,38%
Neto prinos na sopstveni kapital	30,20%	30,02%
Stopa poslovnog dobitka	24,12%	24,12%
Stepen zaduženosti	41,10%	34,46%
I stepen likvidnosti	0,47	0,70
II stepen likvidnosti	1,66	1,99
Neto obrtni kapital (u 000 RSD)	9.316.668	9.545.782
Tržišna kapitalizacija (u 000 RSD)	53.885.403	58.862.808
Dobitak po akciji (u dinarima)	417,59	396,33
Cena akcija – najviša i najniža u izveštajnom periodu, ako se trgovalo (posebno za obične i preferencijalne)	najviša	najniža
Obične	7.500	5.000
Preferencijalne	6.500	4.200

Philip Morris Operations a.d. Niš
Godišnji izveštaji za period od 01. januara do 31. decembra 2020. godine
(svi iznosi su u 000 RSD, osim ako nije drugačije naznačeno)

Isplaćena dividenda po redovnoj i preferencijalnoj akciji I, II i III klase, za poslednje 3 godine, pojedinačno po godinama	Isplaćena dividenda za 2017*, RSD po akciji	Isplaćena dividenda za 2018**, RSD po akciji	Isplaćena dividenda za 2019***, RSD po akciji
Obične	324,44	313,08	396,33
Preferencijalne I klasa	358,24	344,38	429,73
Preferencijalne II klasa	344,44	333,08	416,33
Preferencijalne III klasa	339,44	328,08	411,33

* u skladu sa Odlukom o isplati dividende od 18.6.2017.
** u skladu sa Odlukom o isplati dividende od 20.8.2018.
*** u skladu sa Odlukom o isplati dividende od 31.8.2019.

3) Informacije o ostvarenjima Društva po segmentima (formiranim na proizvodnoj i geografskoj osnovi), u skladu sa zahtevima MRS 14 i postojanje ogranaka:

Društvo ima samo jedan poslovni segment, proizvodnju i prodaju duvanskih proizvoda i u svom sastavu nema ogranke.

4) Struktura ukupnog ostvarenog rezultata poslovanja Društva u 2020. godini je sledeća:

	2020	2019
Poslovni prihodi i rashodi		
Poslovni prihod		
Poslovni rashod	23.786.112	22.597.937
Poslovni rezultat – dobitak / (gubitak)	18.048.679	17.146.959
	5.737.433	5.450.978
Finansijski prihodi i rashodi		
Finansijski prihodi		
Finansijski rashodi	127.357	126.467
Finansijski rezultat – dobitak / (gubitak)	77.543	66.146
	49.814	60.321
Ostali prihodi i rashodi		
Ostali prihodi		
Ostali rashodi	122.779	172.905
Rezultat ostalih prihoda i rashoda – dobitak / (gubitak)	158.596	197.536
	(35.817)	(24.631)
Ukupan bruto rezultat		
Ukupni prihodi	24.036.248	22.897.309
Ukupni rashodi	18.284.818	17.410.641
Dobitak / (Gubitak) pre oporezivanja	5.751.430	5.486.668

5) Podaci važni za procenu stanja imovine Društva:

Podaci važni za procenu stanja imovine Društva se nalaze u finansijskim izveštajima sadržanim u okviru ovog izveštaja.

6) Informacija o kadrovskim pitanjima:

Nije bilo značajnijih promena u kadrovskoj strukturi Društva tokom 2020. godine.

III Opis očekivanog razvoja Društva i glavnih rizika, promena u poslovnim politikama i pretnji kojima je Društvo izloženo

(U ovoj tački dati su podaci predviđeni članom 29. stav 2. tačka 5., 9., 10. i 11. Zakona o računovodstvu i članom 50. stav 3. tačka 2. Zakona o tržištu kapitala).

1) Opis očekivanog razvoja Društva

Cilj Društva je da kroz upravljanje kapitalom zadrži sposobnost Društva da nastavi da posluje u neograničenom periodu u predvidljivoj budućnosti kako bi akcionarima obezbedilo dividende, a ostalim zainteresovanim stranama povoljnosti u stabilnom okruženju i da bi očuvalo optimalnu strukturu kapitala sa ciljem da smanji troškove kapitala.

Prelaskom na novi poslovni model uslužne proizvodnje Društvo je unapredilo model proizvodnje i poslovanja i nastaviće da maksimalno iskoristi kapacitete, što će uz dalju komercijalizaciju „RRP“ proizvoda održati profitabilnost i konkurentnost Društva.

Da bi očuvalo odnosno korigovalo strukturu kapitala, Društvo može da izvrši korekciju isplata dividendi akcionarima, vrati kapital akcionarima, izda nove akcije ili može da proda sredstva kako bi smanjilo potencijalna dugovanja.

Rukovodstvo preduzima sve neophodne mere kako bi podržalo opstanak i razvoj poslovanja Društva.

2) Opis glavnih rizika i pretnji kojima je Društvo izloženo

Poslovanje Društva izloženo je različitim finansijskim rizicima. Upravljanje rizicima u Društvu je usmereno na nastojanje da se u situaciji nepredvidivosti finansijskih tržišta potencijalni negativni uticaji na finansijsko poslovanje Društva svedu na minimum.

Rizikom se upravlja u sklopu politika koje je odobrilo Matično Društvo. Politike Matičnog Društva daju pisane principe za opšte upravljanje rizikom kao i pisane politike koje pokrivaju specifične oblasti kao što je rizik od promene kursa, rizik od promene kamatne stope, kreditni rizik, upotreba derivativnih i nederivatnih finansijskih instrumenata i investiranje većih sredstava.

Društvo posluje u međunarodnim okvirima i izloženo je riziku od promena kursa stranih valuta, u prvom redu EUR, USD i CHF.

Ukoliko bi na dan 31. decembar 2020. godine dinar oslabio/ojačao za 5%, a sve druge promenljive ostale konstantne, profit bi se smanjio/povećao za RSD 147.938 (2019: RSD 73.018), a kao rezultat negativnih/pozitivnih kursnih razlika koje bi nastale po osnovu preračuna potraživanja i obaveza u stranoj valuti iskazanih u bilansu stanja na dan 31. decembar 2020. godine, odnosno na dan 31. decembar 2019. godine.

Društvo nema značajnu koncentraciju kreditnog rizika. Društvo ima utvrđene politike koje obezbeđuju da se prodaja proizvoda i usluga vrši kupcima koji imaju odgovarajuću kreditnu istoriju. Društvo ima utvrđene politike koje ograničavaju nivo kreditne izloženosti prema svakoj pojedinačnoj finansijskoj instituciji.

Finansijska sredstva, koja potencijalno mogu izložiti Društvo kreditnom riziku sastoje se uglavnom od potraživanja od kupaca. Knjigovodstvena vrednost potraživanja, umanjena za ispravke vrednosti potraživanja, predstavlja maksimalan nivo izloženosti kreditnom riziku. Gotovina se plasira u finansijske institucije, za koje se smatra da u momentu deponovanja sredstava imaju minimalan rizik od neispunjenja obaveza.

U tabeli niže analizirane su finansijske obaveze Društva i neto izmirene izvedene finansijske obaveze koje su grupisane prema datumu dospeća na osnovu perioda preostalog do ugovornog datuma dospeća, a na datum bilansa stanja.

Uporedni podaci su u skladu sa izmenama i dopunama MSFI 7 koje se odnose na obelodanjivanje rizika likvidnosti.

Philip Morris Operations a.d. Niš

Godišnji Izveštaji za period od 01. januara do 31. decembra 2020. godine
(svi iznosi su u 000 RSD, osim ako nije drugačije naznačeno)

Iznosi prikazani u tabeli predstavljaju ugovorne nediskontovane novčane tokove. Iznosi koji dospevaju na naplatu u roku od 12 meseci jednaki su njihovim knjigovodstvenim iznosima, budući da efekat diskontovanja nije materijalno značajan.

Na dan 31. decembar 2019. godine	Manje od 1 godine	Između 1 i 2 godine	Između 2 i 5 godina
Obaveze prema dobavljačima i ostale obaveze (Napomena 33)	3.798.263	-	-
Ugovori o garanciji (Napomena 36)	5.400.000	-	-
Na dan 31. decembar 2020. godine			
Obaveze prema dobavljačima i ostale obaveze (Napomena 33)	5.683.169	-	-
Ugovori o garanciji (Napomena 36)	6.690.000	-	-

Opis promena u poslovnim politikama Društva:

Nije bilo značajnih promena u poslovnim politikama Društva.

IV Važni poslovni događaji koji su nastupili po završetku poslovne godine za koju se izveštaj priprema

(U ovoj tački dati su podaci predviđeni članom 29. stav 2. tačka 4. Zakona o računovodstvu i članom 50. stav 3. tačka 3. Zakona o tržištu kapitala).

Pojava korona virusa COVID-19

Nije bilo događaja koji su nastali posle datuma bilansa stanja do datuma odobrenja finansijskih izveštaja od strane Odbora Direktora Društva 22. aprila 2021. godine koji bi zahtevali izmene ili obelodanjivanje u napomenama uz priložene finansijske izveštaje za 2020. godinu.

Nakon pojavljivanja novog virusa COVID-19 krajem 2019. godine u Kini, tokom 2020. godine virus se proširio i na druge zemlje u svetu uz povećanje broja obolelih i proglašenje globalne pandemije COVID-19 virusa od strane Svetske Zdravstvene Organizacije (SZO).

Situacija sa COVID-19 virusom izaziva usporavanje ukupnih privrednih aktivnosti, otežavajući planiranje i održavanje obima poslovanja, kao i logistiku, transport, prodaju i druge važne aktivnosti u poslovanju privrednih subjekata.

Sagledali smo uticaj virusa COVID-19 na Društvo na osnovu dostupnih informacija, i razmotrili :
(i) finansijsku poziciju i rezultate poslovanja, (ii) kapital i finansijska sredstva, uključujući likvidnost Društva, (iii) potražnju za proizvodima i uslugama, (iv) lanac snabdevanja i distribuciju proizvoda. Iako se situacija sa pandemijom virusa i dalje razvija, do dana objavljivanja ovih finansijskih izveštaja nije bilo značajnog uticaja na poslovanje Društva, međutim, budući efekti se ne mogu predvideti.

Iz tih razloga, rukovodstvo Društva intenzivno prati i procenjuje potencijalne efekte izazvane globalnom pandemijom virusa i preduzima sve neophodne mere kako bi održalo sposobnost Društva da nastavi da posluje u neograničenom periodu u predvidljivoj budućnosti, a kako bi akcionarima obezbedilo dividende i očuvalo optimalnu strukturu kapitala.

V Značajniji poslovi sa povezanim licima

(U ovoj tački dati su podaci predviđeni članom 50. stav 3. tačka 4. Zakona o tržištu kapitala)

Za svrhe ovog izveštaja, pravna lica se tretiraju kao povezana ukoliko jedno pravno lice ima mogućnost kontrolisanja drugog pravnog lica ili vrši značajan uticaj na finansijske i poslovne odluke drugog lica, što je definisano u MRS 24 „Obelodanjivanja odnosa sa povezanim licima“. Prilikom razmatranja svih mogućih vrsta odnosa između povezanih pravnih lica, pažnja se usmerava na suštinu odnosa, a ne samo na pravnu formu.

Društvo je kontrolisano od strane Philip Morris Holland Holdings BV, koje poseduje 87,52% akcija Društva na dan 31. decembar 2020. godine. Akcije Društva se kotiraju na Beogradskoj berzi. “Krajnje matično” Društvo je Philip Morris International Inc, New York, SAD.

Salda na dan 31. decembar 2020. godine i 31. decembar 2019. godine, kao i transakcije sa povezanim pravnim licima Društva prikazane su u sledećoj tabeli:

i) Salda sa povezanim pravnim licima	Odnos	31-Dec-2020	31-Dec-2019
Potraživanja od kupaca, bruto (Napomena 25)	povezano	1.477.954	783.314
Potraživanja od kupaca, bruto	zavisno	-	-
Potraživanja od kupaca, bruto	matično	-	-
Obaveze prema dobavljačima (Napomena 33)	povezano	(3.754.289)	(2.372.893)
Obaveze prema dobavljačima	zavisno	-	-
Obaveze prema dobavljačima	matično	-	-
Ukupno duguje/(potražuje)		(2.276.335)	(1.589.579)

ii) Transakcije sa povezanim pravnim licima	Odnos	2020	2019
Nabavke	povezano	8.296.880	6.123.528
Prihod od prodaje, neto (Napomena 5)	povezano	7.498.951	6.815.422
Isplaćena dividenda	matično	3.899.194	3.099.934
Ostali troškovi poslovanja	povezano	3.581.819	3.613.222

Detalji transakcija sa svakim pojedinačnim povezanim pravnim licem su obelodanjeni u okviru napomene 38. Transakcije sa povezanim pravnim licima.

VI Aktivnosti Društva na polju istraživanja i razvoja

(U ovoj tački dati su podaci predviđeni članom 29. stav 2. tačka 6. Zakona o računovodstvu i članom 50. stav 3. tačka 5. Zakona o tržištu kapitala).

Na nivou PMI Internacional Inc. postoje specijalizovana odeljenja koja se bave aktivnostima istraživanja i razvoja. Društvo samostalno nema takve aktivnosti.

VII Ulaganja u cilju zaštite životne sredine

(U ovoj tački dati su podaci predviđeni članom 29. stav 2. tačka 3. Zakona o računovodstvu).

Društvo razvija efektivni sistem za upravljanje poslovnim procesima, smanjujući njihov negativni uticaj na životnu sredinu, a obezbeđujući postizanje kompanijskih i nacionalnih ciljeva u skladu sa zahtevima zakona.

Iznos ulaganja za zaštitu životne sredine najvećim delom se odnosi na iznošenje komunalnog otpada, tretman otpada kompostiranjem/spaljivanjem, upravljanje ambalažnim otpadom i drugo. Ukupna ulaganja u zaštitu životne sredine u 2020. godini iznose 74.310 hiljada dinara.

Društvo pruža podršku poslovanju u cilju stvaranja bezbednog radnog okruženja i eliminacije rizika promovisanjem kulture kontinuiranog poboljšanja bezbednosti u samom Društvu.

Philip Morris Operations a.d. Niš

Godišnji izveštaji za period od 01. januara do 31. decembra 2020. godine
(svi iznosi su u 000 RSD, osim ako nije drugačije naznačeno)

VIII Podaci o otkupu sopstvenih akcija

(U ovoj tački dati su podaci predviđeni članom 29. stav 2. tačka 7. Zakona o računovodstvu i članom 50. stav 4. Zakona o tržištu kapitala).

Društvo je do 31.01.2011. godine otkupilo ukupno 56.975 preferencijalnih akcija I klase (0,5% ukupnog kapitala Društva) od akcionara nesaglasnih sa Odlukama Skupštine o izmenama Osnivačkog akta usvojenim 12.04.2010. i 29.11.2010. godine. Odluka o njihovoj prodaji ili poništenju biće doneta u skladu sa Zakonom o privrednim društvima.

IX Odluka nadležnog organa o usvajanju godišnjih finansijskih izveštaja

(U ovoj tački dati su podaci predviđeni članom 34. stav 1. Zakona o računovodstvu, članom 51. stav 1. Zakona o tržištu kapitala i članom 3. stav 5. Pravilnika).

Godišnji finansijski izveštaji su odobreni od strane Odbora Direktora i isti će biti podneti na usvajanje Skupštini akcionara, čija sednica nije održana do dana podnošenja ovog izveštaja. Skupština akcionara biće održana u zakonom propisanom roku.

Finansijski izveštaji Društva za 2020. godinu nisu usvojeni od strane Skupštine akcionara do datuma podnošenja godišnjeg izveštaja Društva.

X Odluka o raspodeli dobiti

(U ovoj tački dati su podaci predviđeni članom 34. stav 1. Zakona o računovodstvu, članom 51. stav 1. Zakona o tržištu kapitala i članom 3. stav 65. Pravilnika).

Do datuma podnošenja ovog izveštaja organi Društva nisu odlučivali o raspodeli dobiti Društva. Organi Društva će u zakonom propisanom roku odlučiti o raspodeli dobiti.

XI Izjava lica odgovornih za sastavljanje godišnjeg izveštaja

(U ovoj tački dati su podaci predviđeni članovima 32. i 14. Zakona o računovodstvu, članom 50. stav 2. tačka 3. Zakona o tržištu kapitala i stavom 4. Pravilnika).

Odgovorna lica za sastavljanje godišnjeg izveštaja

Aleksandar Jakovljević, zakonski zastupnik
Milena Popović, šef računovodstva

izjavljuju da je prema njihovom najboljem saznanju, godišnji izveštaj sastavljen uz primenu odgovarajućih standarda finansijskog izveštavanja u skladu sa Zakonom o tržištu kapitala Republike Srbije, Zakonom o računovodstvu Republike Srbije i napomenom 2.1 uz finansijske izveštaje i da daje istinite i objektivne podatke o imovini, obavezama, finansijskom položaju i poslovanju, dobitima i gubicima, tokovima gotovine i promenama na kapitalu Društva.

Niš, 22. april 2021. godine

Milena Popović
Lice odgovorno za sastavljanje
godišnjeg finansijskog izveštaja

Aleksandar Jakovljević
Zakonski zastupnik

PHILIP MORRIS OPERATIONS A.D. NIŠ

**FINANSIJSKI IZVEŠTAJI
ZA GODINU ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2020.
I IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA**

PHILIP MORRIS OPERATIONS A.D. NIŠ

SADRŽAJ

Izveštaj nezavisnog revizora	1-5
Bilans stanja	
Bilans uspeha	
Izveštaj o ostalom rezultatu	
Izveštaj o promenama na kapitalu	
Izveštaj o tokovima gotovine	
Napomene uz finansijske izveštaje	24-62
Godišnji izveštaj	63-127

Izveštaj nezavisnog revizora

Akcionarima i Odboru direktora Philip Morris Operations a.d., Niš

Mišljenje

Po našem mišljenju, finansijski izveštaji daju istinit i objektivan prikaz, po svim materijalno značajnim aspektima, finansijske pozicije društva Philip Morris Operations a.d. Niš (u daljem tekstu „Društvo“) na dan 31. decembra 2020. godine, i njegove finansijske uspešnosti i tokova gotovine za godinu završenu na taj dan u skladu sa Zakonom o računovodstvu važećim u Republici Srbiji.

Predmet revizije

Finansijski izveštaji Društva uključuju:

- Bilans stanja društva sa stanjem na dan 31. decembra 2020. godine;
- Bilans uspeha za godinu završenu na taj dan;
- Izveštaj o ostalom rezultatu za godinu završenu na taj dan;
- Izveštaj o promenama na kapitalu za godinu završenu na taj dan;
- Izveštaj o tokovima gotovine za godinu završenu na taj dan; i
- Napomene uz finansijske izveštaje, koje sadrže pregled značajnih računovodstvenih politika i druge napomene uz finansijske izveštaje.

Osnova za mišljenje

Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji i važećom regulativom Republike Srbije. Naše odgovornosti u skladu sa tom regulativom su detaljnije opisane u odeljku izveštaja koji je naslovljen Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izveštaja.

Smatramo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i adekvatni da nam pruže osnovu za naše mišljenje.

Nezavisnost

Mi smo nezavisni u odnosu na Društvo u skladu sa Etičkim kodeksom za profesionalne računovođe izdatim od strane Odbora za međunarodne etičke standarde za računovođe (IESBA Kodeks) i etičkim zahtevima Zakona o reviziji Republike Srbije koji su relevantni za našu reviziju finansijskih izveštaja u Republici Srbiji. Ispunili smo naše druge etičke odgovornosti u skladu sa IESBA Kodeksom i etičkim zahtevima Zakona o reviziji Republike Srbije.

Naš pristup reviziji

Pregled

Materijalnost	<ul style="list-style-type: none"> Materijalnost Društva: RSD 287,500 hiljada, što predstavlja 5% dobiti prije oporezivanja.
Ključna revizijska pitanja	<ul style="list-style-type: none"> Primena MSFI 9 standarda

Pri koncipiranju revizije utvrdili smo nivo materijalnosti i procenili rizike od materijalno značajnih grešaka u finansijskim izveštajima. Posebnu pažnju posvetili smo slučajevima koji predviđaju subjektivnu procenu rukovodstva, kao što su npr. materijalno značajne računovodstvene procene koje uključuju utvrđivanje pretpostavki i uzimanje u obzir neizvesnih budućih događaja od strane rukovodstva. Kao i kod svake revizije, pažnju smo posvetili riziku od zaobilaženja interne kontrole od strane rukovodstva, što između ostalog uključuje, razmatranje da li postoje dokazi o pristrasnosti koji predstavljaju rizik od postojanja materijalno značajnih grešaka nastalih usled pronevere. Prilagodili smo obim revizije sa ciljem da obezbedimo primenu dovoljnih postupaka za potrebe izražavanja mišljenja o finansijskim izveštajima, uzetim u celini, pri čemu smo vodili računa o strukturi Društva, računovodstvenim procesima i sistemima kontrola, kao i sektoru privrede u kome Društvo posluje.

Materijalnost

Na obim naše revizije uticala je primena nivoa materijalnosti. Revizija je koncipirana na način da se stekne razumno uverenje da finansijski izveštaji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze. Pogrešni iskazi mogu nastati usled pronevere ili greške. Pogrešni iskazi se smatraju materijalno značajnim ako je razumno očekivati da će oni, pojedinačno ili zbirno, uticati na ekonomske odluke korisnika donete na osnovu finansijskih izveštaja.

Na osnovu našeg profesionalnog prosuđivanja, definisali smo određene kvantitativne kriterijume materijalnosti, kao i nivo materijalnosti za finansijske izveštaje, uzete u celini, kao što je prikazano u tabeli niže. Pomenuto nam je, uz kvalitativne faktore, pomoglo da definišemo obim revizijskog angažovanja, kao i prirodu, vremenski okvir i opseg revizijskih postupaka, kao i da izvršimo procenu efekata pogrešnih iskaza, ukoliko postoje, pojedinačno ili zbirno, na finansijske izveštaje, uzete u celini.

Nivo Materijalnosti	RSD 287,500 hiljada
Kako smo odredili materijalnost	5% dobiti prije oporezivanja
Obrazloženje za primenjenu osnovu za određivanje materijalnosti	Odlučili smo da materijalnost treba da bude određena na osnovu dobiti pre oporezivanja jer po našem mišljenju ono predstavlja najrelevantnije merilo za ocenu poslovanja društva i najviše odgovara poslovnom modelu društva. Za stopu od 5% smo se opredelili jer je unutar prihvatljivih kvantitativnih kriterijuma koji se koriste za profitno orijentisana društva u ovom industrijskom sektoru.

Sa licima ovlašćenim za upravljanje društva postigli smo dogovor o obaveštavanju o svim pogrešnim iskazima većim od RSD 14.000 hiljada identifikovanim u toku revizije, kao i o pogrešnim iskazima manjim od navedenog iznosa koji, prema našem mišljenju, zahtevaju izveštavanje.

Ključna revizijska pitanja

Ključna revizijska pitanja su pitanja koja su, po našem profesionalnom prosuđivanju, bila od najvećeg značaja u našoj reviziji finansijskih izveštaja za tekući period. Ova pitanja su razmatrana u kontekstu revizije finansijskih izveštaja u celini i u formiranju našeg mišljenja o njima, i mi nismo izneli izdvojeno mišljenje o ovim pitanjima.

Ključna revizijska pitanja

Primena MSFI 9 standarda

Kao što je obelodanjeno u napomeni 2.1.1. uz finansijske izveštaje, Društvo je usvojilo primenu novog računovodstvenog standarda MSFI 9 "Finansijski instrumenti" ("MSFI 9"). Primena ovog standarda je složena i zahteva našu pažnju na određeni okvir za klasifikaciju i odmeravanje finansijskih instrumenata.

Kao rezultata primene standarda nije bilo materijalno značajnih ispravki niti uticaja na finansijske izveštaje.

Sledeće oblasti u primeni novog standarda zahtevaju opširnu analizu i uključuju određeni stepen procene:

- Procenu poslovnog modela za klasifikaciju finansijskih sredstava Društva;
- Tumačenje zahteva i pretpostavki korišćenih za utvrđivanje očekivanih kreditnih gubitaka („ECL“);
- Procena očekivanog kreditnog gubitka je deo procesa procene Društva, i zasnovana je između ostalog na proceni makroekonomskih scenarija, finansijskog stanja druge ugovorne strane, očekivanih budućih novčanih tokova ili vrednosti kolaterala;
- Pandemija COVID-19 povećala je neizvesnost u vezi sa ekonomskim izgledima i povećana je složenost procene i praćenja finansijskog stanja kupaca, što zahteva veći nivo prosuđivanja u utvrđivanju očekivanih kreditnih gubitaka;
- Napomene uz finansijske izveštaje u vezi sa primenom novih računovodstvenih politika, računovodstvene procene, pretpostavke i prosuđivanja;
- Kako potraživanja i imovina po osnovu ugovora predstavljaju značajan deo ukupne imovine Društva i s obzirom na neizvesnost procene troškova umanjenja vrednosti, ovo smatramo ključnim revizijskim pitanjem.

Kako smo pristupili ključnim revizijskim pitanjima

Naše revizorske procedure uključivale su početno razumevanje planiranog pristupa usvajanja MSFI 9. Zbog toga smo izvršili upite sa rukovodstvom kako bismo stekli razumevanje procesa procene i primene standarda MSFI 9.

Pored toga, razmotrili smo prikladnost modela obezvređenja i internu metodologiju Društva i usklađenost sa MSFI 9.

Procenili smo i testirali dizajn i operativnu efikasnost kontrola u okviru procesa rezervisanja i u kontekstu specifične primene MSFI 9.

Testirali smo pretpostavke i proračun pojednostavljenog pristupa za merenje ECL-a korišćenjem rezervisanja za očekivani gubitak tokom životnog veka za potraživanja od kupaca i imovinu po osnovu ugovora gde je Društvo koristilo matricu rezervisanja u kojoj su obračunavane naknade za gubitke po osnovu potraživanja koja padaju u različite starosne ili različite periode dospeća.

Izazvali smo korišćenje makroekonomski scenario i testirali osnovni model.

Izvršili smo procenu adekvatnosti pretpostavki i presuđivanja Društva u vezi sa uticajem pandemije COVID-19, procene očekivanih kreditnih gubitaka i svih aspekata procesa njihovog utvrđivanja.

Takođe smo procenili kompletnost i tačnost obelodanjivanja u oblasti ispravke vrednosti i da li su obelodanjivanja u skladu sa MSFI..

Ostale informacije

Rukovodstvo je odgovorno za ostale informacije. Ostale informacije obuhvataju Godišnji izveštaj o poslovanju (ali ne uključuje finansijske izveštaje i izveštaj revizora o njima).

Naše mišljenje o finansijskim izveštajima se ne odnosi na ostale informacije i ne izražavamo bilo koji oblik zaključka kojim se pruža uveravanje o njima.

U vezi sa našom revizijom finansijskih izveštaja, naša odgovornost je da pročitamo ostale informacije, navedene u tekstu gore i pri tome razmotrimo da li postoji materijalna nedoslednost između njih i finansijskih izveštaja ili naših saznanja stečenih tokom revizije, ili na drugi način, predstavljaju materijalno pogrešna iskazivanja. Ako, na osnovu rada koji smo obavili, zaključimo da postoji materijalno pogrešno iskazivanje ostalih informacija, od nas se zahteva da tu činjenicu saopštimo u izveštaju. U tom smislu, ne postoji ništa što bi trebalo da saopštimo u izveštaju.

Odgovornosti rukovodstva i lica ovlašćenih za upravljanje za finansijske izveštaje

Rukovodstvo je odgovorno za pripremu i fer prezentaciju ovih finansijskih izveštaja u skladu sa Zakonom o računovodstvu važećim u Republici Srbiji, i za one interne kontrole za koje odredi da su potrebne za pripremu finansijskih izveštaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, nastale bilo usled pronevere ili greške.

Pri sastavljanju finansijskih izveštaja, rukovodstvo je odgovorno za procenu sposobnosti Društva da nastavi sa poslovanjem u skladu sa načelom stalnosti, obelodanjujući, po potrebi, pitanja koja se odnose na stalnost poslovanja i primenu načela stalnosti poslovanja kao računovodstvene osnove, osim ako rukovodstvo namerava da likvidira Društvo ili da obustavi poslovanje ili nema drugu realnu mogućnost osim da to uradi.

Lica ovlašćena za upravljanje su odgovorna za nadgledanje procesa finansijskog izveštavanja Društva.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izveštaja

Naš cilj je sticanje uveravanja u razumnoj meri o tome da finansijski izveštaji, uzeti u celini, ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze nastale usled pronevere ili greške, i izdavanje revizorskog izveštaja koji sadrži mišljenje revizora. Uveravanje u razumnoj meri označava visok nivo uverenja ali ne predstavlja garanciju da će revizija sprovedena u skladu sa Zakonom o reviziji Republike Srbije uvek otkriti materijalno pogrešne iskaze, ako takvi iskazi postoje. Pogrešni iskazi mogu da nastanu usled pronevere ili greške i smatraju se materijalno značajnim ako je razumno očekivati da će oni, pojedinačno ili zbirno, uticati na ekonomske odluke korisnika donete na osnovu finansijskih izveštaja.

Kao deo revizije koju obavljamo u skladu sa Zakonom o reviziji važećim u Republici Srbiji, mi primenjujemo profesionalno prosuđivanje i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Isto tako, mi:

Vršimo identifikaciju i procenu rizika od materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izveštajima, nastalih usled pronevere ili greške, osmišljavamo i obavljamo revizijske postupke koji su prikladni za te rizike i pribavljamo dovoljno adekvatnih revizijskih dokaza da obezbede osnovu za mišljenje revizora. Rizik da neće biti identifikovani materijalno značajni pogrešni iskazi koji su rezultat pronevere je veći nego za pogrešne iskaze nastale usled greške, zato što pronevera može da uključi udruživanje, falsifikovanje, namerne propuste, lažno predstavljanje ili zaobilaženje interne kontrole.

Stičemo razumevanje o internim kontrolama koje su relevantne za reviziju radi osmišljavanja revizijskih postupaka koji su prikladni u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja mišljenja efikasnosti sistema interne kontrole Društva.

Donosimo zaključak o prikladnosti primene načela stalnosti kao računovodstvene osnove od strane rukovodstva i, na osnovu prikupljenih revizijskih dokaza, donosimo zaključak o tome da li postoji materijalna neizvesnost u vezi sa događajima ili uslovima koji mogu da izazovu značajnu sumnju u pogledu sposobnosti Društva da nastavi sa poslovanjem u skladu sa načelom stalnosti. Ako zaključimo da postoji materijalna neizvesnost, dužni smo da u svom izveštaju skrenemo pažnju na povezana obelodanjivanja u finansijskim izveštajima ili, ako takva obelodanjivanja nisu adekvatna, da modifikujemo svoje mišljenje. Naši zaključci se zasnivaju na revizijskim dokazima prikupljenim do datuma izveštaja revizora. Međutim, budući događaji ili uslovi mogu za posledicu da imaju da Društvo prestane da posluje u skladu sa načelom stalnosti.

Vršimo procenu ukupne prezentacije, strukture i sadržaja finansijskih izveštaja, uključujući obelodanjivanja, kao i da li su u finansijskim izveštajima prikazane osnovne transakcije i događaji na takav način da se postigne fer prezentacija.

Saopštavamo licima ovlašćenim za upravljanje, između ostalog, planirani obim i vreme revizije i značajne revizijske nalaze, uključujući sve značajne nedostatke interne kontrole koje smo identifikovali tokom revizije.

Takođe, dostavljamo licima ovlašćenim za upravljanje izjavu da smo usklađeni sa relevantnim etičkim zahtevima u pogledu nezavisnosti i da ćemo ih obavestiti o svim odnosima i ostalim pitanjima za koja može razumno da se pretpostavi da utiču na našu nezavisnost, i gde je to moguće, o povezanim merama zaštite.

Od pitanja koja su saopštena licima ovlašćenim za upravljanje, mi određujemo koja pitanja su bila od najveće važnosti u reviziji finansijskih izveštaja za tekući period i stoga su ključna revizijska pitanja. Mi opisujemo ova pitanja u izveštaju revizora, osim ako zakon ili regulativa isključuje javno obelodanjivanje o tom pitanju ili kada, u izuzetno retkim okolnostima, utvrdimo da pitanje ne treba da bude uključeno u izveštaj revizora, zato što je razumno očekivati da negativne posledice budu veće nego koristi od takve komunikacije.

Partner na projektu revizije, nakon koje revizor izdaje Izveštaj nezavisnog revizora je Biljana Bogovac. Angažovani smo kao revizori društva za finansijsku 2020. godinu od strane Skupštine akcionara 29. juna 2020. godine. Naše imenovanje se svake godine obnavlja odlukom akcionara, za ukupan period o angažovanju od pet godina.

Biljana Bogovac
Licencirani revizor

PricewaterhouseCoopers d.o.o., Beograd

Beograd, 22. april 2021

Philip Morris Operations a.d. Niš

**Finansijski izveštaji
za period od 01. januara do 31. decembra 2020.
godine**

<u>Sadržaj</u>	<u>Strana</u>
Bilans uspeha	1
Bilans stanja - aktiva	4
Bilans stanja - pasiva	6
Izveštaj o ostalom rezultatu	10
Izveštaj o tokovima gotovine	12
Izveštaj o promenama na kapitalu	14
Napomene uz Finansijske Izveštaje	15

Bilans uspeha za period od 01.01. do 31.12.2020. godine

-u hiljadama dinara-

Grupa računa, račun	POZICIJA	AOP	Napomena broj	Iznos	
				Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5	6
	PRIHODI IZ REDOVNOG POSLOVANJA				
60 do 65, osim 62 i 63	A. POSLOVNI PRIHODI (1002 + 1009 + 1016 + 1017)	1001	5	23.786.112	22.997.937
60	I. PRIHODI OD PRODAJE ROBE (1003 + 1004 + 1005 + 1006 + 1007 + 1008)	1002	5	16.289.362	15.794.215
600	1. Prihodi od prodaje robe matičnim i zavisnim pravnim licima na domaćem tržištu	1003		-	-
601	2. Prihodi od prodaje robe matičnim i zavisnim pravnim licima na inostranom tržištu	1004		-	-
602	3. Prihodi od prodaje robe ostalim povezanim pravnim licima na domaćem tržištu	1005		-	-
603	4. Prihodi od prodaje robe ostalim povezanim pravnim licima na inostranom tržištu	1006	5,38	5.028	14.399
604	5. Prihodi od prodaje robe na domaćem tržištu	1007	5	15.822.731	15.143.362
605	6. Prihodi od prodaje robe na inostranom tržištu	1008	5	461.603	636.454
61	II. PRIHODI OD PRODAJE PROIZVODA I USLUGA (1010 + 1011 + 1012 + 1013 + 1014 + 1015)	1009	5	7.493.923	6.801.023
610	1. Prihodi od prodaje proizvoda i usluga matičnim i zavisnim pravnim licima na domaćem tržištu	1010		-	-
611	2. Prihodi od prodaje proizvoda i usluga matičnim i zavisnim pravnim licima na inostranom tržištu	1011		-	-
612	3. Prihodi od prodaje proizvoda i usluga ostalim povezanim pravnim licima na domaćem tržištu	1012		-	-
613	4. Prihodi od prodaje proizvoda i usluga ostalim povezanim pravnim licima na inostranom tržištu	1013	5,38	7.493.923	6.801.023
614	5. Prihodi od prodaje proizvoda i usluga na domaćem tržištu	1014		-	-
615	6. Prihodi od prodaje gotovih proizvoda i usluga na inostranom tržištu	1015		-	-
64	III. PRIHODI OD PREMIJA, SUBVENCIJA, DOTACIJA, DONACIJA I SL.	1016		-	-
65	IV. DRUGI POSLOVNI PRIHODI	1017	5	2.827	2.699
	RASHODI IZ REDOVNOG POSLOVANJA				
50 do 55, 62 i 63	B. POSLOVNI RASHODI (1019 - 1020 - 1021 + 1022 + 1024 + 1025 + 1026 + 1027 + 1028 + 1029) ≥ 0	1018	6	18.048.679	17.146.959
50	I. NABAVNA VREDNOST PRODATE ROBE	1019	6	6.646.645	6.082.458
62	II. PRIHODI OD AKTIVIRANJA UČINAKA I ROBE	1020		-	-
630	III. POVEĆANJE VREDNOSTI ZALIHA NEDOVRŠENIH I GOTOVIH PROIZVODA I NEDOVRŠENIH USLUGA	1021		-	-
631	IV. SMANJENJE VREDNOSTI ZALIHA NEDOVRŠENIH I GOTOVIH PROIZVODA I NEDOVRŠENIH USLUGA	1022		-	-
51 osim 513	V. TROŠKOVI MATERIJALA	1023	6	889.210	890.637
513	VI. TROŠKOVI GORIVA I ENERGIJE	1024	6	268.007	277.741
52	VII. TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALI LIČNI RASHODI	1025	6,7	1.710.055	1.527.685
53	VIII. TROŠKOVI PROIZVODNIH USLUGA	1026	6,8	3.673.120	3.623.713
540	IX. TROŠKOVI AMORTIZACIJE	1027	6	1.390.324	1.332.645
541 do 549	X. TROŠKOVI DUGOROČNIH REZERVISANJA	1028	6,31	18.893	18.893
55	XI. NEMATERIJALNI TROŠKOVI	1029	6,8	3.452.425	3.383.187

Grupa računa, račun	POZICIJA	AOP	Napomena broj	I z n o s	
				Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5	6
	V. POSLOVNI DOBITAK (1001 - 1018) ≥ 0	1030		5.737.433	5.450.978
	G. POSLOVNI GUBITAK (1018 - 1001) ≥ 0	1031		-	-
66	D. FINANSIJSKI PRIHODI (1033 + 1038 + 1039)	1032	9	127.357	128.467
66, osim 662, 663 i 664	I. FINANSIJSKI PRIHODI OD POVEZANIH LICA I OSTALI FINANSIJSKI PRIHODI (1034 + 1035 + 1036 + 1037)	1033		-	-
660	1. Finansijski prihodi od matičnih i zavisnih pravnih lica	1034		-	-
661	2. Finansijski prihodi od ostalih povezanih pravnih lica	1035		-	-
665	3. Prihodi od učešća u dobitku pridruženih pravnih lica i zajedničkih poduhvata	1036		-	-
669	4. Ostali finansijski prihodi	1037		-	-
662	II. PRIHODI OD KAMATA (OD TREĆIH LICA)	1038	9	23.145	58.681
663 i 664	III. POZITIVNE KURSNE RAZLIKE I POZITIVNI EFEKTI VALUTNE KLAUZULE (PREMA TREĆIM LICIMA)	1039	9	104.212	67.786
56	Đ. FINANSIJSKI RASHODI (1041 + 1046 + 1047)	1040	10	77.543	66.146
56, osim 562, 563 i 564	I. FINANSIJSKI RASHODI IZ ODNOSA SA POVEZANIM PRAVNIM LICIMA I OSTALI FINANSIJSKI RASHODI (1042 + 1043 + 1044 + 1045)	1041		-	-
560	1. Finansijski rashodi iz odnosa sa matičnim i zavisnim pravnim licima	1042		-	-
561	2. Finansijski rashodi iz odnosa sa ostalim povezanim pravnim licima	1043		-	-
565	3. Rashodi od učešća u gubitku pridruženih pravnih lica i zajedničkih poduhvata	1044		-	-
566 i 569	4. Ostali finansijski rashodi	1045		-	-
562	II. RASHODI KAMATA (PREMA TREĆIM LICIMA)	1046	10	13.473	15.175
563 i 564	III. NEGATIVNE KURSNE RAZLIKE I NEGATIVNI EFEKTI VALUTNE KLAUZULE (PREMA TREĆIM LICIMA)	1047	10	64.070	50.971
	E. DOBITAK IZ FINANSIRANJA (1032 - 1040)	1048		49.814	60.321
	Ž. GUBITAK IZ FINANSIRANJA (1040 - 1032)	1049		-	-
683 i 685	Z. PRIHODI OD USKLAĐIVANJA VREDNOSTI OSTALE IMOVINE KOJA SE ISKAZUJE PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA	1050		5.482	-
583 i 585	I. RASHODI OD USKLAĐIVANJA VREDNOSTI OSTALE IMOVINE KOJA SE ISKAZUJE PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA	1051		2.036	601
67 i 68, osim 683 i 685	J. OSTALI PRIHODI	1052	11	117.297	172.905
57 i 58, osim 583 i 585	K. OSTALI RASHODI	1053	12	156.560	196.935
	L. DOBITAK IZ REDOVNOG POSLOVANJA PRE OPOREZIVANJA (1030 - 1031 + 1048 - 1049 + 1050 - 1051 + 1052 - 1053)	1054	13	5.751.430	5.486.668
	LJ. GUBITAK IZ REDOVNOG POSLOVANJA PRE OPOREZIVANJA (1031 - 1030 + 1049 - 1048 + 1051 - 1050 + 1053 - 1052)	1055		-	-
69-59	M. NETO DOBITAK POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA, EFEKTI PROMENE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE I ISPRAVKA GREŠAKA IZ RANIJIH PERIODA	1056		-	-

Philip Morris Operations a.d. Niš
 Finansijski izveštaji za period od 01. januara do 31. decembra 2020. godine
 (svi iznosi su u 000 RSD, osim ako nije drugačije naznačeno)

Grupa računa, račun	POZICIJA	AOP	Napomena broj	Iznos	
				Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5	6
59-69	N. NETO GUBITAK POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA, RASHODI PROMENE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE I ISPRAVKA GREŠAKA IZ RANIJIH PERIODA	1057		-	-
	NJ. DOBITAK PRE OPOREZIVANJA (1054 - 1055 + 1056 - 1057)	1058	13	5.751.430	5.486.668
	O. GUBITAK PRE OPOREZIVANJA (1055 - 1054 + 1057 - 1056)	1059		-	-
	P. POREZ NA DOBITAK			-	-
721	I. PORESKI RASHOD PERIODA	1060	13	939.434	881.526
deo 722	II. ODLOŽENI PORESKI RASHODI PERIODA	1061		-	-
deo 722	III. ODLOŽENI PORESKI PRIHODI PERIODA	1062	13,14	49.427	53.550
723	R. ISPLAĆENA LIČNA PRIMANJA POSLODAVCA	1063		-	-
	S. NETO DOBITAK (1058 - 1059 - 1060 - 1061 + 1062)	1064		4.861.423	4.658.692
	T. NETO GUBITAK (1059 - 1058 + 1060 + 1061 - 1062)	1065		-	-
	I. NETO DOBITAK KOJI PRIPADA MANJINSKIM ULAGAČIMA	1066		-	-
	II. NETO DOBITAK KOJI PRIPADA VEĆINSKOM VLASNIKU	1067		-	-
	I. NETO GUBITAK KOJI PRIPADA MANJINSKIM ULAGAČIMA	1068		-	-
	II. NETO GUBITAK KOJI PRIPADA VEĆINSKOM VLASNIKU	1069		-	-
	III. ZARADA PO AKCIJI			-	-
	1. Osnovna zarada po akciji	1070	15	417,59	396,33
	2. Umanjena (razvodnjena) zarada po akciji	1071		-	-

Niš, 22. april 2021. godine

Milena Popović

Milena Popović

Lice odgovorno za sastavljanje polugodišnjeg finansijskog izveštaja

Aleksandar Jakovljević

Aleksandar Jakovljević

Zakonski zastupnik

Philip Morris Operations a.d. Niš

Finansijski izveštaji za period od 01. januara do 31. decembra 2020. godine

(svi iznosi su u 000 RSD, osim ako nije drugačije naznačeno)

Bilans stanja na dan 31.12.2020. godine

-u hiljadama dinara-

Grupa računa, račun	POZICIJA	AOP	Napomena broj	Iznos		
				Prethodna godina		
				Tekuća godina	Krajnje stanje 31.12. 2019.	Početno stanje 01.01.2019.
1	2	3	4	5	6	7
	AKTIVA					
0	A. UPISANI I NEUPLAĆENI KAPITAL	1		-	-	
	B. STALNA IMOVINA (0003 + 0010 + 0019 + 0024 + 0034)	2		7.157.929	6.759.904	
1	I. NEMATERIJALNA IMOVINA (0004 + 0005 + 0006 + 0007 + 0008 + 0009)	3	17	477.827	491.197	
010 i deo 019	1. Ulaganja u razvoj	4		-	-	
011, 012 i deo 019	2. Koncesije, patenti, licence, robne i uslužne marke, softver i ostala prava	5	17	10.083	23.036	
013 i deo 019	3. Gudvil	6		-	-	
014 i deo 019	4. Ostala nematerijalna imovina	7	17	467.744	467.744	
015 i deo 019	5. Nematerijalna imovina u pripremi	8	17	-	417	
016 i deo 019	6. Avansi za nematerijalnu imovinu	9		-	-	
2	II. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA (0011 + 0012 + 0013 + 0014 + 0015 + 0016 + 0017 + 0018)	10		6.643.319	6.232.873	
020, 021 i deo 029	1. Zemljište	11	18	78.764	82.932	
022 i deo 029	2. Građevinski objekti	12	18	1.325.825	1.416.612	
023 i deo 029	3. Postrojenja i oprema	13	18	4.498.684	3.866.088	
024 i deo 029	4. Investicione nekretnine	14	19	-	-	
025 i deo 029	5. Ostale nekretnine, postrojenja i oprema	15	18	7.201	7.201	
026 i deo 029	6. Nekretnine, postrojenja i oprema u pripremi	16	18	728.577	856.863	
027 i deo 029	7. Ulaganja na tuđim nekretninama, postrojenjima i opremi	17	18	686	1.200	
028 i deo 029	8. Avansi za nekretnine, postrojenja i opremu	18	18	3.582	1.977	
3	III. BIOLOŠKA SREDSTVA (0020 + 0021 + 0022 + 0023)	19		-	-	
030, 031 i deo 039	1. Šume i višegodišnji zasadi	20		-	-	
032 i deo 039	2. Osnovno stado	21		-	-	
037 i deo 039	3. Biološka sredstva u pripremi	22		-	-	
038 i deo 039	4. Avansi za biološka sredstva	23		-	-	
04. osim 047	IV. DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI (0025 + 0026 + 0027 + 0028 + 0029 + 0030 + 0031 + 0032 + 0033)	24		13.349	11.696	
040 i deo 049	1. Učešća u kapitalu zavisnih pravnih lica	25		-	-	
041 i deo 049	2. Učešća u kapitalu pridruženih pravnih lica i zajedničkim poduhvatima	26		-	-	

Grupa računa, račun	POZICIJA	AOP	Napomena broj	Iznos		
				Prethodna godina		
				Tekuća godina	Krajnje stanje 31.12. 2019.	Početno stanje 01.01.2019.
1	2	3	4	5	6	7
042 i deo 049	3. Učešća u kapitalu ostalih pravnih lica i druge hartije od vrednosti raspoložive za prodaju	27	20,22	2.379	2.470	
deo 043, deo 044 i deo 049	4. Dugoročni plasmani matičnim i zavisnim pravnim licima	28		-	-	
deo 043, deo 044 i deo 049	5. Dugoročni plasmani ostalim povezanim pravnim licima	29		-	-	
deo 045 i deo 049	6. Dugoročni plasmani u zemlji	30		-	-	
deo 045 i deo 049	7. Dugoročni plasmani u inostranstvu	31		-	-	
046 i deo 049	8. Hartije od vrednosti koje se drže do dospeća	32		-	-	
048 i deo 049	9. Ostali dugoročni finansijski plasmani	33	21	10.970	9.226	
5	V. DUGOROČNA POTRAŽIVANJA (0035 + 0036 + 0037 + 0038 + 0039 + 0040 + 0041)	34		23.434	24.138	
050 i deo 059	1. Potraživanja od matičnog i zavisnih pravnih lica	35		-	-	
051 i deo 059	2. Potraživanja od ostalih povezanih lica	36		-	-	
052 i deo 059	3. Potraživanja po osnovu prodaje na robni kredit	37		-	-	
053 i deo 059	4. Potraživanje za prodaju po ugovorima o finansijskom lizingu	38		-	-	
054 i deo 059	5. Potraživanja po osnovu jemstva	39		-	-	
055 i deo 059	6. Sporna i sumnjiva potraživanja	40		-	-	
056 i deo 059	7. Ostala dugoročna potraživanja	41		23.434	24.138	
288	V. ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA	42	14	222.202	172.844	
	G. OBRTNA IMOVINA (0044 + 0051 + 0059 + 0060 + 0061 + 0062 + 0068 + 0069 + 0070)	43		20.125.923	17.475.866	
Klasa 1	I. ZALIHE (0045 + 0046 + 0047 + 0048 + 0049 + 0050)	44	23	1.863.629	1.368.833	
10	1. Materijal, rezervni delovi, alat i sitan inventar	45	23	172.843	170.038	
11	2. Nedovršena proizvodnja i nedovršene usluge	46		-	-	
12	3. Gotovi proizvodi	47		-	-	
13	4. Roba	48	23	1.688.793	1.171.804	
14	5. Stalna sredstva namenjena prodaji	49	24	-	-	
15	6. Plaćeni avansi za zalihe i usluge	50	23	1.993	26.991	

Philip Morris Operations a.d. Niš

Finansijski izveštaji za period od 01. januara do 31. decembra 2020. godine

(svi iznosi su u 000 RSD, osim ako nije drugačije naznačeno)

Grupa računa, račun	POZICIJA	AOP	Napomena broj	Iznos		
				Prethodna godina		
				Tekuća godina	Krajnje stanje 31.12. 2019.	Početno stanje 01.01.2019.
1	2	3	4	5	6	7
20	II. POTRAŽIVANJA PO OSNOVU PRODAJE (0052 + 0053 + 0054 + 0055 + 0056 + 0057 + 0058)	51	22,25	6.018.098	4.967.887	
200 i deo 209	1. Kupci u zemlji - matična i zavisna pravna lica	52		-	-	
201 i deo 209	2. Kupci u inostranstvu - matična i zavisna pravna lica	53		-	-	
202 i deo 209	3. Kupci u zemlji - ostala povezana pravna lica	54		-	-	
203 i deo 209	4. Kupci u inostranstvu - ostala povezana pravna lica	55	22,25,38	1.477.954	783.314	
204 i deo 209	5. Kupci u zemlji	56	22,25	4.497.263	4.126.751	
205 i deo 209	6. Kupci u inostranstvu	57	22,25	42.879	57.822	
206 i deo 209	7. Ostala potraživanja po osnovu prodaje	58		-	-	
21	III. POTRAŽIVANJA IZ SPECIFIČNIH POSLOVA	59	22,25	9.672	11.850	
22	IV. DRUGA POTRAŽIVANJA	60	22,25	135.387	121.463	
236	V. FINANSIJSKA SREDSTVA KOJA SE VREDNUJU PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA	61		-	-	
23 osim 236 i 237	VI. KRATKOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI (0063 + 0064 + 0065 + 0066 + 0067)	62		16.654	18.198	
230 i deo 239	1. Kratkoročni krediti i plasmani - matična i zavisna pravna lica	63		-	-	
231 i deo 239	2. Kratkoročni krediti i plasmani - ostala povezana pravna lica	64		-	-	
232 i deo 239	3. Kratkoročni krediti i zajmovi u zemlji	65		-	-	
233 i deo 239	4. Kratkoročni krediti i zajmovi u inostranstvu	66		-	-	
234, 235, 238 i deo 239	5. Ostali kratkoročni finansijski plasmani	67		16.654	18.198	
24	VII. GOTOVINSKI EKIVALENTI I GOTOVINA	68	22,26	5.160.971	5.657.507	
27	VIII. POREZ NA DODATU VREDNOST	69	27	1.424.405	1.438.802	
28 osim 288	IX. AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	70	27	5.497.109	3.891.326	
	D. UKUPNA AKTIVA = POSLOVNA IMOVINA (0001 + 0002 + 0042 + 0043)	71		27.506.054	24.408.414	
88	Đ. VANBILANSNA AKTIVA	72	36	14.343.030	13.906.299	
	PASIVA					

Grupa računa, račun	POZICIJA	AOP	Napomena broj	Iznos		
				Prethodna godina		
				Tekuća godina	Krajnje stanje 31.12. 2019.	Početno stanje 01.01.2019.
1	2	3	4	5	6	7
	A. KAPITAL (0402 + 0411 - 0412 + 0413 + 0414 + 0415 - 0416 + 0417 + 0420 - 0421) ≥ 0 = (0071 - 0424 - 0441 - 0442)	401	28	16.200.538	15.997.457	
30	I. OSNOVNI KAPITAL (0403 + 0404 + 0405 + 0406 + 0407 + 0408 + 0409 + 0410)	402	28	11.461.033	11.461.033	
300	1. Akcijski kapital	403	28	11.461.033	11.461.033	
301	2. Udeli društava s ograničenom odgovornošću	404		-	-	
302	3. Ulozi	405		-	-	
303	4. Državni kapital	406		-	-	
304	5. Društveni kapital	407		-	-	
305	6. Zadržani udeli	408		-	-	
306	7. Emisiona premija	409		-	-	
309	8. Ostali osnovni kapital	410		-	-	
31	II. UPISANI A NEUPLAĆENI KAPITAL	411		-	-	
047 i 237	III. OTKUPLJENE SOPSTVENE AKCIJE	412	28	145.750	145.750	
32	IV. REZERVE	413		-	-	
330	V. REVALORIZACIONE REZERVE PO OSNOVU REVALORIZACIJE NEMATERIJALNE IMOVINE, NEKRETNINA, POSTROJENJA I OPREME	414		-	-	
33 osim 330	VI. NEREALIZOVANI DOBICI PO OSNOVU HARTIJA OD VREDNOSTI I DRUGIH KOMPONENTI OSTALOG SVEOBUHATNOG REZULTATA (potražna salda računa grupe 33 osim 330)	415	28,29	23.832	24.923	
33 osim 330	VII. NEREALIZOVANI GUBICI PO OSNOVU HARTIJA OD VREDNOSTI I DRUGIH KOMPONENTI OSTALOG SVEOBUHATNOG REZULTATA (dugovna salda računa grupe 33 osim 330)	416	28,29	-	1.441	
34	VIII. NERASPOREĐENI DOBITAK (0418 + 0419)	417	28,30	4.861.423	4.658.692	
340	1. Neraspoređeni dobitak ranijih godina	418	28,30	-	-	
341	2. Neraspoređeni dobitak tekuće godine	419	28,30	4.861.423	4.658.692	
35	IX. UČEŠĆE BEZ PRAVA KONTROLE	420		-	-	
350	X. GUBITAK (0422 + 0423)	421		-	-	
350	1. Gubitak ranijih godina	422		-	-	
351	2. Gubitak tekuće godine	423		-	-	
	B. DUGOROČNA REZERVISANJA I OBAVEZE (0425 + 0432)	424		274.059	308.229	
40	I. DUGOROČNA REZERVISANJA (0426 + 0427 + 0428 + 0429 + 0430 + 0431)	425	31	194.692	209.169	

Grupa račun, račun	POZICIJA	AOP	Napomena broj	Iznos		
				Prethodna godina		
				Tekuća godina	Krajnje stanje 31.12. 2019.	Početno stanje 01.01.2019.
1	2	3	4	5	6	7
400	1. Rezervisanja za troškove u garantnom roku	426		-	-	
401	2. Rezervisanja za troškove obnavljanja prirodnih bogatstava	427		-	-	
403	3. Rezervisanja za troškove restrukturiranja	428		-	-	
404	4. Rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih	429	31	143.839	132.880	
405	5. Rezervisanja za troškove sudskih sporova	430	31	50.853	76.289	
402 i 409	6. Ostala dugoročna rezervisanja	431		-	-	
41	II. DUGOROČNE OBAVEZE (0433 + 0434 + 0435 + 0436 + 0437 + 0438 + 0439 + 0440)	432	32	79.367	99.060	
410	1. Obaveze koje se mogu konvertovati u kapital	433		-	-	
411	2. Obaveze prema matičnim i zavisnim pravnim licima	434		-	-	
412	3. Obaveze prema ostalim povezanim pravnim licima	435		-	-	
413	4. Obaveze po emitovanim hartijama od vrednosti u periodu dužem od godinu dana	436		-	-	
414	5. Dugoročni krediti i zajmovi u zemlji	437		-	-	
415	6. Dugoročni krediti i zajmovi u inostranstvu	438		-	-	
416	7. Obaveze po osnovu finansijskog lizinga	439	32	79.367	99.060	
419	8. Ostale dugoročne obaveze	440		-	-	
498	V. ODLOŽENE PORESKE OBAVEZE	441		-	-	
42 do 49 (osim 498)	G. KRATKOROČNE OBAVEZE (0443 + 0450 + 0451 + 0458 + 0460 + 0461 + 0462)	442		11.031.457	8.102.728	
42	I. KRATKOROČNE FINANSIJSKE OBAVEZE (0444 + 0445 + 0446 + 0447 + 0448 + 0449)	443	32	93.122	114.061	
420	1. Kratkoročni krediti od matičnih i zavisnih pravnih lica	444		-	-	
421	2. Kratkoročni krediti od ostalih povezanih pravnih lica	445		-	-	
422	3. Kratkoročni krediti i zajmovi u zemlji	446		-	-	
423	4. Kratkoročni krediti i zajmovi u inostranstvu	447		-	-	
427	5. Obaveze po osnovu stalnih sredstava i sredstava obustavljenog poslovanja namenjenih prodaji	448		-	-	
424, 425, 426 i 429	6. Ostale kratkoročne finansijske obaveze	449	32	93.122	114.061	
430	II. PRIMLJENI AVANSI, DEPOZITI I KAUCIJE	450		-	-	

Philip Morris Operations a.d. Niš
 Finansijski izveštaji za period od 01. januara do 31. decembra 2020. godine
 (svi iznosi su u 000 RSD, osim ako nije drugačije naznačeno)

Grupa računa, račun	POZICIJA	AOP	Napomena broj	Iznos		
				Prethodna godina		
				Tekuća godina	Krajnje stanje 31.12. 2019.	Početno stanje 01.01.2019.
1	2	3	4	5	6	7
43 osim 430	III. OBAVEZE IZ POSLOVANJA (0452 + 0453 + 0454 + 0455 + 0456 + 0457 + 0458)	451	33	5.683.169	3.798.263	
431	1. Dobavljači - matična i zavisna pravna lica u zemlji	452		-	-	
432	2. Dobavljači - matična i zavisna pravna lica u inostranstvu	453		-	-	
433	3. Dobavljači - ostala povezana pravna lica u zemlji	454	33,38	178.985	153.714	
434	4. Dobavljači - ostala povezana pravna lica u inostranstvu	455	33,38	3.575.304	2.219.179	
435	5. Dobavljači u zemlji	456	33	1.713.163	1.321.557	
436	6. Dobavljači u inostranstvu	457	33	215.717	103.813	
439	7. Ostale obaveze iz poslovanja	458		-	-	
44, 45 i 46	IV. OSTALE KRATKOROČNE OBAVEZE	459	34	240.266	217.034	
47	V. OBAVEZE PO OSNOVU POREZA NA DODATU VREDNOST	460		-	-	
48	VI. OBAVEZE ZA OSTALE POREZE, DOPRINOSE I DRUGE DAŽBINE	461	35	4.124.751	3.238.177	
49 osim 498	VII. PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	462	35	890.149	735.193	
	D. GUBITAK IZNAD VISINE KAPITALA (0412 + 0416 + 0421 - 0420 - 0417 - 0415 - 0414 - 0413 - 0411 - 0402) ≥ 0 = (0441 + 0424 + 0442 - 0071) ≥ 0	463		-	-	
	Đ. UKUPNA PASIVA (0424 + 0442 + 0441 + 0401 - 0463) ≥ 0	464		27.506.054	24.408.414	
89	E. VANBILANSNA PASIVA	465	36	14.343.030	13.906.299	

Niš, 22. april 2021. godine

Milena Popović

Lice odgovorno za sastavljanje polugodišnjeg finansijskog izveštaja

Aleksandar Jakovljević

Aleksandar Jakovljević

Zakonski zastupnik

Philip Morris Operations a.d. Niš

Finansijski izveštaji za period od 01. januara do 31. decembra 2020. godine
(svi iznosi su u 000 RSD, osim ako nije drugačije naznačeno)

Izveštaj o ostalom rezultatu za period od 01.01. do 31.12.2020. godine

-u hiljadama dinara-

Grupa računa, račun	POZICIJA	AOP	Napomena broj	Iznos	
				Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5	6
	A. NETO REZULTAT IZ POSLOVANJA				
	I. NETO DOBITAK (AOP 1064)	2001	30	4.861.423	4.658.692
	II. NETO GUBITAK (AOP 1065)	2002		-	-
	B. OSTALI SVEOBUH VATNI DOBITAK ILI GUBITAK				
	a) Stavke koje neće biti reklasifikovane u Bilansu uspeha u budućim periodima				
	1. Promene revalorizacije nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme				
330	a) povećanje revalorizacionih rezervi	2003		-	-
	b) smanjenje revalorizacionih rezervi	2004		-	-
	2. Aktuarski dobiti ili gubici po osnovu planova definisanih primanja				
331	a) dobiti	2005		-	-
	b) gubici	2006	28,29	664	664
	3. Dobici ili gubici po osnovu ulaganja u vlasničke instrumente kapitala				
332	a) dobiti	2007	28,29	-	964
	b) gubici	2008	28,29	427	-
	3. Dobici ili gubici po osnovu udela u ostalom sveobuhvatnom dobitku ili gubitku pridruženih društava				
333	a) dobiti	2009		-	-
	b) gubici	2010		-	-
	b) Stavke koje naknadno mogu biti reklasifikovane u Bilansu uspeha u budućim periodima				
	1. Dobici ili gubici po osnovu preračuna finansijskih izveštaja inostranog poslovanja				
334	a) dobiti	2011		-	-
	b) gubici	2012		-	-
	2. Dobici ili gubici od instrumenata zaštite neto ulaganja u inostrano poslovanje				
335	a) dobiti	2013		-	-
	b) gubici	2014		-	-
	3. Dobici ili gubici po osnovu instrumenata zaštite rizika (hedžinga) novčanog toka				
336	a) dobiti	2015		-	-
	b) gubici	2016		-	-
	4. Dobici ili gubici po osnovu hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju				
337	a) dobiti	2017	28,29	-	181
	b) gubici	2018		-	-
	I. OSTALI BRUTO SVEOBUH VATNI DOBITAK (2003 + 2005 + 2007 + 2009 + 2011 + 2013 + 2015 + 2017) - (2004 + 2006 + 2008 + 2010 + 2012 + 2014 + 2016 + 2018) ≥ 0	2019		-	481
	II. OSTALI BRUTO SVEOBUH VATNI GUBITAK (2004 + 2006 + 2008 + 2010 + 2012 + 2014 + 2016 + 2018) - (2003 + 2005 + 2007 + 2009 + 2011 + 2013 + 2015 + 2017) ≥ 0	2020		1.091	-
	III. POREZ NA OSTALI SVEOBUH VATNI DOBITAK ILI GUBITAK PERIODA	2021		-	-
	IV. NETO OSTALI SVEOBUH VATNI DOBITAK (2019 - 2020 - 2021) ≥ 0	2022		-	481
	V. NETO OSTALI SVEOBUH VATNI GUBITAK (2020 - 2019 + 2021) ≥ 0	2023		1.091	-
	V. UKUPAN NETO SVEOBUH VATNI REZULTAT PERIODA				
	I. UKUPAN NETO SVEOBUH VATNI DOBITAK (2001 - 2002 + 2022 - 2023) ≥ 0	2024		4.860.332	4.659.173

Philip Morris Operations a.d. Niš
Finansijski izveštaji za period od 01. januara do 31. decembra 2020. godine
(svi iznosi su u 000 RSD, osim ako nije drugačije naznačeno)

	II. UKUPAN NETO SVEOBUH VATNI GUBITAK (2002 - 2001 + 2023 - 2022) ≥ 0	2025			-	-
	G. UKUPAN NETO SVEOBUH VATNI DOBITAK ILI GUBITAK (2027 + 2028) = AOP 2024 ≥ 0 III AOP 2025 > 0	2026			-	-
	1. Pripisan većinskim vlasnicima kapitala	2027			-	-
	2. Pripisan vlasnicima koji nemaju kontrolu	2028			-	-

Niš, 22. april 2021. godine

Milena Popović

Lice odgovorno za sastavljanje polugodišnjeg
finansijskog izveštaja

Aleksandar Jakovljević

Zakonski zastupnik

Izveštaj o novčanim tokovima za period od 01.01. do 31.12.2020. godine

-u hiljadama dinara-

Pozicija	AOP	Iznos	
		Tekuća godina	Predhodna godina
A. Tokovi gotovine iz poslovnih aktivnosti			
I. Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti (1 do 3)	3001	69.399.224	69.476.615
1. Prodaja i primljeni avansi	3002	69.337.370	69.367.018
2. Primljene kamate iz poslovnih aktivnosti	3003	-	-
3. Ostali prilivi iz redovnog poslovanja	3004	61.854	109.597
II. Odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti (1 do 5)	3005	64.287.249	63.590.572
1. Isplate dobavljačima i dati avansi	3006	16.108.647	15.248.523
2. Zarade, naknade zarada i ostali lični rashodi	3007	1.712.962	1.524.905
3. Plaćene kamate	3008	236	858
4. Porez na dobitak	3009	999.470	772.774
5. Odlivi po osnovu ostalih javnih prihoda	3010	45.465.934	46.043.512
III. Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti (I-II)	3011	5.111.975	5.886.043
IV. Neto odliv gotovine iz poslovnih aktivnosti (II-I)	3012	-	-
B. Tokovi gotovine iz aktivnosti investiranja			
I. Prilivi gotovine iz aktivnosti investiranja (1 do 5)	3013	24.208	62.046
1. Prodaja akcija i udela (neto priliv)	3014	-	-
2. Prodaja nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja, opreme i bioloških sredstava	3015	130	855
3. Ostali finansijski plasmani (neto priliv)	3016	-	-
4. Primljene kamate iz aktivnosti investiranja	3017	24.078	61.191
5. Primljene dividende	3018	-	-
II. Odlivi gotovine iz aktivnosti investiranja (1 do 3)	3019	1.001.156	491.832
1. Prodaja akcija i udela (neto odliv)	3020	-	-
2. Kupovina nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja, opreme i bioloških sredstava	3021	1.001.156	491.832
3. Ostali finansijski plasmani (neto odliv)	3022	-	-
III. Neto priliv gotovine iz aktivnosti investiranja (I-II)	3023	-	-
IV. Neto odliv gotovine iz aktivnosti investiranja (II-I)	3024	976.948	429.786
C. Tokovi gotovine iz aktivnosti finansiranja			
I. Prilivi gotovine iz aktivnosti finansiranja (1 do 5)	3025	-	-
1. Uvećanje osnovnog kapitala	3026	-	-
2. Dugoročni krediti (neto priliv)	3027	-	-
3. Kratkoročni krediti (neto priliv)	3028	-	-
4. Ostale dugoročne obaveze	3029	-	-
5. Ostale kratkoročne obaveze	3030	-	-
II. Odlivi gotovine iz aktivnosti finansiranja (1 do 6)	3031	4.656.472	3.701.204
1. Otkup sopstvenih akcija i udela	3032	-	-
2. Dugoročni krediti (neto odliv)	3033	-	-
3. Kratkoročni krediti (neto odliv)	3034	-	-
4. Ostale obaveze (odlivi)	3035	-	-
5. Finansijski lizing	3036	-	-
6. Isplaćene dividende	3037	4.656.472	3.701.204
III. Neto priliv gotovine iz aktivnosti finansiranja (I-II)	3038	-	-
IV. Neto odliv gotovine iz aktivnosti finansiranja (II-I)	3039	4.656.472	3.701.204
Svega priliv gotovine (3001 + 3013 + 3025)	3040	69.423.432	69.538.661
Svega odliv gotovine (3005 + 3019 + 3031)	3041	69.944.877	67.783.608
Neto priliv gotovine (3040 - 3041)	3042	-	1.755.053
Neto odliv gotovine (3041 - 3040)	3043	521.445	-
Gotovina na početku obračunskog perioda	3044	5.657.507	3.885.755

Philip Morris Operations a.d. Niš

Finansijski izveštaji za period od 01. januara do 31. decembra 2020. godine
(svi iznosi su u 000 RSD, osim ako nije drugačije naznačeno)

Pozicija	AOP	Iznos	
		Tekuća godina	Predhodna godina
Pozitivne kursne razlike po osnovu preračuna gotovine	3045	91.478	66.501
Negativne kursne razlike po osnovu preračuna gotovine	3046	66.569	49.802
Gotovina na kraju obračunskog perioda(3042-3043+3044+3045-3046)	3047	5.160.971	5.657.507

Niš, 22. april 2021. godine

Milena Popović

Lice odgovorno za sastavljanje polugodišnjeg
finansijskog izveštaja

Aleksandar Jakovljević

Zakonski zastupnik

Philip Morris Operations a.d. Niš

Finansijski izveštaji za period od 01. januara do 31. decembra 2020. godine
(svi iznosi su u 000 RSD, osim ako nije drugačije naznačeno)

Izveštaj o promenama na kapitalu za period od 01.01. do 31.12.2020. godine

Pozicija	Osnovni kapital	Revalorizacione rezerve	Neraspoređena dobit	-u hiljadama dinara-	
				Otkupljene sopstvene akcije	Ukupno
Stanje na dan 1. januar 2019. godine	11.461.033	23.001	3.702.439	(145.750)	15.040.723
Ukupno povećanje u 2019. godini	-	1.145	4.658.692	-	4.659.837
Ukupno smanjenje u 2019. godini	-	(664)	(3.702.439)	-	(3.703.103)
Stanje na dan 31. decembar 2019. godine	11.461.033	23.482	4.658.692	(145.750)	15.997.457
Ukupno povećanje u 2020. godini	-	1.441	4.861.423	-	4.862.865
Ukupno smanjenje u 2020. godini	-	(1.091)	(4.658.692)	-	(4.659.784)
Stanje na dan 31. decembar 2020. godine	11.461.033	23.632	4.861.423	(145.750)	16.200.538

Niš, 22. april 2021. godine

Milena Popović

Lice odgovorno za sastavljanje polugodišnjeg
finansijskog izveštaja

Aleksandar Jakovljević

Zakonski zastupnik

Napomene uz finansijske izveštaje

1. Opšte informacije

Osnovna delatnost Philip Morris Operations a.d. Niš. ("Društvo") je proizvodnja i prodaja duvanskih proizvoda. Sedište Društva se nalazi u Nišu, Bulevar 12. februar br. 74.

Philip Morris Holland Holdings BV je vlasnik 87,5% ukupnog kapitala Društva na dan 31. decembar 2020. godine. "Matično Društvo" Philip Morris Holland Holdings BV i Društva je Philip Morris International Inc, New York, USA („PMI Inc.“).

Akcijama Društva se javno trguje na Beogradskoj berzi. Ovi finansijski izveštaji su odobreni od strane Odbora Direktora Društva 22. aprila 2021. godine.

Na dan 31. decembar 2020. godine Društvo je zapošljavalo 581 radnika (31. decembar 2019. godine: 570 radnika).

2. Pregled značajnih računovodstvenih politika

Osnovne računovodstvene politike primenjene za sastavljanje ovih finansijskih izveštaja navedene su u daljem tekstu. Ove politike su konzistentno primenjene na sve prikazane godine, osim ako nije drugačije naznačeno.

2.1 Osnov za sastavljanje finansijskih izveštaja

Društvo vodi evidencije i sastavlja finansijske izveštaje u skladu sa Zakonom o računovodstvu Republike Srbije i ostalom primenljivom zakonskom regulativom u Republici Srbiji.

U skladu sa Zakonom o računovodstvu, velika pravna lica, pravna lica koja imaju obavezu sastavljanja konsolidovanih finansijskih izveštaja (matična pravna lica), javna društva, odnosno društva koja se pripremaju da postanu javna u skladu sa Zakonom o tržištu kapitala Republike Srbije, nezavisno od veličine, za priznavanje, vrednovanje, prezentaciju i obelodanjivanje pozicija u finansijskim izveštajima primenjuju Međunarodne standarde finansijskog izveštavanja, čiji je prevod na srpski jezik objavilo ministarstvo nadležno za poslove finansija.

MRS, MSFI i tumačenja objavljeni od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde i Komiteta za tumačenja računovodstvenih standarda su zvanično prevedeni Rešenjem Ministarstva Finansija Republike Srbije o utvrđivanju prevoda Međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja (broj rešenja 401-00-4351/2020-16) i objavljeni u Službenom glasniku Republike Srbije broj 123/2020 dana 13. oktobra 2020. godine i broj 125/2020 dana 22. oktobra 2020. godine.

Pored toga, priloženi finansijski izveštaji su sastavljeni u skladu sa zahtevima Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, zadruge i preduzetnike (Službeni glasnik Republike Srbije broj 95/2014) i Pravilnika o sadržini i formi obrazaca finansijskih izveštaja za privredna društva, zadruge i preduzetnike (Službeni glasnik Republike Srbije broj 95/2014 i 144/2014).

Navedeni pravilnici koji regulišu prezentaciju finansijskih izveštaja imaju prvenstvo primene u odnosu na zahteve koje u tom pogledu definišu MSFI koji su objavljeni od strane Ministarstva finansija.

Zbog gore navedenih odstupanja ovi finansijski izveštaji nisu u skladu sa MSFI.

Sastavljanje finansijskih izveštaja u skladu sa Propisima zahteva primenu izvesnih ključnih računovodstvenih procena. Ono, takođe, zahteva da rukovodstvo koristi svoje prosuđivanje u primeni računovodstvenih politika Društva. Oblasti koje zahtevaju prosuđivanje većeg stepena ili veće složenosti, odnosno oblasti u kojima pretpostavke i procene imaju materijalni značaj za finansijske izveštaje obelodanjeni su u napomeni 3.

2. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

2.1 Osnov za sastavljanje finansijskih izveštaja (nastavak)

Osnove računovodstva

Ovi finansijski izveštaji su pripremljeni na bazi istorijskog troška. Ovi finansijski izveštaji su prikazani u dinarima Republike Srbije („RSD“), a sve vrednosti su zaokružene na najbližu hiljadu (RSD'000), osim ako je drugačije naznačeno.

Osnovne računovodstvene politike primenjene prilikom sastavljanja ovih finansijskih izveštaja su navedene u napomenama u nastavku.

2.1.1 Usvajanje novih i izmenjenih Međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja

Novi i dopunjeni standardi koje je Društvo usvojilo

Usvojene računovodstvene politike su u skladu s onima iz prethodne finansijske godine, osim sledećih izmenjenih MSFI koje je Društvo usvojilo 1. januara 2020. godine:

MSFI 9 Finansijski instrumenti

Konačna verzija MSFI 9 Finansijski instrumenti odražava sve faze projekta finansijskih instrumenata i zamenjuje MRS 39 Finansijski instrumenti: Priznavanje i merenje i sve prethodne verzije MSFI 9. Standard uvodi nove zahteve za klasifikaciju i merenje, umanjenje vrednosti i računovodstvo zaštite. Uprava Društva je napravila analizu uticaja primene navedenog standarda na finansijske izveštaje društva. Kao rezultat primene nije bilo značajnih uticaja na finansijske izveštaje. Društvo nije korigovalo uporedne podatke, jer nije bilo uticaja na početna stanja. Obelodanjivanja uporednih podataka su ista kao i obelodanjivanja prethodne godine.

2.2 Koncept nastavka poslovanja

Ovi finansijski izveštaji su sastavljeni u skladu sa konceptom nastavka poslovanja, koji podrazumeva da će Društvo nastaviti da posluje u neograničenom periodu u predvidljivoj budućnosti.

2.3 Izveštavanje o segmentima

Društvo ima samo jedan poslovni segment, proizvodnju i prodaju duvanskih proizvoda.

2.4 Preračunavanje stranih valuta

a) Funkcionalna i valuta prikazivanja

Stavke uključene u finansijske izveštaje Društva se odmeravaju i prikazuju u dinarima (RSD) bez obzira na to da li RSD predstavlja funkcionalnu valutu Društva.

b) Transakcije i stanja

Transakcije u stranoj valuti se preračunavaju u funkcionalnu valutu primenom srednjeg kursa Narodne banke Srbije na dan transakcije. Pozitivne i negativne kursne razlike nastale iz i) izmirenja takvih transakcija i iz ii) preračuna monetarnih sredstava i obaveza izraženih u stranim valutama na dan bilansa stanja, priznaju se u bilansu uspeha u periodu kada nastanu.

Pozitivne i negativne kursne razlike prikazuju se u bilansu uspeha u okviru pozicije „Finansijski prihodi / rashodi“

2. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

2.5 Nematerijalna ulaganja

Nematerijalna ulaganja se inicijalno priznaju po ceni koštanja. Nematerijalna ulaganja se amortizuju na sistematskoj osnovi tokom korisnog veka trajanja, osim ukoliko imaju neograničen korisni vek trajanja. Obračun amortizacije počinje od momenta kada je sredstvo raspoloživo za upotrebu i prestaje u momentu ranijem od momenta kada je sredstvo klasifikovano kao sredstvo raspoloživo za prodaju i momenta kada je sredstvo povučeno iz upotrebe ili otuđeno. Rezidualna vrednost nematerijalnih ulaganja sa ograničenim korisnim vekom trajanja je nula.

Društvo prepoznaje kao nematerijalna ulaganja sledeća sredstva:

- Pravo na korišćenje zemljišta dobijeno od trećih lica, sa neograničenim korisnim vekom trajanja. Vrednost prava na korišćenje zemljišta se godišnje testira na obezvređenje i vodi se po vrednosti umanjenoj za akumulirane troškove obezvređenja;
- Stečene licence računarskih softvera u iznosu troškova nastalih u sticanju i stavljanju u upotrebu softvera. Ovi troškovi se amortizuju primenom proporcijalne metode u toku njihovog procenjenog korisnog veka upotrebe, koji varira od 3 do 5 godina;
- Troškovi koji su vezani za razvoj ili održavanje računarskog softvera se priznaju u bilansu uspeha u periodu kada nastanu. Direktni troškovi koji se mogu povezati sa razvojem jedinstvenih softverskih proizvoda, a koje kontroliše Društvo i koji će generisati ekonomsku korist veću od nastalih troškova u toku jedne godine, priznaju se kao nematerijalna ulaganja. Direktni troškovi obuhvataju troškove rada tima koji je razvio softver, kao i odgovarajući deo relevantnih režijskih troškova, direktno vezanih za pripremu interno razvijenog sredstva za upotrebu. Troškovi razvoja računarskog softvera priznati kao sredstvo amortizuju se tokom njihovog procenjenog korisnog veka upotrebe (ne duže od pet godina).

Istraživanje i razvoj

Izdaci po osnovu istraživanja priznaju se kao trošak u periodu u kome nastanu. Troškovi nastali na razvoju nekog projekta (koje se odnose na projektovanje i testiranje novih ili unapređenih proizvoda) priznaju se kao nematerijalna ulaganja ukoliko su ispunjeni sledeći kriterijumi:

- tehnički je izvodljivo kompletiranje nematerijalnog ulaganja tako da bude raspoloživo za upotrebu ili prodaju;
- postoji namera rukovodstva da kompletira nematerijalno ulaganje i da isto koristi ili proda;
- postoji mogućnost korišćenja ili prodaje nematerijalnog ulaganja;
- može se demonstrirati kako će nematerijalno ulaganje generisati verovatne ekonomske koristi u budućnosti;
- adekvatni tehnički, finansijski i drugi resursi su raspoloživi za potrebe finalizacije razvoja, upotrebe ili prodaje nematerijalnog ulaganja i
- trošak koji se pripisuje nematerijalnom ulaganju se može pouzdano utvrditi.

Ostali troškovi razvoja koji ne ispunjavaju gore navedene kriterijume priznaju se kao trošak u periodu kada nastanu. Troškovi razvoja koji su prvobitno priznati kao troškovi ne mogu se priznati kao sredstvo u narednom periodu. Kapitalizovani troškovi razvoja se iskazuju kao nematerijalna ulaganja i amortizuju od momenta kada je sredstvo osposobljeno za upotrebu primenom proporcionalne metode tokom njihovog korisnog veka upotrebe, ne duže od pet godina.

Sredstva razvoja se testiraju na umanjenje vrednosti jednom godišnje, prema MRS 36 – „Umanjenje vrednosti imovine“.

Računarski softver

Izdaci vezani za razvoj ili održavanje kompjuterskih softverskih programa priznaju se kao rashod kada nastanu. Troškovi razvoja koji se mogu direktno pripisati razvoju dizajna i testiranju identifikovanih i unikatnih softverskih proizvoda koje kontroliše Društvo i koji će verovatno generisati ekonomsku korist veću od troškova razvoja u toku godinu dana, priznaju se kao nematerijalna ulaganja, kada su kriterijumi navedeni u paragrafu gore ispunjeni.

2. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

2.5 Nematerijalna ulaganja (nastavak)

Direktni troškovi koji se kapitalizuju kao deo ovog softverskog proizvoda uključuju troškove zaposlenih na razvoju softvera kao i odgovarajući deo režijskih troškova.

Ostali troškovi razvoja koji ne ispunjavaju ove kriterijume se priznaju kao rashod kada nastanu. Troškovi razvoja prethodno priznati kao rashod se ne priznaju kao sredstvo u narednom periodu.

Troškovi razvoja računarskog softvera priznati kao sredstvo se amortizuju tokom njihovog procenjenog korisnog veka koji ne prelazi pet godina.

2.6 Nekretnine, postrojenja i oprema (NPO)

Nekretnine, postrojenja i oprema se iskazuju po nabavnoj vrednosti umanjenoj za akumuliranu ispravku vrednosti i gubitaka po osnovu umanjenja vrednosti, u slučaju da umanjenje postoji.

Nabavna vrednost uključuje izdatke direktno pripisive nabavljenom sredstvu. Nabavna vrednost sredstva se uvećava za sve nastale troškove koji su direktno vezani za stavljanje novog sredstva na lokaciju i u stanje neophodno da sredstvo obavlja svoju namenu na način definisan od strane Društva.

Naknadni troškovi se uključuju u nabavnu vrednost sredstva ili se priznaju kao posebno sredstvo, u zavisnosti od toga šta je primenljivo, samo kada je verovatno da će Društvo u budućnosti imati ekonomsku korist od tog sredstva i ako se njegova vrednost može pouzdano utvrditi. Knjigovodstvena vrednost zamenjenog sredstva se isknjižava. Svi drugi troškovi tekućeg održavanja terete bilans uspeha perioda u kome su nastali.

Obračun amortizacije osnovnih sredstava nabavljenih tokom godine počinje u sledećem mesecu nakon nabavke osnovnog sredstva ili u momentu stavljanja sredstva u upotrebu, prema nabavnoj vrednosti sredstva.

Na dan bilansa stanja, rukovodstvo Društva revidira i po potrebi koriguje rezidualnu vrednost i korisni vek upotrebe sredstva.

Troškovi tekućeg održavanja terete bilans uspeha perioda u kome su nastali.

Zemljište se ne amortizuje. Amortizacija drugih sredstava se obračunava primenom proporcionalne metode kako bi se rasporedila njihova nabavna ili revalorizovana vrednost do njihove rezidualne vrednosti tokom njihovog procenjenog veka trajanja.

	Godina
Poboljšanja na zemljištu	30
Građevinska oprema i objekti	15 - 40
Postrojenja i oprema	3 - 15
Računarski softver	3 - 5
Informaciona i kancelarijska oprema	3 - 5
Prevozna sredstva	3 - 8
Poboljšanja zakupljenih objekata	kraće od perioda zakupa ili veka trajanja

Knjigovodstvena vrednost sredstva svodi se odmah na njegovu nadoknadivu vrednost ukoliko je knjigovodstvena vrednost veća od njegove procenjene nadoknadive vrednosti (Napomena 2.7).

Dobici i gubici po osnovu otuđenja sredstva utvrđuju se kao razlika između novčanog priliva i knjigovodstvene vrednosti i iskazuju se u bilansu uspeha u okviru „Ostalih prihoda/(rashoda)” (Napomene 11 i 12).

2. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

2.7 Umanjenje vrednosti nefinansijskih sredstava

Sredstva sa neograničenim korisnim vekom upotrebe ne podležu amortizaciji i testiraju se na umanjenje vrednosti jednom godišnje. Za sredstva koja podležu amortizaciji testiranje na umanjenje njihove vrednosti vrši se kada događaji ili izmenjene okolnosti ukazuju da knjigovodstvena vrednost možda neće biti nadoknadiva. Gubitak zbog umanjenja vrednosti se priznaje u visini iznosa za koji je knjigovodstvena vrednost sredstva veća od njegove nadoknadive vrednosti.

Nadoknadiva vrednost je vrednost veća od fer vrednosti sredstva umanjene za troškove prodaje i vrednosti u upotrebi. Za svrhu procene umanjenja vrednosti, sredstva se grupišu na najnižim nivoima na kojima mogu da se utvrde odvojeni prepoznatljivi novčani tokovi (jedinice koje generišu gotovinu). Nefinansijska sredstva, osim goodwill-a, kod kojih je došlo do umanjenja vrednosti se revidiraju na svaki izveštajni period zbog mogućeg ukidanja efekata umanjenja vrednosti.

2.8 Investicione nekretnine

Investicione nekretnine su nekretnine koje se drže radi zarade od zakupnina ili porasta vrednosti kapitala, ili radi i jednog i drugog. Investicione nekretnine drže se radi dugoročnih prinosa od zakupa i ne koriste se od strane Društva.

Investicione nekretnine se iskazuju po nabavnoj vrednosti umanjenoj za akumuliranu ispravku vrednosti i rezervisanje za umanjenje vrednosti, ako je potrebno. Ako postoje bilo kakve indicije, da je došlo do umanjenja vrednosti investicione nekretnine, Društvo procenjuje nadoknadivu vrednost kao veću od upotrebne vrednosti i fer vrednosti umanjene za troškove prodaje. Knjigovodstvena vrednost investicione nekretnine se otpisuje do njene nadoknadive vrednosti kroz bilans uspeha. Gubitak zbog umanjenja vrednosti priznat u prethodnim godinama se stornira ukoliko je bilo naknadne promene u pretpostavkama korišćenim u utvrđivanju nadoknadive vrednosti sredstva. Naknadni izdaci se kapitalizuju samo kada je verovatno da će buduće ekonomske koristi povezane sa tim izdacima pripasti Društvu i da može pouzdano da se izmeri. Svi ostali troškovi tekućeg održavanja terete troškove perioda u kome nastanu. Kada Investicionu nekretninu koristi njen vlasnik, ona se reklasifikuje na nekretnine, postrojenja i opremu i njena knjigovodstvena vrednost na dan reklasifikacije postaje njena zatečena vrednost koja će se nadalje amortizovati.

2.9 Finansijska sredstva

Rukovodstvo vrši klasifikaciju svojih finansijskih plasmana u momentu inicijalnog priznavanja i preispituje datu klasifikaciju na dan izveštavanja. Društvo klasifikuje svoja dugoročna finansijska sredstva u sledeće kategorije: zajmovi i potraživanja i finansijska sredstva raspoloživa za prodaju.

a) Zajmovi i potraživanja

Zajmovi i potraživanja predstavljaju nederivatna finansijska sredstva sa fiksnim ili utvrdivim rokovima plaćanja koja se ne kotiraju ni na jednom aktivnom tržištu. Uključuju se u tekuća sredstva, osim ukoliko su im rokovi dospeća duži od 12 meseci nakon datuma bilansa stanja. U tom slučaju se klasifikuju kao dugoročna sredstva. U bilansu stanja Društva zajmovi i potraživanja obuhvataju „ostala dugoročna finansijska sredstva“, „potraživanja“ i „gotovinu i gotovinske ekvivalente“ (Napomene 21, 25 i 26).

b) Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju

Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju su sredstva kod kojih je namera da se zadrže na neodređeni period vremena ili sredstva koja se ne mogu svrstati ni u jednu od navedenih kategorija. Uključuju se u dugoročna sredstva, osim ukoliko rukovodstvo ima izrazitu nameru da sredstva otuđi u roku od 12 meseci od datuma bilansa stanja.

2. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

2.9 Finansijska sredstva (nastavak)

2.9.1. Priznavanje i merenje

Redovna kupovina i prodaja finansijskih sredstava se priznaje na datum trgovanja - datum kada se Društvo obavezalo da će kupiti ili prodati finansijsko sredstvo. Finansijska sredstva se inicijalno priznaju po fer vrednosti uvećanoj za transakcione troškove za sva finansijska sredstva koja se ne iskazuju po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednosti iskazuju u bilansu uspeha. Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju iskazuju se po fer vrednosti. Zajmovi i potraživanja i ulaganja koja se drže do dospeća se iskazuju po amortizovanoj vrednosti korišćenjem metode efektivne kamatne stope. Finansijska sredstva se ukidaju kada prava na gotovinske prilive po osnovu ulaganja isteknu ili se prenesu na Društvo kada Društvo shodno tome preuzme sve rizike i koristi od vlasništva.

Promene u fer vrednosti monetarnih hartija od vrednosti izraženih u stranoj valuti koje su klasifikovane kao raspoložive za prodaju se iskazuju ili kao kursne razlike po osnovu promena u amortizovanim vrednostima hartije od vrednosti ili kao ostale promene u knjigovodstvenoj vrednosti hartije od vrednosti. Kursne razlike na monetarnim hartijama od vrednosti se priznaju u bilansu uspeha, a kursne razlike na nemonetarnim hartijama od vrednosti se iskazuju u okviru kapitala. Promene u fer vrednosti monetarnih i nemonetarnih hartija od vrednosti koje su klasifikovane kao raspoložive za prodaju priznaju se u bilansu uspeha u okviru pozicije Prihodi/Rashodi od usklađivanja vrednosti ostale imovine koja se iskazuje po fer vrednosti kroz bilans uspeha.

Kada su hartije od vrednosti klasifikovane kao hartije od vrednosti raspoložive za prodaju ili kada su obezvređene, kumulirane korekcije fer vrednosti priznate u kapitalu uključuju se u bilans uspeha kao „dobici ili gubici od ulaganja u hartije od vrednosti“.

Kamata na hartije od vrednosti raspoložive za prodaju obračunata metodom efektivne kamatne stope priznaje se u bilansu uspeha kao deo ostalih prihoda. Dividende na hartije od vrednosti raspoložive za prodaju se priznaju u bilansu uspeha kao deo „ostalih prihoda“ kada se utvrdi pravo Društva na naplatu. Fer vrednost hartija od vrednosti koje se kotiraju na berzi zasniva se na tekućim cenama ponude. Ukoliko tržište nekog finansijskog sredstva nije aktivno (i za hartije od vrednosti koje ne kotiraju), Društvo utvrđuje fer vrednost tehnikama procene. To uključuje primenu nedavnih transakcija između nezavisnih stranaka, pozivanje na druge instrumente koji su suštinski isti, analizu diskontovanih novčanih tokova i opciju modela formiranja cena maksimalnim korišćenjem informacija sa tržišta, a uz što je manje moguće oslanjanje na informacije karakteristične za samo Društvo.

2.9.2 “Netiranje” finansijskih instrumenata

Finansijska sredstva i obaveze se netiraju i iskazuju u neto iznosu u bilansu stanja kada postoji zakonski osnov da se netiraju priznati iznosi i namera da se obaveze poravnaju na neto osnovi ili da se istovremeno realizuju sredstva i izmire obaveze.

2.9.3 Umanjenje vrednosti finansijskih sredstava

(a) Sredstva koja se iskazuju po amortizovanoj vrednosti

Na svaki datum bilansa stanja Društvo procenjuje da li postoji objektivan dokaz da je umanjena vrednost nekog finansijskog sredstva ili grupe finansijskih sredstava.

Finansijsko sredstvo ili grupa finansijskih sredstava je obezvređeno i gubici po osnovu obezvređenja nastaju samo ako postoji objektivan dokaz o obezvređenju kao rezultat jednog ili više događaja koji su nastali nakon početnog priznavanja sredstava („nastanak gubitka“) i kada taj nastanak gubitka (odnosno nastanci gubitaka) utiče na procenjene buduće novčane tokove finansijskog sredstva ili grupe finansijskih sredstava koji mogu biti pouzdano procenjeni.

Kriterijumi koje Društvo koristi da odredi da li postoji objektivan dokaz o gubitku usled umanjenja vrednosti uključuju:

2. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

2.9 Finansijska sredstva (nastavak)

2.9.3 Umanjenje vrednosti finansijskih sredstava (nastavak)

- Značajne finansijske teškoće emitenta ili dužnika;
- Kršenje ugovora, kao što je kašnjenje u plaćanju ili neplaćanje kamate ili glavnice;
- Društvo, iz ekonomskih ili pravnih razloga koji se odnose na finansijske teškoće zajmoprimca, odobri zajmoprimcu garancije/povlastice koje inače ne bi odobrilo;
- Verovatnoća stečaja ili druge finansijske reorganizacije dužnika;
- Nestanak aktivnog finansijskog tržišta za to finansijsko sredstvo zbog finansijskih poteškoća; ili dostupni podaci koji ukazuju da postoji merljivo smanjenje u predviđenim budućim tokovima gotovine iz portfelja finansijskih sredstava nakon njihovog inicijalnog priznavanja, iako se pomenuto smanjenje još uvek ne može povezati sa pojedinačnim finansijskim sredstvima iz portfelja, uključujući:
  - (i) Nepovoljna promena kreditne sposobnosti dužnika i
  - (ii) Nacionalne ili lokalne ekonomske prilike koje su uzajamno povezane sa kašnjenjem u naplati potraživanja iz portfelja.

Društvo prvo procenjuje da li postoji objektivni dokaz o obezvređenju.

Iznos gubitka se odmerava kao razlika između knjigovodstvene vrednosti sredstva i sadašnje vrednost procenjenih budućih tokova gotovine (isključujući buduće kreditne gubitke koji nisu nastali) diskontovanih po prvobitnoj efektivnoj kamatnoj stopi za to finansijsko sredstvo. Iznos knjigovodstvene vrednosti sredstva se umanjuje i iznos gubitka se priznaje u bilansu uspeha. Ako kredit ili ulaganje koje se drži do dospeća ima varijabilnu kamatnu stopu, diskontna stopa za odmeravanje svakog gubitka zbog umanjenja vrednosti je trenutna kamatna stopa utvrđena ugovorom, Društvo može da odmerava umanjenje vrednosti na osnovu fer vrednosti finansijskog instrumenta korišćenjem tržišnih cena koje su dostupne javnosti.

Ako se u narednom periodu iznos gubitka zbog umanjenja vrednosti smanji i to smanjenje se može objektivno pripisati nekom događaju nastalom nakon priznavanja obezvređenja (npr. poboljšanju kreditne sposobnosti dužnika), ukidanje prethodno priznatog gubitka po osnovu umanjenja vrednosti priznaje se u bilansu uspeha.

(b) Sredstva klasifikovana kao raspoloživa za prodaju

Na kraju svakog izveštajnog perioda Društvo procenjuje da li postoji objektivni dokaz da je umanjena vrednost nekog finansijskog sredstva ili grupe finansijskih sredstava. Za procenu umanjenja vrednosti dužničkih hartija od vrednosti Društvo koristi kriterijume navedene u tački (a) gore. U slučaju vlasničkih hartija od vrednosti klasifikovanih kao raspoloživa za prodaju, značajan ili prolongiran pad fer vrednosti ispod njihove nabavne vrednosti smatra se indikatorom da je došlo do umanjenja njihove vrednosti. Ukoliko postoji bilo koji od tih dokaza za finansijska sredstva raspoloživa za prodaju, kumulirani gubitak – utvrđen kao razlika između troškova sticanja i tekuće fer vrednosti, umanjene za bilo kakav gubitak zbog umanjenja vrednosti finansijskog sredstva koji je prethodno priznat u bilansu uspeha – prenosi se sa kapitala i priznaje u bilansu uspeha. Ako se u narednom periodu fer vrednosti dužničkih hartija od vrednosti klasifikovanih kao raspoloživa za prodaju poveća i to povećanje se može objektivno pripisati nekom događaju nastalom nakon priznavanja gubitka po osnovu umanjenja vrednosti u bilansu uspeha, gubitak po osnovu umanjenja vrednosti se ukida u bilansu uspeha.

Test obezvređivanja potraživanja od kupaca je opisan u Napomeni broj 2.12.

2. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

2.10 Zalihe

Zalihe se vrednuju po nižoj od cene koštanja i neto prodajne vrednosti. Troškovi zaliha obuhvataju troškove nabavke, troškove konverzije i ostale troškove nastale sa ciljem dovođenja zaliha do određene lokacije i određenog stanja.

Cena koštanja gotovih proizvoda, robe i repromaterijala utvrđuje se primenom metode „prva ulazna – prva izlazna“ (FIFO). Cena koštanja duvana i rezervnih delova utvrđuje se primenom ponderisanog prosečnog troška. Cena koštanja gotovih proizvoda i proizvodnje u toku obuhvata utrošene sirovine, direktnu radnu snagu, ostale direktne troškove i pripadajuće režijske troškove proizvodnje (zasnovane na normalnom korišćenju proizvodnog kapaciteta). Ona isključuje troškove pozajmljivanja.

Društvo testira vrednost svojih zaliha na kraju svakog perioda na osnovu procene neto prodajne vrednosti svojih zaliha. Neto prodajna vrednost je procenjena prodajna cena u uobičajenom toku poslovanja, umanjena za pripadajuće varijabilne troškove prodaje. U slučaju obezvređenja zaliha, knjigovodstvena vrednost zaliha umanjuje se do neto prodajne vrednosti i razlika se priznaje kao rashod u periodu u kome je obezvređenje zaliha nastalo.

2.11 Stalna sredstva namenjena prodaji

Stalna sredstva (ili grupe za otuđenje) su klasifikovana kao sredstva koja se drže radi prodaje ako se njihova knjigovodstvena vrednost prvenstveno nadoknađuje kroz transakciju prodaje i ako se prodaja smatra izvesnom. Ova sredstva se iskazuju po nižoj od knjigovodstvene i fer vrednosti umanjene za troškove prodaje, ako se njihova knjigovodstvena vrednost prvenstveno nadoknađuje kroz transakciju prodaje, a ne kroz nastavak korišćenja.

2.12 Potraživanja od kupaca

Potraživanja od kupaca su iznosi koje duguju kupci za prodatu robu ili izvršene usluge u okviru redovnog ciklusa poslovanja. Ukoliko se očekuje da potraživanja budu naplaćena u roku od godinu dana ili kraćem (ili u okviru redovnog ciklusa poslovanja ako je duži), potraživanja od kupaca se klasifikuju kao kratkoročna. U suprotnom, potraživanja od kupaca se iskazuju kao dugoročna.

Potraživanja od kupaca se inicijalno priznaju po fer vrednosti, a naknadno se odmeravaju po amortizovanoj vrednosti, primenom metode efektivne kamatne stope, umanjene za rezervisanja po osnovu umanjenja vrednosti. Rezervisanje za umanjenje vrednosti potraživanja se utvrđuje kada postoji objektivni dokaz da Društvo neće biti u mogućnosti da naplati sve iznose koje potražuje u skladu sa prvobitnim uslovima. Značajne finansijske poteškoće kupca, verovatnoća da će kupac biti likvidiran ili finansijski reorganizovan, propust ili kašnjenje u izvršenju plaćanja (više od 60 dana od datuma dospeća) se smatraju indikatorima da je vrednost potraživanja umanjena.

Iznos rezervisanja predstavlja razliku između knjigovodstvene vrednosti potraživanja i sadašnje vrednosti očekivanih budućih novčanih tokova diskontovanih prvobitnom efektivnom kamatnom stopom. Knjigovodstvena vrednost potraživanja umanjuje se preko ispravke vrednosti, a iznos umanjenja se priznaje u bilansu uspeha u okviru pozicije Rashodi od usklađivanja vrednosti ostale imovine koja se iskazuje po fer vrednosti kroz bilans uspeha.

Kada je potraživanje nenaplativo, otpisuje se na teret ispravke vrednosti potraživanja. Naknadna naplata iznosa koji je prethodno bio otpisan, iskazuje se u bilansu uspeha u okviru pozicije Prihodi od usklađivanja vrednosti ostale imovine koja se iskazuje po fer vrednosti kroz bilans uspeha.

Društvo je primenilo MSFI 9 Finansijski instrumenti od 01. januara 2020. godine. Primena novog standarda nema materijalno značajne efekte na Finansijske izveštaje društva tako da neraspoređena dobit od 01.01.2020. nije korigovana jer nije bilo materijalno značajnih prilagodavanja knjigovodstvene vrednosti finansijske imovine i obaveza u vreme usvajanja Finansijskih izveštaja niti naknadno. U skladu sa revidiranim zahtevima MSFI 7 – Finansijski instrumenti: Obelodanjivanja, odredbe standarda primenjene su samo na tekući period.

2. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

2.13 Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Gotovina i gotovinski ekvivalenti obuhvataju: novac na računima, depozite po viđenju kod banaka, druga kratkoročna visoko likvidna ulaganja sa prvobitnim rokom dospeća do tri meseca ili kraće i prekoračenja po tekućem računu. Prekoračenja po tekućem računu uključena su u obaveze po kreditima u okviru tekućih obaveza, u bilansu stanja.

2.14 Vanbilansna aktiva i pasiva

Vanbilansna sredstva i obaveze uključuju garancije dobijene od banaka, sredstva uplaćena fondu za dodatno penziono osiguranje, kao i zalihe koje se drže u ime trećih lica.

2.15 Osnovni kapital

Osnovni kapital se sastoji iz običnih i preferencijalnih akcija. Troškovi direktno pripisivi emisiji novih akcija prikazuju se u okviru kapitala kao odbitak od priliva po osnovu emitovanih akcija. Svaki priliv sredstava čija je fer vrednost iznad nominalne vrednosti emitovanih akcija priznaje se kao emisiona premija.

Ukoliko Društvo otkupi sopstvene akcije, plaćena naknada, uključujući sve direktno pripisive dodatne troškove (bez poreza na dobit), odbija se od kapitala koji se pripisuje vlasnicima, sve dok se akcije ne ponište, re-emituju ili otuđe. Ako se takve akcije kasnije re-emituju, sve primljene naknade, bez direktno pripisivih dodatnih troškova transakcije i efekata poreza na dobit, uključuju se u kapital koji se pripisuje vlasnicima kapitala.

2.16 Rezerve

Revalorizacione rezerve uključuju aktuarske dobitke ili gubitke proistekle iz penzionih planova a u skladu sa MRS 19 „Naknade zaposlenima“ kao i beneficije za plaćanje u akcijama u skladu sa MSFI 2.

Ostale dugoročne obaveze prema zaposlenima

Društvo je odložilo efekat aktuarskih dobitaka/gubitaka kroz poziciju ostalog sveobuhvatnog rezultata a u skladu sa MRS 19 „Naknade zaposlenima“ i priznaće ih kao prihod u bilansu uspeha tokom prosečnog perioda u kome će pravo na sticanje beneficija biti ostvareno.

Aktuarski dobitci i gubici koji proističu iz iskustvenih korekcija i promena u aktuarskim pretpostavkama knjiže se na teret ili u korist kapitala u okviru ostalog finansijskog rezultata u periodu u kome su nastali. Troškovi minulog rada priznaju se odmah u okviru bilansa uspeha.

Plaćanje akcijama

U okviru PMI Inc. postoji poseban plan beneficija za rukovodioce koji obuhvata sve PMI afilijale. Ovi planovi se odnose na akcije PMI Inc. Plan podrazumeva naknadu rukovodiocima u akcijama nakon ispunjenja određenih uslova i primljene akcije predstavljaju kompenzaciju u vidu učešća u kapitalu PMI Inc. nakon trogodišnjeg perioda službe (napomena 2.21).

2.17 Obaveze po kreditima

Obaveze po kreditima se inicijalno priznaju po fer vrednosti priliva, bez nastalih transakcionih troškova. U narednim periodima obaveze po kreditima se iskazuju po amortizovanoj vrednosti; sve razlike između ostvarenog priliva (umanjenog za transakcione troškove) i iznosa otplata, priznaju se u bilansu uspeha u periodu korišćenja kredita primenom metode efektivne kamatne stope.

Naknade plaćene pri pribavljanju kredita priznaju se kao transakcioni troškovi do iznosa za koji je verovatno da će deo ili ceo kredit biti povučen. U tom slučaju, naknada se razgraničava do konačnog povlačenja kredita. U slučaju da ne postoji dokaz da je delimično ili ukupno povlačenje kredita verovatno, naknada se kapitalizuje kao avans za likvidnost i amortizuje se u toku perioda na koji se kredit odnosi.

2. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

2.17 Obaveze po kreditima (nastavak)

Obaveze po kreditima se klasifikuju kao tekuće, osim ukoliko Društvo nema bezuslovno pravo da odloži izmirenje obaveza za najmanje 12 meseci nakon datuma bilansa stanja.

2.18 Rezervisanja

Rezervisanja su obaveze sa neizvesnim rokom dospeća ili iznosom i priznaju se jedino kada:

- Društvo ima postojeću (zakonsku ili ugovorenu) obavezu, koja je rezultat prošlih događaja,
- je verovatno da će za namirenje date obaveze biti potreban odliv sredstava i
- može da se napravi pouzdana procena iznosa date obaveze.

Kada postoji određeni broj sličnih obaveza, verovatnoća da će podmirenje obaveza iziskivati odliv sredstava se utvrđuje na nivou tih kategorija kao celine. Rezervisanje se priznaje čak i onda kada je ta verovatnoća, u odnosu na bilo koju od obaveza u istoj kategoriji, niska.

Rezervisanje se odmerava po sadašnjoj vrednosti izdatka potrebnog za izmirenje obaveze, primenom diskontne stope pre poreza koja odražava tekuću tržišnu procenu vrednosti za novac i rizike povezane sa obavezom. Povećanje rezervisanja zbog isteka vremena se iskazuje kao trošak kamata (Napomena 10).

2.19 Tekući i odloženi porez na dobit

Troškovi poreza za period uključuju tekući i odloženi porez. Poreska obaveza se priznaje u bilansu uspeha, izuzev iznosa koji se odnosi na stavke direktno priznate u kapitalu.

Tekući porez na dobit se obračunava na datum bilansa stanja na osnovu važeće zakonske poreske regulative Republike Srbije gde Društvo posluje i ostvaruje oporezivu dobit. Rukovodstvo periodično vrši procenu stavki sadržanih u poreskoj prijavi sa stanovišta okolnosti u kojima primenjiva poreska regulativa podleže tumačenju i vrši rezervisanje, ako je primereno, na osnovu iznosa za koje se očekuje da će biti plaćen poreskim organima.

Odloženi porez na dobit se priznaje korišćenjem metode obaveza, za privremene razlike koje nastanu između poreske osnovice sredstava i obaveza i njihovih knjigovodstvenih iznosa u finansijskim izveštajima. Međutim, ukoliko odloženi porez na dobit, pod uslovom da nije računovodstveno obuhvaćen, proistekne iz inicijalnog priznavanja sredstva ili obaveze u nekoj drugoj transakciji osim poslovne kombinacije koja u trenutku transakcije ne utiče ni na računovodstvenu ni na oporezivu dobit ili gubitak, tada se on računovodstveno ne obuhvata.

Odloženi porez na dobit se odmerava prema poreskim stopama (i zakonu) koje su na snazi do datuma bilansa stanja i za koje se očekuje da će biti primenjene u periodu u kome će se odložena poreska sredstva realizovati ili odložene poreske obaveze izmiriti.

Odloženo poresko sredstvo se priznaje samo do iznosa za koji je verovatno da će buduća dobit za oporezivanje biti raspoloživa i da će se privremene razlike izmiriti na teret te dobiti.

Odloženi porez na dobit se utvrđuje iz privremenih razlika nastalih na ulaganjima u zavisna i pridružena Društva, osim u slučaju kada sinhronizaciju poništenja privremenih razlika kontroliše Društvo i gde je verovatno da se privremene razlike neće poništiti u doglednoj budućnosti.

Odložena poreska sredstva i obaveze se netiraju kada postoji zakonski osnov da se netiraju tekuća poreska sredstva sa tekućim poreskim obavezama i kada se odložena poreska sredstva i obaveze odnose na porez na dobit koji propisuje isti poreski organ jednom ili većem broju poreskih obveznika i kada postoji namera da se računi izmire na neto osnovi.

2. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

2.20 Primanja zaposlenih

a) Obaveze za penzije

Društvo izdvaja doprinose u državni penzioni fond na obaveznoj osnovi. Kada su doprinosi uplaćeni, Društvo nema više obavezu plaćanja po ovom osnovu. Doprinosi se priznaju kao troškovi primanja zaposlenih onda kada dospeju za plaćanje. Više plaćeni doprinosi se priznaju kao sredstvo u iznosu koji je moguće refundirati ili u iznosu za koji se smanjuje buduće plaćanje obaveza.

b) Ostala primanja zaposlenih

Društvo obezbeđuje jubilarne nagrade, primanja naknade prilikom odlaska u penziju i invalidnine. Pravo na ove naknade je obično uslovljeno ostajanjem zaposlenog lica u službi do starosne granice određene za penzionisanje i/ili do ostvarenja minimalnog radnog staža. Očekivani troškovi za pomenute naknade se akumuliraju tokom perioda trajanja zaposlenja.

Definisana obaveza u pogledu primanja zaposlenih prilikom odlaska u penziju procenjuje se svake četvrte godine od strane nezavisnih, kvalifikovanih aktuara, primenom metode projektovane kreditne jedinice. Obzirom na nematerijalni iznos obaveze prema zaposlenima prilikom odlaska u penziju,

Društvo se opredelilo da od 2019. godine nezavisnu procenu aktuara primenjuje svake četvrte godine osim u slučaju značajnih promena faktora koji se određuju na aktuarskoj osnovi. Sadašnja vrednost obaveze po osnovu definisanih primanja utvrđuje se diskontovanjem očekivanih budućih gotovinskih isplata primenom kamatnih stopa visokokvalitetnih obveznica koje su iskazane u RSD u kojima će obaveze prilikom odlaska u penziju biti plaćene i koje imaju rok dospeća koji približno odgovara rokovima dospeća obaveze za penzije (Napomena 31).

Aktuarski dobiti i gubici koji proističu iz iskustvenih korekcija i promena u aktuarskim pretpostavkama knjize se na teret ili u korist kapitala u okviru izveštaja o ukupnom ostalom finansijskom rezultatu u periodu u kome su nastali. Troškovi minulog rada priznaju se odmah u okviru bilansa uspeha.

c) Otpremnine

Otpremnine se isplaćuju u slučajevima predviđenim zakonom i/ili Kolektivnim ugovorom o radu kod Poslodavca/Društva. Otpremnine koje dospevaju u razdoblju dužem od 12 meseci nakon datuma bilansa stanja svode se na sadašnju vrednost.

2.21 Plaćanja akcijama

Društvo ima plan izmirivanja obaveza iz kapitala ili kompenzacijom na bazi akcija prema kome Društvo prima usluge od zaposlenih u zamenu za njihovo pravo da prime vlasničke instrumente kapitala (akcije Matičnog Društva). Fer vrednost primljenih usluga zaposlenog dobijena u zamenu za pravo da primi vlasničke instrumente kapitala odnosno akcije priznaje se kao trošak (Napomena 8). Ukupan iznos koji će se nadoknaditi na teret troškova u toku radnog veka utvrđuje se u odnosu na fer vrednost prava da primi vlasničke instrumente kapitala odnosno akcije, uključujući i bilo koji tržišni faktor poslovanja, a isključujući uticaj bilo kog netržišnog faktora i uslova sticanja na osnovu rezultata poslovanja (npr. profitabilnost, ciljevi rasta prodaje i zadržavanje zaposlenog u Društvu tokom određenog perioda) i isključujući uticaj bilo kog uslova sticanja (npr. zahtev da zaposleni štede). Netržišni uslovi sticanja su uključeni u pretpostavke o broju opcija za koje se očekuje da se biti iskorišćene. Ukupan iznos koji će se nadoknaditi na teret troškova se priznaje u toku trajanja radnog veka, a koji predstavlja period tokom kojeg bi svi navedeni faktori trebalo da budu ispunjeni. Primljene akcije predstavljaju kompenzaciju menadžmentu u vidu učešća u kapitalu PMI Inc. nakon trogodišnjeg perioda službe.

Na svaki datum bilansa stanja Društvo revidira svoje procene broja opcija za koje se očekuje da će se iskoristiti. Društvo priznaje efekte revidiranih procena u odnosu na prvobitne, ukoliko ih ima, u bilansu uspeha, uz odgovarajuće korekcije kapitala.

Kada predviđene beneficije dospeju, Društvo dostavlja akcije Matičnog Društva zaposlenima.

2. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

2.22 Priznavanje prihoda

Prihod uključuje fer vrednost primljenog iznosa ili potraživanja po osnovu prodaje roba i usluga u toku redovnog poslovanja Društva. Prihod se iskazuje bez PDV-a, akcize, povraćaja robe, rabata i popusta.

Društvo priznaje prihod kada se iznos prihoda može pouzdano izmeriti, kada je verovatno da će u budućnosti Društvo imati ekonomske koristi i kada su ispunjeni posebni kriterijumi za svaku od aktivnosti Društva kao što je u daljem tekstu opisano. Iznos prihoda se ne smatra pouzdano merljivim sve dok se ne reše sve potencijalne obaveze koje mogu nastati u vezi sa prodajom. Svoje procene Društvo zasniva na rezultatima iz prethodnog poslovanja, uzimajući u obzir tip kupca, vrstu transakcije i specifičnosti svakog posla.

Društvo je primenilo MSFI 15 Prihodi od ugovora sa kupcima od 01. januara 2019. godine. Primena novog standarda nema efekata na Finansijske izveštaje društva.

a) Prihod od prodaje robe - veleprodaja

Društvo proizvodi i prodaje proizvode i robu na tržištu veleprodaje. Prihod od prodaje proizvoda i robe priznaju se u momentu kada su svi rizici i koristi vlasništva nad dobrima preneti na kupca.

Smatra se da ne postoje elementi finansiranja pošto se prodaja vrši uz kreditne uslove koji su u skladu sa tržišnom praksom.

b) Prihod od prodaje usluga

Društvo pruža usluge proizvodnje, prodaje, marketinga i administracije povezanim pravnim licima u okviru grupe Philip Morris International. Ove usluge se pružaju na bazi ugovora sa fiksnom cenom.

c) Prihod od kamata

Prihod od kamata se priznaje na vremenski proporcionalnoj osnovi primenom metode efektivne kamatne stope. U slučaju umanjenja vrednosti potraživanja, Društvo umanjuje knjigovodstvenu vrednost potraživanja do nadoknadivog iznosa, koji predstavlja procenjeni budući novčani tok diskontovan po prvobitnoj efektivnoj kamatnoj stopi finansijskog instrumenta i nastavlja da prikazuje promene diskonta kao prihod od kamate. Prihod od kamate na zajmove čija je vrednost umanjena utvrđuje se primenom metode prvobitne efektivne kamatne stope.

d) Prihod od dividendi

Prihod od dividendi se priznaje kada se utvrdi pravo da se dividenda primi.

2.23 Zakupi

a) Računovodstveno obuhvatanje kod zakupca

U skladu sa izmenama Međunarodnog računovodstvenog standarda finansijskog izveštavanja (MSFI 16) koji propisuje principe priznavanja, merenja, prezentacije i obelodanjivanja zakupa, Društvo se opredelilo za raniju primenu standarda od 01. januara 2019. godine. Svi ugovori o zakupu koji su pre primene standarda bili evidentirani kao operativni lizing, kapitalizovani su u knjigama zakupca (Napomena 18), zajedno sa obavezom za odgovarajuća lizing plaćanja (Napomena 32).

Društvo uzima u zakup pojedine nekretnine, postrojenja i opremu. Zakup nekretnina, postrojenja i opreme, gde Društvo ima pravo korišćenja, klasifikuje se kao lizing i kapitalizuje se na početku zakupa po vrednosti nižoj od fer vrednosti zakupljene nekretnine i sadašnje vrednosti minimalnih plaćanja zakupnine (vrednosti jednakoj obavezi za lizing uvećanoj za sve unapred placene ili obracunate isplate koje se odnose na zakup). Društvo primenjuje modifikovani pristup primene MSFI 16 standarda prilikom obelodanjivanja sredstava sa pravom korišćenja.

2. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

2.23 Zakupi (nastavak)

Svaka zakupnina se raspoređuje na obaveze i finansijske rashode. Odgovarajuće obaveze za zakupnine, umanjene za finansijske rashode, uključuju se u ostale kratkoročne i u ostale dugoročne obaveze. Kamate kao deo finansijskih rashoda iskazuju se u bilansu uspeha u toku perioda trajanja zakupa (Napomena 10). Prosečna ponderisana inkrementalna kamatna stopa zaduživanja Društva primenjena na obaveze po osnovu lizinga na dan 01. januar 2019. godine iznosila je 7,60%, dok je na dan 31. decembar 2020. iznosila 6,46%.

Nekretnine, postrojenja i oprema stečeni na bazi lizinga amortizuju se tokom perioda kraćeg od korisnog veka trajanja sredstva i perioda zakupa.

Prilikom prve primene MSFI 16, Društvo je koristilo sledeće mogućnosti praktične primene i izuzetke dozvoljene standardom, gde primenom novog standarda nisu obuhvaćene sledeće kategorije:

- Priznavanje operativnog lizinga čiji je rok trajanja 12 meseci ili kraći, kao kratkoročni lizing;
- Priznavanje operativnog lizinga za sredstva male vrednosti, u skladu sa definisanom politikom Društva.

Varijabilna lizing plaćanja, koja nisu uključena u iznos obaveze po osnovu lizinga, iskazuju se u bilansu uspeha u toku perioda trajanja zakupa (Napomena 32).

b) Računovodstveno obuhvatanje kod zakupodavca

Lizing je ugovor kojim davalac lizinga prenosi na korisnika lizinga u zamenu za plaćanje ili serije plaćanja, pravo na korišćenje sredstva za dogovoreni vremenski period.

Kada se sredstva daju u zakup po osnovu finansijskog zakupa, sadašnja vrednost zakupnina se priznaje kao potraživanje. Razlika između bruto iznosa potraživanja i sadašnje vrednosti potraživanja se iskazuje kao nezarađeni finansijski prihod.

Prihod od zakupa se priznaje tokom perioda trajanja zakupa primenom metode neto ulaganja, koja odražava konstantnu periodičnu stopu povraćaja.

Kada je sredstvo dato u operativni zakup to sredstvo se iskazuje u bilansu stanja zavisno od vrste sredstva. Prihod od zakupnine priznaje se na proporcionalnoj metodi tokom perioda trajanja zakupa.

c) Pravo na korišćenje zemljišta

Pravo na korišćenje zemljišta stečeno u postupku pripajanja ili/i kao odvojena transakcija kroz isplatu trećoj strani se iskazuje kao nematerijalno ulaganje. Nematerijalno ulaganje ima neograničen korisni vek upotrebe i podleže revidiranju u pogledu umanjenja vrednosti na godišnjem nivou.

2.24 Obaveze prema dobavljačima

Obaveze prema dobavljačima su obaveze plaćanja dobavljaču za preuzetu robu ili primljene usluge u redovnom toku poslovanja. Obaveze prema dobavljačima se klasifikuju kao tekuće ukoliko dospevaju za plaćanje u roku od 1 godine ili kraćem (odnosno u okviru redovnog ciklusa poslovanja ukoliko je duži). U suprotnom, ove obaveze se iskazuju kao dugoročne. Obaveze prema dobavljačima se inicijalno iskazuju po fer vrednosti, a naknadno se odmeravaju prema amortizovanoj vrednosti korišćenjem metoda efektivne kamatne stope.

2.25 Raspodela dividendi

Raspodela dividendi akcionarima Društva se priznaje kao obaveza u periodu u kojem su nadležni organi Društva odobrili dividende.

2. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

2.26 Zarada po akciji

Osnovna zarada po akciji izračunava se deljenjem dobiti koja pripada običnim akcionarima Društva sa ponderisanim prosečnim brojem običnih akcija u opticaju za period, isključujući obične akcije koje je Društvo otkupilo i koje se drže kao otkupljene sopstvene akcije.

3. Ključne računovodstvene procene i prosuđivanja

Procene i prosuđivanja se kontinuirano vrednuju i zasnivaju se na istorijskom iskustvu i drugim faktorima, uključujući očekivanja budućih događaja za koje se veruje da su razumni u datim okolnostima.

3.1 Ključne računovodstvene procene i pretpostavke

Društvo pravi procene i pretpostavke koje se odnose na budućnost. Rezultirajuće računovodstvene procene će, po definiciji, retko biti jednake ostvarenim rezultatima. Procene i pretpostavke koje imaju značajan rizik i dovode do materijalnih usaglasavanja knjigovodstvene vrednosti sredstava i obaveza u narednoj finansijskoj godini se nalaze u nastavku:

a) Odložena poreska sredstva

Potrebne su značajne procene od strane rukovodstva u cilju utvrđivanja iznosa odloženih poreskih sredstava koja se mogu priznati, na osnovu verovatnog vremena nastanka i nivoa budućih oporezivih prihoda i strategije planiranja poreske politike. Na dan 31. decembar 2020. godine odložena poreska sredstva su priznata u iznosu od RSD 222.202. Dodatni detalji se nalaze u Napomeni 14.

b) Tehnološki vek upotrebe postrojenja i opreme

Rukovodstvo Društva utvrđuje procenjeni korisni vek upotrebe i pripadajuće troškove amortizacije svojih postrojenja i opreme. Ova procena se zasniva na projektovanom životnom ciklusu proizvoda. Taj ciklus se može značajno promeniti usled tehničkih inovacija i konkurentskih poteza kao reakcije na značajne industrijske cikluse. Rukovodstvo će povećati troškove amortizacije ukoliko je vek trajanja kraći od prethodno procenjenih rokova ili će otpisati tehnički zastarela ili ne-strateška sredstva koja se ne koriste ili su prodana.

c) Ostala primanja zaposlenih

Sadašnja vrednost obaveza zavisi od brojnih faktora zasnovanih na aktuarskoj osnovi uz primenu brojnih pretpostavki. Pretpostavke koje se koriste pri utvrđivanju neto troškova (prihoda) po osnovu ostalih primanja zaposlenih obuhvataju očekivanu diskontnu stopu. Svaka izmena u ovim pretpostavkama uticaće na knjigovodstvenu vrednost obaveza za ostala primanja zaposlenih.

Društvo utvrđuje odgovarajuću diskontnu stopu svake četvrtne godine. To je kamatna stopa koja treba da se primeni pri utvrđivanju sadašnje vrednosti procenjenih budućih novčanih tokova za koje se očekuje da će biti potrebni za izmirenje obaveza za ostala primanja zaposlenih. Pri utvrđivanju odgovarajuće diskontne stope, Društvo uzima u obzir kamatne stope visokokvalitetnih obveznica koje su izražene u valuti u kojoj će ostala primanja zaposlenih biti isplaćena i čiji rok dospeća približno odgovara roku plaćanja odnosnih obaveza.

Ostale ključne obaveze za penzije su bazirane na trenutnim tržišnim uslovima. Dodatne informacije su prikazane u Napomeni 31.

d) Umanjenje vrednosti finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju

Umanjenje vrednosti finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju zahteva značajno prosuđivanje. Prilikom prosuđivanja Društvo, među ostalim faktorima, procenjuje: trajanje i obim do kojeg je fer vrednost ulaganja manja od nabavne vrednosti ulaganja, finansijsko stanje primaoca ulaganja i izgleda za okončanje posla u skorij budućnosti, uključujući faktore kao što su učinak industrije i sektora, promene u tehnologiji i tokove gotovine iz poslovanja i finansiranja.

3. Ključne računovodstvene procene i prosuđivanja (nastavak)

3.1 Ključne računovodstvene procene i pretpostavke (nastavak)

Društvo je primenilo MSFI 9 Finansijski instrumenti od 01. januara 2020. godine. Primena novog standarda nema materijalno značajne efekte na Finansijske izveštaje društva.

Društvo ne bi imalo značajan dodatni gubitak ukoliko bi pad u fer vrednosti ispod nabavne vrednosti bio smatran materijalno značajnim ili produženim, s obzirom da je izvršen prenos kumuliranih korekcija fer vrednosti po osnovu umanjenja vrednosti finansijskih sredstava namenjenih prodaji priznatih u kapitalu u bilansu uspeha.

3.2. Ključna mišljenja u primeni računovodstvenih politika entiteta

Rukovodstvo preduzima sve neophodne mere kako bi podržalo opstanak i razvoj poslovanja Društva u tekućim okolnostima.

Društvo iskazuje prihod po fer vrednosti primljenog iznosa ili potraživanja po osnovu prodaje roba i usluga u toku redovnog poslovanja. Prihod se iskazuje bez PDV-a, akcize, povraćaja robe, rabata i popusta.

Računovodstveno obuhvatanje akcize je oblast koja zahteva značajne računovodstvene procene i prosuđivanja. Rukovodstvo je razmotrilo uslove MRS 18, zahteve Zakona o akcizi i uslove u kojima Društvo posluje, te je na osnovu toga zaključilo da je priznavanje akcize neto od prihoda opcija koja je primenljiva na Društvo.

Društvo nema značajnu koncentraciju kreditnog rizika. Društvo ima utvrđene politike koje obezbeđuju da se prodaja proizvoda i usluga vrši kupcima koji imaju odgovarajuću kreditnu istoriju. Društvo ima utvrđene politike koje obezbeđuju da se prodaja proizvoda i usluga osigura bankarskim garancijama i menicama izdatim od banaka. Društvo nije iskusilo teškoće u naplati potraživanja u rokovima dospelosti nakon datuma bilansa stanja.

Društvo deponuje gotovinu kod tri renomirane banke u Srbiji i trudi se da podjednako distribuira gotovinu kod ovih banaka, kao sredstvo diversifikacije rizika.

Društvo vrednuje nekretnine, postrojenja i opremu po nabavnoj vrednosti. Društvo je izvršilo procenu vrednosti NPO (nekretnina, postrojenja i opreme) i nije identifikovalo sredstva čija je nadoknadiva vrednost niža od knjigovodstvene vrednosti.

Društvo vrednuje svoje investicione nekretnine po nabavnoj vrednosti (Napomena 19).

4. Upravljanje finansijskim rizikom

4.1 Faktori finansijskog rizika

Poslovanje Društva izloženo je različitim finansijskim rizicima. Upravljanje rizicima u Društvu je usmereno na nastojanje da se u situaciji nepredvidivosti finansijskih tržišta potencijalni negativni uticaji na finansijsko poslovanje Društva svedu na minimum.

Rizikom se upravlja u sklopu politika koje je odobrilo Matično Društvo. Politike Matičnog Društva daju pisane principe za opšte upravljanje rizikom kao i pisane politike koje pokrivaju specifične oblasti kao što je rizik od promene kursa, rizik od promene kamatne stope, kreditni rizik, upotreba derivativnih i nederivatnih finansijskih instrumenata i investiranje većih sredstava.

a) Tržišni rizik

(i) Valutni rizik

Društvo posluje u međunarodnim okvirima i izloženo je riziku od promena kursa stranih valuta, u prvom redu EUR, USD i CHF.

4. Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)

4.1 Faktori finansijskog rizika (nastavak)

Ukoliko bi na dan 31. decembar 2020. godine dinar oslabio/ojačao za 5%, a sve druge promenljive ostale konstantne, profit bi se smanjio/povećao za RSD 147.938 (2019: RSD 73.018), a kao rezultat negativnih/pozitivnih kursnih razlika koje bi nastale po osnovu preračuna potraživanja i obaveza u stranoj valuti iskazanih u bilansu stanja na dan 31. decembar 2020. godine, odnosno na dan 31. decembar 2019. godine.

(ii) Rizik kamatne stope

Sredstva koja donose prihod od kamate uključuju depozite kod banaka. Budući da Društvo nije zaduženo, rizik od promene kamatne stope ne postoji.

b) Kreditni rizik

Društvo nema značajnu koncentraciju kreditnog rizika. Društvo ima utvrđene politike koje obezbeđuju da se prodaja proizvoda i usluga vrši kupcima koji imaju odgovarajuću kreditnu istoriju. Društvo ima utvrđene politike koje ograničavaju nivo kreditne izloženosti prema svakoj pojedinačnoj finansijskoj instituciji.

Finansijska sredstva, koja potencijalno mogu izložiti Društvo kreditnom riziku sastoje se uglavnom od potraživanja od kupaca. Knjigovodstvena vrednost potraživanja, umanjena za ispravke vrednosti potraživanja, predstavlja maksimalan nivo izloženosti kreditnom riziku. Gotovina se plasira u finansijske institucije, za koje se smatra da u momentu deponovanja sredstava imaju minimalan rizik od neispunjenja obaveza.

Ukupno potraživanje od kupaca u zemlji koji duguju Društvu na dan 31. decembar 2020. godine iznosi RSD 4.515.001 što čini oko 75% (31. decembar 2019: 83%) ukupnog iznosa potraživanja od kupaca. Kao što je obelodanjeno u Napomeni 25, Društvo je pregledalo sva svoja potraživanja i procenilo njihovu naplativost.

Društvo je primenilo MSFI 9 Finansijski instrumenti od 01. januara 2020. godine i konstatovalo da nema materijalno značajne efekte koji bi zahtevali dodatno prilagođavanje.

c) Rizik likvidnosti

Društvo generiše dovoljno likvidnih sredstava kroz ostvarene novčane tokove iz poslovanja. U tabeli niže analizirane su finansijske obaveze Društva i neto izmirene izvedene finansijske obaveze koje su grupisane prema datumu dospeća na osnovu perioda preostalog do ugovornog datuma dospeća, a na datum bilansa stanja.

Uporedni podaci su u skladu sa izmenama i dopunama MSFI 7 koje se odnose na obelodanjivanje rizika likvidnosti.

Iznosi prikazani u tabeli predstavljaju ugovorne nediskontovane novčane tokove. Iznosi koji dospevaju na naplatu u roku od 12 meseci jednaki su njihovim knjigovodstvenim iznosima, budući da efekat diskontovanja nije materijalno značajan.

Na dan 31. decembar 2019. godine	Manje od 1 godine	Između 1 i 2 godine	Između 2 i 5 godina
Obaveze prema dobavljačima i ostale obaveze (Napomena 33)	3.798.263	-	-
Ugovori o garanciji (Napomena 36)	5.400.000	-	-
Na dan 31. decembar 2020. godine			
Obaveze prema dobavljačima i ostale obaveze (Napomena 33)	5.683.169	-	-
Ugovori o garanciji (Napomena 36)	6.690.000	-	-

4. Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)

4.2 Upravljanje rizikom kapitala

Cilj Društva kroz upravljanje kapitalom jeste da zadrži sposobnost Društva da nastavi da posluje u neograničenom periodu u predvidljivoj budućnosti kako bi akcionarima obezbedilo dividende, a ostalim interesnim stranama povoljnosti i da bi očuvalo optimalnu strukturu kapitala sa ciljem da smanji troškove kapitala.

Da bi očuvalo odnosno korigovalo strukturu kapitala, Društvo može da izvrši korekciju isplata dividendi akcionarima, vrati kapital akcionarima, izda nove akcije ili može da proda sredstva kako bi smanjilo dugovanje.

4.3 Procena fer vrednosti

Fer vrednost finansijskih instrumenata kojima se trguje na aktivnom tržištu (kao što su hartije od vrednosti kojima se trguje i hartije od vrednosti raspoložive za prodaju) zasniva se na kotiranim tržišnim cenama na dan bilansa stanja.

Fer vrednost finansijskih instrumenata kojima se ne trguje na aktivnom tržištu (na primer derivati kojima se trguje na nezvaničnoj berzi) utvrđuje se različitim tehnikama procene. Društvo primenjuje različite metode i utvrđuje pretpostavke koje se zasnivaju na tržišnim uslovima koji postoje na datum bilansa stanja.

Pretpostavlja se da nominalna vrednost, umanjena za gubitke zbog umanjenja vrednosti potraživanja i obaveza, približno odražava njihovu fer vrednost.

Philip Morris Operations a.d. Niš

Finansijski izveštaji za period od 01. januara do 31. decembra 2020. godine
(svi iznosi su u 000 RSD, osim ako nije drugačije naznačeno)

5. Poslovni prihodi

	2020	2019
Prihodi od prodaje robe na domaćem tržištu	15.822.731	15.143.362
Prihodi od prodaje proizvoda i usluga na inostranom tržištu	7.493.923	6.801.023
Prihodi od prodaje robe na inostranom tržištu	466.631	650.853
Prihodi od zakupa	2.827	2.699
	23.786.112	22.597.937

U gornjoj tabeli je uključena prodaja povezanim licima: naknada za usluge na inostranom tržištu u ukupnom neto iznosu od RSD 7.493.923 i izvoz robe na inostranom tržištu u ukupnom neto iznosu od RSD 5.028 koji je prikazan u okviru Prihoda od prodaje robe na inostranom tržištu u 2020. godini (2019. godine: Naknada za usluge RSD 6.801.023, izvoz robe RSD 14.399) (Napomena 38).

6. Poslovni rashodi

	2020	2019
Troškovi proizvodnih usluga i nematerijalni troškovi (Napomena 8)	7.125.545	7.006.900
Nabavna vrednost prodane robe	6.646.645	6.092.458
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični izdaci (Napomena 7)	1.710.055	1.527.685
Troškovi amortizacije i rezervisanja (Napomene 17, 18, 19 i 31)	1.409.217	1.351.538
Troškovi materijala	889.210	890.637
Troškovi goriva i energije	268.007	277.741
	18.048.679	17.146.959

	2020	2019
Amortizacija NPO (Napomena 18)	1.259.393	1.197.579
Amortizacija prava na korišćenje osnovnih sredstava (Napomene 18, 32)	115.976	107.325
Amortizacija nematerijalnih ulaganja (Napomena 17)	14.955	27.741
Dodatna rezervisanja (Napomena 31)	18.893	18.893
	1.409.217	1.351.538

7. Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi

	2020	2019
Bruto zarade i naknade	1.486.652	1.353.974
Troškovi otpremnina	89.086	47.900
Dodatni dobrovoljni penzijski doprinosi	37.466	36.782
Neiskorišćeni odmori	36.262	25.804
Ostale naknade zaposlenih	31.552	11.891
Dobrovoljno zdravstveno osiguranje	21.571	18.139
Troškovi poslovnih putovanja	2.566	20.261
Ostalo	4.900	12.934
	1.710.055	1.527.685

Na dan 31. decembar 2020. godine Društvo je zapošljavalo 581 radnika (31. decembar 2019. godine: 570 radnika).

8. Ostali poslovni rashodi

	2020	2019
Usluge marketinga i upravljanja	2.517.133	2.645.174
Licence za autorska prava	1.242.624	1.228.651
Transportni i distributivni troškovi	932.939	939.497
Troškovi usluga marketinga	781.251	792.374
Troškovi trećih lica	687.660	664.095
Troškovi održavanja	215.955	187.430
Troškovi konsultanskih usluga	140.631	147.529
Troškovi zakupa	84.883	61.895
Troškovi obezbeđenja	44.800	45.435
Troškovi premije osiguranja	39.625	37.458
Troškovi poreza (bez troškova poreza na dobit)	38.076	40.539
Troškovi reprezentacije	33.555	30.013
Troškovi istraživačkih aktivnosti	32.173	67.229
Ne-dobrotvorne donacije	31.273	15.062
Ostali rashodi	302.967	104.519
	7.125.545	7.006.900

Troškovi proizvodnih usluga iznose RSD 3.673.120 (2019: RSD 3.623.713), dok nematerijalni troškovi iznose RSD 3.452.425 (2019: RSD 3.383.187).

Philip Morris Operations a.d. Niš

Finansijski izveštaji za period od 01. januara do 31. decembra 2020. godine
(svi iznosi su u 000 RSD, osim ako nije drugačije naznačeno)

9. Finansijski prihodi

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
Pozitivne kursne razlike	104.212	67.786
Prihodi od kamata	23.145	58.681
	<u>127.357</u>	<u>126.467</u>

10. Finansijski rashodi

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
Negativne kursne razlike	64.070	50.971
Troškovi kamata - lizing	13.237	14.632
Troškovi kamata	236	543
	<u>77.543</u>	<u>66.146</u>

11. Ostali prihodi

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
Prihodi od ukidanja rezervisanja	51.361	75.863
Prihodi od prodaje otpada i ostalog materijala	44.859	30.973
Naplaćena otpisana potraživanja	3.964	2.868
Prihodi od prodaje sredstava	130	855
Ostali prihodi	16.983	62.346
	<u>117.297</u>	<u>172.905</u>

12. Ostali rashodi

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
Dobrotvorne donacije	48.576	-
Rashodovanje osnovnih sredstava	27.886	55.808
Rezervisanja za rezervne delove i robu (Napomena 23)	22.203	100.594
Manjak na zalihama	-	99
Ostali rashodi	57.895	40.434
	<u>156.560</u>	<u>196.935</u>

13. Porez na dobit

	2020	2019
Porez na dobit	939.434	881.526
Odloženi porez na dobit (Napomena 14)	(49.427)	(53.550)
	890.007	827.976

Dobitak pre oporezivanja se usaglašava sa troškovima poreza kao što sledi:

	2020	2019
Dobitak pre oporezivanja	5.751.430	5.486.668
Teorijski trošak po propisanoj stopi od 15%	862.714	823.000

Poreski efekat stavki koje nisu oduzete ili oporezive:

Neposlovni troškovi	6.218	1.230
Obevređivanje sredstava, materijala, rezervnih delova i oduzeto obevređivanje iz prethodne godine	5.376	(2.264)
Rezervisanje za naknade zaposlenima	1.965	1.509
Neisplaćene/(Plaćene) naknade po prestanku radnog odnosa	1.581	(773)
Otpis potraživanja od kupaca	989	397
Nedokumentovani troškovi	33	35
Razlike u periodu priznavanja i plaćanja javnih prihoda	9	(60)
Poreske kazne i kamate, ugovorne kazne i penali	1	50
Rezervisanja za sudske sporove	(1.678)	(2.260)
Plaćanja po osnovu izgubljenih sudskih sporova	(2.137)	(2.020)
Donacije, kulturni i humanitarni prilozi	-	529
Ostali poreski neodbitni troškovi (kazne, sudske takse i sl.)	-	38

Poreski efekat privremenih razlika

Prilagodjavanje vrednosti osnovnih sredstava	18.025	9.475
Neisplaćene/(Plaćene) naknade po prestanku radnog odnosa	(1.124)	599
Rezervisanja za naknade zaposlenima	(1.965)	(1.509)

Porez na dobit

	890.007	827.976
--	----------------	----------------

Prosečna ponderisana efektivna poreska stopa je bila 15,5% (2019: 15,1%).

14. Odložena poreska sredstva i obaveze

Odložena poreska sredstva i obaveze se netiraju kada postoji zakonski izvršivo pravo da se netiraju tekuća poreska sredstva sa tekućim poreskim obavezama i kada se odložena poreska sredstva i obaveze odnose na poreze na dobit uvedene od strane istog poreskog organa bilo entitetu koji podleže obavezi plaćanja poreza ili različitim entitetima koji podležu obavezi plaćanja poreza onda kada postoji namera da se obaveze poravnaju na neto osnovi. Netirani iznosi su sledeći:

	31-Dec-2020	31-Dec-2019
Odložena poreska sredstva:		
- Nadoknativa u roku dužem od 12 meseci	222.202	172.644
Odložena poreska sredstva	222.202	172.644

Odložena poreska sredstva/obaveze iskazuju se po efektivnoj poreskoj stopi od 15% na dan 31. decembar 2020. godine.

Promene odloženih poreskih sredstava/obaveza su prikazane u tabeli:

	Razlika knjigovodstvene i poreske vrednosti NPO	Obaveze za penzije i jubilarne nagrade	Kratkoročna rezervisanja	Revalorizacione rezerve	Tržišna vrednost akcija	Ukupno
Stanje 01. januar 2019. godine	95.181	23.507	3.097	(3.064)	287	119.008
Na (teret) / u korist bilansa uspeha	52.640	1.509	(599)	-	-	53.550
Direktno na teret kapitala	-	-	-	117	(31)	86
Stanje 31. decembar 2019. godine	147.821	25.016	2.498	(2.947)	256	172.644
Na (teret) / u korist bilansa uspeha	46.338	1.965	1.124	-	-	49.427
Direktno na teret kapitala	-	-	-	117	14	131
Stanje 31. decembar 2020. godine	194.159	26.981	3.622	(2.830)	270	222.202

15. Zarada po akciji

Osnovna zarada po akciji izražava se tako što se dobit koja pripada akcionarima Društva koji poseduju obične akcije podeli ponderisanim prosečnim brojem običnih akcija u opticaju za period, isključujući obične akcije koje je Društvo otkupilo i koje drži kao otkupljene sopstvene akcije.

	2020	2019
Neto dobit za godinu	4.861.423	4.658.692
Ponderisani prosečan broj običnih akcija (u hiljadama)	6.510	6.510
Osnovna zarada po akciji (RSD po akciji)	417,59	396,33

16. Dividenda po akciji

Dana 29. juna 2020. godine Skupština akcionara je usvojila Odluku o isplati dividende u iznosu od RSD 4.658.692 za finansijsku 2019. godinu. Pomenutom Odlukom, Skupština akcionara je odobrila isplatu i to: vlasnicima I klase preferencijalnih akcija iznos od RSD 429,7318 po akciji, akcionarima vlasnicima II klase preferencijalnih akcija iznos od RSD 416,3318 po akciji, akcionarima vlasnicima III klase preferencijalnih akcija iznos od RSD 411,3318 po akciji, a akcionarima vlasnicima običnih akcija iznos od RSD 396,3318 (iznos dividende po akciji iskazan je u RSD, a ne u '000 RSD). Dana 15. jula 2020. godine, Društvo je izvršilo isplatu dividende svim manjinskim akcionarima koji su imali svojstvo akcionara na dan dividende, odnosno 31. decembar 2019. godine i koji su Društvu dostavili validne podatke o broju svog tekućeg računa.

17. Nematerijalna ulaganja

	Pravo na korišćenje zemljišta	Kompjuterski softver i licence	Interno generisan softver	Nematerijalna ulaganja u pripremi	Ukupno
Na dan 01. januar 2019. godine					
Neotpisana vrednost	462.366	4.407	37.377	3.387	507.537
Povećanja u toku godine	-	-	-	6.023	6.023
Prenos na nem. osn. sred.	-	-	8.993	(8.993)	-
Prenos na osnovna sredstva	6.451	-	-	-	6.451
Otpis – Nabav. vred.	(1.073)	-	-	-	(1.073)
Otpis – Akumu.amort.	-	-	-	-	-
Amortizacija (Napomena 6)	-	(1.656)	(26.085)	-	(27.741)
	467.744	2.751	20.285	417	491.197
Na dan 31. decembar 2019. godine					
Nabavna vrednost	467.744	32.509	542.455	417	1.043.125
Akumulirana amortizacija	-	(29.758)	(522.170)	-	(551.928)
Neotpisana vrednost	467.744	2.751	20.285	417	491.197
Na dan 01. januar 2020. godine					
Neotpisana vrednost	467.744	2.751	20.285	417	491.197
Povećanja u toku godine	-	-	-	-	-
Prenos na nem. osn. sred.	-	-	-	1.585	1.585
Prenos na osnovna sredstva	-	-	2.002	(2.002)	-
Otpis – Nabav. vred.	-	-	-	-	-
Otpis – Akumu.amort.	-	-	-	-	-
Amortizacija (Napomena 6)	-	(1.656)	(13.299)	-	(14.955)
	467.744	1.095	8.988	-	477.827
Na dan 31. decembar 2020. godine					
Nabavna vrednost	467.744	32.509	544.457	-	1.044.710
Akumulirana amortizacija	-	(31.414)	(535.469)	-	(566.883)
Neotpisana vrednost	467.744	1.095	8.988	-	477.827

Amortizacija nematerijalnih ulaganja za 2020. godinu u iznosu od RSD 14.955 (2019: RSD 27.741) je uključena u "Troškove amortizacije i rezervisanja" u bilansu uspeha Društva (Napomena 6).

Interno generisani troškovi uključuju troškove ulaganja u razvoj softvera i ostale interno stvorene troškove koji ispunjavaju kriterijume za priznavanje nematerijalnih ulaganja. Korisni vek ovih sredstava je od 3 do 5 godina.

18. Nekretnine, postrojenja i oprema

	Zemljište i unapređenja na zemljištu	Zgrade	Postrojenja i oprema	Ulaganje u tuđe nekretnine	Ostalo NPO	NP&O u pripremi	Avansi za NPO	Ukupno
Na dan 01.01.2019.								
Neotpisana vrednost	78.454	1.473.684	4.335.262	1.715	7.201	458.556	4.820	6.351.692
Povećanje NPO u pripremi	-	-	-	-	-	932.779	15.993	948.772
Prenos sa avansa na NPO u pripremi	-	-	-	-	-	18.836	(18.836)	-
Povećanje na NPO sa NPO u pripremi	8.628	3.961	523.726	-	-	(536.315)	-	-
Korišćenje prava na osnovna sredstva	-	80.684	223.120	-	-	-	-	303.804
Godišnja amortizacija (Napomena 6)	(4.150)	(105.502)	(1.087.412)	(515)	-	-	-	(1.197.579)
Godišnja amortizacija –pravo na osnovna sredstva	-	(36.215)	(71.110)	-	-	-	-	(107.325)
Otpis – Trošak	-	-	(408.975)	-	-	-	-	(408.975)
Otpis - Akum.amort.	-	-	351.477	-	-	-	-	351.477
Otpis – Trošak - pravo na korišćenje osn. sredstava	-	(1.059)	(1.598)	-	-	-	-	(2.657)
Otpis - Akum.amort. - pravo na korišćenje osn. sredstava	-	1.059	1.598	-	-	-	-	2.657
Reklasifikacija na nematerijalna ulaganja	-	-	-	-	-	(8.993)	-	(8.993)
Na dan 31.12.2019.	82.932	1.416.612	3.866.088	1.200	7.201	856.863	1.977	6.232.873
Nabavna vrednost	130.735	3.335.011	11.320.036	23.293	7.201	856.863	1.977	15.675.116
Akumulirana amort.	(47.803)	(1.918.399)	(7.453.948)	(22.093)	-	-	-	(9.442.243)
Neotpisana vrednost	82.932	1.416.612	3.866.088	1.200	7.201	856.863	1.977	6.232.873
Na dan 01.01.2020.								
Neotpisana vrednost	82.932	1.416.612	3.866.088	1.200	7.201	856.863	1.977	6.232.873
Povećanje NPO u pripremi	-	-	-	-	-	1.701.961	40.857	1.742.818
Prenos sa avansa na NPO u pripremi	-	-	-	-	-	39.252	(39.252)	-
Povećanje na NPO sa NPO u pripremi	180	24.864	1.842.453	-	-	(1.867.497)	-	-
Korišćenje prava na osnovnih sredstava	-	41.768	45.756	-	-	-	-	87.524
Godišnja amortizacija (Napomena 6)	(4.348)	(106.843)	(1.147.688)	(514)	-	-	-	(1.259.393)
Godišnja amortizacija – pravo na korišćenje osnovnih sredstava	-	(39.585)	(76.391)	-	-	-	-	(115.976)
Otpis – Trošak	-	(5.276)	(367.610)	-	-	-	-	(372.886)
Otpis - Akum.amort.	-	5.276	339.727	-	-	-	-	345.003
Otpis – Trošak - pravo na korišćenje osn. sredstava	-	(48.013)	(13.518)	-	-	-	-	(59.531)
Otpis - Akum.amort. - pravo na korišćenje osn. sredstava	-	35.022	9.867	-	-	-	-	44.889
Reklasifikacija na nematerijalna ulaganja	-	-	-	-	-	(2.002)	-	(2.002)
Na dan 31.12.2020.	78.764	1.325.825	4.498.684	686	7.201	728.577	3.582	6.643.319
Nabavna vrednost	130.915	3.350.354	12.827.117	23.293	7.201	728.577	3.582	17.071.039
Akumulirana amort.	(52.151)	(2.024.529)	(8.328.433)	(22.607)	-	-	-	(10.427.720)
Neotpisana vrednost	78.764	1.325.825	4.498.684	686	7.201	728.577	3.582	6.643.319

Društvo nije davalo založna prava na nekretnine, postrojenja i opremu na dan 31. decembar 2020. godine.

18. Nekretnine, postrojenja i oprema (nastavak)

Amortizacija NPO u iznosu od RSD 1.259.393 (2019: RSD 1.197.579) je uključena u „Troškove amortizacije i rezervisanja“ u bilansu uspeha (Napomena 6).

Povećanje NPO sa NPO u pripremi u iznosu od RSD 1.867.497 se odnosi na povećanje proizvodnih kapaciteta u iznosu od RSD 1.842.453, povećanje vrednosti zgrada od RSD 24.864 i povećanje vrednosti unapređenja zemljišta u iznosu od RSD 180.

Amortizacija Prava na korišćenje osnovnih sredstava u iznosu od RSD 115.976 (2019: RSD 107.325) je uključena u Napomeni 6 u okviru "Troškova amortizacije".

Ukupan iznos od RSD 372.886 otpisa-troška odnosi se na otpis mašina i opreme u iznosu od RSD 367.610 i na ostale otpise u iznosu od RSD 5.276.

19. Investicione nekretnine

	<u>Zgrade date u zakup</u>	<u>Ukupno</u>
Na dan 01. januar 2019. godine		
Neotpisana vrednost	-	-
Povećanje	-	-
Otpis – Nabavna vrednost	-	-
Otpis – Akumulirana amortizacija	-	-
Amortizacija (Napomena 6)	-	-
Neotpisana vrednost	-	-
Na dan 31. decembar 2019. godine		
Nabavna vrednost	15.946	15.946
Akumulirana amortizacija	(15.946)	(15.946)
Neotpisana vrednost	-	-
Na dan 01. januar 2020. godine		
Neotpisana vrednost	-	-
Povećanje	-	-
Otpis – Nabavna vrednost	-	-
Otpis – Akumulirana amortizacija	-	-
Amortizacija (Napomena 6)	-	-
Neotpisana vrednost	-	-
Na dan 31. decembar 2020. godine		
Nabavna vrednost	15.946	15.946
Akumulirana amortizacija	(15.946)	(15.946)
Neotpisana vrednost	-	-

Philip Morris Operations a.d. Niš

Finansijski izveštaji za period od 01. januara do 31. decembra 2020. godine

(svi iznosi su u 000 RSD, osim ako nije drugačije naznačeno)

20. Dugoročna finansijska sredstva

	% učešća	31-Dec-2020	% učešća	31-Dec-2019
1. Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju				
Novosadski Sajam	< 5%	2.379	< 5%	2.470
Neto finansijska sredstva raspoloživa za prodaju		2.379		2.470
Ukupno dugoročna finansijska sredstva		2.379		2.470

Ulaganja

Fer vrednost finansijskih sredstava Novosadskog sajma je utvrđena tržišnom cenom na dan 31. decembar 2020. godine.

Promene na finansijskim sredstvima Novosadskog sajma raspoloživim za prodaju su prikazane u tabeli ispod:

	2020	2019
Na dan 1. januar	2.470	1.880
Revalorizacija	(91)	212
Povećanje broja akcija	-	207
Povećanje nominalne vrednosti akcija	-	171
Na dan 31. decembar	2.379	2.470

Revalorizacija finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju u iznosu od RSD 91 uključuje rashode po osnovu obezvređivanja u iznosu od RSD 77 i obaveze za odloženi porez u iznosu od RSD 14 (Napomena 14).

21. Ostala dugoročna finansijska sredstva

	31-Dec-2020	31-Dec-2019
Zajmovi proizvođačima duvana	83.281	84.829
Dugoročni stambeni krediti zaposlenima	31.151	33.693
Rezervisanja za ostala dugoročna finansijska sredstva	(103.462)	(109.296)
	10.970	9.226

Philip Morris Operations a.d. Niš

Finansijski Izveštaji za period od 01. januara do 31. decembra 2020. godine
(svi iznosi su u 000 RSD, osim ako nije drugačije naznačeno)

22. Finansijski instrumenti po kategorijama

Finansijska sredstva i obaveze koja se odnose na finansijske instrumente primenjene su na stavke prikazane u tabeli ispod:

(i) Na dan 31. decembar 2019. godine

	Zajmovi i potraživanja	Raspoloživo za prodaju	Ukupno
Sredstva prema bilansu stanja			
Gotovina i gotovinski ekvivalenti (Napomena 26)	5.657.507	-	5.657.507
Potraživanja po osnovu prodaje i druga potraživanja (Napomena 25)	5.101.200	-	5.101.200
Dugoročni krediti zaposlenima (Napomena 21)	33.693	-	33.693
Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju (Napomena 20)	-	2.470	2.470
Ukupno	10.792.400	2.470	10.794.870

	Ostale finansijske obaveze
Obaveze prema bilansu stanja	
Obaveze prema dobavljačima bez avansa (Napomena 33)	3.798.263
Ostale kratkoročne obaveze (Napomena 34)	217.034
	4.015.297

(ii) Na dan 31. decembar 2020. godine

	Zajmovi i potraživanja	Raspoloživo za prodaju	Ukupno
Sredstva prema bilansu stanja			
Gotovina i gotovinski ekvivalenti (Napomena 26)	5.160.971	-	5.160.971
Potraživanja po osnovu prodaje i druga potraživanja (Napomena 25)	6.163.155	-	6.163.155
Dugoročni krediti zaposlenima (Napomena 21)	31.151	-	31.151
Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju (Napomena 20)	-	2.379	2.379
Ukupno	11.355.277	2.379	11.357.656

	Ostale finansijske obaveze
Obaveze prema bilansu stanja	
Obaveze prema dobavljačima bez avansa (Napomena 33)	5.683.169
Ostale kratkoročne obaveze (Napomena 34)	240.266
	5.923.435

23. Zalihe

	31-Dec-2020	31-Dec-2019
Roba	1.688.793	1.171.804
Rezervni delovi	246.383	228.503
Materijal	10.988	4.644
Dati avansi za usluge i materijal	1.993	26.991
Gotovi proizvodi	511	511
Ispravka vrednosti – roba	-	-
Ispravka vrednosti – gotovi proizvodi	(511)	(511)
Ispravka vrednosti – materijal i rezervni delovi	(84.528)	(63.109)
	1.863.629	1.368.833

Promene na ispravci vrednosti robe prikazane su u tabeli ispod:

	2020	2019
Na početku perioda	-	1.255
Dodatno umanjeње vrednosti (Napomena 12)	784	-
Otpis	(784)	(1.255)
Ostalo	-	-
Na kraju perioda	-	-

Promene na ispravci vrednosti gotovih proizvoda prikazane su u tabeli ispod:

	2020	2019
Na početku perioda	511	511
Dodatno umanjeње vrednosti (Napomena 12)	-	-
Otpis	-	-
Ostalo	-	-
Na kraju perioda	511	511

Promene na ispravci vrednosti zaliha materijala i rezervnih delova prikazane su u tabeli ispod:

	2020	2019
Na početku perioda	63.109	70.311
Dodatno umanjeње vrednosti (Napomena 12)	21.419	100.594
Otpis	-	(107.796)
Ostalo	-	-
Na kraju perioda	84.528	63.109

Philip Morris Operations a.d. Niš

Finansijski izveštaji za period od 01. januara do 31. decembra 2020. godine
(svi iznosi su u 000 RSD, osim ako nije drugačije naznačeno)

24. Sredstva namenjena prodaji

	2020	2019
Na početku perioda	-	39.702
Prodana sredstva	-	-
Prenos u registar osnovnih sredstava	-	(6.451)
Prenos na potraživanja	-	(33.251)
Na kraju perioda	-	-

25. Potraživanja

	31-Dec-2020	31-Dec-2019
Potraživanja od kupaca – na domaćem tržištu	4.515.001	4.144.489
Potraživanja od kupaca – povezana lica na inostranom tržištu	1.477.954	783.314
Potraživanja od kupaca – na inostranom tržištu	42.879	57.822
Potraživanja – bruto	6.035.834	4.985.625
Ispravka vrednosti potraživanja od kupaca	(17.738)	(17.738)
Potraživanja – neto	6.018.096	4.967.887
Ostala potraživanja	168.024	156.889
Ispravka vrednosti ostalih potraživanja	(22.965)	(23.576)
Ostala potraživanja – neto	145.059	133.313
Ukupno potraživanja	6.163.155	5.101.200

Društvo na mesečnom nivou vrši ispravku vrednosti potraživanja od trećih lica starijih od 60 dana od datuma dospeća. U donjoj tabeli je prikazana starosna analiza potraživanja od kupaca (uključujući i povezana pravna lica):

	31-Dec-2020	31-Dec-2019
Do 30 dana	6.018.090	4.967.520
Od 30 do 180 dana	6	367
Preko 180 dana	17.738	17.738
	6.035.834	4.985.625

Knjigovodstvene vrednosti potraživanja (u RSD protivvrednosti) Društva od kupaca (uključujući potraživanja od povezanih pravnih lica) iskazane su u sledećim valutama:

	31-Dec-2020	31-Dec-2019
Dinar (RSD)	4.515.001	4.144.489
Euro (EUR)	1.519.068	839.201
Američki dolar (USD)	1.765	1.935
	6.035.834	4.985.625

25. Potraživanja (nastavak)

Knjigovodstvena vrednost potraživanja po dospelosti prikazana su u tabeli ispod:

	<u>31-Dec-2020</u>	<u>31-Dec-2019</u>
Nedospela potraživanja	6.018.096	4.967.887
Dospela potraživanja za koje je izvršeno umanjenje vrednosti	17.738	17.738
Ukupno potraživanja bruto	<u>6.035.834</u>	<u>4.985.625</u>

Promene na poziciji ispravke vrednosti potraživanja su prikazane u sledećoj tabeli:

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
Na početku perioda	17.738	17.738
Ukinuta neiskorišćena rezervisanja	-	-
Potraživanja otpisana tokom godine kao nenaplativa	-	-
Na kraju perioda	<u>17.738</u>	<u>17.738</u>

Promene na ispravci vrednosti ostalih potraživanja su prikazane u sledećoj tabeli:

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
Na početku perioda	23.576	26.660
Dodatno rezervisanje (avansi i depoziti za zakup)	1.816	3.498
Kursne razlike	-	(13)
Ukinuta neiskorišćena rezervisanja	(2.427)	(6.569)
Na kraju perioda	<u>22.965</u>	<u>23.576</u>

Povećanje i smanjenje ispravke vrednosti potraživanja iskazuje se u okviru Rashoda/Prihoda od usklađivanja vrednosti ostale imovine koja se prikazuje po fer vrednosti kroz bilans uspeha. Iznosi prethodno ispravljani, otpisuju se ukoliko se ne očekuje da će biti naplaćeni.

26. Gotovina i gotovinski ekvivalenti

	<u>31-Dec-2020</u>	<u>31-Dec-2019</u>
Gotovina u banci	5.160.523	5.656.127
Razgraničeni prihodi od kamata na kratkoročne depozite	448	1.380
Ukupno	<u>5.160.971</u>	<u>5.657.507</u>

27. Porez na dodatu vrednost i aktivna vremenska razgraničenja

	<u>31-Dec-2020</u>	<u>31-Dec-2019</u>
Unapred plaćena akciza	5.422.980	3.802.518
Porez na dodatu vrednost	1.424.405	1.438.802
Ostali unapred plaćeni troškovi	57.709	71.045
Razgraničeni porez na dodatu vrednost (odobrenja)	16.420	17.763
	<u>6.921.514</u>	<u>5.330.128</u>

Philip Morris Operations a.d. Niš

Finansijski izveštaji za period od 01. januara do 31. decembra 2020. godine
(svi iznosi su u 000 RSD, osim ako nije drugačije naznačeno)

28. Kapital

Na dan 31. decembar 2020. godine, kapital Društva se sastoji od 11.461.033 akcija, vrednosti od RSD 1.000 po akciji, od čega 6.510.054 običnih akcija sa pravom glasa i pravom na dividende i 4.950.979 preferencijalnih akcija bez prava glasa.

Vlasnici preferencijalnih akcija I klase imaju pravo na prioritetnu dividendu čiji je iznos najmanje jednak prosečnoj kamatnoj stopi na oročene dinarske depozite preko dvanaest meseci koju priznaje banka kod koje Društvo ima najveći dinarski depozit. U toku 2020. godine ova kamata iznosila je 2,12% kod OTP banke kod koje je Društvo imalo najveće dinarske depozite u 2020. godini.

Vlasnici preferencijalnih akcija II klase imaju pravo na prioritetnu dividendu u godišnjem iznosu od 2% nominalne vrednosti akcija.

Vlasnici preferencijalnih akcija III klase imaju pravo na prioritetnu dividendu u godišnjem iznosu od 1,5% nominalne vrednosti akcija.

Dodatno, vlasnici svih preferencijalnih akcija imaju pravo na dividendu koja se raspodeljuje vlasnicima običnih akcija.

Vlasnička struktura običnih akcija na dan 31. decembar 2020. godine, kao i na dan 31. decembar 2019. godine je prikazana u sledećoj tabeli (% vlasništva):

	31-Dec-2020	31-Dec-2019
Phillp Morris Holland Holdings B.V.	83,6	83,6
Akcionarski fond	16,2	16,2
Manjinski akcionari	0,2	0,2
	100,0	100,0

Promene na kapitalu su prikazane na sledeći način:

	Akcijski kapital	Ostali sveobuhvatni rezultat	Neraspoređena dobit	Otkupljene sopstvene akcije	Ukupno
Na dan 01. januar 2019. godine	11.461.033	23.001	3.702.439	(145.750)	15.040.723
Usklađivanje tržišne vrednosti – povećanje u rev. rezervama	-	181	-	-	181
Smanjenje beneficija zaposlenima i isplate akcija	-	964	-	-	964
Beneficije zaposlenima	-	(664)	-	-	(664)
Dobit za godinu	-	-	4.658.692	-	4.658.692
Isplaćena dividenda za 2018. godinu	-	-	(3.702.439)	-	(3.702.439)
Na dan 31. decembar 2019. godine	11.461.033	23.482	4.658.692	(145.750)	15.997.457
Uklanjanje efekata promene tržišne vrednosti finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju	-	1.441	-	-	1.441
Povećanje beneficija zaposlenima i isplate akcija	-	(427)	-	-	(427)
Beneficije zaposlenima	-	(664)	-	-	(664)
Dobit za period	-	-	4.861.423	-	4.861.423
Isplaćena dividenda za 2019. godinu	-	-	(4.658.692)	-	(4.658.692)
Na dan 31. decembar 2020. godine	11.461.033	23.832	4.861.423	(145.750)	16.200.538

Otkupljene sopstvene akcije

U 2011. i 2010. godini Društvo je otkupilo 56.975 preferencijalnih akcija I klase od akcionara nesaglasnih sa odlukama skupštine čime je steklo sopstvene akcije. Ukupna plaćena suma za sticanje ovih akcija iznosi RSD 145.750. Akcije imaju tretman sopstvenih akcija.

29. Revalorizacione rezerve

Revalorizacione rezerve predstavljaju rezerve formirane po osnovu rezervi za penzije i kompenzacije na osnovu plaćanja akcijama.

	2020	2019
Stanje na dan 1. januar	23.482	23.001
Ukidanje efekata promene tržišne vrednosti finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju	1.441	-
Povećanje/(Smanjenje) tržišne vrednosti – Novosadski sajam	-	181
Povećanje/(Smanjenje) beneficija zaposlenima	(427)	964
Beneficije za penzije	(664)	(664)
Na kraju perioda	23.832	23.482

Revalorizacione rezerve uključuju i aktuarske dobitke/gubitke proistekle iz penzionih planova a u skladu sa MRS 19 "Naknade zaposlenima" kao i beneficije za plaćanje u akcijama u skladu sa MSFI 2.

Penzioni planovi

Društvo je odložilo efekat aktuarskih dobitaka/gubitaka kroz poziciju ostalog sveobuhvatnog rezultata a u skladu sa MRS 19 „Naknade zaposlenima” i priznače ih kao prihod u bilansu uspeha tokom prosečnog perioda u kome će pravo na sticanje beneficija biti ostvareno.

Aktuarski dobitci i gubici koji proističu iz iskustvenih korekcija i promena u aktuarskim pretpostavkama knjiže se na teret ili u korist kapitala u okviru ostalog finansijskog rezultata u periodu u kome su nastali. Troškovi minulog rada priznaju se odmah u okviru bilansa uspeha.

Plaćanje akcijama

Na nivou Matičnog Društva postoji poseban plan naknada za rukovodioce koji se primenjuje u svim Društvima koja posluju u sastavu Matičnog Društva. Plan podrazumeva naknadu rukovodiocima u akcijama PMI Inc. nakon ispunjenja određenih uslova i primljene akcije predstavljaju dugoročnu kompenzaciju u vidu učešća u kapitalu Matičnog Društva nakon trogodišnjeg perioda službe.

Troškovi kompenzacije u akcijama su ustanovljeni pozivanjem na fer vrednost datih instrumenata kapitala odmerene na datum dodeljivanja. Fer vrednost se poziva na tržišnu cenu običnih akcija Matičnog Društva na datum dodeljivanja prava na naknadu zaposlenom. Troškovi se priznaju ravnomerno tokom celog perioda izvršenja kao trošak beneficija zaposlenih sa odgovarajućim rezervisanjima na kapitalu.

30. Neraspoređena dobit

Promene na računu neraspoređene dobiti su bile kao što sledi:

	2020	2019
Na početku perioda	4.658.692	3.702.439
Dobit za period	4.861.423	4.658.692
Isplaćena dividenda iz prethodne godine (Napomena 16)	(4.658.692)	(3.702.439)
Na kraju perioda	4.861.423	4.658.692

Philip Morris Operations a.d. Niš

Finansijski izveštaji za period od 01. januara do 31. decembra 2020. godine
(svi iznosi su u 000 RSD, osim ako nije drugačije naznačeno)

31. Dugoročna rezervisanja

Promene na računu su bile kao što sledi:

	Jubilarne nagrade	Naknade po odlasku u penziju	Sudski sporovi i ostala rezervisanja	Ukupno
Na dan 01. januar 2019. godine	61.411	67.854	104.824	234.089
Prenos na kratkoročna rezervisanja i plaćeno	(16.058)	-	(13.468)	(29.526)
Dodatna rezervisanja (Napomena 6)	12.208	6.685	-	18.893
Troškovi minulog rada	-	780	-	780
Ukidanje rezervisanja	-	-	(15.067)	(15.067)
Prenos aktuarskog dobitka na rezerve	-	-	-	-
Revalorizacija	-	-	-	-
Na dan 31. decembar 2019. godine	57.561	75.319	76.289	209.169
Prenos na kratkoročna rezervisanja i plaćeno	(8.714)	-	(14.247)	(22.961)
Dodatna rezervisanja (Napomena 6)	12.208	6.685	-	18.893
Troškovi minulog rada	-	780	-	780
Ukidanje rezervisanja	-	-	(11.189)	(11.189)
Prenos aktuarskog gubitka na rezerve	-	-	-	-
Revalorizacija	-	-	-	-
Na dan 31. decembar 2020. godine	61.055	82.784	50.853	194.692

Rezervisanja izvršena u 2020. godini prikazana su u okviru Troškova amortizacije i rezervisanja u bilansu uspeha Društva (Napomena 6).

Dugoročna rezervisanja za jubilarne nagrade i nadoknade za odlazak u penziju procenjuju se od strane eksternog nezavisnog aktuara svake četvrtne godine. Osnovne aktuarske pretpostavke za jubilarne nagrade i nadoknade za odlazak u penziju prikazane su kao što sledi:

	2020	2019
Diskontna stopa	4,80%	4,80%
Buduće povećanje zarada	3,00%	3,00%
Smrtnost	EVK90	EVK90
Godine starosti za odlazak u penziju	Po sticanju jednog od uslova za penziju	

32. Obaveze po osnovu lizinga

Prilikom primene MSFI 16, Društvo je priznalo obaveze po osnovu lizinga koji je prethodno bio klasifikovan kao "Operativni lizing" po principima MRS 17 "Lizing". Ove obaveze su odmerene po osnovu preostalih rata plaćanja za lizing, diskontovanih korišćenjem inkrementalne kamatne stope zaduživanja Društva na dan 01. januar 2019. godine. Prosečna ponderisana inkrementalna kamatna stopa zaduživanja Društva primenjena na obaveze po osnovu lizinga na dan 01. januar 2019. godine iznosila je 7,60%, dok je na dan 31. decembar 2020. godine iznosila 6,46%.

	31-Dec-2020	31-Dec-2019
Kratkoročne obaveze po osnovu lizinga	93.122	114.061
Dugoročne obaveze po osnovu lizinga	79.367	99.060
	172.489	213.121

Philip Morris Operations a.d. Niš Finansijski Izveštaji za period od 01. januara do 31. decembra 2020. godine
(svi iznosi su u 000 RSD, osim ako nije drugačije naznačeno)**32. Obaveze po osnovu lizinga (nastavak)**

Rashodi po osnovu lizinga priznati u okviru Bilansa uspeha

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
Amortizacija prava na korišćenje osnovnih sredstava (Napomene 6, 18)	115.976	107.325
Troškovi koji se odnose na kratkoročni lizing (Napomene 7 i 8)	62.045	62.389
Troškovi koji se odnose na lizing sredstava male vrednosti koja nisu prikazana kao kratkoročni lizing (Napomena 8)	20.680	5.843
Troškovi kamata po osnovu lizinga (Napomena 10)	13.237	14.632
Troškovi koji se odnose na varijabilna plaćanja lizinga koja nisu uključena u obaveze za lizing (Napomena 8)	9.235	4.850
	<u>221.173</u>	<u>195.039</u>

33. Obaveze iz poslovanja

	<u>31-Dec-2020</u>	<u>31-Dec-2019</u>
Dobavljači – povezana pravna lica na inostranom tržištu	3.575.304	2.219.179
Dobavljači – na domaćem tržištu	1.713.163	1.321.557
Dobavljači – na inostranom tržištu	215.717	103.813
Dobavljači – povezana pravna lica na domaćem tržištu	178.985	153.714
	<u>5.683.169</u>	<u>3.798.263</u>

Rokovi i uslovi koji se odnose na povezana pravna lica su iskazani u Napomeni 38.

34. Ostale kratkoročne obaveze

	<u>31-Dec-2020</u>	<u>31-Dec-2019</u>
Obaveze za zarade i ostale kratkoročne obaveze	185.034	175.274
Obaveze za neiskorišćene godišnje odmore	37.872	26.723
Obaveze za dividendu	17.360	15.037
	<u>240.266</u>	<u>217.034</u>

35. Obaveze po osnovu poreza na dodatu vrednost, ostalih javnih prihoda i pasivna vremenska razgraničenja

	<u>31-Dec-2020</u>	<u>31-Dec-2019</u>
Obaveza za akcizu	3.929.290	2.999.732
Razgraničeni troškovi	890.149	735.193
Obaveza za porez na dobit	131.585	191.620
Ostali porezi i doprinosi	63.876	46.825
	<u>5.014.900</u>	<u>3.973.369</u>

Philip Morris Operations a.d. Niš

Finansijski izveštaji za period od 01. januara do 31. decembra 2020. godine
(svi iznosi su u 000 RSD, osim ako nije drugačije naznačeno)

35. Obaveze po osnovu poreza na dodatu vrednost, ostalih javnih prihoda i pasivna vremenska razgraničenja (nastavak)

Razgraničeni troškovi u iznosu od RSD 890.149 (2019: RSD 735.193) obuhvataju:

	31-Dec-2020	31-Dec-2019
Podsticaji za trgovinu	248.182	257.648
Direktni troškovi marketinga	207.604	114.474
Usluge distribucije	118.547	97.640
Obezbedjenje, čišćenje i pomoćno osoblje	72.875	53.247
Troškovi održavanja	36.524	35.922
Troškovi komunalnih usluga	25.590	24.301
Agencijske, konsultantske, revizorske i pravne usluge	23.527	28.246
Primanja zaposlenih (uključujući poreze)	14.003	17.648
Transport i špedicija	11.111	16.288
Donacije	7.983	14.479
Usluge kafeterije	5.226	5.553
Ostalo	118.977	69.747
	890.149	735.193

36. Vanbilansna sredstva i obaveze

	31-Dec-2020	31-Dec-2019
Materijali, poluproizvodi i roba u tuđem vlasništvu	7.096.795	7.987.454
Garancije za akcizu, carine i PDV	6.690.000	5.400.000
Dodatno penziono osiguranje	556.235	518.845
	14.343.030	13.906.299

37. Usaglašavanje potraživanja i obaveza

Društvo usaglašava potraživanja i obaveze sa svojim poslovnim partnerima u 2020. godini sa stanjima na kontima ili zapsnika o poredjenju. Rezultati usaglašavanja izvršenih u izveštajnom periodu su zadovoljavajući.

38. Transakcije sa povezanim pravnim licima

Za svrhe ovih finansijskih izveštaja, pravna lica se tretiraju kao povezana ukoliko jedno pravno lice ima mogućnost kontrolisanja drugog pravnog lica ili vrši značajan uticaj na finansijske i poslovne odluke drugog lica, što je definisano u MRS 24 "Obelodanjivanja odnosa sa povezanim licima". Prilikom razmatranja svih mogućih vrsta odnosa između povezanih pravnih lica, pažnja se usmerava na suštinu odnosa, a ne samo na pravnu formu.

Društvo je kontrolisano od strane Društva Philip Morris Holland Holdings BV, koje poseduje 87,52% akcija Društva. Akcije Društva se kotiraju na Beogradskoj berzi. Krajnje matično Društvo je Društvo Philip Morris International Inc, New York, SAD.

38. Transakcije sa povezanim pravnim licima (nastavak)

Salda na dan 31. decembar 2020. godine i 31. decembar 2019. godine, kao i transakcije sa povezanim pravnim licima Društva sastoje se iz sledećeg:

<u>a) Salda sa povezanim pravnim licima</u>	<u>Odnos</u>	<u>31-Dec-2020</u>	<u>31-Dec-2019</u>
Potraživanja od kupaca, bruto (Napomena 25)	povezano	1.477.954	783.314
Potraživanja od kupaca, bruto	zavisno	-	-
Potraživanja od kupaca, bruto	matično	-	-
Obaveze prema dobavljačima (Napomena 33)	povezano	(3.754.289)	(2.372.893)
Obaveze prema dobavljačima	zavisno	-	-
Obaveze prema dobavljačima	matično	-	-
Ukupno		(2.276.335)	(1.589.579)

Salda potraživanja sa povezanim pravnim licima prikazana su u tabeli ispod:

<u>i) Povezano pravno lice</u>	<u>31-Dec-2020</u>	<u>31-Dec-2019</u>
Philip Morris Products S.A.	1.297.743	780.901
AO Philip Morris Izhora	177.512	-
Phillip Morris Services S.A.	2.335	1.934
Philip Morris Polska S.A.	176	-
UAB Philip Morris Lietuva	133	-
Philip Morris Romania S.R.L. Otopeni	32	-
Tabaqueira - Empresa Industrial de Tabacos, S.A.	23	-
Phillip Morris BH d.o.o. Sarajevo	-	451
Phillip Morris Manufacturing GMBH	-	20
Philip Morris Tutunski Kombinat Skoplje	-	8
Ukupno	1.477.954	783.314

Salda obaveza prema povezanim pravnim licima prikazana su u tabeli ispod:

<u>ii) Povezano pravno lice</u>	<u>31-Dec-2020</u>	<u>31-Dec-2019</u>
Philip Morris Products S.A.	(2.305.675)	(1.420.336)
Philip Morris International IT	(309.236)	(39.627)
Phillip Morris Manufacturing GMBH	(264.547)	-
AO Philip Morris Izhora	(254.173)	(88.900)
Philip Morris Global Brands INC.	(252.236)	(187.369)
Phillip Morris Services d.o.o. Beograd	(178.985)	(153.714)
Philip Morris Products S.A. OC Division	(118.055)	(84.547)
PMI Service Center Europe	(29.444)	(34.366)
Philip Morris Services S.A.	(11.065)	(13.509)
Philip Morris Polska S.A.	(10.582)	-
Philip Morris Montenegro d.o.o.	(10.049)	(14.155)
Philip Morris Ukraine	(9.376)	(8.083)
Philip Morris Products S.A. Manufacturing	(539)	-
Philsa Philip Morris Sabanci	(327)	-
UAB Philip Morris Lietuva	-	(311.713)
Philip Morris Korea INC.	-	(16.452)
Phillip Morris CR A.S.	-	(122)
Ukupno	(3.754.289)	(2.372.893)

38. Transakcije sa povezanim pravnim licima (nastavak)

<u>b) Transakcije sa povezanim pravnim licima</u>	Odnos	2020	2019
Nabavke	povezano	8.296.880	6.123.528
Prihod od prodaje, neto (Napomena 5)	povezano	7.498.951	6.815.422
Isplaćena dividenda	matično	3.899.194	3.099.934
Ostali troškovi poslovanja	povezano	3.581.819	3.613.222

Nabavke od povezanih pravnih lica prikazane su u tabeli ispod:

<u>ii) Related party</u>	2020	2019
Philip Morris Products S.A.	4.269.853	5.443.204
AO Philip Morris Izhora	2.973.974	185.807
Philip Morris Manufacturing GMBH	591.030	294
UAB Philip Morris Lietuva	383.869	311.789
Philip Morris Ukraine	40.362	9.703
Philip Morris Korea INC.	16.439	171.473
Philip Morris Polska S.A.	11.006	137
Philip Morris Products S.A. Manufacturing	10.021	-
Philsa Philip Morris Sabanci	311	686
f6 Cigarettenfabrik GmbH & Co. KG	15	-
Tabaqueira - Empresa Industrial de Tabacos, S.A.	-	292
Philip Morris CR A.S.	-	122
Philip Morris Investments B.V.	-	21
Ukupno	8.296.880	6.123.528

Prihod od prodaje sa povezanim pravnim licima prikazan je u tabeli ispod:

<u>i) Related party</u>	2020	2019
Philip Morris Products S.A.	7.316.426	6.801.023
AO Philip Morris Izhora	177.497	-
Tabaqueira - Empresa Industrial de Tabacos, S.A.	1.670	-
Philip Morris Polska S.A.	866	-
PMFTC, INC.	765	23
Philip Morris Tutunski Kombinat Skoplje	712	-
Philip Morris Products S.A. Manufacturing	441	-
UAB Philip Morris Lietuva	284	-
Philip Morris CR A.S.	250	-
Phillp Morris Romania S.R.L	40	-
Philip Morris BH d.o.o. Sarajevo	-	10.362
Philip Morris Albania SH.P.K.	-	3.958
Philsa Philip Morris Sabanci	-	33
Philip Morris Manufacturing GMBH	-	20
Philip Morris Manufacturing Senegal S.A.R.L.	-	3
Ukupno	7.498.951	6.815.422

38. Transakcije sa povezanim pravnim licima (nastavak)

Ostali troškovi poslovanja iz transakcija sa povezanim pravnim licima prikazani su u tabeli ispod:

<u>iii) Povezano pravno lice</u>	<u>2020</u>	<u>2019</u>
Philip Morris Services d.o.o. Beograd	1.310.958	1.618.485
Philip Morris Global Brands INC.	700.657	716.620
Philip Morris International IT	591.796	280.635
Philip Morris Products S.A. OC Division	426.050	462.213
Philip Morris Products S.A.	352.380	310.182
PMI Service Center Europe	92.051	118.037
Philip Morris Montenegro LTD	55.113	37.247
Philip Morris Services S.A.	44.882	57.849
CTPM International SA	7.381	10.730
Philip Morris International INC.	535	1.224
Philsa Philip Morris Sabanci	16	.
Ukupno	3.581.819	3.613.222

Naknade ključnom rukovodstvu

Naknada koja se isplaćuje ključnom rukovodstvu za njihove usluge, bilo da su ostvarili puno radno vreme ili honorarni rad, obuhvata platu po ugovoru. Dodatne naknade i kompenzacije mogu se isplatiti rukovodstvu za usluge u tom svojstvu, a takođe i za prisustvo sednicama Odbora direktora.

Ukupna naknada za ključno rukovodstvo za 2020. godinu uključena u bilans uspeha iznosi RSD 7.939 (2019: RSD 10.565).

39. Potencijalne obaveze**i) Pitanja zaštite životne sredine**

Propisi o životnoj sredini u Republici Srbiji su u procesu razvoja i Društvo nije iskazalo obaveze na dan 31. decembar 2020. godine za bilo koji predviđeni trošak uključujući naknade za pravne i konsultantske usluge, proučavanje lokacije, dizajn i primenu korektivnih planova, koji se odnose na pitanja zaštite životne sredine. Rukovodstvo ne smatra da su troškovi vezani za zaštitu životne sredine značajni.

ii) Sudski sporovi

Na dan 31. decembar 2020. godine protiv Društva se vodi više sudskih sporova čija visina tužbenih zahteva iznosi RSD 214.252. Prema instrukcijama dobijenih od advokata koji zastupaju Društvo u tim sporovima, a na osnovu procene svakog pojedinačnog sudskog spora, Društvo je izvršilo rezervisanje iznosa za sudske sporove od RSD 50.853 (Napomena 31). Rukovodstvo Društva procenjuje da će preostali deo tekućih sporova od RSD 163.399, biti rešen u korist Društva, pa je stoga procenilo da ne treba da vrši rezervisanje za te sporove.

40. Poreski rizici

Poreski zakoni Republike Srbije podležu različitim tumačenjima i čestim izmenama i dopunama. Tumačenje poreskih zakona od strane poreskih vlasti, može da se razlikuje od onih koje je izvršilo rukovodstvo Društva. Kao rezultat, neke transakcije mogu biti dovedene u pitanje od strane poreskih vlasti i Društvo može biti obavezno da plati dodatne poreze, kazne i kamate. Krajnji rok dospeća poreskih obaveza je pet godina. To znači da poreske vlasti imaju prava da odrede plaćanje neplaćene poreske obaveze u roku od pet godina od datuma transakcije. Rukovodstvo je ocenilo da Društvo nema nepriznatih poreskih obaveza koje su nastale zaključno sa 31. decembrom 2020. godine.

Philip Morris Operations a.d. Niš

Finansijski izveštaji za period od 01. januara do 31. decembra 2020. godine
(svi iznosi su u 000 RSD, osim ako nije drugačije naznačeno)

41. Događaji posle datuma bilansa stanja

Nije bilo događaja koji su nastali posle datuma bilansa stanja do datuma odobrenja finansijskih izveštaja od strane Odbora Direktora Društva 22. aprila 2021. godine koji bi zahtevali izmene ili obelodanjivanje u napomenama uz priložene finansijske izveštaje.

Nakon pojavljivanja novog virusa COVID-19 krajem 2019. godine u Kini, tokom 2020. godine virus se proširio i na druge zemlje u svetu uz povećanje broja obolelih i proglašenje globalne pandemije COVID-19 virusa od strane Svetske Zdravstvene Organizacije (SZO).

Situacija sa COVID-19 virusom izaziva usporavanje ukupnih privrednih aktivnosti, otežavajući planiranje i održavanje obima poslovanja, kao i logistiku, transport, prodaju i druge važne aktivnosti u poslovanju privrednih subjekata.

Sagledali smo uticaj virusa COVID-19 na Društvo na osnovu dostupnih informacija, i razmotrili: (i) finansijsku poziciju i rezultate poslovanja, (ii) kapital i finansijska sredstva, uključujući likvidnost Društva, (iii) potražnju za proizvodima i uslugama, (iv) lanac snabdevanja i distribuciju proizvoda. Iako se situacija sa pandemijom virusa i dalje razvija, do dana objavljivanja ovih finansijskih izveštaja nije bilo značajnog uticaja na poslovanje Društva, međutim, budući efekti se ne mogu predvideti.

Iz tih razloga, rukovodstvo Društva intezivno prati i procenjuje potencijalne efekte izazvane globalnom pandemijom virusa i preduzima sve neophodne mere kako bi održalo sposobnost Društva da nastavi da posluje u neograničenom periodu u predvidljivoj budućnosti, a kako bi akcionarima obezbedilo dividende i očuvalo optimalnu strukturu kapitala.

Niš, 22. april 2021. godine

Milena Popović

Lice odgovorno za sastavljanje
finansijskog izveštaja

Aleksandar Jakovljević

Zakonski zastupnik

Philip Morris Operations a.d. Niš

**Godišnji izveštaj javnog društva
za godinu završenu 31. decembra 2020. godine**

<u>Sadržaj</u>	<u>Strana</u>
Bilans uspeha	1
Bilans stanja - aktiva	4
Bilans stanja - pasiva	6
Izveštaj o ostalom rezultatu	10
Izveštaj o tokovima gotovine.....	12
Izveštaj o promenama na kapitalu	14
Napomene uz Finansijske izveštaje	15
Izveštaj revizora	54
Godišnji izveštaj o poslovanju Društva	56
Odluka nadležnog organa o usvajanju godišnjih finansijskih izveštaja	63
Odluka o raspodeli dobiti	63
Izjava lica odgovornih za sastavljanje godišnjeg izveštaja	63

Philip Morris Operations a.d. Niš

Godišnji izveštaji za period od 01. januara do 31. decembra 2020. godine
(svi iznosi su u 000 RSD, osim ako nije drugačije naznačeno)

Bilans uspeha za period od 01.01. do 31.12.2020. godine

-u hiljadama dinara-

Grupa računa, račun	POZICIJA	AOP	Napomena broj	Iznos	
				Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5	6
	PRIHODI IZ REDOVNOG POSLOVANJA				
60 do 65, osim 62 i 63	A. POSLOVNI PRIHODI (1002 + 1009 + 1016 + 1017)	1001	5	23.786.112	22.597.937
60	I. PRIHODI OD PRODAJE ROBE (1003 + 1004 + 1005 + 1006 + 1007 + 1008)	1002	5	16.289.362	15.794.215
600	1. Prihodi od prodaje robe matičnim i zavisnim pravnim licima na domaćem tržištu	1003		-	-
601	2. Prihodi od prodaje robe matičnim i zavisnim pravnim licima na inostranom tržištu	1004		-	-
602	3. Prihodi od prodaje robe ostalim povezanim pravnim licima na domaćem tržištu	1005		-	-
603	4. Prihodi od prodaje robe ostalim povezanim pravnim licima na inostranom tržištu	1006	5,38	5.028	14.399
604	5. Prihodi od prodaje robe na domaćem tržištu	1007	5	15.822.731	15.143.362
605	6. Prihodi od prodaje robe na inostranom tržištu	1008	5	461.603	636.454
61	II. PRIHODI OD PRODAJE PROIZVODA I USLUGA (1010 + 1011 + 1012 + 1013 + 1014 + 1015)	1009	5	7.493.923	6.801.023
610	1. Prihodi od prodaje proizvoda i usluga matičnim i zavisnim pravnim licima na domaćem tržištu	1010		-	-
611	2. Prihodi od prodaje proizvoda i usluga matičnim i zavisnim pravnim licima na inostranom tržištu	1011		-	-
612	3. Prihodi od prodaje proizvoda i usluga ostalim povezanim pravnim licima na domaćem tržištu	1012		-	-
613	4. Prihodi od prodaje proizvoda i usluga ostalim povezanim pravnim licima na inostranom tržištu	1013	5,38	7.493.923	6.801.023
614	5. Prihodi od prodaje proizvoda i usluga na domaćem tržištu	1014		-	-
615	6. Prihodi od prodaje gotovih proizvoda i usluga na inostranom tržištu	1015		-	-
64	III. PRIHODI OD PREMIJA, SUBVENCIJA, DOTACIJA, DONACIJA I SL.	1016		-	-
65	IV. DRUGI POSLOVNI PRIHODI	1017	5	2.827	2.699
	RASHODI IZ REDOVNOG POSLOVANJA				
50 do 55, 62 i 63	B. POSLOVNI RASHODI (1019 - 1020 - 1021 + 1022 + 1023 + 1024 + 1025 + 1026 + 1027 + 1028 + 1029) ≥ 0	1018	6	18.048.679	17.146.959
50	I. NABAVNA VREDNOST PRODATE ROBE	1019	6	6.646.645	6.092.458
62	II. PRIHODI OD AKTIVIRANJA UČINAKA I ROBE	1020		-	-
630	III. POVEĆANJE VREDNOSTI ZALIHA NEDOVRŠENIH I GOTOVIH PROIZVODA I NEDOVRŠENIH USLUGA	1021		-	-
631	IV. SMANJENJE VREDNOSTI ZALIHA NEDOVRŠENIH I GOTOVIH PROIZVODA I NEDOVRŠENIH USLUGA	1022		-	-
51 osim 513	V. TROŠKOVI MATERIJALA	1023	6	889.210	890.637
513	VI. TROŠKOVI GORIVA I ENERGIJE	1024	6	268.007	277.741
52	VII. TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALI LIČNI RASHODI	1025	6,7	1.710.055	1.527.685
53	VIII. TROŠKOVI PROIZVODNIH USLUGA	1026	6,8	3.673.120	3.623.713
540	IX. TROŠKOVI AMORTIZACIJE	1027	6	1.390.324	1.332.645
541 do 549	X. TROŠKOVI DUGOROČNIH REZERVISANJA	1028	6,31	18.693	18.893
55	XI. NEMATERIJALNI TROŠKOVI	1029	6,8	3.452.425	3.383.187

Philip Morris Operations a.d. Nis

Godišnji izveštaji za period od 01. januara do 31. decembra 2020. godine
(svi iznosi su u 000 RSD, osim ako nije drugačije naznačeno)

Grupa računa, račun	POZICIJA	AOP	Napomena broj	Iznos	
				Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5	6
	V. POSLOVNI DOBITAK (1001 - 1018) ≥ 0	1030		5.737.433	5.450.978
	G. POSLOVNI GUBITAK (1018 - 1001) ≥ 0	1031		-	-
66	D. FINANSIJSKI PRIHODI (1033 + 1038 + 1039)	1032	9	127.357	126.467
66, osim 662, 663 i 664	I. FINANSIJSKI PRIHODI OD POVEZANIH LICA I OSTALI FINANSIJSKI PRIHODI (1034 + 1035 + 1036 + 1037)	1033		-	-
660	1. Finansijski prihodi od matičnih i zavisnih pravnih lica	1034		-	-
661	2. Finansijski prihodi od ostalih povezanih pravnih lica	1035		-	-
665	3. Prihodi od učešća u dobitku pridruženih pravnih lica i zajedničkih poduhvata	1036		-	-
669	4. Ostali finansijski prihodi	1037		-	-
662	II. PRIHODI OD KAMATA (OD TREĆIH LICA)	1038	9	23.145	58.681
663 i 664	III. POZITIVNE KURSNE RAZLIKE I POZITIVNI EFEKTI VALUTNE KLAUZULE (PREMA TREĆIM LICIMA)	1039	9	104.212	67.786
56	Đ. FINANSIJSKI RASHODI (1041 + 1046 + 1047)	1040	10	77.543	66.146
56, osim 562, 563 i 564	I. FINANSIJSKI RASHODI IZ ODNOSA SA POVEZANIM PRAVNIM LICIMA I OSTALI FINANSIJSKI RASHODI (1042 + 1043 + 1044 + 1045)	1041		-	-
560	1. Finansijski rashodi iz odnosa sa matičnim i zavisnim pravnim licima	1042		-	-
561	2. Finansijski rashodi iz odnosa sa ostalim povezanim pravnim licima	1043		-	-
565	3. Rashodi od učešća u gubitku pridruženih pravnih lica i zajedničkih poduhvata	1044		-	-
566 i 569	4. Ostali finansijski rashodi	1045		-	-
562	II. RASHODI KAMATA (PREMA TREĆIM LICIMA)	1046	10	13.473	15.175
563 i 564	III. NEGATIVNE KURSNE RAZLIKE I NEGATIVNI EFEKTI VALUTNE KLAUZULE (PREMA TREĆIM LICIMA)	1047	10	64.070	50.971
	E. DOBITAK IZ FINANSIRANJA (1032 - 1040)	1048		49.814	60.321
	Ž. GUBITAK IZ FINANSIRANJA (1040 - 1032)	1049		-	-
683 i 685	Z. PRIHODI OD USKLADIVANJA VREDNOSTI OSTALE IMOVINE KOJA SE ISKAZUJE PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA	1050		5.482	-
583 i 585	I. RASHODI OD USKLADIVANJA VREDNOSTI OSTALE IMOVINE KOJA SE ISKAZUJE PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA	1051		2.036	601
67 i 68, osim 683 i 685	J. OSTALI PRIHODI	1052	11	117.297	172.905
57 i 58, osim 583 i 585	K. OSTALI RASHODI	1053	12	156.560	196.935
	L. DOBITAK IZ REDOVNOG POSLOVANJA PRE OPOREZIVANJA (1030 - 1031 + 1048 - 1049 + 1050 - 1051 + 1052 - 1053)	1054	13	5.751.430	5.486.668
	LJ. GUBITAK IZ REDOVNOG POSLOVANJA PRE OPOREZIVANJA (1031 - 1030 + 1049 - 1048 + 1051 - 1050 + 1053 - 1052)	1055		-	-
69-59	M. NETO DOBITAK POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA, EFEKTI PROMENE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE I ISPRAVKA GREŠAKA IZ RANIJIH PERIODA	1056		-	-

Philip Morris Operations a.d. Niš

Godišnji izveštaji za period od 01. januara do 31. decembra 2020. godine
(svi iznosi su u 000 RSD, osim ako nije drugačije naznačeno)

Grupa računa, račun.	POZICIJA	AOP	Napomena broj	Iznos	
				Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5	6
59-69	N. NETO GUBITAK POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA, RASHODI PROMENE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE I ISPRAVKA GREŠAKA IZ RANIJIH PERIODA	1057		-	-
	NJ. DOBITAK PRE OPOREZIVANJA (1054 - 1055 + 1056 - 1057)	1058	13	5.751.430	5.486.668
	O. GUBITAK PRE OPOREZIVANJA (1055 - 1054 + 1057 - 1056)	1059		-	-
	P. POREZ NA DOBITAK			-	-
721	I. PORESKI RASHOD PERIODA	1060	13	939.434	881.526
deo 722	II. ODLOŽENI PORESKI RASHODI PERIODA	1061		-	-
deo 722	III. ODLOŽENI PORESKI PRIHODI PERIODA	1062	13,14	49.427	53.550
723	R. ISPLAĆENA LIČNA PRIMANJA POSLODAVCA	1063		-	-
	S. NETO DOBITAK (1058 - 1059 - 1060 - 1061 + 1062)	1064		4.861.423	4.658.692
	T. NETO GUBITAK (1059 - 1058 + 1060 + 1061 - 1062)	1065		-	-
	I. NETO DOBITAK KOJI PRIPADA MANJINSKIM ULAGAČIMA	1066		-	-
	II. NETO DOBITAK KOJI PRIPADA VEĆINSKOM VLASNIKU	1067		-	-
	I. NETO GUBITAK KOJI PRIPADA MANJINSKIM ULAGAČIMA	1068		-	-
	II. NETO GUBITAK KOJI PRIPADA VEĆINSKOM VLASNIKU	1069		-	-
	III. ZARADA PO AKCIJI			-	-
	1. Osnovna zarada po akciji	1070	15	417,59	396,33
	2. Umanjena (razvodnjena) zarada po akciji	1071		-	-

Niš, 22. april 2021. godine

Milena Popović

Lice odgovorno za sastavljanje polugodišnjeg
finansijskog izveštaja

Aleksandar Jakovljević

Zakonski zastupnik

Philip Morris Operations a.d. Niš

Godišnji izveštaji za period od 01. januara do 31. decembra 2020. godine
(svi iznosi su u 000 RSD, osim ako nije drugačije naznačeno)

Bilans stanja na dan 31.12.2020. godine

-u hiljadama dinara-

Grupa računa, račun	POZICIJA	AOP	Napomena broj	Iznos		
				Prethodna godina		
				Tekuća godina	Krajnje stanje 31.12. 2019.	Početno stanje 01.01.2019.
1	2	3	4	5	6	7
	AKTIVA					
0	A. UPISANI A NEUPLAĆENI KAPITAL	1		-	-	
	B. STALNA IMOVINA (0003 + 0010 + 0019 + 0024 + 0034)	2		7.157.929	6.759.904	
1	I. NEMATERIJALNA IMOVINA (0004 + 0005 + 0006 + 0007 + 0008 + 0009)	3	17	477.827	491.197	
010 i deo 019	1. Ulaganja u razvoj	4		-	-	
011, 012 i deo 019	2. Koncesije, patenti, licence, robne i uslužne marke, softver i ostala prava	5	17	10.083	23.036	
013 i deo 019	3. Gudvil	6		-	-	
014 i deo 019	4. Ostala nematerijalna imovina	7	17	467.744	467.744	
015 i deo 019	5. Nematerijalna imovina u pripremi	8	17	-	417	
016 i deo 019	6. Avansi za nematerijalnu imovinu	9		-	-	
2	II. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA (0011 + 0012 + 0013 + 0014 + 0015 + 0016 + 0017 + 0018)	10		6.643.319	6.232.873	
020, 021 i deo 029	1. Zemljište	11	18	78.764	82.932	
022 i deo 029	2. Građevinski objekti	12	18	1.325.825	1.416.612	
023 i deo 029	3. Postrojenja i oprema	13	18	4.498.684	3.866.088	
024 i deo 029	4. Investicione nekretnine	14	19	-	-	
025 i deo 029	5. Ostale nekretnine, postrojenja i oprema	15	18	7.201	7.201	
026 i deo 029	6. Nekretnine, postrojenja i oprema u pripremi	16	18	728.577	856.863	
027 i deo 029	7. Ulaganja na tuđim nekretninama, postrojenjima i opremi	17	18	686	1.200	
028 i deo 029	8. Avansi za nekretnine, postrojenja i opremu	18	18	3.582	1.977	
3	III. BIOLOŠKA SREDSTVA (0020 + 0021 + 0022 + 0023)	19		-	-	
030, 031 i deo 039	1. Šume i višegodišnji zasadi	20		-	-	
032 i deo 039	2. Osnovno stado	21		-	-	
037 i deo 039	3. Biološka sredstva u pripremi	22		-	-	
038 i deo 039	4. Avansi za biološka sredstva	23		-	-	
04. osim 047	IV. DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI (0025 + 0026 + 0027 + 0028 + 0029 + 0030 + 0031 + 0032 + 0033)	24		13.349	11.696	
040 i deo 049	1. Učešća u kapitalu zavisnih pravnih lica	25		-	-	
041 i deo 049	2. Učešća u kapitalu pridruženih pravnih lica i zajedničkim poduhvatima	26		-	-	

Philip Morris Operations a.d. Niš Godišnji izveštaji za period od 01. januara do 31. decembra 2020. godine
(svi iznosi su u 000 RSD, osim ako nije drugačije naznačeno)

Grupa računa, račun	POZICIJA	AOP	Napomena broj	Iznos		
				Tekuća godina	Prethodna godina	
					Krajnje stanje 31.12. 2019.	Početno stanje 01.01.2019.
1	2	3	4	5	6	7
042 i deo 049	3. Učešća u kapitalu ostalih pravnih lica i druge hartije od vrednosti raspoložive za prodaju	27	20,22	2.379	2.470	
deo 043, deo 044 i deo 049	4. Dugoročni plasmani matičnim i zavisnim pravnim licima	28		-	-	
deo 043, deo 044 i deo 049	5. Dugoročni plasmani ostalim povezanim pravnim licima	29		-	-	
deo 045 i deo 049	6. Dugoročni plasmani u zemlji	30		-	-	
deo 045 i deo 049	7. Dugoročni plasmani u inostranstvu	31		-	-	
046 i deo 049	8. Hartije od vrednosti koje se drže do dospeća	32		-	-	
048 i deo 049	9. Ostali dugoročni finansijski plasmani	33	21	10.970	9.226	
5	V. DUGOROČNA POTRAŽIVANJA (0035 + 0036 + 0037 + 0038 + 0039 + 0040 + 0041)	34		23.434	24.138	
050 i deo 059	1. Potraživanja od matičnog i zavisnih pravnih lica	35		-	-	
051 i deo 059	2. Potraživanja od ostalih povezanih lica	36		-	-	
052 i deo 059	3. Potraživanja po osnovu prodaje na robni kredit	37		-	-	
053 i deo 059	4. Potraživanje za prodaju po ugovorima o finansijskom lizingu	38		-	-	
054 i deo 059	5. Potraživanja po osnovu jemstva	39		-	-	
055 i deo 059	6. Sporna i sumnjiva potraživanja	40		-	-	
056 i deo 059	7. Ostala dugoročna potraživanja	41		23.434	24.138	
288	V. ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA	42	14	222.202	172.644	
	G. OBRTNA IMOVINA (0044 + 0051 + 0059 + 0060 + 0061 + 0062 + 0068 + 0069 + 0070)	43		20.125.923	17.475.866	
Klasa 1	I. ZALIHE (0045 + 0046 + 0047 + 0048 + 0049 + 0050)	44	23	1.863.629	1.368.833	
10	1. Materijal, rezervni delovi, alat i sitan inventar	45	23	172.843	170.038	
11	2. Nedovršena proizvodnja i nedovršene usluge	46		-	-	
12	3. Gotovi proizvodi	47		-	-	
13	4. Roba	48	23	1.688.793	1.171.804	
14	5. Stalna sredstva namenjena prodaji	49	24	-	-	
15	6. Plaćeni avansi za zalihe i usluge	50	23	1.993	26.991	

Grupa računa, račun	POZICIJA	AOP	Napomena broj	Iznos		
				Prethodna godina		
				Tekuća godina	Krajnje stanje 31.12. 2019.	Početno stanje 01.01.2019.
1	2	3	4	5	6	7
20	II. POTRAŽIVANJA PO OSNOVU PRODAJE (0052 + 0053 + 0054 + 0055 + 0056 + 0057 + 0058)	51	22,25	6.018.096	4.967.887	
200 i deo 209	1. Kupci u zemlji - matična i zavisna pravna lica	52		-	-	
201 i deo 209	2. Kupci u inostranstvu - matična i zavisna pravna lica	53		-	-	
202 i deo 209	3. Kupci u zemlji - ostala povezana pravna lica	54		-	-	
203 i deo 209	4. Kupci u inostranstvu - ostala povezana pravna lica	55	22,25,38	1.477.954	783.314	
204 i deo 209	5. Kupci u zemlji	56	22,25	4.497.263	4.126.751	
205 i deo 209	6. Kupci u inostranstvu	57	22,25	42.879	57.822	
206 i deo 209	7. Ostala potraživanja po osnovu prodaje	58		-	-	
21	III. POTRAŽIVANJA IZ SPECIFIČNIH POSLOVA	59	22,25	9.672	11.850	
22	IV. DRUGA POTRAŽIVANJA	60	22,25	135.387	121.463	
236	V. FINANSIJSKA SREDSTVA KOJA SE VREDNUJU PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA	61		-	-	
23 osim 236 i 237	VI. KRATKOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI (0063 + 0064 + 0065 + 0066 + 0067)	62		16.654	18.198	
230 i deo 239	1. Kratkoročni krediti i plasmani - matična i zavisna pravna lica	63		-	-	
231 i deo 239	2. Kratkoročni krediti i plasmani - ostala povezana pravna lica	64		-	-	
232 i deo 239	3. Kratkoročni krediti i zajmovi u zemlji	65		-	-	
233 i deo 239	4. Kratkoročni krediti i zajmovi u inostranstvu	66		-	-	
234, 235, 238 i deo 239	5. Ostali kratkoročni finansijski plasmani	67		16.654	18.198	
24	VII. GOTOVINSKI EKIVALENTI I GOTOVINA	68	22,26	5.160.971	5.657.507	
27	VIII. POREZ NA DODATU VREDNOST	69	27	1.424.405	1.438.802	
28 osim 288	IX. AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	70	27	5.497.109	3.891.326	
	D. UKUPNA AKTIVA = POSLOVNA IMOVINA (0001 + 0002 + 0042 + 0043)	71		27.506.054	24.408.414	
88	Đ. VANBILANSNA AKTIVA	72	36	14.343.030	13.906.299	
	PASIVA					

Philip Morris Operations a.d. Niš

Godišnji izveštaji za period od 01. januara do 31. decembra 2020. godine
(svi iznosi su u 000 RSD, osim ako nije drugačije naznačeno)

Grupa račun, račun	POZICIJA	AOP	Napomena broj	Iznos		
				Prethodna godina		
				Tekuća godina	Krajnje stanje 31.12. 2019.	Početno stanje 01.01.2019.
1	2	3	4	5	6	7
	A. KAPITAL (0402 + 0411 - 0412 + 0413 + 0414 + 0415 - 0416 + 0417 + 0420 - 0421) ≥ 0 = (0071 - 0424 - 0441 - 0442)	401	28	16.200.538	15.997.457	
30	I. OSNOVNI KAPITAL (0403 + 0404 + 0405 + 0406 + 0407 + 0408 + 0409 + 0410)	402	28	11.461.033	11.461.033	
300	1. Akcijski kapital	403	28	11.461.033	11.461.033	
301	2. Udeli društava s ograničenom odgovornošću	404		-	-	
302	3. Ulozi	405		-	-	
303	4. Državni kapital	406		-	-	
304	5. Društveni kapital	407		-	-	
305	6. Zadržni udeli	408		-	-	
306	7. Emisiona premija	409		-	-	
309	8. Ostali osnovni kapital	410		-	-	
31	II. UPISANI A NEUPLAĆENI KAPITAL	411		-	-	
047 i 237	III. OTKUPLJENE SOPSTVENE AKCIJE	412	28	145.750	145.750	
32	IV. REZERVE	413		-	-	
330	V. REVALORIZACIONE REZERVE PO OSNOVU REVALORIZACIJE NEMATERIJALNE IMOVINE, NEKRETNINA, POSTROJENJA I OPREME	414		-	-	
33 osim 330	VI. NEREALIZOVANI DOBICI PO OSNOVU HARTIJA OD VREDNOSTI I DRUGIH KOMPONENTI OSTALOG SVEOBUHVAATNOG REZULTATA (potražna salda računa grupe 33 osim 330)	415	28,29	23.832	24.923	
33 osim 330	VII. NEREALIZOVANI GUBICI PO OSNOVU HARTIJA OD VREDNOSTI I DRUGIH KOMPONENTI OSTALOG SVEOBUHVAATNOG REZULTATA (dugovna salda računa grupe 33 osim 330)	416	28,29	-	1.441	
34	VIII. NERASPOREĐENI DOBITAK (0418 + 0419)	417	28,30	4.861.423	4.658.692	
340	1. Neraspoređeni dobitak ranijih godina	418	28,30	-	-	
341	2. Neraspoređeni dobitak tekuće godine	419	28,30	4.861.423	4.658.692	
	IX. UČEŠĆE BEZ PRAVA KONTROLE	420		-	-	
35	X. GUBITAK (0422 + 0423)	421		-	-	
350	1. Gubitak ranijih godina	422		-	-	
351	2. Gubitak tekuće godine	423		-	-	
	B. DUGOROČNA REZERVISANJA I OBAVEZE (0425 + 0432)	424		274.059	308.229	
40	I. DUGOROČNA REZERVISANJA (0426 + 0427 + 0428 + 0429 + 0430 + 0431)	425	31	194.692	209.169	

Philip Morris Operations a.d. Niš Godišnji izveštaji za period od 01. januara do 31. decembra 2020. godine
(svi iznosi su u 000 RSD, osim ako nije drugačije naznačeno)

Grupa računa, račun	POZICIJA	AOP	Napomena broj	Iznos		
				Prethodna godina		
				Tekuća godina	Krajnje stanje 31.12. 2019.	Početno stanje 01.01.2019.
1	2	3	4	5	6	7
400	1. Rezervisanja za troškove u garantnom roku	426		-	-	
401	2. Rezervisanja za troškove obnavljanja prirodnih bogatstava	427		-	-	
403	3. Rezervisanja za troškove restrukturiranja	428		-	-	
404	4. Rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih	429	31	143.839	132.880	
405	5. Rezervisanja za troškove sudskih sporova	430	31	50.853	76.289	
402 i 409	6. Ostala dugoročna rezervisanja	431		-	-	
41	II. DUGOROČNE OBAVEZE (0433 + 0434 + 0435 + 0436 + 0437 + 0438 + 0439 + 0440)	432	32	79.367	99.060	
410	1. Obaveze koje se mogu konvertovati u kapital	433		-	-	
411	2. Obaveze prema matičnim i zavisnim pravnim licima	434		-	-	
412	3. Obaveze prema ostalim povezanim pravnim licima	435		-	-	
413	4. Obaveze po emitovanim hartijama od vrednosti u periodu dužem od godinu dana	436		-	-	
414	5. Dugoročni krediti i zajmovi u zemlji	437		-	-	
415	6. Dugoročni krediti i zajmovi u inostranstvu	438		-	-	
416	7. Obaveze po osnovu finansijskog lizinga	439	32	79.367	99.060	
419	8. Ostale dugoročne obaveze	440		-	-	
498	V. ODLOŽENE PORESKE OBAVEZE	441		-	-	
42 do 49 (osim 498)	G. KRATKOROČNE OBAVEZE (0443 + 0450 + 0451 + 0459 + 0460 + 0461 + 0462)	442		11.031.457	8.102.728	
42	I. KRATKOROČNE FINANSIJSKE OBAVEZE (0444 + 0445 + 0446 + 0447 + 0448 + 0449)	443	32	93.122	114.061	
420	1. Kratkoročni krediti od matičnih i zavisnih pravnih lica	444		-	-	
421	2. Kratkoročni krediti od ostalih povezanih pravnih lica	445		-	-	
422	3. Kratkoročni krediti i zajmovi u zemlji	446		-	-	
423	4. Kratkoročni krediti i zajmovi u inostranstvu	447		-	-	
427	5. Obaveze po osnovu stalnih sredstava i sredstava obustavljenog poslovanja namenjenih prodaji	448		-	-	
424, 425, 426 i 429	6. Ostale kratkoročne finansijske obaveze	449	32	93.122	114.061	
430	II. PRIMLJENI AVANSI, DEPOZITI I KAUCIJE	450		-	-	

Grupa računa, račun	POZICIJA	AOP	Napomena broj	Iznos		
				Prethodna godina		
				Tekuća godina	Krajnje stanje 31.12. 2019.	Početno stanje 01.01.2019.
1	2	3	4	5	6	7
43 osim 430	III. OBAVEZE IZ POSLOVANJA (0452 + 0453 + 0454 + 0455 + 0456 + 0457 + 0458)	451	33	5.683.169	3.798.263	
431	1. Dobavljači - matična i zavisna pravna lica u zemlji	452		-	-	
432	2. Dobavljači - matična i zavisna pravna lica u inostranstvu	453		-	-	
433	3. Dobavljači - ostala povezana pravna lica u zemlji	454	33,38	178.985	153.714	
434	4. Dobavljači - ostala povezana pravna lica u inostranstvu	455	33,38	3.575.304	2.219.179	
435	5. Dobavljači u zemlji	456	33	1.713.163	1.321.557	
436	6. Dobavljači u inostranstvu	457	33	215.717	103.813	
439	7. Ostale obaveze iz poslovanja	458		-	-	
44, 45 i 46	IV. OSTALE KRATKOROČNE OBAVEZE	459	34	240.266	217.034	
47	V. OBAVEZE PO OSNOVU POREZA NA DODATU VREDNOST	460		-	-	
48	VI. OBAVEZE ZA OSTALE POREZE, DOPRINOSE I DRUGE DAŽBINE	461	35	4.124.751	3.238.177	
49 osim 498	VII. PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	462	35	890.149	735.193	
	D. GUBITAK IZNAD VISINE KAPITALA (0412 + 0416 + 0421 - 0420 - 0417 - 0415 - 0414 - 0413 - 0411 - 0402) ≥ 0 = (0441 + 0424 + 0442 - 0071) ≥ 0	463		-	-	
	Đ. UKUPNA PASIVA (0424 + 0442 + 0441 + 0401 - 0463) ≥ 0	464		27.506.054	24.408.414	
89	E. VANBILANSNA PASIVA	465	36	14.343.030	13.906.299	

Niš, 22. april 2021. godine

Milena Popović

Lice odgovorno za sastavljanje polugodišnjeg
finansijskog izveštaja

Aleksandar Jakovljević

Zakonski zastupnik

Philip Morris Operations a.d. Niš

Godišnji izveštaji za period od 01. januara do 31. decembra 2020. godine
(svi iznosi su u 000 RSD, osim ako nije drugačije naznačeno)

Izveštaj o ostalom rezultatu za period od 01.01. do 31.12.2020. godine

-u hiljadama dinara-

Grupa računa, račun	POZICIJA	AOP	Napomena broj	Iznos	
				Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5	6
	A. NETO REZULTAT IZ POSLOVANJA				
	I. NETO DOBITAK (AOP 1064)	2001	30	4.861.423	4.658.692
	II. NETO GUBITAK (AOP 1065)	2002		-	-
	B. OSTALI SVEOBUH VATNI DOBITAK ILI GUBITAK				
	a) Stavke koje neće biti reklasifikovane u Bilansu uspeha u budućim periodima				
330	1. Promene revalorizacije nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme				
	a) povećanje revalorizacionih rezervi	2003		-	-
	b) smanjenje revalorizacionih rezervi	2004		-	-
331	2. Aktuarski dobiti ili gubici po osnovu planova definisanih primanja				
	a) dobiti	2005		-	-
	b) gubici	2006	28,29	664	664
332	3. Dobici ili gubici po osnovu ulaganja u vlasničke instrumente kapitala				-
	a) dobiti	2007	28,29	-	964
	b) gubici	2008	28,29	427	-
333	3. Dobici ili gubici po osnovu udela u ostalom sveobuhvatnom dobitku ili gubitku pridruženih društava				
	a) dobiti	2009		-	-
	b) gubici	2010		-	-
	b) Stavke koje naknadno mogu biti reklasifikovane u Bilansu uspeha u budućim periodima				
334	1. Dobici ili gubici po osnovu preračuna finansijskih izveštaja inostranog poslovanja				
	a) dobiti	2011		-	-
	b) gubici	2012		-	-
335	2. Dobici ili gubici od instrumenata zaštite neto ulaganja u inostrano poslovanje				
	a) dobiti	2013		-	-
	b) gubici	2014		-	-
336	3. Dobici ili gubici po osnovu instrumenata zaštite rizika (hedžinga) novčanog toka				
	a) dobiti	2015		-	-
	b) gubici	2016		-	-
337	4. Dobici ili gubici po osnovu hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju				
	a) dobiti	2017	28,29	-	181
	b) gubici	2018		-	-
	I. OSTALI BRUTO SVEOBUH VATNI DOBITAK (2003 + 2005 + 2007 + 2009 + 2011 + 2013 + 2015 + 2017) - (2004 + 2006 + 2008 + 2010 + 2012 + 2014 + 2016 + 2018) ≥ 0	2019		-	481
	II. OSTALI BRUTO SVEOBUH VATNI GUBITAK (2004 + 2006 + 2008 + 2010 + 2012 + 2014 + 2016 + 2018) - (2003 + 2005 + 2007 + 2009 + 2011 + 2013 + 2015 + 2017) ≥ 0	2020		1.091	-
	III. POREZ NA OSTALI SVEOBUH VATNI DOBITAK ILI GUBITAK PERIODA	2021		-	-
	IV. NETO OSTALI SVEOBUH VATNI DOBITAK (2019 - 2020 - 2021) ≥ 0	2022		-	481
	V. NETO OSTALI SVEOBUH VATNI GUBITAK (2020 - 2019 + 2021) ≥ 0	2023		1.091	-
	V. UKUPAN NETO SVEOBUH VATNI REZULTAT PERIODA				
	I. UKUPAN NETO SVEOBUH VATNI DOBITAK (2001 - 2002 + 2022 - 2023) ≥ 0	2024		4.860.332	4.659.173

Philip Morris Operations a.d. Niš

Godišnji izveštaji za period od 01. januara do 31. decembra 2020. godine
(svi iznosi su u 000 RSD, osim ako nije drugačije naznačeno)

	II. UKUPAN NETO SVEOBUH VATNI GUBITAK (2002 - 2001 + 2023 - 2022) ≥ 0	2025			-	-
	G. UKUPAN NETO SVEOBUH VATNI DOBITAK ILI GUBITAK (2027 + 2028) = AOP 2024 ≥ 0 ili AOP 2025 > 0	2026			-	-
	1. Pripisan većinskim vlasnicima kapitala	2027			-	-
	2. Pripisan vlasnicima koji nemaju kontrolu	2028			-	-

Niš, 22. april 2021. godine

Milena Popović

Aleksandar Jakovljević

Lice odgovorno za sastavljanje polugodišnjeg
finansijskog izveštaja

Zakonski zastupnik

Izveštaj o novčanim tokovima za period od 01.01. do 31.12.2020. godine

-u hiljadama dinara-

Pozicija	AOP	Iznos	
		Tekuća godina	Predhodna godina
A. Tokovi gotovine iz poslovnih aktivnosti			
I. Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti (1 do 3)	3001	69.399.224	69.476.615
1. Prodaja i primljeni avansi	3002	69.337.370	69.367.018
2. Primljene kamate iz poslovnih aktivnosti	3003	-	-
3. Ostali prilivi iz redovnog poslovanja	3004	61.854	109.597
II. Odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti (1 do 5)	3005	64.267.249	63.590.572
1. Isplate dobavljačima i dati avansi	3006	16.108.647	15.248.523
2. Zarade, naknade zarada i ostali lični rashodi	3007	1.712.962	1.524.905
3. Plaćene kamate	3008	236	858
4. Porez na dobitak	3009	999.470	772.774
5. Odlivi po osnovu ostalih javnih prihoda	3010	45.465.934	46.043.512
III. Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti (I-II)	3011	5.111.975	5.886.043
IV. Neto odliv gotovine iz poslovnih aktivnosti (II-I)	3012	-	-
B. Tokovi gotovine iz aktivnosti investiranja			
I. Prilivi gotovine iz aktivnosti investiranja (1 do 5)	3013	24.208	62.046
1. Prodaja akcija i udela (neto priliv)	3014	-	-
2. Prodaja nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja, opreme i bioloških sredstava	3015	130	855
3. Ostali finansijski plasmani (neto priliv)	3016	-	-
4. Primljene kamate iz aktivnosti investiranja	3017	24.078	61.191
5. Primljene dividende	3018	-	-
II. Odlivi gotovine iz aktivnosti investiranja (1 do 3)	3019	1.001.156	491.832
1. Prodaja akcija i udela (neto odliv)	3020	-	-
2. Kupovina nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja, opreme i bioloških sredstava	3021	1.001.156	491.832
3. Ostali finansijski plasmani (neto odliv)	3022	-	-
III. Neto priliv gotovine iz aktivnosti investiranja (I-II)	3023	-	-
IV. Neto odliv gotovine iz aktivnosti investiranja (II-I)	3024	976.948	429.786
C. Tokovi gotovine iz aktivnosti finansiranja			
I. Prilivi gotovine iz aktivnosti finansiranja (1 do 5)	3025	-	-
1. Uvećanje osnovnog kapitala	3026	-	-
2. Dugoročni krediti (neto priliv)	3027	-	-
3. Kratkoročni krediti (neto priliv)	3028	-	-
4. Ostale dugoročne obaveze	3029	-	-
5. Ostale kratkoročne obaveze	3030	-	-
II. Odlivi gotovine iz aktivnosti finansiranja (1 do 6)	3031	4.656.472	3.701.204
1. Otkup sopstvenih akcija i udela	3032	-	-
2. Dugoročni krediti (neto odliv)	3033	-	-
3. Kratkoročni krediti (neto odliv)	3034	-	-
4. Ostale obaveze (odlivi)	3035	-	-
5. Finansijski lizing	3036	-	-
6. Isplaćene dividende	3037	4.656.472	3.701.204
III. Neto priliv gotovine iz aktivnosti finansiranja (I-II)	3038	-	-
IV. Neto odliv gotovine iz aktivnosti finansiranja (II-I)	3039	4.656.472	3.701.204
Svega priliv gotovine (3001 + 3013 + 3025)	3040	69.423.432	69.538.661
Svega odliv gotovine (3005 + 3019 + 3031)	3041	69.944.877	67.783.608
Neto priliv gotovine (3040 - 3041)	3042	-	1.755.053
Neto odliv gotovine (3041 - 3040)	3043	521.445	-
Gotovina na početku obračunskog perioda	3044	5.657.507	3.885.755

Philip Morris Operations a.d. Niš

Godišnji izveštaji za period od 01. januara do 31. decembra 2020. godine
(svi iznosi su u 000 RSD, osim ako nije drugačije naznačeno)

Pozicija	AOP	Iznos	
		Tekuća godina	Predhodna godina
Pozitivne kursne razlike po osnovu preračuna gotovine	3045	91.478	66.501
Negativne kursne razlike po osnovu preračuna gotovine	3046	66.569	49.802
Gotovina na kraju obračunskog perioda(3042-3043+3044+3045-3046)	3047	5.160.971	5.657.507

Niš, 22. april 2021. godine

Milena Popović

Lice odgovorno za sastavljanje polugodišnjeg
finansijskog izveštaja

Aleksandar Jakovljević

Zakonski zastupnik

Philip Morris Operations a.d. Niš

Godišnji izveštaji za period od 01. januara do 31. decembra 2020. godine
(svi iznosi su u 000 RSD, osim ako nije drugačije naznačeno)

Izveštaj o promenama na kapitalu za period od 01.01. do 31.12.2020. godine

Pozicija	-u hiljadama dinara-				
	Osnovni kapital	Revalorizacione rezerve	Neraspoređena dobit	Otkupljene sopstvene akcije	Ukupno
Stanje na dan 1. januar 2019. godine	11.461.033	23.001	3.702.439	(145.750)	15.040.723
Ukupno povećanje u 2019. godini	-	1.145	4.658.692	-	4.659.837
Ukupno smanjenje u 2019. godini	-	(664)	(3.702.439)	-	(3.703.103)
Stanje na dan 31. decembar 2019. godine	11.461.033	23.482	4.658.692	(145.750)	15.997.457
Ukupno povećanje u 2020. godini	-	1.441	4.861.423	-	4.862.865
Ukupno smanjenje u 2020. godini	-	(1.091)	(4.658.692)	-	(4.659.784)
Stanje na dan 31. decembar 2020. godine	11.461.033	23.832	4.861.423	(145.750)	16.200.538

Niš, 27. april 2021. godine

Milena Popović

Lice odgovorno za sastavljanje polugodišnjeg
finansijskog izveštaja

Aleksandar Jakovljević

Zakonski zastupnik

Napomene uz finansijske izveštaje

1. Opšte informacije

Osnovna delatnost Philip Morris Operations a.d. Niš. ("Društvo") je proizvodnja i prodaja duvanskih proizvoda. Sedište Društva se nalazi u Nišu, Bulevar 12. februar br. 74.

Philip Morris Holland Holdings BV je vlasnik 87,5% ukupnog kapitala Društva na dan 31. decembar 2020. godine. "Matično Društvo" Philip Morris Holland Holdings BV i Društva je Philip Morris International Inc, New York, USA („PMI Inc.“).

Akcijama Društva se javno trguje na Beogradskoj berzi. Ovi finansijski izveštaji su odobreni od strane Odbora Direktora Društva 22. aprila 2021. godine.

Na dan 31. decembar 2020. godine Društvo je zapošljavalo 581 radnika (31. decembar 2019. godine: 570 radnika).

2. Pregled značajnih računovodstvenih politika

Osnovne računovodstvene politike primenjene za sastavljanje ovih finansijskih izveštaja navedene su u daljem tekstu. Ove politike su konzistentno primenjene na sve prikazane godine, osim ako nije drugačije naznačeno.

2.1 Osnov za sastavljanje finansijskih izveštaja

Društvo vodi evidencije i sastavlja finansijske izveštaje u skladu sa Zakonom o računovodstvu Republike Srbije i ostalom primenjivom zakonskom regulativom u Republici Srbiji.

U skladu sa Zakonom o računovodstvu, velika pravna lica, pravna lica koja imaju obavezu sastavljanja konsolidovanih finansijskih izveštaja (matična pravna lica), javna društva, odnosno društva koja se pripremaju da postanu javna u skladu sa Zakonom o tržištu kapitala Republike Srbije, nezavisno od veličine, za priznavanje, vrednovanje, prezentaciju i obelodanjivanje pozicija u finansijskim izveštajima primenjuju Međunarodne standarde finansijskog izveštavanja, čiji je prevod na srpski jezik objavilo ministarstvo nadležno za poslove finansija.

MRS, MSFI i tumačenja objavljeni od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde i Komiteta za tumačenja računovodstvenih standarda su zvanično prevedeni Rešenjem Ministarstva Finansija Republike Srbije o utvrđivanju prevoda Međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja (broj rešenja 401-00-4351/2020-16) i objavljeni u Službenom glasniku Republike Srbije broj 123/2020 dana 13. oktobra 2020. godine i broj 125/2020 dana 22. oktobra 2020. godine.

Pored toga, priloženi finansijski izveštaji su sastavljeni u skladu sa zahtevima Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, zadruge i preduzetnike (Službeni glasnik Republike Srbije broj 95/2014) i Pravilnika o sadržini i formi obrazaca finansijskih izveštaja za privredna društva, zadruge i preduzetnike (Službeni glasnik Republike Srbije broj 95/2014 i 144/2014).

Navedeni pravilnici koji regulišu prezentaciju finansijskih izveštaja imaju prvenstvo primene u odnosu na zahteve koje u tom pogledu definišu MSFI koji su objavljeni od strane Ministarstva finansija.

Zbog gore navedenih odstupanja ovi finansijski izveštaji nisu u skladu sa MSFI.

Sastavljanje finansijskih izveštaja u skladu sa Propisima zahteva primenu izvesnih ključnih računovodstvenih procena. Ono, takođe, zahteva da rukovodstvo koristi svoje prosuđivanje u primeni računovodstvenih politika Društva. Oblasti koje zahtevaju prosuđivanje većeg stepena ili veće složenosti, odnosno oblasti u kojima pretpostavke i procene imaju materijalni značaj za finansijske izveštaje obelodanjeni su u napomeni 3.

2. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

2.1 Osnov za sastavljanje finansijskih izveštaja (nastavak)

Osnove računovodstva

Ovi finansijski izveštaji su pripremljeni na bazi istorijskog troška. Ovi finansijski izveštaji su prikazani u dinarima Republike Srbije („RSD“), a sve vrednosti su zaokružene na najbližu hiljadu (RSD'000), osim ako je drugačije naznačeno.

Osnovne računovodstvene politike primenjene prilikom sastavljanja ovih finansijskih izveštaja su navedene u napomenama u nastavku.

2.1.1 Usvajanje novih i izmenjenih Međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja

Novi i dopunjeni standardi koje je Društvo usvojilo

Usvojene računovodstvene politike su u skladu s onima iz prethodne finansijske godine, osim sledećih izmenjenih MSFI koje je Društvo usvojilo 1. januara 2020. godine:

MSFI 9 Finansijski instrumenti

Konačna verzija MSFI 9 Finansijski instrumenti odražava sve faze projekta finansijskih instrumenata i zamenjuje MRS 39 Finansijski instrumenti: Priznavanje i merenje i sve prethodne verzije MSFI 9. Standard uvodi nove zahteve za klasifikaciju i merenje, umanjene vrednosti i računovodstvo zaštite. Uprava Društva je napravila analizu uticaja primene navedenog standarda na finansijske izveštaje društva. Kao rezultat primene nije bilo značajnih uticaja na finansijske izveštaje. Društvo nije korigovalo uporedne podatke, jer nije bilo uticaja na početna stanja. Obelodanjivanja uporednih podataka su ista kao i obelodanjivanja prethodne godine.

2.2 Koncept nastavka poslovanja

Ovi finansijski izveštaji su sastavljeni u skladu sa konceptom nastavka poslovanja, koji podrazumeva da će Društvo nastaviti da posluje u neograničenom periodu u predvidljivoj budućnosti.

2.3 Izveštavanje o segmentima

Društvo ima samo jedan poslovni segment, proizvodnju i prodaju duvanskih proizvoda.

2.4 Preračunavanje stranih valuta

a) Funkcionalna i valuta prikazivanja

Stavke uključene u finansijske izveštaje Društva se odmeravaju i prikazuju u dinarima (RSD) bez obzira na to da li RSD predstavlja funkcionalnu valutu Društva.

b) Transakcije i stanja

Transakcije u stranoj valuti se preračunavaju u funkcionalnu valutu primenom srednjeg kursa Narodne banke Srbije na dan transakcije. Pozitivne i negativne kursne razlike nastale iz i) izmirenja takvih transakcija i iz ii) preračuna monetarnih sredstava i obaveza izraženih u stranim valutama na dan bilansa stanja, priznaju se u bilansu uspeha u periodu kada nastanu.

Pozitivne i negativne kursne razlike prikazuju se u bilansu uspeha u okviru pozicije „Finansijski prihodi / rashodi“

2. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

2.5 Nematerijalna ulaganja

Nematerijalna ulaganja se inicijalno priznaju po ceni koštanja. Nematerijalna ulaganja se amortizuju na sistematskoj osnovi tokom korisnog veka trajanja, osim ukoliko imaju neograničen korisni vek trajanja. Obračun amortizacije počinje od momenta kada je sredstvo raspoloživo za upotrebu i prestaje u momentu ranijem od momenta kada je sredstvo klasifikovano kao sredstvo raspoloživo za prodaju i momenta kada je sredstvo povučeno iz upotrebe ili otuđeno. Rezidualna vrednost nematerijalnih ulaganja sa ograničenim korisnim vekom trajanja je nula.

Društvo prepoznaje kao nematerijalna ulaganja sledeća sredstva:

- Pravo na korišćenje zemljišta dobijeno od trećih lica, sa neograničenim korisnim vekom trajanja. Vrednost prava na korišćenje zemljišta se godišnje testira na obezvređenje i vodi se po vrednosti umanjenoj za akumulirane troškove obezvređenja;
- Stečene licence računarskih softvera u iznosu troškova nastalih u sticanju i stavljanju u upotrebu softvera. Ovi troškovi se amortizuju primenom proporcijalne metode u toku njihovog procenjenog korisnog veka upotrebe, koji varira od 3 do 5 godina;
- Troškovi koji su vezani za razvoj ili održavanje računarskog softvera se priznaju u bilansu uspeha u periodu kada nastanu. Direktni troškovi koji se mogu povezati sa razvojem jedinstvenih softverskih proizvoda, a koje kontroliše Društvo i koji će generisati ekonomsku korist veću od nastalih troškova u toku jedne godine, priznaju se kao nematerijalna ulaganja. Direktni troškovi obuhvataju troškove rada tima koji je razvio softver, kao i odgovarajući deo relevantnih režijskih troškova, direktno vezanih za pripremu interno razvijenog sredstva za upotrebu. Troškovi razvoja računarskog softvera priznati kao sredstvo amortizuju se tokom njihovog procenjenog korisnog veka upotrebe (ne duže od pet godina).

Istraživanje i razvoj

Izdaci po osnovu istraživanja priznaju se kao trošak u periodu u kome nastanu. Troškovi nastali na razvoju nekog projekta (koje se odnose na projektovanje i testiranje novih ili unapređenih proizvoda) priznaju se kao nematerijalna ulaganja ukoliko su ispunjeni sledeći kriterijumi:

- tehnički je izvodljivo kompletiranje nematerijalnog ulaganja tako da bude raspoloživo za upotrebu ili prodaju;
- postoji namera rukovodstva da kompletira nematerijalno ulaganje i da isto koristi ili proda;
- postoji mogućnost korišćenja ili prodaje nematerijalnog ulaganja;
- može se demonstrirati kako će nematerijalno ulaganje generisati verovatne ekonomske koristi u budućnosti;
- adekvatni tehnički, finansijski i drugi resursi su raspoloživi za potrebe finalizacije razvoja, upotrebe ili prodaje nematerijalnog ulaganja i
- trošak koji se pripisuje nematerijalnom ulaganju se može pouzdano utvrditi.

Ostali troškovi razvoja koji ne ispunjavaju gore navedene kriterijume priznaju se kao trošak u periodu kada nastanu. Troškovi razvoja koji su prvobitno priznati kao troškovi ne mogu se priznati kao sredstvo u narednom periodu. Kapitalizovani troškovi razvoja se iskazuju kao nematerijalna ulaganja i amortizuju od momenta kada je sredstvo osposobljeno za upotrebu primenom proporcionalne metode tokom njihovog korisnog veka upotrebe, ne duže od pet godina.

Sredstva razvoja se testiraju na umanjenje vrednosti jednom godišnje, prema MRS 36 – „Umanjenje vrednosti imovine“.

Računarski softver

Izdaci vezani za razvoj ili održavanje kompjuterskih softverskih programa priznaju se kao rashod kada nastanu. Troškovi razvoja koji se mogu direktno pripisati razvoju dizajna i testiranju identifikovanih i unikatnih softverskih proizvoda koje kontroliše Društvo i koji će verovatno generisati ekonomsku korist veću od troškova razvoja u toku godinu dana, priznaju se kao nematerijalna ulaganja, kada su kriterijumi navedeni u paragrafu gore ispunjeni.

2. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

2.5 Nematerijalna ulaganja (nastavak)

Direktni troškovi koji se kapitalizuju kao deo ovog softverskog proizvoda uključuju troškove zaposlenih na razvoju softvera kao i odgovarajući deo režijskih troškova.

Ostali troškovi razvoja koji ne ispunjavaju ove kriterijume se priznaju kao rashod kada nastanu. Troškovi razvoja prethodno priznati kao rashod se ne priznaju kao sredstvo u narednom periodu.

Troškovi razvoja računarskog softvera priznati kao sredstvo se amortizuju tokom njihovog procenjenog korisnog veka koji ne prelazi pet godina.

2.6 Nekretnine, postrojenja i oprema (NPO)

Nekretnine, postrojenja i oprema se iskazuju po nabavnoj vrednosti umanjenoj za akumuliranu ispravku vrednosti i gubitaka po osnovu umanjenja vrednosti, u slučaju da umanjenje postoji.

Nabavna vrednost uključuje izdatke direktno pripisive nabavljenom sredstvu. Nabavna vrednost sredstva se uvećava za sve nastale troškove koji su direktno vezani za stavljanje novog sredstva na lokaciju i u stanje neophodno da sredstvo obavlja svoju namenu na način definisan od strane Društva.

Naknadni troškovi se uključuju u nabavnu vrednost sredstva ili se priznaju kao posebno sredstvo, u zavisnosti od toga šta je primenljivo, samo kada je verovatno da će Društvo u budućnosti imati ekonomsku korist od tog sredstva i ako se njegova vrednost može pouzdano utvrditi. Knjigovodstvena vrednost zamenjenog sredstva se isknjižava. Svi drugi troškovi tekućeg održavanja terete bilans uspeha perioda u kome su nastali.

Obračun amortizacije osnovnih sredstava nabavljenih tokom godine počinje u sledećem mesecu nakon nabavke osnovnog sredstva ili u momentu stavljanja sredstva u upotrebu, prema nabavnoj vrednosti sredstva.

Na dan bilansa stanja, rukovodstvo Društva revidira i po potrebi koriguje rezidualnu vrednost i korisni vek upotrebe sredstva.

Troškovi tekućeg održavanja terete bilans uspeha perioda u kome su nastali.

Zemljište se ne amortizuje. Amortizacija drugih sredstava se obračunava primenom proporcionalne metode kako bi se rasporedila njihova nabavna ili revalorizovana vrednost do njihove rezidualne vrednosti tokom njihovog procenjenog veka trajanja.

	Godina
Poboljšanja na zemljištu	30
Građevinska oprema i objekti	15 - 40
Postrojenja i oprema	3 - 15
Računarski softver	3 - 5
Informaciona i kancelarijska oprema	3 - 5
Prevozna sredstva	3 - 8
Poboljšanja zakupljenih objekata	kraće od perioda zakupa ili veka trajanja

Knjigovodstvena vrednost sredstva svodi se odmah na njegovu nadoknadivu vrednost ukoliko je knjigovodstvena vrednost veća od njegove procenjene nadoknadive vrednosti (Napomena 2.7).

Dobici i gubici po osnovu otuđenja sredstva utvrđuju se kao razlika između novčanog priliva i knjigovodstvene vrednosti i iskazuju se u bilansu uspeha u okviru „Ostalih prihoda/(rashoda)” (Napomene 11 i 12).

2. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

2.7 Umanjenje vrednosti nefinansijskih sredstava

Sredstva sa neograničenim korisnim vekom upotrebe ne podležu amortizaciji i testiraju se na umanjenje vrednosti jednom godišnje. Za sredstva koja podležu amortizaciji testiranje na umanjenje njihove vrednosti vrši se kada događaji ili izmenjene okolnosti ukažu da knjigovodstvena vrednost možda neće biti nadoknadiva. Gubitak zbog umanjenja vrednosti se priznaje u visini iznosa za koji je knjigovodstvena vrednost sredstva veća od njegove nadoknadive vrednosti.

Nadoknadiva vrednost je vrednost veća od fer vrednosti sredstva umanjene za troškove prodaje i vrednosti u upotrebi. Za svrhu procene umanjenja vrednosti, sredstva se grupišu na najnižim nivoima na kojima mogu da se utvrde odvojeni prepoznatljivi novčani tokovi (jedinice koje generišu gotovinu). Nefinansijska sredstva, osim goodwill-a, kod kojih je došlo do umanjenja vrednosti se revidiraju na svaki izveštajni period zbog mogućeg ukidanja efekata umanjenja vrednosti.

2.8 Investicione nekretnine

Investicione nekretnine su nekretnine koje se drže radi zarade od zakupnina ili porasta vrednosti kapitala, ili radi i jednog i drugog. Investicione nekretnine drže se radi dugoročnih prinosa od zakupa i ne koriste se od strane Društva.

Investicione nekretnine se iskazuju po nabavnoj vrednosti umanjenoj za akumuliranu ispravku vrednosti i rezervisanje za umanjenje vrednosti, ako je potrebno. Ako postoje bilo kakve indicije, da je došlo do umanjenja vrednosti investicione nekretnine, Društvo procenjuje nadoknadivu vrednost kao veću od upotrebne vrednosti i fer vrednosti umanjene za troškove prodaje. Knjigovodstvena vrednost investicione nekretnine se otpisuje do njene nadoknadive vrednosti kroz bilans uspeha. Gubitak zbog umanjenja vrednosti priznat u prethodnim godinama se stornira ukoliko je bilo naknadne promene u pretpostavkama korišćenim u utvrđivanju nadoknadive vrednosti sredstva. Naknadni izdaci se kapitalizuju samo kada je verovatno da će buduće ekonomske koristi povezane sa tim izdacima pripasti Društvu i da može pouzdano da se izmeri. Svi ostali troškovi tekućeg održavanja terete troškove perioda u kome nastanu. Kada investicionu nekretninu koristi njen vlasnik, ona se reklasifikuje na nekretnine, postrojenja i opremu i njena knjigovodstvena vrednost na dan reklasifikacije postaje njena zatečena vrednost koja će se nadalje amortizovati.

2.9 Finansijska sredstva

Rukovodstvo vrši klasifikaciju svojih finansijskih plasmana u momentu inicijalnog priznavanja i preispituje datu klasifikaciju na dan izveštavanja. Društvo klasifikuje svoja dugoročna finansijska sredstva u sledeće kategorije: zajmovi i potraživanja i finansijska sredstva raspoloživa za prodaju.

a) Zajmovi i potraživanja

Zajmovi i potraživanja predstavljaju nederivatna finansijska sredstva sa fiksnim ili utvrdivim rokovima plaćanja koja se ne kotiraju ni na jednom aktivnom tržištu. Uključuju se u tekuća sredstva, osim ukoliko su im rokovi dospeća duži od 12 meseci nakon datuma bilansa stanja. U tom slučaju se klasifikuju kao dugoročna sredstva. U bilansu stanja Društva zajmovi i potraživanja obuhvataju „ostala dugoročna finansijska sredstva“, „potraživanja“ i „gotovinu i gotovinske ekvivalente“ (Napomene 21, 25 i 26).

b) Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju

Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju su sredstva kod kojih je namera da se zadrže na neodređeni period vremena ili sredstva koja se ne mogu svrstati ni u jednu od navedenih kategorija. Uključuju se u dugoročna sredstva, osim ukoliko rukovodstvo ima izrazitu nameru da sredstva otuđi u roku od 12 meseci od datuma bilansa stanja.

2. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

2.9 Finansijska sredstva (nastavak)

2.9.1. Priznavanje i merenje

Redovna kupovina i prodaja finansijskih sredstava se priznaje na datum trgovanja - datum kada se Društvo obavezalo da će kupiti ili prodati finansijsko sredstvo. Finansijska sredstva se inicijalno priznaju po fer vrednosti uvećanoj za transakcione troškove za sva finansijska sredstva koja se ne iskazuju po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednosti iskazuju u bilansu uspeha. Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju iskazuju se po fer vrednosti. Zajmovi i potraživanja i ulaganja koja se drže do dospeća se iskazuju po amortizovanoj vrednosti korišćenjem metode efektivne kamatne stope. Finansijska sredstva se ukidaju kada prava na gotovinske prilive po osnovu ulaganja isteknu ili se prenesu na Društvo kada Društvo shodno tome preuzme sve rizike i koristi od vlasništva.

Promene u fer vrednosti monetarnih hartija od vrednosti izraženih u stranoj valuti koje su klasifikovane kao raspoložive za prodaju se iskazuju ili kao kursne razlike po osnovu promena u amortizovanim vrednostima hartije od vrednosti ili kao ostale promene u knjigovodstvenoj vrednosti hartije od vrednosti. Kursne razlike na monetarnim hartijama od vrednosti se priznaju u bilansu uspeha, a kursne razlike na nemonetarnim hartijama od vrednosti se iskazuju u okviru kapitala. Promene u fer vrednosti monetarnih i nemonetarnih hartija od vrednosti koje su klasifikovane kao raspoložive za prodaju priznaju se u bilansu uspeha u okviru pozicije Prihodi/Rashodi od usklađivanja vrednosti ostale imovine koja se iskazuje po fer vrednosti kroz bilans uspeha.

Kada su hartije od vrednosti klasifikovane kao hartije od vrednosti raspoložive za prodaju ili kada su obezvređene, kumulirane korekcije fer vrednosti priznate u kapitalu uključuju se u bilans uspeha kao „dobici ili gubici od ulaganja u hartije od vrednosti“.

Kamata na hartije od vrednosti raspoložive za prodaju obračunata metodom efektivne kamatne stope priznaje se u bilansu uspeha kao deo ostalih prihoda. Dividende na hartije od vrednosti raspoložive za prodaju se priznaju u bilansu uspeha kao deo „ostalih prihoda“ kada se utvrdi pravo Društva na naplatu. Fer vrednost hartija od vrednosti koje se kotiraju na berzi zasniva se na tekućim cenama ponude. Ukoliko tržište nekog finansijskog sredstva nije aktivno (i za hartije od vrednosti koje ne kotiraju), Društvo utvrđuje fer vrednost tehnikama procene. To uključuje primenu nedavnih transakcija između nezavisnih stranaka, pozivanje na druge instrumente koji su suštinski isti, analizu diskontovanih novčanih tokova i opciju modela formiranja cena maksimalnim korišćenjem informacija sa tržišta, a uz što je manje moguće oslanjanje na informacije karakteristične za samo Društvo.

2.9.2 “Netiranje” finansijskih instrumenata

Finansijska sredstva i obaveze se netiraju i iskazuju u neto iznosu u bilansu stanja kada postoji zakonski osnov da se netiraju priznati iznosi i namera da se obaveze poravnaju na neto osnovi ili da se istovremeno realizuju sredstva i izmire obaveze.

2.9.3 Umanjenje vrednosti finansijskih sredstava

(a) Sredstva koja se iskazuju po amortizovanoj vrednosti

Na svaki datum bilansa stanja Društvo procenjuje da li postoji objektivni dokaz da je umanjena vrednost nekog finansijskog sredstva ili grupe finansijskih sredstava.

Finansijsko sredstvo ili grupa finansijskih sredstava je obezvređeno i gubici po osnovu obezvređenja nastaju samo ako postoji objektivni dokaz o obezvređenju kao rezultat jednog ili više događaja koji su nastali nakon početnog priznavanja sredstava („nastanak gubitka“) i kada taj nastanak gubitka (odnosno nastanci gubitaka) utiče na procenjene buduće novčane tokove finansijskog sredstva ili grupe finansijskih sredstava koji mogu biti pouzdano procenjeni.

Kriterijumi koje Društvo koristi da odredi da li postoji objektivni dokaz o gubitku usled umanjenja vrednosti uključuju:

2. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

2.9 Finansijska sredstva (nastavak)

2.9.3 Umanjenje vrednosti finansijskih sredstava (nastavak)

- Značajne finansijske teškoće emitenta ili dužnika;
- Kršenje ugovora, kao što je kašnjenje u plaćanju ili neplaćanje kamate ili glavnice;
- Društvo, iz ekonomskih ili pravnih razloga koji se odnose na finansijske teškoće zajmoprimca, odobri zajmoprimcu garancije/povlastice koje inače ne bi odobrilo;
- Verovatnoća stečaja ili druge finansijske reorganizacije dužnika;
- Nestanak aktivnog finansijskog tržišta za to finansijsko sredstvo zbog finansijskih poteškoća; ili dostupni podaci koji ukazuju da postoji merljivo smanjenje u predviđenim budućim tokovima gotovine iz portfelja finansijskih sredstava nakon njihovog inicijalnog priznavanja, iako se pomenuto smanjenje još uvek ne može povezati sa pojedinačnim finansijskim sredstvima iz portfelja, uključujući:
  - (i) Nepovoljna promena kreditne sposobnosti dužnika i
  - (ii) Nacionalne ili lokalne ekonomske prilike koje su uzajamno povezane sa kašnjenjem u naplati potraživanja iz portfelja.

Društvo prvo procenjuje da li postoji objektivni dokaz o obezvređenju.

Iznos gubitka se odmerava kao razlika između knjigovodstvene vrednosti sredstva i sadašnje vrednost procenjenih budućih tokova gotovine (isključujući buduće kreditne gubitke koji nisu nastali) diskontovanih po prvobitnoj efektivnoj kamatnoj stopi za to finansijsko sredstvo. Iznos knjigovodstvene vrednosti sredstva se umanjuje i iznos gubitka se priznaje u bilansu uspeha. Ako kredit ili ulaganje koje se drži do dospeća ima varijabilnu kamatnu stopu, diskontna stopa za odmeravanje svakog gubitka zbog umanjenja vrednosti je trenutna kamatna stopa utvrđena ugovorom, Društvo može da odmerava umanjenje vrednosti na osnovu fer vrednosti finansijskog instrumenta korišćenjem tržišnih cena koje su dostupne javnosti.

Ako se u narednom periodu iznos gubitka zbog umanjenja vrednosti smanji i to smanjenje se može objektivno pripisati nekom događaju nastalom nakon priznavanja obezvređenja (npr. poboljšanju kreditne sposobnosti dužnika), ukidanje prethodno priznatog gubitka po osnovu umanjenja vrednosti priznaje se u bilansu uspeha.

(b) Sredstva klasifikovana kao raspoloživa za prodaju

Na kraju svakog izveštajnog perioda Društvo procenjuje da li postoji objektivni dokaz da je umanjena vrednost nekog finansijskog sredstva ili grupe finansijskih sredstava. Za procenu umanjenja vrednosti dužničkih hartija od vrednosti Društvo koristi kriterijume navedene u tački (a) gore. U slučaju vlasničkih hartija od vrednosti klasifikovanih kao raspoložive za prodaju, značajan ili prolongiran pad fer vrednosti ispod njihove nabavne vrednosti smatra se indikatorom da je došlo do umanjenja njihove vrednosti. Ukoliko postoji bilo koji od tih dokaza za finansijska sredstva raspoloživa za prodaju, kumulirani gubitak – utvrđen kao razlika između troškova sticanja i tekuće fer vrednosti, umanjene za bilo kakav gubitak zbog umanjenja vrednosti finansijskog sredstva koji je prethodno priznat u bilansu uspeha – prenosi se sa kapitala i priznaje u bilansu uspeha. Ako se u narednom periodu fer vrednosti dužničkih hartija od vrednosti klasifikovanih kao raspoložive za prodaju poveća i to povećanje se može objektivno pripisati nekom događaju nastalom nakon priznavanja gubitka po osnovu umanjenja vrednosti u bilansu uspeha, gubitak po osnovu umanjenja vrednosti se ukida u bilansu uspeha.

Test obezvređivanja potraživanja od kupaca je opisan u Napomeni broj 2.12.

2. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

2.10 Zalihe

Zalihe se vrednuju po nižoj od cene koštanja i neto prodajne vrednosti. Troškovi zaliha obuhvataju troškove nabavke, troškove konverzije i ostale troškove nastale sa ciljem dovođenja zaliha do određene lokacije i određenog stanja.

Cena koštanja gotovih proizvoda, robe i repromaterijala utvrđuje se primenom metode „prva ulazna – prva izlazna“ (FIFO). Cena koštanja duvana i rezervnih delova utvrđuje se primenom ponderisanog prosečnog troška. Cena koštanja gotovih proizvoda i proizvodnje u toku obuhvata utrošene sirovine, direktnu radnu snagu, ostale direktne troškove i pripadajuće režijske troškove proizvodnje (zasnovane na normalnom korišćenju proizvodnog kapaciteta). Ona isključuje troškove pozajmljivanja.

Društvo testira vrednost svojih zaliha na kraju svakog perioda na osnovu procene neto prodajne vrednosti svojih zaliha. Neto prodajna vrednost je procenjena prodajna cena u uobičajenom toku poslovanja, umanjena za pripadajuće varijabilne troškove prodaje. U slučaju obezvređenja zaliha, knjigovodstvena vrednost zaliha umanjuje se do neto prodajne vrednosti i razlika se priznaje kao rashod u periodu u kome je obezvređenje zaliha nastalo.

2.11 Stalna sredstva namenjena prodaji

Stalna sredstva (ili grupe za otuđenje) su klasifikovana kao sredstva koja se drže radi prodaje ako se njihova knjigovodstvena vrednost prvenstveno nadoknađuje kroz transakciju prodaje i ako se prodaja smatra izvesnom. Ova sredstva se iskazuju po nižoj od knjigovodstvene i fer vrednosti umanjene za troškove prodaje, ako se njihova knjigovodstvena vrednost prvenstveno nadoknađuje kroz transakciju prodaje, a ne kroz nastavak korišćenja.

2.12 Potraživanja od kupaca

Potraživanja od kupaca su iznosi koje duguju kupci za prodatu robu ili izvršene usluge u okviru redovnog ciklusa poslovanja. Ukoliko se očekuje da potraživanja budu naplaćena u roku od godinu dana ili kraćem (ili u okviru redovnog ciklusa poslovanja ako je duži), potraživanja od kupaca se klasifikuju kao kratkoročna. U suprotnom, potraživanja od kupaca se iskazuju kao dugoročna.

Potraživanja od kupaca se inicijalno priznaju po fer vrednosti, a naknadno se odmeravaju po amortizovanoj vrednosti, primenom metode efektivne kamatne stope, umanjene za rezervisanja po osnovu umanjenja vrednosti. Rezervisanje za umanjenje vrednosti potraživanja se utvrđuje kada postoji objektivni dokaz da Društvo neće biti u mogućnosti da naplati sve iznose koje potražuje u skladu sa prvobitnim uslovima. Značajne finansijske poteškoće kupca, verovatnoća da će kupac biti likvidiran ili finansijski reorganizovan, propust ili kašnjenje u izvršenju plaćanja (*više od 60 dana od datuma dospeća*) se smatraju indikatorima da je vrednost potraživanja umanjena.

Iznos rezervisanja predstavlja razliku između knjigovodstvene vrednosti potraživanja i sadašnje vrednosti očekivanih budućih novčanih tokova diskontovanih prvobitnom efektivnom kamatnom stopom. Knjigovodstvena vrednost potraživanja umanjuje se preko ispravke vrednosti, a iznos umanjenja se priznaje u bilansu uspeha u okviru pozicije Rashodi od usklađivanja vrednosti ostale imovine koja se iskazuje po fer vrednosti kroz bilans uspeha.

Kada je potraživanje nenaplativo, otpisuje se na teret ispravke vrednosti potraživanja. Naknadna naplata iznosa koji je prethodno bio otpisan, iskazuje se u bilansu uspeha u okviru pozicije Prihodi od usklađivanja vrednosti ostale imovine koja se iskazuje po fer vrednosti kroz bilans uspeha.

Društvo je primenilo MSFI 9 Finansijski instrumenti od 01. januara 2020. godine. Primena novog standarda nema materijalno značajne efekte na Finansijske izveštaje društva tako da neraspoređena dobit od 01.01.2020. nije korigovana jer nije bilo materijalno značajnih prilagođavanja knjigovodstvene vrednosti finansijske imovine i obaveza u vreme usvajanja Finansijskih izveštaja niti naknadno. U skladu sa revidiranim zahtevima MSFI 7 – Finansijski instrumenti: Obelodanjivanja, odredbe standarda primenjene su samo na tekući period.

2. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

2.13 Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Gotovina i gotovinski ekvivalenti obuhvataju: novac na računima, depozite po viđenju kod banaka, druga kratkoročna visoko likvidna ulaganja sa prvobitnim rokom dospeća do tri meseca ili kraće i prekoračenja po tekućem računu. Prekoračenja po tekućem računu uključena su u obaveze po kreditima u okviru tekućih obaveza, u bilansu stanja.

2.14 Vanbilansna aktiva i pasiva

Vanbilansna sredstva i obaveze uključuju garancije dobijene od banaka, sredstva uplaćena fondu za dodatno penziono osiguranje, kao i zalihe koje se drže u ime trećih lica.

2.15 Osnovni kapital

Osnovni kapital se sastoji iz običnih i preferencijalnih akcija. Troškovi direktno pripisivi emisiji novih akcija prikazuju se u okviru kapitala kao odbitak od priliva po osnovu emitovanih akcija. Svaki priliv sredstava čija je fer vrednost iznad nominalne vrednosti emitovanih akcija priznaje se kao emisiona premija.

Ukoliko Društvo otkupi sopstvene akcije, plaćena naknada, uključujući sve direktno pripisive dodatne troškove (bez poreza na dobit), odbija se od kapitala koji se pripisuje vlasnicima, sve dok se akcije ne ponište, re-emituju ili otuđe. Ako se takve akcije kasnije re-emituju, sve primljene naknade, bez direktno pripisivih dodatnih troškova transakcije i efekata poreza na dobit, uključuju se u kapital koji se pripisuje vlasnicima kapitala.

2.16 Rezerve

Revalorizacione rezerve uključuju aktuarske dobitke ili gubitke proistekle iz penzionih planova a u skladu sa MRS 19 „Naknade zaposlenima” kao i beneficije za plaćanje u akcijama u skladu sa MSFI 2.

Ostale dugoročne obaveze prema zaposlenima

Društvo je odložilo efekat aktuarskih dobitaka/gubitaka kroz poziciju ostalog sveobuhvatnog rezultata a u skladu sa MRS 19 „Naknade zaposlenima” i priznaće ih kao prihod u bilansu uspeha tokom prosečnog perioda u kome će pravo na sticanje beneficija biti ostvareno.

Aktuarski dobitci i gubici koji proističu iz iskustvenih korekcija i promena u aktuarskim pretpostavkama knjiže se na teret ili u korist kapitala u okviru ostalog finansijskog rezultata u periodu u kome su nastali. Troškovi minulog rada priznaju se odmah u okviru bilansa uspeha.

Plaćanje akcijama

U okviru PMI Inc. postoji poseban plan beneficija za rukovodioce koji obuhvata sve PMI afilijale. Ovi planovi se odnose na akcije PMI Inc. Plan podrazumeva naknadu rukovodiocima u akcijama nakon ispunjenja određenih uslova i primljene akcije predstavljaju kompenzaciju u vidu učešća u kapitalu PMI Inc. nakon trogodišnjeg perioda službe (napomena 2.21).

2.17 Obaveze po kreditima

Obaveze po kreditima se inicijalno priznaju po fer vrednosti priliva, bez nastalih transakcionih troškova. U narednim periodima obaveze po kreditima se iskazuju po amortizovanoj vrednosti; sve razlike između ostvarenog priliva (umanjenog za transakcione troškove) i iznosa otplata, priznaju se u bilansu uspeha u periodu korišćenja kredita primenom metode efektivne kamatne stope.

Naknade plaćene pri pribavljanju kredita priznaju se kao transakcioni troškovi do iznosa za koji je verovatno da će deo ili ceo kredit biti povučen. U tom slučaju, naknada se razgraničava do konačnog povlačenja kredita. U slučaju da ne postoji dokaz da je delimično ili ukupno povlačenje kredita verovatno, naknada se kapitalizuje kao avans za likvidnost i amortizuje se u toku perioda na koji se kredit odnosi.

2. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

2.17 Obaveze po kreditima (nastavak)

Obaveze po kreditima se klasifikuju kao tekuće, osim ukoliko Društvo nema безусловno pravo da odloži izmirenje obaveza za najmanje 12 meseci nakon datuma bilansa stanja.

2.18 Rezervisanja

Rezervisanja su obaveze sa neizvesnim rokom dospeća ili iznosom i priznaju se jedino kada:

- Društvo ima postojeću (zakonsku ili ugovorenu) obavezu, koja je rezultat prošlih događaja,
- je verovatno da će za namirenje date obaveze biti potreban odliv sredstava i
- može da se napravi pouzdana procena iznosa date obaveze.

Kada postoji određeni broj sličnih obaveza, verovatnoća da će podmirenje obaveza iziskivati odliv sredstava se utvrđuje na nivou tih kategorija kao celine. Rezervisanje se priznaje čak i onda kada je ta verovatnoća, u odnosu na bilo koju od obaveza u istoj kategoriji, niska.

Rezervisanje se odmerava po sadašnjoj vrednosti izdatka potrebnog za izmirenje obaveze, primenom diskontne stope pre poreza koja odražava tekuću tržišnu procenu vrednosti za novac i rizike povezane sa obavezom. Povećanje rezervisanja zbog isteka vremena se iskazuje kao trošak kamata (Napomena 10).

2.19 Tekući i odloženi porez na dobit

Troškovi poreza za period uključuju tekući i odloženi porez. Poreska obaveza se priznaje u bilansu uspeha, izuzev iznosa koji se odnosi na stavke direktno priznate u kapitalu.

Tekući porez na dobit se obračunava na datum bilansa stanja na osnovu važeće zakonske poreske regulative Republike Srbije gde Društvo posluje i ostvaruje oporezivu dobit. Rukovodstvo periodično vrši procenu stavki sadržanih u poreskoj prijavi sa stanovišta okolnosti u kojima primenjiva poreska regulativa podleže tumačenju i vrši rezervisanje, ako je primereno, na osnovu iznosa za koje se očekuje da će biti plaćen poreskim organima.

Odloženi porez na dobit se priznaje korišćenjem metode obaveza, za privremene razlike koje nastanu između poreske osnovice sredstava i obaveza i njihovih knjigovodstvenih iznosa u finansijskim izveštajima. Međutim, ukoliko odloženi porez na dobit, pod uslovom da nije računovodstveno obuhvaćen, proistekne iz inicijalnog priznavanja sredstva ili obaveze u nekoj drugoj transakciji osim poslovne kombinacije koja u trenutku transakcije ne utiče ni na računovodstvenu ni na oporezivu dobit ili gubitak, tada se on računovodstveno ne obuhvata.

Odloženi porez na dobit se odmerava prema poreskim stopama (i zakonu) koje su na snazi do datuma bilansa stanja i za koje se očekuje da će biti primenjene u periodu u kome će se odložena poreska sredstva realizovati ili odložene poreske obaveze izmiriti.

Odloženo poresko sredstvo se priznaje samo do iznosa za koji je verovatno da će buduća dobit za oporezivanje biti raspoloživa i da će se privremene razlike izmiriti na teret te dobiti.

Odloženi porez na dobit se utvrđuje iz privremenih razlika nastalih na ulaganjima u zavisna i pridružena Društva, osim u slučaju kada sinhronizaciju poništenja privremenih razlika kontroliše Društvo i gde je verovatno da se privremene razlike neće poništiti u doglednoj budućnosti.

Odložena poreska sredstva i obaveze se netiraju kada postoji zakonski osnov da se netiraju tekuća poreska sredstva sa tekućim poreskim obavezama i kada se odložena poreska sredstva i obaveze odnose na porez na dobit koji propisuje isti poreski organ jednom ili većem broju poreskih obveznika i kada postoji namera da se računi izmire na neto osnovi.

2. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

2.20 Primanja zaposlenih

a) Obaveze za penzije

Društvo izdvaja doprinose u državni penzioni fond na obaveznoj osnovi. Kada su doprinosi uplaćeni, Društvo nema više obavezu plaćanja po ovom osnovu. Doprinosi se priznaju kao troškovi primanja zaposlenih onda kada dospeju za plaćanje. Više plaćeni doprinosi se priznaju kao sredstvo u iznosu koji je moguće refundirati ili u iznosu za koji se smanjuje buduće plaćanje obaveza.

b) Ostala primanja zaposlenih

Društvo obezbeđuje jubilarne nagrade, primanja naknade prilikom odlaska u penziju i invalidnine. Pravo na ove naknade je obično uslovljeno ostajanjem zaposlenog lica u službi do starosne granice određene za penzionisanje i/ili do ostvarenja minimalnog radnog staža. Očekivani troškovi za pomenute naknade se akumuliraju tokom perioda trajanja zaposlenja.

Definisana obaveza u pogledu primanja zaposlenih prilikom odlaska u penziju procenjuje se svake četvrte godine od strane nezavisnih, kvalifikovanih aktuara, primenom metode projektovane kreditne jedinice. Obzirom na nematerijalni iznos obaveze prema zaposlenima prilikom odlaska u penziju,

Društvo se opredelilo da od 2019. godine nezavisnu procenu aktuara primenjuje svake četvrte godine osim u slučaju značajnih promena faktora koji se određuju na aktuarskoj osnovi. Sadašnja vrednost obaveze po osnovu definisanih primanja utvrđuje se diskontovanjem očekivanih budućih gotovinskih isplata primenom kamatnih stopa visokokvalitetnih obveznica koje su iskazane u RSD u kojima će obaveze prilikom odlaska u penziju biti plaćene i koje imaju rok dospeća koji približno odgovara rokovima dospeća obaveze za penzije (Napomena 31).

Aktuarski dobici i gubici koji proističu iz iskustvenih korekcija i promena u aktuarskim pretpostavkama knjiže se na teret ili u korist kapitala u okviru izveštaja o ukupnom ostalom finansijskom rezultatu u periodu u kome su nastali. Troškovi minulog rada priznaju se odmah u okviru bilansa uspeha.

c) Otpremnine

Otpremnine se isplaćuju u slučajevima predviđenim zakonom i/ili Kolektivnim ugovorom o radu kod Poslodavca/Društva. Otpremnine koje dospevaju u razdoblju dužem od 12 meseci nakon datuma bilansa stanja svode se na sadašnju vrednost.

2.21 Plaćanja akcijama

Društvo ima plan izmirivanja obaveza iz kapitala ili kompenzacijom na bazi akcija prema kome Društvo prima usluge od zaposlenih u zamenu za njihovo pravo da prime vlasničke instrumente kapitala (akcije Matičnog Društva). Fer vrednost primljenih usluga zaposlenog dobijena u zamenu za pravo da primi vlasničke instrumente kapitala odnosno akcije priznaje se kao trošak (Napomena 8). Ukupan iznos koji će se nadoknaditi na teret troškova u toku radnog veka utvrđuje se u odnosu na fer vrednost prava da primi vlasničke instrumente kapitala odnosno akcije, uključujući i bilo koji tržišni faktor poslovanja, a isključujući uticaj bilo kog netržišnog faktora i uslova sticanja na osnovu rezultata poslovanja (npr. profitabilnost, ciljevi rasta prodaje i zadržavanje zaposlenog u Društvu tokom određenog perioda) i isključujući uticaj bilo kog uslova sticanja (npr. zahtev da zaposleni štede). Netržišni uslovi sticanja su uključeni u pretpostavke o broju opcija za koje se očekuje da se biti iskorišćene. Ukupan iznos koji će se nadoknaditi na teret troškova se priznaje u toku trajanja radnog veka, a koji predstavlja period tokom kojeg bi svi navedeni faktori trebalo da budu ispunjeni. Primljene akcije predstavljaju kompenzaciju menadžmentu u vidu učešća u kapitalu PMI Inc. nakon trogodišnjeg perioda službe.

Na svaki datum bilansa stanja Društvo revidira svoje procene broja opcija za koje se očekuje da će se iskoristiti. Društvo priznaje efekte revidiranih procena u odnosu na prvobitne, ukoliko ih ima, u bilansu uspeha, uz odgovarajuće korekcije kapitala.

Kada predviđene beneficije dospeju, Društvo dostavlja akcije Matičnog Društva zaposlenima.

2. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

2.22 Priznavanje prihoda

Prihod uključuje fer vrednost primljenog iznosa ili potraživanja po osnovu prodaje roba i usluga u toku redovnog poslovanja Društva. Prihod se iskazuje bez PDV-a, akcize, povraćaja robe, rabata i popusta.

Društvo priznaje prihod kada se iznos prihoda može pouzdano izmeriti, kada je verovatno da će u budućnosti Društvo imati ekonomske koristi i kada su ispunjeni posebni kriterijumi za svaku od aktivnosti Društva kao što je u daljem tekstu opisano. Iznos prihoda se ne smatra pouzdano merljivim sve dok se ne reše sve potencijalne obaveze koje mogu nastati u vezi sa prodajom. Svoje procene Društvo zasniva na rezultatima iz prethodnog poslovanja, uzimajući u obzir tip kupca, vrstu transakcije i specifičnosti svakog posla.

Društvo je primenilo MSFI 15 Prihodi od ugovora sa kupcima od 01. januara 2019. godine. Primena novog standarda nema efekata na Finansijske izveštaje društva.

a) Prihod od prodaje robe - veleprodaja

Društvo proizvodi i prodaje proizvode i robu na tržištu veleprodaje. Prihod od prodaje proizvoda i robe priznaju se u momentu kada su svi rizici i koristi vlasništva nad dobrima preneti na kupca.

Smatra se da ne postoje elementi finansiranja pošto se prodaja vrši uz kreditne uslove koji su u skladu sa tržišnom praksom.

b) Prihod od prodaje usluga

Društvo pruža usluge proizvodnje, prodaje, marketinga i administracije povezanim pravnim licima u okviru grupe Philip Morris International. Ove usluge se pružaju na bazi ugovora sa fiksnom cenom.

c) Prihod od kamata

Prihod od kamata se priznaje na vremenski proporcionalnoj osnovi primenom metode efektivne kamatne stope. U slučaju umanjenja vrednosti potraživanja, Društvo umanjuje knjigovodstvenu vrednost potraživanja do nadoknadivog iznosa, koji predstavlja procenjeni budući novčani tok diskontovan po prvobitnoj efektivnoj kamatnoj stopi finansijskog instrumenta i nastavlja da prikazuje promene diskonta kao prihod od kamate. Prihod od kamate na zajmove čija je vrednost umanjena utvrđuje se primenom metode prvobitne efektivne kamatne stope.

d) Prihod od dividendi

Prihod od dividendi se priznaje kada se utvrdi pravo da se dividenda primi.

2.23 Zakupi

a) Računovodstveno obuhvatanje kod zakupca

U skladu sa izmenama Međunarodnog računovodstvenog standarda finansijskog izveštavanja (MSFI 16) koji propisuje principe priznavanja, merenja, prezentacije i obelodanjivanja zakupa, Društvo se opredelilo za ranlju primenu standarda od 01. januara 2019. godine. Svi ugovori o zakupu koji su pre primene standarda bili evidentirani kao operativni lizing, kapitalizovani su u knjigama zakupca (Napomena 18), zajedno sa obavezom za odgovarajuća lizing plaćanja (Napomena 32).

Društvo uzima u zakup pojedine nekretnine, postrojenja i opremu. Zakup nekretnina, postrojenja i opreme, gde Društvo ima pravo korišćenja, klasifikuje se kao lizing i kapitalizuje se na početku zakupa po vrednosti nižoj od fer vrednosti zakupljene nekretnine i sadašnje vrednosti minimalnih plaćanja zakupnine (vrednosti jednakoj obavezi za lizing uvećanoj za sve unapred placene ili obracunate isplate koje se odnose na zakup). Društvo primenjuje modifikovani pristup primene MSFI 16 standarda prilikom obelodanjivanja sredstava sa pravom korišćenja.

2. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

2.23 Zakupi (nastavak)

Svaka zakupnina se raspoređuje na obaveze i finansijske rashode. Odgovarajuće obaveze za zakupnine, umanjene za finansijske rashode, uključuju se u ostale kratkoročne i u ostale dugoročne obaveze. Kamate kao deo finansijskih rashoda iskazuju se u bilansu uspeha u toku perioda trajanja zakupa (Napomena 10). Prosečna ponderisana inkrementalna kamatna stopa zaduživanja Društva primenjena na obaveze po osnovu lizinga na dan 01. januar 2019. godine iznosila je 7,60%, dok je na dan 31. decembar 2020. iznosila 6,46%.

Nekretnine, postrojenja i oprema stečeni na bazi lizinga amortizuju se tokom perioda kraćeg od korisnog veka trajanja sredstva i perioda zakupa.

Prilikom prve primene MSFI 16, Društvo je koristilo sledeće mogućnosti praktične primene i izuzetke dozvoljene standardom, gde primenom novog standarda nisu obuhvaćene sledeće kategorije:

- Priznavanje operativnog lizinga čiji je rok trajanja 12 meseci ili kraći, kao kratkoročni lizing;
- Priznavanje operativnog lizinga za sredstva male vrednosti, u skladu sa definisanom politikom Društva.

Varijabilna lizing plaćanja, koja nisu uključena u iznos obaveze po osnovu lizinga, iskazuju se u bilansu uspeha u toku perioda trajanja zakupa (Napomena 32).

b) Računovodstveno obuhvatanje kod zakupodavca

Lizing je ugovor kojim davalac lizinga prenosi na korisnika lizinga u zamenu za plaćanje ili serije plaćanja, pravo na korišćenje sredstva za dogovoreni vremenski period.

Kada se sredstva daju u zakup po osnovu finansijskog zakupa, sadašnja vrednost zakupnina se priznaje kao potraživanje. Razlika između bruto iznosa potraživanja i sadašnje vrednosti potraživanja se iskazuje kao nezarađeni finansijski prihod.

Prihod od zakupa se priznaje tokom perioda trajanja zakupa primenom metode neto ulaganja, koja odražava konstantnu periodičnu stopu povraćaja.

Kada je sredstvo dato u operativni zakup to sredstvo se iskazuje u bilansu stanja zavisno od vrste sredstva. Prihod od zakupnine priznaje se na proporcionalnoj metodi tokom perioda trajanja zakupa.

c) Pravo na korišćenje zemljišta

Pravo na korišćenje zemljišta stečeno u postupku pripajanja ili/i kao odvojena transakcija kroz isplatu trećoj strani se iskazuje kao nematerijalno ulaganje. Nematerijalno ulaganje ima neograničen korisni vek upotrebe i podleže revidiranju u pogledu umanjenja vrednosti na godišnjem nivou.

2.24 Obaveze prema dobavljačima

Obaveze prema dobavljačima su obaveze plaćanja dobavljaču za preuzetu robu ili primljene usluge u redovnom toku poslovanja. Obaveze prema dobavljačima se klasifikuju kao tekuće ukoliko dospevaju za plaćanje u roku od 1 godine ili kraćem (odnosno u okviru redovnog ciklusa poslovanja ukoliko je duži). U suprotnom, ove obaveze se iskazuju kao dugoročne. Obaveze prema dobavljačima se inicijalno iskazuju po fer vrednosti, a naknadno se odmeravaju prema amortizovanoj vrednosti korišćenjem metoda efektivne kamatne stope.

2.25 Raspodela dividendi

Raspodela dividendi akcionarima Društva se priznaje kao obaveza u periodu u kojem su nadležni organi Društva odobrili dividende.

2. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

2.26 Zarada po akciji

Osnovna zarada po akciji izračunava se deljenjem dobiti koja pripada običnim akcionarima Društva sa ponderisanim prosečnim brojem običnih akcija u opticaju za period, isključujući obične akcije koje je Društvo otkupilo i koje se drže kao otkupljene sopstvene akcije.

3. Ključne računovodstvene procene i prosuđivanja

Procene i prosuđivanja se kontinuirano vrednuju i zasnivaju se na istorijskom iskustvu i drugim faktorima, uključujući očekivanja budućih događaja za koje se veruje da su razumni u datim okolnostima.

3.1 Ključne računovodstvene procene i pretpostavke

Društvo pravi procene i pretpostavke koje se odnose na budućnost. Rezultirajuće računovodstvene procene će, po definiciji, retko biti jednake ostvarenim rezultatima. Procene i pretpostavke koje imaju značajan rizik i dovode do materijalnih usaglasavanja knjigovodstvene vrednosti sredstava i obaveza u narednoj finansijskoj godini se nalaze u nastavku:

a) Odložena poreska sredstva

Potrebne su značajne procene od strane rukovodstva u cilju utvrđivanja iznosa odloženih poreskih sredstava koja se mogu priznati, na osnovu verovatnog vremena nastanka i nivoa budućih oporezivih prihoda i strategije planiranja poreske politike. Na dan 31. decembar 2020. godine odložena poreska sredstva su priznata u iznosu od RSD 222.202. Dodatni detalji se nalaze u Napomeni 14.

b) Tehnološki vek upotrebe postrojenja i opreme

Rukovodstvo Društva utvrđuje procenjeni korisni vek upotrebe i pripadajuće troškove amortizacije svojih postrojenja i opreme. Ova procena se zasniva na projektovanom životnom ciklusu proizvoda. Taj ciklus se može značajno promeniti usled tehničkih inovacija i konkurentskih poteza kao reakcije na značajne industrijske cikluse. Rukovodstvo će povećati troškove amortizacije ukoliko je vek trajanja kraći od prethodno procenjenih rokova ili će otpisati tehnički zastarela ili ne-strateška sredstva koja se ne koriste ili su prodana.

c) Ostala primanja zaposlenih

Sadašnja vrednost obaveza zavisi od brojnih faktora zasnovanih na aktuarskoj osnovi uz primenu brojnih pretpostavki. Pretpostavke koje se koriste pri utvrđivanju neto troškova (prihoda) po osnovu ostalih primanja zaposlenih obuhvataju očekivanu diskontnu stopu. Svaka izmena u ovim pretpostavkama uticaće na knjigovodstvenu vrednost obaveza za ostala primanja zaposlenih.

Društvo utvrđuje odgovarajuću diskontnu stopu svake četvrte godine. To je kamatna stopa koja treba da se primeni pri utvrđivanju sadašnje vrednosti procenjenih budućih novčanih tokova za koje se očekuje da će biti potrebni za izmirenje obaveza za ostala primanja zaposlenih. Pri utvrđivanju odgovarajuće diskontne stope, Društvo uzima u obzir kamatne stope visokokvalitetnih obveznica koje su izražene u valuti u kojoj će ostala primanja zaposlenih biti isplaćena i čiji rok dospeća približno odgovara roku plaćanja odnosnih obaveza.

Ostale ključne obaveze za penzije su bazirane na trenutnim tržišnim uslovima. Dodatne informacije su prikazane u Napomeni 31.

d) Umanjenje vrednosti finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju

Umanjenje vrednosti finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju zahteva značajno prosuđivanje. Prilikom prosuđivanja Društvo, među ostalim faktorima, procenjuje: trajanje i obim do kojeg je fer vrednost ulaganja manja od nabavne vrednosti ulaganja, finansijsko stanje primaoca ulaganja i izgleda za okončanje posla u skoroj budućnosti, uključujući faktore kao što su učinak industrije i sektora, promene u tehnologiji i tokove gotovine iz poslovanja i finansiranja.

3. Ključne računovodstvene procene i prosuđivanja (nastavak)

3.1 Ključne računovodstvene procene i pretpostavke (nastavak)

Društvo je primenilo MSFI 9 Finansijski instrumenti od 01. januara 2020. godine. Primena novog standarda nema materijalno značajne efekte na Finansijske izveštaje društva.

Društvo ne bi imalo značajan dodatni gubitak ukoliko bi pad u fer vrednosti ispod nabavne vrednosti bio smatran materijalno značajnim ili produženim, s obzirom da je izvršen prenos kumuliranih korekcija fer vrednosti po osnovu umanjenja vrednosti finansijskih sredstava namenjenih prodaji priznatih u kapitalu u bilansu uspeha.

3.2. Ključna mišljenja u primeni računovodstvenih politika entiteta

Rukovodstvo preduzima sve neophodne mere kako bi podržalo opstanak i razvoj poslovanja Društva u tekućim okolnostima.

Društvo iskazuje prihod po fer vrednosti primljenog iznosa ili potraživanja po osnovu prodaje roba i usluga u toku redovnog poslovanja. Prihod se iskazuje bez PDV-a, akcize, povraćaja robe, rabata i popusta.

Računovodstveno obuhvatanje akcize je oblast koja zahteva značajne računovodstvene procene i prosuđivanja. Rukovodstvo je razmotrilo uslove MRS 18, zahteve Zakona o akcizi i uslove u kojima Društvo posluje, te je na osnovu toga zaključilo da je priznavanje akcize neto od prihoda opcija koja je primenljiva na Društvo.

Društvo nema značajnu koncentraciju kreditnog rizika. Društvo ima utvrđene politike koje obezbeđuju da se prodaja proizvoda i usluga vrši kupcima koji imaju odgovarajuću kreditnu istoriju. Društvo ima utvrđene politike koje obezbeđuju da se prodaja proizvoda i usluga osigura bankarskim garancijama i menicama izdatim od banaka. Društvo nije iskusilo teškoće u naplati potraživanja u rokovima dospelosti nakon datuma bilansa stanja.

Društvo deponuje gotovinu kod tri renomirane banke u Srbiji i trudi se da podjednako distribuira gotovinu kod ovih banaka, kao sredstvo diversifikacije rizika.

Društvo vrednuje nekretnine, postrojenja i opremu po nabavnoj vrednosti. Društvo je izvršilo procenu vrednosti NPO (nekretnina, postrojenja i opreme) i nije identifikovalo sredstva čija je nadoknativa vrednost niža od knjigovodstvene vrednosti.

Društvo vrednuje svoje investicione nekretnine po nabavnoj vrednosti (Napomena 19).

4. Upravljanje finansijskim rizikom

4.1 Faktori finansijskog rizika

Poslovanje Društva izloženo je različitim finansijskim rizicima. Upravljanje rizicima u Društvu je usmereno na nastojanje da se u situaciji nepredvidivosti finansijskih tržišta potencijalni negativni uticaji na finansijsko poslovanje Društva svedu na minimum.

Rizikom se upravlja u sklopu politika koje je odobrilo Matično Društvo. Politike Matičnog Društva daju pisane principe za opšte upravljanje rizikom kao i pisane politike koje pokrivaju specifične oblasti kao što je rizik od promene kursa, rizik od promene kamatne stope, kreditni rizik, upotreba derivativnih i nederivatnih finansijskih instrumenata i investiranje većih sredstava.

a) Tržišni rizik

(i) Valutni rizik

Društvo posluje u međunarodnim okvirima i izloženo je riziku od promena kursa stranih valuta, u prvom redu EUR, USD i CHF.

4. Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)

4.1 Faktori finansijskog rizika (nastavak)

Ukoliko bi na dan 31. decembar 2020. godine dinar oslabio/ojačao za 5%, a sve druge promenljive ostale konstantne, profit bi se smanjio/povećao za RSD 147.938 (2019: RSD 73.018), a kao rezultat negativnih/pozitivnih kursnih razlika koje bi nastale po osnovu preračuna potraživanja i obaveza u stranoj valuti iskazanih u bilansu stanja na dan 31. decembar 2020. godine, odnosno na dan 31. decembar 2019. godine.

(ii) Rizik kamatne stope

Sredstva koja donose prihod od kamate uključuju depozite kod banaka. Budući da Društvo nije zaduženo, rizik od promene kamatne stope ne postoji.

b) Kreditni rizik

Društvo nema značajnu koncentraciju kreditnog rizika. Društvo ima utvrđene politike koje obezbeđuju da se prodaja proizvoda i usluga vrši kupcima koji imaju odgovarajuću kreditnu istoriju. Društvo ima utvrđene politike koje ograničavaju nivo kreditne izloženosti prema svakoj pojedinačnoj finansijskoj instituciji.

Finansijska sredstva, koja potencijalno mogu izložiti Društvo kreditnom riziku sastoje se uglavnom od potraživanja od kupaca. Knjigovodstvena vrednost potraživanja, umanjenja za ispravke vrednosti potraživanja, predstavlja maksimalan nivo izloženosti kreditnom riziku. Gotovina se plasira u finansijske institucije, za koje se smatra da u momentu deponovanja sredstava imaju minimalan rizik od nelspunjenja obaveza.

Ukupno potraživanje od kupaca u zemlji koji duguju Društvu na dan 31. decembar 2020. godine iznosi RSD 4.515.001 što čini oko 75% (31. decembar 2019: 83%) ukupnog iznosa potraživanja od kupaca. Kao što je obelodanjeno u Napomeni 25, Društvo je pregledalo sva svoja potraživanja i procenilo njihovu naplativost.

Društvo je primenilo MSFI 9 Finansijski instrumenti od 01. januara 2020. godine i konstatovalo da nema materijalno značajne efekte koji bi zahtevali dodatno prilagođavanje.

c) Rizik likvidnosti

Društvo generiše dovoljno likvidnih sredstava kroz ostvarene novčane tokove iz poslovanja. U tabeli niže analizirane su finansijske obaveze Društva i neto izmirene izvedene finansijske obaveze koje su grupisane prema datumu dospeća na osnovu perioda preostalog do ugovornog datuma dospeća, a na datum bilansa stanja.

Uporedni podaci su u skladu sa izmenama i dopunama MSFI 7 koje se odnose na obelodanjivanje rizika likvidnosti.

Iznosi prikazani u tabeli predstavljaju ugovorne nediskontovane novčane tokove. Iznosi koji dospevaju na naplatu u roku od 12 meseci jednaki su njihovim knjigovodstvenim iznosima, budući da efekat diskontovanja nije materijalno značajan.

Na dan 31. decembar 2019. godine	Manje od 1 godine	Između 1 i 2 godine	Između 2 i 5 godina
Obaveze prema dobavljačima i ostale obaveze (Napomena 33)	3.798.263	-	-
Ugovori o garanciji (Napomena 36)	5.400.000	-	-
Na dan 31. decembar 2020. godine			
Obaveze prema dobavljačima i ostale obaveze (Napomena 33)	5.683.169	-	-
Ugovori o garanciji (Napomena 36)	6.690.000	-	-

4. Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)

4.2 Upravljanje rizikom kapitala

Cilj Društva kroz upravljanje kapitalom jeste da zadrži sposobnost Društva da nastavi da posluje u neograničenom periodu u predvidljivoj budućnosti kako bi akcionarima obezbedilo dividende, a ostalim interesnim stranama povoljnosti i da bi očuvalo optimalnu strukturu kapitala sa ciljem da smanji troškove kapitala.

Da bi očuvalo odnosno korigovalo strukturu kapitala, Društvo može da izvrši korekciju isplata dividendi akcionarima, vrati kapital akcionarima, izda nove akcije ili može da proda sredstva kako bi smanjilo dugovanje.

4.3 Procena fer vrednosti

Fer vrednost finansijskih instrumenata kojima se trguje na aktivnom tržištu (kao što su hartije od vrednosti kojima se trguje i hartije od vrednosti raspoložive za prodaju) zasniva se na kotiranim tržišnim cenama na dan bilansa stanja.

Fer vrednost finansijskih instrumenata kojima se ne trguje na aktivnom tržištu (na primer derivati kojima se trguje na nezvaničnoj berzi) utvrđuje se različitim tehnikama procene. Društvo primenjuje različite metode i utvrđuje pretpostavke koje se zasnivaju na tržišnim uslovima koji postoje na datum bilansa stanja.

Pretpostavlja se da nominalna vrednost, umanjena za gubitke zbog umanjenja vrednosti potraživanja i obaveza, približno odražava njihovu fer vrednost.

5. Poslovni prihodi

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
Prihodi od prodaje robe na domaćem tržištu	15.822.731	15.143.362
Prihodi od prodaje proizvoda i usluga na inostranom tržištu	7.493.923	6.801.023
Prihodi od prodaje robe na inostranom tržištu	466.631	650.853
Prihodi od zakupa	2.827	2.699
	<u>23.786.112</u>	<u>22.597.937</u>

U gornjoj tabeli je uključena prodaja povezanim licima: naknada za usluge na inostranom tržištu u ukupnom neto iznosu od RSD 7.493.923 i izvoz robe na inostranom tržištu u ukupnom neto iznosu od RSD 5.028 koji je prikazan u okviru Prihoda od prodaje robe na inostranom tržištu u 2020. godini (2019. godine: Naknada za usluge RSD 6.801.023, izvoz robe RSD 14.399) (Napomena 38).

6. Poslovni rashodi

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
Troškovi proizvodnih usluga i nematerijalni troškovi (Napomena 8)	7.125.545	7.006.900
Nabavna vrednost prodane robe	6.646.645	6.092.458
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični izdaci (Napomena 7)	1.710.055	1.527.685
Troškovi amortizacije i rezervisanja (Napomene 17,18,19 i 31)	1.409.217	1.351.538
Troškovi materijala	889.210	890.637
Troškovi goriva i energije	268.007	277.741
	<u>18.048.679</u>	<u>17.146.959</u>

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
Amortizacija NPO (Napomena 18)	1.259.393	1.197.579
Amortizacija prava na korišćenje osnovnih sredstava (Napomene 18, 32)	115.976	107.325
Amortizacija nematerijalnih ulaganja (Napomena 17)	14.955	27.741
Dodatna rezervisanja (Napomena 31)	18.893	18.893
	<u>1.409.217</u>	<u>1.351.538</u>

Philip Morris Operations a.d. Niš

Godišnji izveštaji za period od 01. januara do 31. decembra 2020. godine
(svi iznosi su u 000 RSD, osim ako nije drugačije naznačeno)

7. Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi

	2020	2019
Bruto zarade i naknade	1.486.652	1.353.974
Troškovi otpremnina	89.086	47.900
Dodatni dobrovoljni penzijski doprinosi	37.466	36.782
Neiskorišćeni odmori	36.262	25.804
Ostale naknade zaposlenih	31.552	11.891
Dobrovoljno zdravstveno osiguranje	21.571	18.139
Troškovi poslovnih putovanja	2.566	20.261
Ostalo	4.900	12.934
	1.710.055	1.527.685

Na dan 31. decembar 2020. godine Društvo je zapošljavalo 581 radnika (31. decembar 2019. godine: 570 radnika).

8. Ostali poslovni rashodi

	2020	2019
Usluge marketinga i upravljanja	2.517.133	2.645.174
Licence za autorska prava	1.242.624	1.228.651
Transportni i distributivni troškovi	932.939	939.497
Troškovi usluga marketinga	781.251	792.374
Troškovi trećih lica	687.660	664.095
Troškovi održavanja	215.955	187.430
Troškovi konsultanskih usluga	140.631	147.529
Troškovi zakupa	84.883	61.895
Troškovi obezbeđenja	44.800	45.435
Troškovi premije osiguranja	39.625	37.458
Troškovi poreza (bez troškova poreza na dobit)	38.076	40.539
Troškovi reprezentacije	33.555	30.013
Troškovi istraživačkih aktivnosti	32.173	67.229
Ne-dobrotvorne donacije	31.273	15.062
Ostali rashodi	302.967	104.519
	7.125.545	7.006.900

Troškovi proizvodnih usluga iznose RSD 3.673.120 (2019: RSD 3.623.713), dok nematerijalni troškovi iznose RSD 3.452.425 (2019: RSD 3.383.187).

9. Finansijski prihodi

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
Pozitivne kursne razlike	104.212	67.786
Prihodi od kamata	23.145	58.681
	<u>127.357</u>	<u>126.467</u>

10. Finansijski rashodi

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
Negativne kursne razlike	64.070	50.971
Troškovi kamata - lizing	13.237	14.632
Troškovi kamata	236	543
	<u>77.543</u>	<u>66.146</u>

11. Ostali prihodi

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
Prihodi od ukidanja rezervisanja	51.361	75.863
Prihodi od prodaje otpada i ostalog materijala	44.859	30.973
Naplaćena otpisana potraživanja	3.964	2.868
Prihodi od prodaje sredstava	130	855
Ostali prihodi	16.983	62.346
	<u>117.297</u>	<u>172.905</u>

12. Ostali rashodi

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
Dobrotvorne donacije	48.576	-
Rashodovanje osnovnih sredstava	27.886	55.808
Rezervisanja za rezervne delove i robu (Napomena 23)	22.203	100.594
Manjak na zalihama	-	99
Ostali rashodi	57.895	40.434
	<u>156.560</u>	<u>196.935</u>

Philip Morris Operations a.d. Niš

Godišnji izveštaji za period od 01. januara do 31. decembra 2020. godine
(svi iznosi su u 000 RSD, osim ako nije drugačije naznačeno)

13. Porez na dobit

	2020	2019
Porez na dobit	939.434	881.526
Odloženi porez na dobit (Napomena 14)	(49.427)	(53.550)
	890.007	827.976

Dobitak pre oporezivanja se usaglašava sa troškovima poreza kao što sledi:

	2020	2019
Dobitak pre oporezivanja	5.751.430	5.486.668
Teorijski trošak po propisanoj stopi od 15%	862.714	823.000

Poreski efekat stavki koje nisu oduzete ili oporezive:

Neposlovni troškovi	6.218	1.230
Obevređivanje sredstava, materijala, rezervnih delova i oduzeto obevređivanje iz prethodne godine	5.376	(2.264)
Rezervisanje za naknade zaposlenima	1.965	1.509
Neisplaćene/(Plaćene) naknade po prestanku radnog odnosa	1.581	(773)
Otpis potraživanja od kupaca	989	397
Nedokumentovani troškovi	33	35
Razlike u periodu priznavanja i plaćanja javnih prihoda	9	(60)
Poreske kazne i kamate, ugovorne kazne i penali	1	50
Rezervisanja za sudske sporove	(1.678)	(2.260)
Plaćanja po osnovu izgubljenih sudskih sporova	(2.137)	(2.020)
Donacije, kulturni i humanitarni prilozi	-	529
Ostali poreski neodbitni troškovi (kazne, sudske takse i sl.)	-	38

Poreski efekat privremenih razlika

Prilagodjavanje vrednosti osnovnih sredstava	18.025	9.475
Neisplaćene/(Plaćene) naknade po prestanku radnog odnosa	(1.124)	599
Rezervisanja za naknade zaposlenima	(1.965)	(1.509)

Porez na dobit

890.007	827.976
----------------	----------------

Prosečna ponderisana efektivna poreska stopa je bila 15,5% (2019: 15,1%).

14. Odložena poreska sredstva i obaveze

Odložena poreska sredstva i obaveze se netiraju kada postoji zakonski izvršivo pravo da se netiraju tekuća poreska sredstva sa tekućim poreskim obavezama i kada se odložena poreska sredstva i obaveze odnose na poreze na dobit uvedene od strane istog poreskog organa bilo entitetu koji podleže obavezi plaćanja poreza ili različitim entitetima koji podležu obavezi plaćanja poreza onda kada postoji namera da se obaveze poravnaju na neto osnovi. Netirani iznosi su sledeći:

	<u>31-Dec-2020</u>	<u>31-Dec-2019</u>
Odložena poreska sredstva:		
- Nadoknativa u roku dužem od 12 meseci	222.202	172.644
Odložena poreska sredstva	222.202	172.644

Odložena poreska sredstva/obaveze iskazuju se po efektivnoj poreskoj stopi od 15% na dan 31. decembar 2020. godine.

Promene odloženih poreskih sredstava/obaveza su prikazane u tabeli:

	Razlika knjigovodstvene i poreske vrednosti NPO	Obaveze za penzije i jubilarne nagrade	Kratkoročna rezervisanja	Revalorizacione rezerve	Tržišna vrednost akcija	Ukupno
Stanje 01. januar 2019. godine	95.181	23.507	3.097	(3.064)	287	119.008
Na (teret) / u korist bilansa uspeha	52.640	1.509	(599)	-	-	53.550
Direktno na teret kapitala	-	-	-	117	(31)	86
Stanje 31. decembar 2019. godine	147.821	25.016	2.498	(2.947)	256	172.644
Na (teret) / u korist bilansa uspeha	46.338	1.965	1.124	-	-	49.427
Direktno na teret kapitala	-	-	-	117	14	131
Stanje 31. decembar 2020. godine	194.159	26.981	3.622	(2.830)	270	222.202

15. Zarada po akciji

Osnovna zarada po akciji izražava se tako što se dobit koja pripada akcionarima Društva koji poseduju obične akcije podeli ponderisanim prosečnim brojem običnih akcija u opticaju za period, isključujući obične akcije koje je Društvo otkupilo i koje drži kao otkupljene sopstvene akcije.

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
Neto dobit za godinu	4.861.423	4.658.692
Ponderisani prosečan broj običnih akcija (u hiljadama)	6.510	6.510
Osnovna zarada po akciji (RSD po akciji)	417,59	396,33

16. Dividenda po akciji

Dana 29. juna 2020. godine Skupština akcionara je usvojila Odluku o isplati dividende u iznosu od RSD 4.658.692 za finansijsku 2019. godinu. Pomenutom Odlukom, Skupština akcionara je odobrila isplatu i to: vlasnicima I klase preferencijalnih akcija iznos od RSD 429,7318 po akciji, akcionarima vlasnicima II klase preferencijalnih akcija iznos od RSD 416,3318 po akciji, akcionarima vlasnicima III klase preferencijalnih akcija iznos od RSD 411,3318 po akciji, a akcionarima vlasnicima običnih akcija iznos od RSD 396,3318 (iznos dividende po akciji iskazan je u RSD, a ne u '000 RSD). Dana 15. jula 2020. godine, Društvo je izvršilo isplatu dividende svim manjinskim akcionarima koji su imali svojstvo akcionara na dan dividende, odnosno 31. decembar 2019. godine koji su Društvu dostavili validne podatke o broju svog tekućeg računa.

Philip Morris Operations a.d. Niš

Godišnji izveštaji za period od 01. januara do 31. decembra 2020. godine
(svi iznosi su u 000 RSD, osim ako nije drugačije naznačeno)

17. Nematerijalna ulaganja

	Pravo na korišćenje zemljišta	Kompjuterski softver i licence	Interno generisan softver	Nematerijalna ulaganja u pripremi	Ukupno
Na dan 01. januar 2019. godine					
Neotpisana vrednost	462.366	4.407	37.377	3.387	507.537
Povećanja u toku godine	-	-	-	6.023	6.023
Prenos na nem. osn. sred.	-	-	8.993	(8.993)	-
Prenos na osnovna sredstva	6.451	-	-	-	6.451
Otpis – Nabav. vred.	(1.073)	-	-	-	(1.073)
Otpis – Akumu.amort.	-	-	-	-	-
Amortizacija (Napomena 6)	-	(1.656)	(26.085)	-	(27.741)
	467.744	2.751	20.285	417	491.197
Na dan 31. decembar 2019. godine					
Nabavna vrednost	467.744	32.509	542.455	417	1.043.125
Akumulirana amortizacija	-	(29.758)	(522.170)	-	(551.928)
Neotpisana vrednost	467.744	2.751	20.285	417	491.197
Na dan 01. januar 2020. godine					
Neotpisana vrednost	467.744	2.751	20.285	417	491.197
Povećanja u toku godine	-	-	-	-	-
Prenos na nem. osn. sred.	-	-	-	-	-
Prenos na osnovna sredstva	-	-	2.002	(2.002)	-
Otpis – Nabav. vred.	-	-	-	-	-
Otpis – Akumu.amort.	-	-	-	-	-
Amortizacija (Napomena 6)	-	(1.656)	(13.299)	-	(14.955)
	467.744	1.095	8.988	-	477.827
Na dan 31. decembar 2020. godine					
Nabavna vrednost	467.744	32.509	544.457	-	1.044.710
Akumulirana amortizacija	-	(31.414)	(535.469)	-	(566.883)
Neotpisana vrednost	467.744	1.095	8.988	-	477.827

Amortizacija nematerijalnih ulaganja za 2020. godinu u iznosu od RSD 14.955 (2019: RSD 27.741) je uključena u "Troškove amortizacije i rezervisanja" u bilansu uspeha Društva (Napomena 6).

Interno generisani troškovi uključuju troškove ulaganja u razvoj softvera i ostale interno stvorene troškove koji ispunjavaju kriterijume za priznavanje nematerijalnih ulaganja. Korisni vek ovih sredstava je od 3 do 5 godina.

18. Nekretnine, postrojenja i oprema

	Zemljište i unapredjenja na zemljištu	Zgrade	Postrojenja i oprema	Ulaganje u tuđe nekretnine	Ostalo NPO	NP&O u pripremi	Avansi za NPO	Ukupno
Na dan 01.01.2019.								
Neotpisana vrednost	78.454	1.473.684	4.335.262	1.715	7.201	450.556	4.820	6.351.692
Povećanje NPO u pripremi	-	-	-	-	-	932.779	15.993	948.772
Prenos sa avansa na NPO u pripremi	-	-	-	-	-	18.836	(18.836)	-
Povećanje na NPO sa NPO u pripremi	8.628	3.961	523.726	-	-	(536.315)	-	-
Korišćenje prava na osnovna sredstva	-	80.684	223.120	-	-	-	-	303.804
Godišnja amortizacija (Napomena 6)	(4.150)	(105.502)	(1.087.412)	(515)	-	-	-	(1.197.579)
Godišnja amortizacija –pravo na osnovna sredstva	-	(36.215)	(71.110)	-	-	-	-	(107.325)
Otpis – Trošak	-	-	(408.975)	-	-	-	-	(408.975)
Otpis - Akum.amort.	-	-	351.477	-	-	-	-	351.477
Otpis – Trošak - pravo na korišćenje osn. sredstva	-	(1.059)	(1.598)	-	-	-	-	(2.657)
Otpis - Akum.amort. - pravo na korišćenje osn. sredstva	-	1.059	1.598	-	-	-	-	2.657
Reklasifikacija na nematerijalna ulaganja	-	-	-	-	-	(8.993)	-	(8.993)
Na dan 31.12.2019.	82.932	1.416.612	3.866.088	1.200	7.201	856.863	1.977	6.232.873
Nabavna vrednost	130.735	3.335.011	11.320.036	23.293	7.201	856.863	1.977	15.675.116
Akumulirana amort.	(47.803)	(1.918.399)	(7.453.948)	(22.093)	-	-	-	(9.442.243)
Neotpisana vrednost	82.932	1.416.612	3.866.088	1.200	7.201	856.863	1.977	6.232.873
Na dan 01.01.2020.								
Neotpisana vrednost	82.932	1.416.612	3.866.088	1.200	7.201	856.863	1.977	6.232.873
Povećanje NPO u pripremi	-	-	-	-	-	1.701.961	40.857	1.742.818
Prenos sa avansa na NPO u pripremi	-	-	-	-	-	39.252	(39.252)	-
Povećanje na NPO sa NPO u pripremi	180	24.864	1.842.453	-	-	(1.867.497)	-	-
Korišćenje prava na osnovnih sredstva	-	41.768	45.756	-	-	-	-	87.524
Godišnja amortizacija (Napomena 6)	(4.348)	(106.843)	(1.147.688)	(514)	-	-	-	(1.259.393)
Godišnja amortizacija – pravo na korišćenje osnovnih sredstva	-	(39.585)	(76.391)	-	-	-	-	(115.976)
Otpis – Trošak	-	(5.276)	(367.610)	-	-	-	-	(372.886)
Otpis - Akum.amort.	-	5.276	339.727	-	-	-	-	345.003
Otpis – Trošak - pravo na korišćenje osn. sredstva	-	(46.013)	(13.518)	-	-	-	-	(59.531)
Otpis - Akum.amort. - pravo na korišćenje osn. sredstva	-	35.022	9.867	-	-	-	-	44.889
Reklasifikacija na nematerijalna ulaganja	-	-	-	-	-	(2.002)	-	(2.002)
Na dan 31.12.2020.	78.764	1.325.825	4.498.684	686	7.201	728.577	3.582	6.643.319
Nabavna vrednost	130.915	3.350.354	12.827.117	23.293	7.201	728.577	3.582	17.071.039
Akumulirana amort.	(52.151)	(2.024.529)	(8.328.433)	(22.607)	-	-	-	(10.427.720)
Neotpisana vrednost	78.764	1.325.825	4.498.684	686	7.201	728.577	3.582	6.643.319

Društvo nije davalo založna prava na nekretnine, postrojenja i opremu na dan 31. decembar 2020. godine.

18. Nekretnine, postrojenja i oprema (nastavak)

Amortizacija NPO u iznosu od RSD 1.259.393 (2019: RSD 1.197.579) je uključena u „Troškove amortizacije i rezervisanja“ u bilansu uspeha (Napomena 6).

Povećanje NPO sa NPO u pripremi u iznosu od RSD 1.867.497 se odnosi na povećanje proizvodnih kapaciteta u iznosu od RSD 1.842.453, povećanje vrednosti zgrada od RSD 24.864 i povećanje vrednosti unapređenja zemljišta u iznosu od RSD 180.

Amortizacija Prava na korišćenje osnovnih sredstava u iznosu od RSD 115.976 (2019: RSD 107.325) je uključena u Napomeni 6 u okviru "Troškova amortizacije".

Ukupan iznos od RSD 372.886 otpisa-troška odnosi se na otpis mašina i opreme u iznosu od RSD 367.610 i na ostale otpise u iznosu od RSD 5.276.

19. Investicione nekretnine

	<u>Zgrade date u zakup</u>	<u>Ukupno</u>
Na dan 01. januar 2019. godine		
Neotpisana vrednost		
Povećanje	-	-
Otpis – Nabavna vrednost	-	-
Otpis – Akumulirana amortizacija	-	-
Amortizacija (Napomena 6)	-	-
Neotpisana vrednost	-	-
Na dan 31. decembar 2019. godine		
Nabavna vrednost	15.946	15.946
Akumulirana amortizacija	(15.946)	(15.946)
Neotpisana vrednost	-	-
Na dan 01. januar 2020. godine		
Neotpisana vrednost		
Povećanje	-	-
Otpis – Nabavna vrednost	-	-
Otpis – Akumulirana amortizacija	-	-
Amortizacija (Napomena 6)	-	-
Neotpisana vrednost	-	-
Na dan 31. decembar 2020. godine		
Nabavna vrednost	15.946	15.946
Akumulirana amortizacija	(15.946)	(15.946)
Neotpisana vrednost	-	-

20. Dugoročna finansijska sredstva

	% učešća	31-Dec-2020	% učešća	31-Dec-2019
1. Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju				
Novosadski Sajam	< 5%	2.379	< 5%	2.470
Neto finansijska sredstva raspoloživa za prodaju		2.379		2.470
Ukupno dugoročna finansijska sredstva		2.379		2.470

Ulaganja

Fer vrednost finansijskih sredstava Novosadskog sajma je utvrđena tržišnom cenom na dan 31. decembar 2020. godine.

Promene na finansijskim sredstvima Novosadskog sajma raspoloživim za prodaju su prikazane u tabeli ispod:

	2020	2019
Na dan 1. januar	2.470	1.880
Revalorizacija	(91)	212
Povećanje broja akcija	-	207
Povećanje nominalne vrednosti akcija	-	171
Na dan 31. decembar	2.379	2.470

Revalorizacija finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju u iznosu od RSD 91 uključuje rashode po osnovu obezvređivanja u iznosu od RSD 77 i obaveze za odloženi porez u iznosu od RSD 14 (Napomena 14).

21. Ostala dugoročna finansijska sredstva

	31-Dec-2020	31-Dec-2019
Zajmovi proizvođačima duvana	83.281	84.829
Dugoročni stambeni krediti zaposlenima	31.151	33.693
Rezervisanja za ostala dugoročna finansijska sredstva	(103.462)	(109.296)
	10.970	9.226

22. Finansijski instrumenti po kategorijama

Finansijska sredstva i obaveze koja se odnose na finansijske instrumente primenjene su na stavke prikazane u tabeli ispod:

(i) Na dan 31. decembar 2019. godine

	Zajmovi i potraživanja	Raspoloživo za prodaju	Ukupno
Sredstva prema bilansu stanja			
Gotovina i gotovinski ekvivalenti (Napomena 26)	5.657.507	-	5.657.507
Potraživanja po osnovu prodaje i druga potraživanja (Napomena 25)	5.101.200	-	5.101.200
Dugoročni krediti zaposlenima (Napomena 21)	33.693	-	33.693
Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju (Napomena 20)	-	2.470	2.470
Ukupno	10.792.400	2.470	10.794.870

	Ostale finansijske obaveze
Obaveze prema bilansu stanja	
Obaveze prema dobavljačima bez avansa (Napomena 33)	3.798.263
Ostale kratkoročne obaveze (Napomena 34)	217.034
	4.015.297

(ii) Na dan 31. decembar 2020. godine

	Zajmovi i potraživanja	Raspoloživo za prodaju	Ukupno
Sredstva prema bilansu stanja			
Gotovina i gotovinski ekvivalenti (Napomena 26)	5.160.971	-	5.160.971
Potraživanja po osnovu prodaje i druga potraživanja (Napomena 25)	6.163.155	-	6.163.155
Dugoročni krediti zaposlenima (Napomena 21)	31.151	-	31.151
Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju (Napomena 20)	-	2.379	2.379
Ukupno	11.355.277	2.379	11.357.656

	Ostale finansijske obaveze
Obaveze prema bilansu stanja	
Obaveze prema dobavljačima bez avansa (Napomena 33)	5.683.169
Ostale kratkoročne obaveze (Napomena 34)	240.266
	5.923.435

23. Zalihe

	31-Dec-2020	31-Dec-2019
Roba	1.688.793	1.171.804
Rezervni delovi	246.383	228.503
Materijal	10.988	4.644
Dati avansi za usluge i materijal	1.993	26.991
Gotovi proizvodi	511	511
Ispravka vrednosti – roba	-	-
Ispravka vrednosti – gotovi proizvodi	(511)	(511)
Ispravka vrednosti – materijal i rezervni delovi	(84.528)	(63.109)
	1.863.629	1.368.833

Promene na ispravci vrednosti robe prikazane su u tabeli ispod:

	2020	2019
Na početku perioda	-	1.255
Dodatno umanjeње vrednosti (Napomena 12)	784	-
Otpis	(784)	(1.255)
Ostalo	-	-
Na kraju perioda	-	-

Promene na ispravci vrednosti gotovih proizvoda prikazane su u tabeli ispod:

	2020	2019
Na početku perioda	511	511
Dodatno umanjeње vrednosti (Napomena 12)	-	-
Otpis	-	-
Ostalo	-	-
Na kraju perioda	511	511

Promene na ispravci vrednosti zaliha materijala i rezervnih delova prikazane su u tabeli ispod:

	2020	2019
Na početku perioda	63.109	70.311
Dodatno umanjeње vrednosti (Napomena 12)	21.419	100.594
Otpis	-	(107.796)
Ostalo	-	-
Na kraju perioda	84.528	63.109

24. Sredstva namenjena prodaji

	2020	2019
Na početku perioda		
Prodata sredstva	-	39.702
Prenos u registar osnovnih sredstava	-	-
Prenos na potraživanje	-	(6.451)
		(33.251)
Na kraju perioda		
	-	-

25. Potraživanja

	31-Dec-2020	31-Dec-2019
Potraživanja od kupaca – na domaćem tržištu	4.515.001	4.144.489
Potraživanja od kupaca – povezana lica na inostranom tržištu	1.477.954	783.314
Potraživanja od kupaca – na inostranom tržištu	42.879	57.822
Potraživanja – bruto	6.035.834	4.985.625
Ispravka vrednosti potraživanja od kupaca	(17.738)	(17.738)
Potraživanja – neto	6.018.096	4.967.887
Ostala potraživanja	168.024	156.889
Ispravka vrednosti ostalih potraživanja	(22.965)	(23.576)
Ostala potraživanja – neto	145.059	133.313
Ukupno potraživanja	6.163.155	5.101.200

Društvo na mesečnom nivou vrši ispravku vrednosti potraživanja od trećih lica starijih od 60 dana od datuma dospeća. U donjoj tabeli je prikazana starosna analiza potraživanja od kupaca (uključujući i povezana pravna lica):

	31-Dec-2020	31-Dec-2019
Do 30 dana	6.018.090	4.967.520
Od 30 do 180 dana	6	367
Preko 180 dana	17.738	17.738
	6.035.834	4.985.625

Knjigovodstvene vrednosti potraživanja (u RSD protivvrednosti) Društva od kupaca (uključujući potraživanja od povezanih pravnih lica) iskazane su u sledećim valutama:

	31-Dec-2020	31-Dec-2019
Dinar (RSD)	4.515.001	4.144.489
Euro (EUR)	1.519.068	839.201
Američki dolar (USD)	1.765	1.935
	6.035.834	4.985.625

25. Potraživanja (nastavak)

Knjigovodstvena vrednost potraživanja po dospelosti prikazana su u tabeli ispod:

	31-Dec-2020	31-Dec-2019
Nedospela potraživanja	6.018.096	4.967.887
Dospela potraživanja za koje je izvršeno umanjene vrednosti	17.738	17.738
Ukupno potraživanja bruto	6.035.834	4.985.625

Promene na poziciji ispravke vrednosti potraživanja su prikazane u sledećoj tabeli:

	2020	2019
Na početku perioda	17.738	17.738
Ukinuta neiskorišćena rezervisanja	-	-
Potraživanja otpisana tokom godine kao nenaplativa	-	-
Na kraju perioda	17.738	17.738

Promene na ispravci vrednosti ostalih potraživanja su prikazane u sledećoj tabeli:

	2020	2019
Na početku perioda	23.576	26.660
Dodatno rezervisanje (avansi i depoziti za zakup)	1.816	3.498
Kursne razlike	-	(13)
Ukinuta neiskorišćena rezervisanja	(2.427)	(6.569)
Na kraju perioda	22.965	23.576

Povećanje i smanjenje ispravke vrednosti potraživanja iskazuje se u okviru Rashoda/Prihoda od usklađivanja vrednosti ostale imovine koja se prikazuje po fer vrednosti kroz bilans uspeha. Iznosi prethodno ispravljani, otpisuju se ukoliko se ne očekuje da će biti naplaćeni.

26. Gotovina i gotovinski ekvivalenti

	31-Dec-2020	31-Dec-2019
Gotovina u banci	5.160.523	5.656.127
Razgraničeni prihodi od kamata na kratkoročne depozite	448	1.380
Ukupno	5.160.971	5.657.507

27. Porez na dodatu vrednost i aktivna vremenska razgraničenja

	31-Dec-2020	31-Dec-2019
Unapred plaćena akciza	5.422.980	3.802.518
Porez na dodatu vrednost	1.424.405	1.438.802
Ostali unapred plaćeni troškovi	57.709	71.045
Razgraničeni porez na dodatu vrednost (odobrenja)	16.420	17.763
Ukupno	6.921.514	5.330.128

Philip Morris Operations a.d. Niš

Godišnji izveštaji za period od 01. januara do 31. decembra 2020. godine
(svi iznosi su u 000 RSD, osim ako nije drugačije naznačeno)

28. Kapital

Na dan 31. decembar 2020. godine, kapital Društva se sastoji od 11.461.033 akcija, vrednosti od RSD 1.000 po akciji, od čega 6.510.054 običnih akcija sa pravom glasa i pravom na dividende i 4.950.979 preferencijalnih akcija bez prava glasa.

Vlasnici preferencijalnih akcija I klase imaju pravo na prioritetnu dividendu čiji je iznos najmanje jednak prosečnoj kamatnoj stopi na oročene dinarske depozite preko dvanaest meseci koju priznaje banka kod koje Društvo ima najveći dinarski depozit. U toku 2020. godine ova kamata iznosila je 2,12% kod OTP banke kod koje je Društvo imalo najveće dinarske depozite u 2020. godini.

Vlasnici preferencijalnih akcija II klase imaju pravo na prioritetnu dividendu u godišnjem iznosu od 2% nominalne vrednosti akcija.

Vlasnici preferencijalnih akcija III klase imaju pravo na prioritetnu dividendu u godišnjem iznosu od 1,5% nominalne vrednosti akcija.

Dodatno, vlasnici svih preferencijalnih akcija imaju pravo na dividendu koja se raspodeljuje vlasnicima običnih akcija.

Vlasnička struktura običnih akcija na dan 31. decembar 2020. godine, kao i na dan 31. decembar 2019. godine je prikazana u sledećoj tabeli (% vlasništva):

Philip Morris Holland Holdings B.V.
Akcionarski fond
Manjinski akcionari

	31-Dec-2020	31-Dec-2019
	83,6	83,6
	16,2	16,2
	0,2	0,2
	100,0	100,0

Promene na kapitalu su prikazane na sledeći način:

	Akcijski kapital	Ostali sveobuhvatni rezultat	Neraspoređena dobit	Otkupljene sopstvene akcije	Ukupno
Na dan 01. januar 2019. godine	11.461.033	23.001	3.702.439	(145.750)	15.040.723
Usklađivanje tržišne vrednosti – povećanje u rev. rezervama	-	181	-	-	181
Smanjenje beneficija zaposlenima i isplate akcija	-	964	-	-	964
Beneficije zaposlenima	-	(664)	-	-	(664)
Dobit za godinu	-	-	4.658.692	-	4.658.692
Isplaćena dividenda za 2018. godinu	-	-	(3.702.439)	-	(3.702.439)
Na dan 31. decembar 2019. godine	11.461.033	23.482	4.658.692	(145.750)	15.997.457
Uklanjanje efekata promene tržišne vrednosti finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju	-	1.441	-	-	1.441
Povećanje beneficija zaposlenima i isplate akcija	-	(427)	-	-	(427)
Beneficije zaposlenima	-	(664)	-	-	(664)
Dobit za period	-	-	4.861.423	-	4.861.423
Isplaćena dividenda za 2019. godinu	-	-	(4.658.692)	-	(4.658.692)
Na dan 31. decembar 2020. godine	11.461.033	23.832	4.861.423	(145.750)	16.200.538

Otkupljene sopstvene akcije

U 2011. i 2010. godini Društvo je otkupilo 56.975 preferencijalnih akcija I klase od akcionara nesaglasnih sa odlukama skupštine čime je steklo sopstvene akcije. Ukupna plaćena suma za sticanje ovih akcija iznosi RSD 145.750. Akcije imaju tretman sopstvenih akcija.

29. Revalorizacione rezerve

Revalorizacione rezerve predstavljaju rezerve formirane po osnovu rezervi za penzije i kompenzacije na osnovu plaćanja akcijama.

	2020	2019
Stanje na dan 1. januar	23.482	23.001
Ukidanje efekata promene tržišne vrednosti finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju	1.441	-
Povećanje/(Smanjenje) tržišne vrednosti – Novosadski sajam	-	181
Povećanje/(Smanjenje) beneficija zaposlenima	(427)	964
Beneficije za penzije	(664)	(664)
Na kraju perioda	23.832	23.482

Revalorizacione rezerve uključuju i aktuarske dobitke/gubitke proistekle iz penzionih planova a u skladu sa MRS 19 "Naknade zaposlenima" kao i beneficije za plaćanje u akcijama u skladu sa MSFI 2.

Penzioni planovi

Društvo je odložilo efekat aktuarskih dobitaka/gubitaka kroz poziciju ostalog sveobuhvatnog rezultata a u skladu sa MRS 19 „Naknade zaposlenima“ i priznaće ih kao prihod u bilansu uspeha tokom prosečnog perioda u kome će pravo na sticanje beneficija biti ostvareno.

Aktuarski dobitci i gubici koji proističu iz iskustvenih korekcija i promena u aktuarskim pretpostavkama knjiže se na teret ili u korist kapitala u okviru ostalog finansijskog rezultata u periodu u kome su nastali. Troškovi minulog rada priznaju se odmah u okviru bilansa uspeha.

Plaćanje akcijama

Na nivou Matičnog Društva postoji poseban plan naknada za rukovodioce koji se primenjuje u svim Društvima koja posluju u sastavu Matičnog Društva. Plan podrazumeva naknadu rukovodiocima u akcijama PMI Inc. nakon ispunjenja određenih uslova i primljene akcije predstavljaju dugoročnu kompenzaciju u vidu učešća u kapitalu Matičnog Društva nakon trogodišnjeg perioda službe.

Troškovi kompenzacije u akcijama su ustanovljeni pozivanjem na fer vrednost datih instrumenata kapitala odmerene na datum dodeljivanja. Fer vrednost se poziva na tržišnu cenu običnih akcija Matičnog Društva na datum dodeljivanja prava na naknadu zaposlenom. Troškovi se priznaju ravnomerno tokom celog perioda izvršenja kao trošak beneficija zaposlenih sa odgovarajućim rezervisanjima na kapitalu.

30. Neraspoređena dobit

Promene na računima neraspoređene dobiti su bile kao što sledi:

	2020	2019
Na početku perioda	4.658.692	3.702.439
Dobit za period	4.861.423	4.658.692
Isplaćena dividenda iz prethodne godine (Napomena 16)	(4.658.692)	(3.702.439)
Na kraju perioda	4.861.423	4.658.692

Philip Morris Operations a.d. Niš

Godišnji izveštaji za period od 01. januara do 31. decembra 2020. godine
(svi iznosi su u 000 RSD, osim ako nije drugačije naznačeno)

31. Dugoročna rezervisanja

Promene na računu su bile kao što sledi:

	Jubilarnе nagrade	Naknade po odlasku u penziju	Sudski sporovi i ostala rezervisanja	Ukupno
Na dan 01. januar 2019. godine	61.411	67.854	104.824	234.089
Prenos na kratkoročna rezervisanja i plaćeno	(16.058)	-	(13.468)	(29.526)
Dodatna rezervisanja (Napomena 6)	12.208	6.685	-	18.893
Troškovi minulog rada	-	780	-	780
Ukidanje rezervisanja	-	-	(15.067)	(15.067)
Prenos aktuarskog dobitka na rezerve	-	-	-	-
Revalorizacija	-	-	-	-
Na dan 31. decembar 2019. godine	57.561	75.319	76.289	209.169
Prenos na kratkoročna rezervisanja i plaćeno	(8.714)	-	(14.247)	(22.961)
Dodatna rezervisanja (Napomena 6)	12.208	6.685	-	18.893
Troškovi minulog rada	-	780	-	780
Ukidanje rezervisanja	-	-	(11.189)	(11.189)
Prenos aktuarskog gubitka na rezerve	-	-	-	-
Revalorizacija	-	-	-	-
Na dan 31. decembar 2020. godine	61.055	82.784	50.853	194.692

Rezervisanja izvršena u 2020. godini prikazana su u okviru Troškova amortizacije i rezervisanja u bilansu uspeha Društva (Napomena 6).

Dugoročna rezervisanja za jubilarne nagrade i nadoknade za odlazak u penziju procenjuju se od strane eksternog nezavisnog aktuara svake četvrte godine. Osnovne aktuarske pretpostavke za jubilarne nagrade i nadoknade za odlazak u penziju prikazane su kao što sledi:

	2020	2019
Diskontna stopa	4,80%	4,80%
Buduće povećanje zarada	3,00%	3,00%
Smrtnost	EVK90	EVK90
Godine starosti za odlazak u penziju	Po sticanju jednog od uslova za penziju	

32. Obaveze po osnovu lizinga

Prilikom primene MSFI 16, Društvo je priznalo obaveze po osnovu lizinga koji je prethodno bio klasifikovan kao "Operativni lizing" po principima MRS 17 "Lizing". Ove obaveze su odmerene po osnovu preostalih rata plaćanja za lizing, diskontovanih korišćenjem inkrementalne kamatne stope zaduživanja Društva na dan 01. januar 2019. godine. Prosečna ponderisana inkrementalna kamatna stopa zaduživanja Društva primenjena na obaveze po osnovu lizinga na dan 01. januar 2019. godine iznosila je 7,60%, dok je na dan 31. decembar 2020. godine iznosila 6,46%.

	31-Dec-2020	31-Dec-2019
Kratkoročne obaveze po osnovu lizinga	93.122	114.061
Dugoročne obaveze po osnovu lizinga	79.367	99.060
	172.489	213.121

32. Obaveze po osnovu lizinga (nastavak)

Rashodi po osnovu lizinga priznati u okviru Bilansa uspeha

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
Amortizacija prava na korišćenje osnovnih sredstava (Napomene 6, 18)	115.976	107.325
Troškovi koji se odnose na kratkoročni lizing (Napomene 7 i 8)	62.045	62.389
Troškovi koji se odnose na lizing sredstava male vrednosti koja nisu prikazana kao kratkoročni lizing (Napomena 8)	20.680	5.843
Troškovi kamata po osnovu lizinga (Napomena 10)	13.237	14.632
Troškovi koji se odnose na varijabilna plaćanja lizinga koja nisu uključena u obaveze za lizing (Napomena 8)	9.235	4.850
	<u>221.173</u>	<u>195.039</u>

33. Obaveze iz poslovanja

	<u>31-Dec-2020</u>	<u>31-Dec-2019</u>
Dobavljači – povezana pravna lica na inostranom tržištu	3.575.304	2.219.179
Dobavljači – na domaćem tržištu	1.713.163	1.321.557
Dobavljači – na inostranom tržištu	215.717	103.813
Dobavljači – povezana pravna lica na domaćem tržištu	178.985	153.714
	<u>5.683.169</u>	<u>3.798.263</u>

Rokovi i uslovi koji se odnose na povezana pravna lica su iskazani u Napomeni 38.

34. Ostale kratkoročne obaveze

	<u>31-Dec-2020</u>	<u>31-Dec-2019</u>
Obaveze za zarade i ostale kratkoročne obaveze	185.034	175.274
Obaveze za neiskorišćene godišnje odmore	37.872	26.723
Obaveze za dividendu	17.360	15.037
	<u>240.266</u>	<u>217.034</u>

35. Obaveze po osnovu poreza na dodatu vrednost, ostalih javnih prihoda i pasivna vremenska razgraničenja

	<u>31-Dec-2020</u>	<u>31-Dec-2019</u>
Obaveza za akcizu	3.929.290	2.999.732
Razgraničeni troškovi	890.149	735.193
Obaveza za porez na dobit	131.585	191.620
Ostali porezi i doprinosi	63.876	46.825
	<u>5.014.900</u>	<u>3.973.369</u>

Philip Morris Operations a.d. Niš

Godišnji izveštaji za period od 01. januara do 31. decembra 2020. godine
(svi iznosi su u 000 RSD, osim ako nije drugačije naznačeno)

35. Obaveze po osnovu poreza na dodatu vrednost, ostalih javnih prihoda i pasivna vremenska razgraničenja (nastavak)

Razgraničeni troškovi u iznosu od RSD 890.149 (2019: RSD 735.193) obuhvataju:

	31-Dec-2020	31-Dec-2019
Podsticaji za trgovinu	248.182	257.648
Direktni troškovi marketinga	207.604	114.474
Usluge distribucije	118.547	97.640
Obezbedjenje, čišćenje i pomoćno osoblje	72.875	53.247
Troškovi održavanja	36.524	35.922
Troškovi komunalnih usluga	25.590	24.301
Agencijske, konsultantske, revizorske i pravne usluge	23.527	28.246
Primanja zaposlenih (uključujući poreze)	14.003	17.648
Transport i špedicija	11.111	16.288
Donacije	7.983	14.479
Usluge kafeterije	5.226	5.553
Ostalo	118.977	69.747
	890.149	735.193

36. Vanbilansna sredstva i obaveze

	31-Dec-2020	31-Dec-2019
Materijali, poluproizvodi i roba u tuđem vlasništvu	7.096.795	7.987.454
Garancije za akcizu, carine i PDV	6.690.000	5.400.000
Dodatno penziono osiguranje	556.235	518.845
	14.343.030	13.906.299

37. Usaglašavanje potraživanja i obaveza

Društvo usaglašava potraživanja i obaveze sa svojim poslovnim partnerima u 2020. godini sa stanjima na kontima ili zapisnika o poredjenju. Rezultati usaglašavanja izvršenih u izveštajnom periodu su zadovoljavajući.

38. Transakcije sa povezanim pravnim licima

Za svrhe ovih finansijskih izveštaja, pravna lica se tretiraju kao povezana ukoliko jedno pravno lice ima mogućnost kontrolisanja drugog pravnog lica ili vrši značajan uticaj na finansijske i poslovne odluke drugog lica, što je definisano u MRS 24 "Obelodanjivanja odnosa sa povezanim licima". Prilikom razmatranja svih mogućih vrsta odnosa između povezanih pravnih lica, pažnja se usmerava na suštinu odnosa, a ne samo na pravnu formu.

Društvo je kontrolisano od strane Društva Philip Morris Holland Holdings BV, koje poseduje 87,52% akcija Društva. Akcije Društva se kotiraju na Beogradskoj berzi. Krajnje matično Društvo je Društvo Philip Morris International Inc, New York, SAD.

38. Transakcije sa povezanim pravnim licima (nastavak)

Salda na dan 31. decembar 2020. godine i 31. decembar 2019. godine, kao i transakcije sa povezanim pravnim licima Društva sastoje se iz sledećeg:

<u>a) Salda sa povezanim pravnim licima</u>	Odnos	31-Dec-2020	31-Dec-2019
Potraživanja od kupaca, bruto (Napomena 25)	povezano	1.477.954	783.314
Potraživanja od kupaca, bruto	zavisno	-	-
Potraživanja od kupaca, bruto	matično	-	-
Obaveze prema dobavljačima (Napomena 33)	povezano	(3.754.289)	(2.372.893)
Obaveze prema dobavljačima	zavisno	-	-
Obaveze prema dobavljačima	matično	-	-
Ukupno		(2.276.335)	(1.589.579)

Salda potraživanja sa povezanim pravnim licima prikazana su u tabeli ispod:

<u>i) Povezano pravno lice</u>	31-Dec-2020	31-Dec-2019
Philip Morris Products S.A.	1.297.743	780.901
AO Philip Morris Izhora	177.512	-
Philip Morris Services S.A.	2.335	1.934
Philip Morris Polska S.A.	176	-
UAB Philip Morris Lietuva	133	-
Philip Morris Romania S.R.L. Otopeni	32	-
Tabaqueira - Empresa Industrial de Tabacos, S.A.	23	-
Philip Morris BH d.o.o. Sarajevo	-	451
Philip Morris Manufacturing GMBH	-	20
Philip Morris Tutunski Kombinat Skoplje	-	8
Ukupno	1.477.954	783.314

Salda obaveza prema povezanim pravnim licima prikazana su u tabeli ispod:

<u>ii) Povezano pravno lice</u>	31-Dec-2020	31-Dec-2019
Philip Morris Products S.A.	(2.305.675)	(1.420.336)
Philip Morris International IT	(309.236)	(39.627)
Philip Morris Manufacturing GMBH	(264.547)	-
AO Philip Morris Izhora	(254.173)	(88.900)
Philip Morris Global Brands INC.	(252.236)	(187.369)
Philip Morris Services d.o.o. Beograd	(178.985)	(153.714)
Philip Morris Products S.A. OC Division	(118.055)	(84.547)
PMI Service Center Europe	(29.444)	(34.366)
Philip Morris Services S.A.	(11.065)	(13.509)
Philip Morris Polska S.A.	(10.582)	-
Philip Morris Montenegro d.o.o.	(10.049)	(14.155)
Philip Morris Ukraine	(9.376)	(8.083)
Philip Morris Products S.A. Manufacturing	(539)	-
Philsa Philip Morris Sabanci	(327)	-
UAB Philip Morris Lietuva	-	(311.713)
Philip Morris Korea INC.	-	(16.452)
Philip Morris CR A.S.	-	(122)
Ukupno	(3.754.289)	(2.372.893)

Philip Morris Operations a.d. Niš

Godišnji izveštaji za period od 01. januara do 31. decembra 2020. godine
(svi iznosi su u 000 RSD, osim ako nije drugačije naznačeno)

38. Transakcije sa povezanim pravnim licima (nastavak)

b) Transakcije sa povezanim pravnim licima

	Odnos	2020	2019
Nabavke	povezano	8.296.880	6.123.528
Prihod od prodaje, neto (Napomena 5)	povezano	7.498.951	6.815.422
Isplaćena dividenda	matično	3.899.194	3.099.934
Ostali troškovi poslovanja	povezano	3.581.819	3.613.222

Nabavke od povezanih pravnih lica prikazane su u tabeli ispod:

ii) Related party

	2020	2019
Philip Morris Products S.A.	4.269.853	5.443.204
AO Philip Morris Izhora	2.973.974	185.807
Philip Morris Manufacturing GMBH	591.030	294
UAB Philip Morris Lietuva	383.869	311.789
Philip Morris Ukraine	40.362	9.703
Philip Morris Korea INC.	16.439	171.473
Philip Morris Polska S.A.	11.006	137
Philip Morris Products S.A. Manufacturing	10.021	-
Philsa Philip Morris Sabanci	311	686
f6 Cigarettenfabrik GmbH & Co. KG	15	-
Tabaqueira - Empresa Industrial de Tabacos, S.A.	-	292
Philip Morris CR A.S.	-	122
Philip Morris Investments B.V.	-	21
Ukupno	8.296.880	6.123.528

Prihod od prodaje sa povezanim pravnim licima prikazan je u tabeli ispod:

i) Related party

	2020	2019
Philip Morris Products S.A.	7.316.426	6.801.023
AO Philip Morris Izhora	177.497	-
Tabaqueira - Empresa Industrial de Tabacos, S.A.	1.670	-
Philip Morris Polska S.A.	866	-
PMFTC, INC.	765	23
Philip Morris Tutunski Kombinat Skoplje	712	-
Philip Morris Products S.A. Manufacturing	441	-
UAB Philip Morris Lietuva	284	-
Philip Morris CR A.S.	250	-
Philip Morris Romania S.R.L.	40	-
Philip Morris BH d.o.o. Sarajevo	-	10.362
Philip Morris Albania SH.P.K.	-	3.958
Philsa Philip Morris Sabanci	-	33
Philip Morris Manufacturing GMBH	-	20
Philip Morris Manufacturing Senegal S.A.R.L.	-	3
Ukupno	7.498.951	6.815.422

38. Transakcije sa povezanim pravnim licima (nastavak)

Ostali troškovi poslovanja iz transakcija sa povezanim pravnim licima prikazani su u tabeli ispod:

<u>iii) Povezano pravno lice</u>	<u>2020</u>	<u>2019</u>
Philip Morris Services d.o.o. Beograd	1.310.958	1.618.485
Philip Morris Global Brands INC.	700.657	716.620
Philip Morris International IT	591.796	280.635
Philip Morris Products S.A. OC Division	426.050	462.213
Philip Morris Products S.A.	352.380	310.182
PMI Service Center Europe	92.051	118.037
Philip Morris Montenegro LTD	55.113	37.247
Philip Morris Services S.A.	44.882	57.849
CTPM International SA	7.381	10.730
Philip Morris International INC.	535	1.224
Philsa Philip Morris Sabanci	16	-
Ukupno	3.581.819	3.613.222

Naknade ključnom rukovodstvu

Naknada koja se isplaćuje ključnom rukovodstvu za njihove usluge, bilo da su ostvarili puno radno vreme ili honorarni rad, obuhvata platu po ugovoru. Dodatne naknade i kompenzacije mogu se isplatiti rukovodstvu za usluge u tom svojstvu, a takođe i za prisustvo sednicama Odbora direktora.

Ukupna naknada za ključno rukovodstvo za 2020. godinu uključena u bilans uspeha iznosi RSD 7.939 (2019: RSD 10.565).

39. Potencijalne obaveze**i) Pitanja zaštite životne sredine**

Propisi o životnoj sredini u Republici Srbiji su u procesu razvoja i Društvo nije iskazalo obaveze na dan 31. decembar 2020. godine za bilo koji predviđeni trošak uključujući naknade za pravne i konsultantske usluge, proučavanje lokacije, dizajn i primenu korektivnih planova, koji se odnose na pitanja zaštite životne sredine. Rukovodstvo ne smatra da su troškovi vezani za zaštitu životne sredine značajni.

ii) Sudski sporovi

Na dan 31. decembar 2020. godine protiv Društva se vodi više sudskih sporova čija visina tužbenih zahteva iznosi RSD 214.252. Prema instrukcijama dobijenih od advokata koji zastupaju Društvo u tim sporovima, a na osnovu procene svakog pojedinačnog sudskog spora, Društvo je izvršilo rezervisanje iznosa za sudske sporove od RSD 50.853 (Napomena 31). Rukovodstvo Društva procenjuje da će preostali deo tekućih sporova od RSD 163.399, biti rešen u korist Društva, pa je stoga procenilo da ne treba da vrši rezervisanje za te sporove.

40. Poreski rizici

Poreski zakoni Republike Srbije podležu različitim tumačenjima i čestim izmenama i dopunama. Tumačenje poreskih zakona od strane poreskih vlasti, može da se razlikuje od onih koje je izvršilo rukovodstvo Društva. Kao rezultat, neke transakcije mogu biti dovedene u pitanje od strane poreskih vlasti i Društvo može biti obavezno da plati dodatne poreze, kazne i kamate. Krajnji rok dospeća poreskih obaveza je pet godina. To znači da poreske vlasti imaju prava da odrede plaćanje neplaćene poreske obaveze u roku od pet godina od datuma transakcije. Rukovodstvo je ocenilo da Društvo nema nepriznatih poreskih obaveza koje su nastale zaključno sa 31. decembrom 2020. godine.

41. Događaji posle datuma bilansa stanja

Nije bilo događaja koji su nastali posle datuma bilansa stanja do datuma odobrenja finansijskih izveštaja od strane Odbora Direktora Društva 22. aprila 2021. godine koji bi zahtevali izmene ili obelodanjivanje u napomenama uz priložene finansijske izveštaje.

Nakon pojavljivanja novog virusa COVID-19 krajem 2019. godine u Kini, tokom 2020. godine virus se proširio i na druge zemlje u svetu uz povećanje broja obolelih i proglašenje globalne pandemije COVID-19 virusa od strane Svetske Zdravstvene Organizacije (SZO).

Situacija sa COVID-19 virusom izaziva usporavanje ukupnih privrednih aktivnosti, otežavajući planiranje i održavanje obima poslovanja, kao i logistiku, transport, prodaju i druge važne aktivnosti u poslovanju privrednih subjekata.

Sagledali smo uticaj virusa COVID-19 na Društvo na osnovu dostupnih informacija, i razmotrili: (i) finansijsku poziciju i rezultate poslovanja, (ii) kapital i finansijska sredstva, uključujući likvidnost Društva, (iii) potražnju za proizvodima i uslugama, (iv) lanac snabdevanja i distribuciju proizvoda. Iako se situacija sa pandemijom virusa i dalje razvija, do dana objavljivanja ovih finansijskih izveštaja nije bilo značajnog uticaja na poslovanje Društva, međutim, budući efekti se ne mogu predvideti.

Iz tih razloga, rukovodstvo Društva intenzivno prati i procenjuje potencijalne efekte izazvane globalnom pandemijom virusa i preduzima sve neophodne mere kako bi održalo sposobnost Društva da nastavi da posluje u neograničenom periodu u predvidljivoj budućnosti, a kako bi akcionarima obezbedilo dividende i očuvalo optimalnu strukturu kapitala.

Niš, 22. april 2021. godine

Milena Popović

Lice odgovorno za sastavljanje
finansijskog izveštaja

Aleksandar Jakovljević

Zakonski zastupnik

Philip Morris Operations a.d. Niš

Godišnji izveštaji za period od 01. januara do 31. decembra 2020. godine
(svi iznosi su u 000 RSD, osim ako nije drugačije naznačeno)

Izveštaj nezavisnog revizora

Philip Morris Operations a.d. Niš
Godišnji izveštaji za period od 01. januara do 31. decembra 2020. godine
(svi iznosi su u 000 RSD, osim ako nije drugačije naznačeno)

Philip Morris Operations a.d. Niš

Godišnji izveštaji za period od 01. januara do 31. decembra 2020. godine
(svi iznosi su u 000 RSD, osim ako nije drugačije naznačeno)

Godišnji izveštaj o poslovanju Društva

U skladu sa članom 50. stav 3. i članom 51. stav 1. Zakona o tržištu kapitala ("Službeni glasnik RS" broj 31/2011, 112/2015, 108/2016, 9/2020 i 153/2020), članom 3. Pravilnika o sadržini, formi i načinu objavljivanja godišnjih, polugodišnjih i kvartalnih izveštaja javnih društava (Pravilnik) ("Sl. glasnik RS" br. 14/2012, 5/2015, 24/2017 i 14/2020) i članom 29. i članom 34. Zakona o računovodstvu ("Službeni glasnik RS" broj 62/2013 i 30/2018), izdavalac Philip Morris Operations a.d. Niš, objavljuje:

GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU AKCIONARSKOG DRUŠTVA ZA 2020. GODINU

I Opšti podaci, podaci o upravi Društva i organizacionoj strukturi

(U ovoj tački dati su podaci predviđeni članom 29. stav 2. tačka 1. Zakona o računovodstvu).

1) Poslovno ime sedište i adresa, matični broj PIB akcionarskog društva	Philip Morris Operations a.d. Niš Niš, Bulevar 12 februar br. 74 07319665 101859529																																	
2) Web site i e-mail adresa	www.djn.co.rs ; office.PMOP@pmi.com																																	
3) Broj i datum rešenja o upisu u registar privrednih subjekata	BD 37879/2005 upisano dana 29.08.2005. godine																																	
4) Delatnost (šifra i opis)	1200 Proizvodnja duvanskih proizvoda																																	
5) Broj zaposlenih	581 na dan 31.12.2020. godine																																	
6) Broj akcionara	1.665 na dan 31.12.2020. godine																																	
7) 10 najvećih akcionara	<table><thead><tr><th>Poslovno ime pravnog lica / Ime i prezime</th><th>Br. akcija</th><th>Učešće u osnovnom kapitalu</th></tr></thead><tbody><tr><td>PHILIP MORRIS H. H. B.V.</td><td>10.031.234</td><td>87,52%</td></tr><tr><td>AKCIONARSKI FOND AD BEOGRAD</td><td>1.051.467</td><td>9,17%</td></tr><tr><td>PHILIP MORRIS OPERATIONS A.D. NIŠ</td><td>56.975</td><td>0,50%</td></tr><tr><td>OSTOJIĆ DRAGOMIR</td><td>12.800</td><td>0,11%</td></tr><tr><td>BRKIĆ MILENKO</td><td>8.018</td><td>0,07%</td></tr><tr><td>ADRIATIC OPPORT.MASTR.F.CAYMAN</td><td>6.865</td><td>0,06%</td></tr><tr><td>KERAMIKA JOVANOVIĆ DOO</td><td>4.032</td><td>0,04%</td></tr><tr><td>SASA SEBIC</td><td>3.857</td><td>0,03%</td></tr><tr><td>BJELICA MINJA</td><td>3.002</td><td>0,03%</td></tr><tr><td>MANČIĆ SRĐAN</td><td>2.900</td><td>0,03%</td></tr></tbody></table>	Poslovno ime pravnog lica / Ime i prezime	Br. akcija	Učešće u osnovnom kapitalu	PHILIP MORRIS H. H. B.V.	10.031.234	87,52%	AKCIONARSKI FOND AD BEOGRAD	1.051.467	9,17%	PHILIP MORRIS OPERATIONS A.D. NIŠ	56.975	0,50%	OSTOJIĆ DRAGOMIR	12.800	0,11%	BRKIĆ MILENKO	8.018	0,07%	ADRIATIC OPPORT.MASTR.F.CAYMAN	6.865	0,06%	KERAMIKA JOVANOVIĆ DOO	4.032	0,04%	SASA SEBIC	3.857	0,03%	BJELICA MINJA	3.002	0,03%	MANČIĆ SRĐAN	2.900	0,03%
Poslovno ime pravnog lica / Ime i prezime	Br. akcija	Učešće u osnovnom kapitalu																																
PHILIP MORRIS H. H. B.V.	10.031.234	87,52%																																
AKCIONARSKI FOND AD BEOGRAD	1.051.467	9,17%																																
PHILIP MORRIS OPERATIONS A.D. NIŠ	56.975	0,50%																																
OSTOJIĆ DRAGOMIR	12.800	0,11%																																
BRKIĆ MILENKO	8.018	0,07%																																
ADRIATIC OPPORT.MASTR.F.CAYMAN	6.865	0,06%																																
KERAMIKA JOVANOVIĆ DOO	4.032	0,04%																																
SASA SEBIC	3.857	0,03%																																
BJELICA MINJA	3.002	0,03%																																
MANČIĆ SRĐAN	2.900	0,03%																																
8) Vrednost osnovnog kapitala	11.461.033.000 dinara																																	
9) Broj izdatih akcija sa ISIN brojem i CFI kodom	<table><thead><tr><th>Klasa</th><th>Broj akcija</th><th>ISIN broj</th><th>CFI kod</th></tr></thead><tbody><tr><td>Obične</td><td>6.510.054</td><td>RSDINNE11951</td><td>ESVUFR</td></tr><tr><td>Preferencijalne</td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td>I klasa</td><td>3.308.768</td><td>RSDINNE78828</td><td>EPNNAR</td></tr><tr><td>II klasa</td><td>1.131.734</td><td>RSDINNE87514</td><td>EPNNPR</td></tr><tr><td>III klasa</td><td>510.477</td><td>RSDINNE53565</td><td>EPNNPR</td></tr></tbody></table>	Klasa	Broj akcija	ISIN broj	CFI kod	Obične	6.510.054	RSDINNE11951	ESVUFR	Preferencijalne				I klasa	3.308.768	RSDINNE78828	EPNNAR	II klasa	1.131.734	RSDINNE87514	EPNNPR	III klasa	510.477	RSDINNE53565	EPNNPR									
Klasa	Broj akcija	ISIN broj	CFI kod																															
Obične	6.510.054	RSDINNE11951	ESVUFR																															
Preferencijalne																																		
I klasa	3.308.768	RSDINNE78828	EPNNAR																															
II klasa	1.131.734	RSDINNE87514	EPNNPR																															
III klasa	510.477	RSDINNE53565	EPNNPR																															
10) Podaci o zavisnim društvima (do pet najznačajnijih subjekata konsolidacije – poslovno ime, sedište i poslovna adresa)	Društvo nema zavisna društva.																																	

Philip Morris Operations a.d. Niš

Godišnji izveštaji za period od 01. januara do 31. decembra 2020. godine
(svi iznosi su u 000 RSD, osim ako nije drugačije naznačeno)

11) Podaci o revizorskoj kući koja je revidirala poslednji finansijski izveštaj

Poslovno ime:

Sedište:

Poslovna adresa:

PricewaterhouseCoopers d.o.o.

Beograd

Omladinskih brigada 88a

12) Poslovno ime organizovanog tržišta na koje su uključene akcije

Beogradska berza a.d. Beograd

13) Članovi Odbora direktora na dan 31. decembar 2020. godine

Ime i prezime Prebivalište	Obrazovanje	Sadašnje zaposlenje	Članstvo u Upravnim i Nadzornim odborima drugih društava	Isplaćen neto iznos naknade (u dinarima)	Broj i procenat akcija koje posедуje u društvu
Aleksandar Jakovljević, Beograd, Srbija	Diplomirani ekonomista, Ekonomski fakultet Univerziteta u Beogradu	Philip Morris Operations a.d. Niš – Generalni direktor			
Mikhail Prokopchuk, Beograd, Srbija	Diplomirani inženjer, Radio-tehnički fakultet državnog elektrotehničkog Univerziteta u Sankt Petersburgu, Ruska Federacija	Philip Morris Operations a.d. Niš – Izvršni direktor Sektora proizvodnje			
Ivan Miletić Beograd, Srbija	Doktor iz oblasti prava, pravni fakultet Seton Hall Newark, Nju Džersi, SAD. Osnovne studije Univerzitet Pfeiffer Severna Karolina, SAD, književnosti i komunikacije.	Philip Morris Services d.o.o. Beograd – Direktor korporativnih poslova za jugoistočnu Evropu	Prvi potpredsednik Američke privredne komore u Srbiji		
Tamara Milovanović, Beograd, Srbija	Master INSEAD, Osnovne studije Medjunarodni odnosi, Univerzitet British Columbia u Vankuveru Kanada.	Philip Morris Services d.o.o. Beograd – Direktor finansija za jugoistočnu Evropu			
Uroš Čamilović, Beograd, Srbija	Diplomirani ekonomista, Univerzitet u Redingu i M.Phil – oblast finansija, Univerzitet u Kembridžu, Velika Britanija	BDO Business Advisory d.o.o. Beograd - Partner za usluge poslovnog savetovanja	Član Nadzornog odbora Sava životno osiguranje a.d.o. Beograd	858.253,10	

14) Nadzornog odbora – Interni revizor:
Lica za unutrašnji nadzor poslovanja:

Slavica Pavlica

15) Navesti da li uprava Društva ima usvojen pisani kodeks ponašanja i
web-site na kome je objavljen

da;
www.djn.co.rs

16) Organizaciona struktura Društva:

- Administracija direktora;
- Finansije (Računovodstvo);
- Proizvodnja (Direktna proizvodnja; Tehničke usluge; Treninzi);
- Upravljanje i podrška proizvodnji (Planiranje proizvodnje; Lanac snabdevanja; Nabavka; Obzbeđenje kvaliteta; Unapređenje proizvodnje; Održivost; Inženjering; Obzbeđenje);
- Opšte usluge i
- Pravna služba.

II Verodostojan prikaz razvoja, finansijskog položaja, rezultata poslovanja i važni podaci za procenu stanja imovine Društva, kao i informacije o kadrovskim pitanjima

(U ovoj tački dati su podaci predviđeni članom 29. stav 2. tačka 2. i 8. Zakona o računovodstvu i članom 50. stav 3. tačka 1. Zakona o tržištu kapitala).

1) Prikaz razvoja i poslovanja Društva

U poređenju sa 2019. godinom, ukupna neto dobit Društva za 2020. godinu je povećana sa RSD 4.658.692 na RSD 4.861.423 i rezultat je posvećenosti dugoročno održivom razvoju Društva uz implementaciju poslovnih modela koji doprinose očuvanju profitabilnosti i konkurentnosti uz maksimalno iskorišćenje proizvodnih kapaciteta.

Radi ispunjenja postavljenih ciljeva, poslujući u modelu uslužne proizvodnje, Društvo teži da očuva obim prodaje za domaće i za strana tržišta održavanjem profitabilnosti i konkurentnosti, uključujući i komercijalizaciju „RRP“ proizvoda. U okviru grupacije Philip Morris International pod “RRP” proizvodima podrazumevaju se proizvodi koji predstavljaju, ili će verovatno/potencijalno predstavljati, proizvode smanjenog rizika od štetnosti za pušače koji se opredele za ove proizvode nasuprot daljem pušenju tradicionalnih cigareta.

Društvo nije imalo značajnije probleme prilikom naplate potraživanja. Društvo nema značajnu koncentraciju kreditnog rizika, jer ima utvrđene politike koje obezbeđuju da se prodaja proizvoda i usluga vrši kupcima koji imaju odgovarajuću kreditnu istoriju. Takođe, Društvo ima utvrđene politike koje obezbeđuju da se prodaja proizvoda i usluga osigura bankarskim garancijama i menicama izdatim od banaka. Kao rezultat navedenog, Društvo nije iskusilo teškoće u naplati potraživanja u rokovima dospelosti nakon datuma bilansa stanja.

Na kraju 2020. godine, Društvo je poslovalo profitabilno sa adekvatnom strukturom bilansa stanja.

Pod uslovom da eksterni faktori bitno ne pogoršaju uslove poslovanja, rukovodstvo Društva procenjuje da kontinuirana optimizacija strukture portfolija, zajedno sa ostalim važnim strategijama obezbeđuje očuvanje dostignutih rezultata poslovanja i dalji razvoj Društva.

2) Analiza ostvarenih rezultata poslovanja, sa posebnim osvrtom na solventnost, likvidnost, ekonomičnost, rentabilnost društva i njegovu tržišnu vrednost

Najznačajniji pokazatelji poslovanja Društva:	2020	2019
Prinos na ukupan kapital	22,10%	23,38%
Neto prinos na sopstveni kapital	30,20%	30,02%
Stopa poslovnog dobitka	24,12%	24,12%
Stepen zaduženosti	41,10%	34,46%
I stepen likvidnosti	0,47	0,70
II stepen likvidnosti	1,66	1,99
Neto obrtni kapital (u 000 RSD)	9.316.668	9.545.782
Tržišna kapitalizacija (u 000 RSD)	53.885.403	58.862.808
Dobitak po akciji (u dinarima)	417,59	396,33
Cena akcija – najviša i najniža u izveštajnom periodu, ako se trgovalo (posebno za obične i preferencijalne)	najviša	najniža
Obične	7.500	5.000
Preferencijalne	6.500	4.200

Philip Morris Operations a.d. Niš
Godišnji izveštaji za period od 01. januara do 31. decembra 2020. godine
(svi iznosi su u 000 RSD, osim ako nije drugačije naznačeno)

Isplaćena dividenda po redovnoj i preferencijalnoj akciji I, II i III klase, za poslednje 3 godine, pojedinačno po godinama	Isplaćena dividenda za 2017*, RSD po akciji	Isplaćena dividenda za 2018**, RSD po akciji	Isplaćena dividenda za 2019***, RSD po akciji
Obične			
Preferencijalne I klasa	324,44	313,08	396,33
Preferencijalne II klasa	358,24	344,38	429,73
Preferencijalne III klasa	344,44	333,08	416,33
	338,44	328,08	411,33

* u skladu sa Odlukom o isplati dividende od 18.6.2017.
** u skladu sa Odlukom o isplati dividende od 30.5.2018.
*** u skladu sa Odlukom o isplati dividende od 31.5.2019.

3) Informacije o ostvarenjima Društva po segmentima (formiranim na proizvodnoj i geografskoj osnovi), u skladu sa zahtevima MRS 14 i postojanje ogranaka:

Društvo ima samo jedan poslovni segment, proizvodnju i prodaju duvanskih proizvoda i u svom sastavu nema ogranke.

4) Struktura ukupnog ostvarenog rezultata poslovanja Društva u 2020. godini je sledeća:

	2020	2019
Poslovni prihodi i rashodi		
Poslovni prihod	23.786.112	22.597.937
Poslovni rashod	18.048.679	17.146.959
Poslovni rezultat – dobitak / (gubitak)	5.737.433	5.450.978
Finansijski prihodi i rashodi		
Finansijski prihodi	127.357	126.467
Finansijski rashodi	77.543	66.146
Finansijski rezultat – dobitak / (gubitak)	49.814	60.321
Ostali prihodi i rashodi		
Ostali prihodi	122.779	172.905
Ostali rashodi	158.596	197.536
Rezultat ostalih prihoda i rashoda – dobitak / (gubitak)	(35.817)	(24.631)
Ukupan bruto rezultat	24.036.248	22.897.309
Ukupni prihodi	18.284.818	17.410.641
Ukupni rashodi		
Dobitak / (Gubitak) pre oporezivanja	5.751.430	5.486.668

5) Podaci važni za procenu stanja imovine Društva:

Podaci važni za procenu stanja imovine Društva se nalaze u finansijskim izveštajima sadržanim u okviru ovog izveštaja.

6) Informacija o kadrovskim pitanjima:

Nije bilo značajnijih promena u kadrovskoj strukturi Društva tokom 2020. godine.

III Opis očekivanog razvoja Društva i glavnih rizika, promena u poslovnim politikama i pretnji kojima je Društvo izloženo

(U ovoj tački dati su podaci predviđeni članom 29. stav 2. tačka 5., 9., 10. i 11. Zakona o računovodstvu i članom 50. stav 3. tačka 2. Zakona o tržištu kapitala).

1) Opis očekivanog razvoja Društva

Cilj Društva je da kroz upravljanje kapitalom zadrži sposobnost Društva da nastavi da posluje u neograničenom periodu u predvidljivoj budućnosti kako bi akcionarima obezbedilo dividende, a ostalim zainteresovanim stranama povoljnosti u stabilnom okruženju i da bi očuvalo optimalnu strukturu kapitala sa ciljem da smanji troškove kapitala.

Prelaskom na novi poslovni model uslužne proizvodnje Društvo je unapredilo model proizvodnje i poslovanja i nastaviće da maksimalno iskorišćava proizvodne kapacitete, što će uz dalju komercijalizaciju „RRP“ proizvoda održati profitabilnost i konkurentnost Društva.

Da bi očuvalo odnosno korigovalo strukturu kapitala, Društvo može da izvrši korekciju isplata dividendi akcionarima, vrati kapital akcionarima, izda nove akcije ili može da proda sredstva kako bi smanjilo potencijalna dugovanja.

Rukovodstvo preduzima sve neophodne mere kako bi podržalo opstanak i razvoj poslovanja Društva.

2) Opis glavnih rizika i pretnji kojima je Društvo izloženo

Poslovanje Društva izloženo je različitim finansijskim rizicima. Upravljanje rizicima u Društvu je usmereno na nastojanje da se u situaciji nepredvidivosti finansijskih tržišta potencijalni negativni uticaji na finansijsko poslovanje Društva svedu na minimum.

Rizikom se upravlja u sklopu politika koje je odobrilo Matično Društvo. Politike Matičnog Društva daju pisane principe za opšte upravljanje rizikom kao i pisane politike koje pokrivaju specifične oblasti kao što je rizik od promene kurseva, rizik od promene kamatne stope, kreditni rizik, upotreba derivativnih i nederivativnih finansijskih instrumenata i investiranje većih sredstava.

Društvo posluje u međunarodnim okvirima i izloženo je riziku od promena kurseva stranih valuta, u prvom redu EUR, USD i CHF.

Ukoliko bi na dan 31. decembar 2020. godine dinar oslabio/ojačao za 5%, a sve druge promenljive ostale konstantne, profit bi se smanjio/povećao za RSD 147.938 (2019: RSD 73.018), a kao rezultat negativnih/pozitivnih kursnih razlika koje bi nastale po osnovu preračuna potraživanja i obaveza u stranoj valuti iskazanih u bilansu stanja na dan 31. decembar 2020. godine, odnosno na dan 31. decembar 2019. godine.

Društvo nema značajnu koncentraciju kreditnog rizika. Društvo ima utvrđene politike koje obezbeđuju da se prodaja proizvoda i usluga vrši kupcima koji imaju odgovarajuću kreditnu istoriju. Društvo ima utvrđene politike koje ograničavaju nivo kreditne izloženosti prema svakoj pojedinačnoj finansijskoj instituciji.

Finansijska sredstva, koja potencijalno mogu izložiti Društvo kreditnom riziku sastoje se uglavnom od potraživanja od kupaca. Knjigovodstvena vrednost potraživanja, umanjena za ispravke vrednosti potraživanja, predstavlja maksimalan nivo izloženosti kreditnom riziku. Gotovina se plasira u finansijske institucije, za koje se smatra da u momentu deponovanja sredstava imaju minimalan rizik od neispunjenja obaveza.

U tabeli niže analizirane su finansijske obaveze Društva i neto izmirene izvedene finansijske obaveze koje su grupisane prema datumu dospeća na osnovu perioda preostalog do ugovornog datuma dospeća, a na datum bilansa stanja.

Uporedni podaci su u skladu sa izmenama i dopunama MSFI 7 koje se odnose na obelodanjivanje rizika likvidnosti.

Philip Morris Operations a.d. Niš

Godišnji izveštaji za period od 01. januara do 31. decembra 2020. godine
(svi iznosi su u 000 RSD, osim ako nije drugačije naznačeno)

Iznosi prikazani u tabeli predstavljaju ugovorne nediskontovane novčane tokove. Iznosi koji dospevaju na naplatu u roku od 12 meseci jednaki su njihovim knjigovodstvenim iznosima, budući da efekat diskontovanja nije materijalno značajan.

Na dan 31. decembar 2019. godine	Manje od 1 godine	Između 1 i 2 godine	Između 2 i 5 godina
Obaveze prema dobavljačima i ostale obaveze (Napomena 33)	3.798.263	-	-
Ugovori o garanciji (Napomena 36)	5.400.000	-	-
Na dan 31. decembar 2020. godine			
Obaveze prema dobavljačima i ostale obaveze (Napomena 33)	5.683.169	-	-
Ugovori o garanciji (Napomena 36)	6.690.000	-	-

Opis promena u poslovnim politikama Društva:

Nije bilo značajnih promena u poslovnim politikama Društva.

IV Važni poslovni događaji koji su nastupili po završetku poslovne godine za koju se izveštaj priprema

(U ovoj tački dati su podaci predviđeni članom 29. stav 2. tačka 4. Zakona o računovodstvu i članom 50. stav 3. tačka 3. Zakona o tržištu kapitala).

Pojava korona virusa COVID-19

Nije bilo događaja koji su nastali posle datuma bilansa stanja do datuma odobrenja finansijskih izveštaja od strane Odbora Direktora Društva 22. aprila 2021. godine koji bi zahtevali izmene ili obelodanjivanje u napomenama uz priložene finansijske izveštaje za 2020. godinu.

Nakon pojavljivanja novog virusa COVID-19 krajem 2019. godine u Kini, tokom 2020. godine virus se proširio i na druge zemlje u svetu uz povećanje broja obolelih i proglašenje globalne pandemije COVID-19 virusa od strane Svetske Zdravstvene Organizacije (SZO).

Situacija sa COVID-19 virusom izaziva usporavanje ukupnih privrednih aktivnosti, otežavajući planiranje i održavanje obima poslovanja, kao i logistiku, transport, prodaju i druge važne aktivnosti u poslovanju privrednih subjekata.

Sagledali smo uticaj virusa COVID-19 na Društvo na osnovu dostupnih informacija, i razmotrili :
(i) finansijsku poziciju i rezultate poslovanja, (ii) kapital i finansijska sredstva, uključujući likvidnost Društva, (iii) potražnju za proizvodima i uslugama, (iv) lanac snabdevanja i distribuciju proizvoda. Iako se situacija sa pandemijom virusa i dalje razvija, do dana objavljivanja ovih finansijskih izveštaja nije bilo značajnog uticaja na poslovanje Društva, međutim, budući efekti se ne mogu predvideti.

Iz tih razloga, rukovodstvo Društva intenzivno prati i procenjuje potencijalne efekte izazvane globalnom pandemijom virusa i preduzima sve neophodne mere kako bi održalo sposobnost Društva da nastavi da posluje u neograničenom periodu u predvidljivoj budućnosti, a kako bi akcionarima obezbedilo dividende i očuvalo optimalnu strukturu kapitala.

V Značajniji poslovi sa povezanim licima

(U ovoj tački dati su podaci predviđeni članom 50. stav 3. tačka 4. Zakona o tržištu kapitala)

Za svrhe ovog izveštaja, pravna lica se tretiraju kao povezana ukoliko jedno pravno lice ima mogućnost kontrolisanja drugog pravnog lica ili vrši značajan uticaj na finansijske i poslovne odluke drugog lica, što je definisano u MRS 24 „Obelodanjivanja odnosa sa povezanim licima“. Prilikom razmatranja svih mogućih vrsta odnosa između povezanih pravnih lica, pažnja se usmerava na suštinu odnosa, a ne samo na pravnu formu.

Društvo je kontrolisano od strane Philip Morris Holland Holdings BV, koje poseduje 87,52% akcija Društva na dan 31. decembar 2020. godine. Akcije Društva se kotiraju na Beogradskoj berzi. „Krajnje matično“ Društvo je Philip Morris International Inc, New York, SAD.

Salda na dan 31. decembar 2020. godine i 31. decembar 2019. godine, kao i transakcije sa povezanim pravnim licima Društva prikazane su u sledećoj tabeli:

i) Salda sa povezanim pravnim licima	Odnos	31-Dec-2020	31-Dec-2019
Potraživanja od kupaca, bruto (Napomena 25)	povezano	1.477.954	783.314
Potraživanja od kupaca, bruto	zavisno	-	-
Potraživanja od kupaca, bruto	matično	-	-
Obaveze prema dobavljačima (Napomena 33)	povezano	(3.754.289)	(2.372.893)
Obaveze prema dobavljačima	zavisno	-	-
Obaveze prema dobavljačima	matično	-	-
Ukupno duguje/(potražuje)		(2.276.335)	(1.589.579)
ii) Transakcije sa povezanim pravnim licima	Odnos	2020	2019
Nabavke	povezano	8.296.880	6.123.528
Prihod od prodaje, neto (Napomena 5)	povezano	7.498.951	6.815.422
Isplaćena dividenda	matično	3.899.194	3.099.934
Ostali troškovi poslovanja	povezano	3.581.819	3.613.222

Detalji transakcija sa svakim pojedinačnim povezanim pravnim licem su obelodanjani u okviru napomene 38. Transakcije sa povezanim pravnim licima.

VI Aktivnosti Društva na polju istraživanja i razvoja

(U ovoj tački dati su podaci predviđeni članom 29. stav 2. tačka 6. Zakona o računovodstvu i članom 50. stav 3. tačka 5. Zakona o tržištu kapitala).

Na nivou PMI Internacional Inc. postoje specijalizovana odeljenja koja se bave aktivnostima istraživanja i razvoja. Društvo samostalno nema takve aktivnosti.

VII Ulaganja u cilju zaštite životne sredine

(U ovoj tački dati su podaci predviđeni članom 29. stav 2. tačka 3. Zakona o računovodstvu).

Društvo razvija efektivni sistem za upravljanje poslovnim procesima, smanjujući njihov negativni uticaj na životnu sredinu, a obezbeđujući postizanje kompanijskih i nacionalnih ciljeva u skladu sa zahtevima zakona.

Iznos ulaganja za zaštitu životne sredine najvećim delom se odnosi na iznošenje komunalnog otpada, tretman otpada kompostiranjem/spaljivanjem, upravljanje ambalažnim otpadom i drugo. Ukupna ulaganja u zaštitu životne sredine u 2020. godini iznose 74.310 hiljada dinara.

Društvo pruža podršku poslovanju u cilju stvaranja bezbednog radnog okruženja i eliminacije rizika promovisanjem kulture kontinuiranog poboljšanja bezbednosti u samom Društvu.

VIII Podaci o otkupu sopstvenih akcija

(U ovoj tački dati su podaci predviđeni članom 29. stav 2. tačka 7. Zakona o računovodstvu i članom 50. stav 4. Zakona o tržištu kapitala).

Društvo je do 31.01.2011. godine otkupilo ukupno 56.975 preferencijalnih akcija I klase (0,5% ukupnog kapitala Društva) od akcionara nesaglasnih sa Odlukama Skupštine o izmenama Osnivačkog akta usvojenim 12.04.2010. i 29.11.2010. godine. Odluka o njihovoj prodaji ili poništenju biće doneta u skladu sa Zakonom o privrednim društvima.

IX Odluka nadležnog organa o usvajanju godišnjih finansijskih izveštaja

(U ovoj tački dati su podaci predviđeni članom 34. stav 1. Zakona o računovodstvu, članom 51. stav 1. Zakona o tržištu kapitala i članom 3. stav 5. Pravilnika).

Godišnji finansijski izveštaji su odobreni od strane Odbora Direktora i isti će biti podneti na usvajanje Skupštini akcionara, čija sednica nije održana do dana podnošenja ovog izveštaja. Skupština akcionara biće održana u zakonom propisanom roku.

Finansijski izveštaji Društva za 2020. godinu nisu usvojeni od strane Skupštine akcionara do datuma podnošenja godišnjeg izveštaja Društva.

X Odluka o raspodeli dobiti

(U ovoj tački dati su podaci predviđeni članom 34. stav 1. Zakona o računovodstvu, članom 51. stav 1. Zakona o tržištu kapitala i članom 3. stav 65. Pravilnika).

Do datuma podnošenja ovog izveštaja organi Društva nisu odlučivali o raspodeli dobiti Društva. Organi Društva će u zakonom propisanom roku odlučiti o raspodeli dobiti.

XI Izjava lica odgovornih za sastavljanje godišnjeg izveštaja

(U ovoj tački dati su podaci predviđeni članovima 32. i 14. Zakona o računovodstvu, članom 50. stav 2. tačka 3. Zakona o tržištu kapitala i stavom 4. Pravilnika).

Odgovorna lica za sastavljanje godišnjeg izveštaja

Aleksandar Jakovljević, zakonski zastupnik
Milena Popović, šef računovodstva

izjavljuju da je prema njihovom najboljem saznanju, godišnji izveštaj sastavljen uz primenu odgovarajućih standarda finansijskog izveštavanja u skladu sa Zakonom o tržištu kapitala Republike Srbije, Zakonom o računovodstvu Republike Srbije i napomenom 2.1 uz finansijske izveštaje i da daje istinite i objektivne podatke o imovini, obavezama, finansijskom položaju i poslovanju, dobitima i gubicima, tokovima gotovine i promenama na kapitalu Društva.

Niš, 22. april 2021. godine

Milena Popović
Lice odgovorno za sastavljanje
godišnjeg finansijskog izveštaja

Aleksandar Jakovljević
Zakonski zastupnik